

**MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA**

07.09.2023 nr. 04-03/826/1322

La nr. _____

Ministerul Justiției
secretariat@justice.gov.md
Copie: Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

La adresarea Cancelariei de Stat nr. 18-69-8118 din 31.07.2023, Ministerul Finanțelor a examinat proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (număr unic 645/MJ/2023) și, în limita competențelor sale funcționale, comunică următoarele.

La **art.4 alin.(1) lit.k** și pe parcursul proiectului considerăm oportună revizuirea textului "cifra de afaceri mondială" (de exemplu, în textul "cifra de afaceri a operatorului de date"), deoarece din noțiunea propusă rezultă că aceasta reprezintă totalul vânzărilor realizate pe parcursul unei anumite perioade de către operatorul de date. La fel, textul "unui exercițiu fiscal" se propune de substituit cu textul "unui an fiscal", care potrivit art.5 pct.41) din Codul Fiscal nr.1163/1997, reprezintă un an calendaristic, care începe cu 1 ianuarie și se termină cu 31 decembrie.

La **art. 52 alin. (6)** urmează a fi exclus textul „și că dispune de bugete anuale disticte, publice, care pot face parte din bugetul general de stat sau național”. Totodată, se propune de inclus un alineat nou cu următorul conținut:

“Autoritatea de supraveghere se finanțează de la bugetul de stat în limita alocațiilor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală. Bugetul autorității se elaborează și se aprobă conform principiilor, regulilor și procedurilor prevăzute de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014”.

La **art. 52 alin. (7)** urmează a fi exclus, deoarece această prevedere este prevăzută deja la alin.(1) al aceluiași articol.

La **art.66 alin.(2)** urmează a fi revizuit, deoarece denumirea unor capitole nu corespunde denumirii capitolelor corespunzătoare din proiect (de exemplu, capitolele VII și IX).

La **art. 80** din proiect se statuează prevederi sub aspect de structură prin instituirea funcțiilor de director și 2 directori adjuncți supuși reglementărilor Legii nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, funcționari publici cu statut special-inspectorii de protecție a datelor și funcționari publici supuși reglementărilor Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, precum și personal contractual, supus reglementărilor legislației muncii, iar potrivit art. 81 alin.(1) lit.j) din articolul citat supra se instituie dreptul de acordare a gradelor de calificare personalului Centrului. Astfel, acest proiect nu oferă informații adiționale aferente numărului de efectiv de personal al structurii ce se propune a fi create (cu excepția numărului funcțiilor de conducere) pentru a fi posibilă

efectuarea unei analize ex-ante sub aspect de cheltuieli, structură etc. Totodată, propunerea de acordare a gradelor de calificare urmează a fi precedată de o argumentare și analiză detaliată privind atribuirea doar la funcțiile expuse supra, potrivit numărului de beneficiari, cu aspecte clare metodologice în vederea stabilirii unor norme, proceduri sau reguli de aplicare în contextul abordat. Respectiv, la această etapă nu este claritate pe marginea mecanismului privind responsabilii de evaluarea calificării profesionale și atribuirea acestui grad, cerințele privind deținerea și instituirea gradului de calificare profesională prin aprecierea cu plata acestuia.

Prin urmare, compartimentul fundamentarea economico-financiară din Nota informativă la proiectul de lege vizat supra, conform prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nu conține informații detaliate ce țin de descrierea impactului economico-financiar, cu indicarea costurilor la componenta cheltuieli de personal necesare pentru implementarea prevederilor noului act normativ, luând în calcul obiectul de reglementare al propunerilor potrivit eventualei structuri organizaționale, a numărului de unități de personal necesar pentru activitatea Centrului, precum și a măsurilor salariale aplicate. Astfel, potrivit prevederilor art. 17 alin.(2) al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, se interzice punerea în aplicare a deciziilor care conduc la majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget. Mai mult ca atât, potrivit art. 131 alin. (6) din Constituția Republicii Moldova, nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.

La **art. 81 alin. (1) lit. j)** și **art.85 alin.(1) și (2)** din proiect urmează a fi examinate suplimentar în contextul art.80 alin. (1) și a impactului financiar asupra bugetului de stat.

Pe marginea acestui subiect se consideră necesară și opinia Cancelariei de Stat, care în conformitate cu pct.7 lit. g) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.657/2009, asigură promovarea și realizarea politicii statului în domeniul serviciului public, în special al managementului resurselor umane.

Art.86 urmează a fi exclus, deoarece implementarea acestuia va genera majorarea cheltuielilor bugetare, impactul cărora nu este prevăzut în bugetul de stat, Cadrul Bugetar pe Termen Mediu pentru anii 2024-2026, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.408/2023. În context, comunicăm că eventualele cheltuieli legate de vătămarea corporală urmează a fi suportate conform normelor generale ale legislației în domeniul muncii. Suplimentar, menționăm că persoanele cu funcții de demnitate publică și funcționarii publici beneficiază de garanțiile sociale prevăzute în Legea nr. 199/2010 și Legea nr.158/2008.

La **art. 87 alin. (7) și (8)** urmează a fi excluse, ținând cont de faptul că procedura de formare a bugetului de stat este reglementată de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014 și Setul metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.209/2015.

Digitally signed by Sireteanu Veronica
Date: 2023.09.08 16:14:26 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ministru

Veronica SIREȚEANU

Ex. A. Balan
(022)26-28-88

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE ȘI INTEGRĂRII EUROPENE
AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS AND EUROPEAN INTEGRATION
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Str. 31 August 1989 80, MD-2012 Chișinău • Tel: (373 22) 578205 • Fax: (373 22) 232302 • <http://www.mfa.gov.md>

Nr. DI/3/041.1-9253 din 14 august 2023
La nr. 18-69-8118 din 31 iulie 2023

Ministerul Justiției
copie: Cancelaria de Stat

Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene a examinat *proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (număr unic 645/MJ/2023)* și, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.

Clauza de armonizare a proiectului de Lege urmează a fi inclusă după clauza de adoptare a proiectului de act, în conformitate cu pct. 30 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018.

Totodată, la compartimentul 3 din nota informativă, referința la Agenda de Asociere RM – UE 2017-2019 urmează să fie înlocuită cu Agenda de Asociere RM – UE 2021-2027, cu ajustarea corespunzătoare a punctelor din conținutul Agendei de Asociere.

Digitally signed by Mițu Mihail
Date: 2023.08.14 14:30:31 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Mihai MIȚU
Secretar General

Red.: Badia Lidia
tel.: (022) 578 258

Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova
Ministry of Internal Affairs of the Republic of Moldova

MD 2012, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 75 tel. (373-22) 255-830, fax. (373-22) 255-236 e-mail: mai@mai.gov.md
www.mai.gov.md c/d 210105010370133, Ministerul Finanțelor, Trezoreria de Stat IDNO 1006601000130

Nr. 23/3918 din 25 august 2023
La nr. 18-69-8118 din 31 iulie 2023

Domnului Eduard SERBENCO
Secretar de Stat
Ministerul Justiției

Ministerul Afacerilor Interne, a examinat proiectul de lege *privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (număr unic 645/MJ/2023)* și comunică următoarele propuneri.

În clauza de armonizare a proiectului actului normativ urmează a fi indicat seria, numărul și data Jurnalului Oficial al Uniunii Europene în care au fost publicat actul Uniunii Europene care se transpune, pentru a corespunde exigențelor stabilite de art.44 alin.(3) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Pe tot parcursul proiectului:

Se consideră oportună substituirea cuvântului „alineat” cu cuvântul „alin.” în forma abreviată, or utilizarea acestuia se va face în mod uniform pe întreg cuprinsul proiectului.

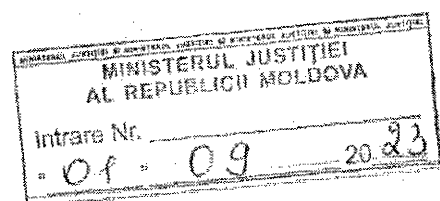
Cuvintele „ținând seama”, „se încurajează”, „organism” și „cifra de afaceri mondială” se propune a se revizui or, conform art. 54 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, se va evita folosirea regionalismelor, a cuvintelor și expresiilor nefuncționale, idiomatice, care nu sunt utilizate sau cu sens ambiguu.

La art.2:

- alin.(2) lit. b) cuvintele „siguranței publice” de înlocuit cu sintagma „securității publice” pentru a corespunde noțiunilor utilizate în capitolul XIII din Codul penal al Republicii Moldova nr.985-XV/2002.

- alin (2) lit. b) de substituit cuvintele „ în scopul” cu sintagma „ în domeniul”, de asemenea de suplinit după cuvintele „ urmării penale a infracțiunilor” cu sintagma „și constatării și examinării contravențiilor”, totodată de suplinit după cuvintele „executării sancțiunilor penale” cu sintagma „ și contravenționale”.

La fel, se recomandă înlocuirea în conținutul proiectului a cuvintelor „domestice”, „organism”, „titularul răspunderii părintești”, „mod manifest”, „scop lucrativ” „amendă administrativă”, „exercițiu financiar”, „exercițiu fiscal”, „număr de identificare național” cu noțiunile și termenii care se regăsesc în actele normative actuale ale Republicii Moldova. Spre exemplu la art.4 din Legea concurenței nr.183/2012 este definită și explicată semnificația noțiunii „cifra totală de afaceri”, care ar putea fi preluată și utilizată în conținutul proiectului.

La art.3:

- alin.(1), de exclus cuvintele „unui sediu al”, iar după cuvintele „împuternicite de operator” de completat cu cuvintele „care au sediul”;

- alin.(2), cuvintele „este stabilit(ă)” de înlocuit cu cuvintele „are sediul”.

La art. 4 din proiect propunem ca noțiunile să nu fie enumerate or, regulile de tehnică legislativă nu prevăd enumerarea acestora.

De asemenea la art.4 alin.(1) de completat cu două poziții noi în care să fie definite noțiunile „persoană vizată”, „inspectorii de protecție a datelor”, noțiuni care sunt utilizate în conținutul proiectului, fără a fi explicat sensul acestora.

Se denotă necesitatea revizuirii structurării normative a art. 5, art. 23 alin. (2) și art. 74 alin. (10) din proiect dat fiind faptul că numerotarea elementelor structurale ale proiectului actului normativ trebuie să fie continuă de la începutul și până la sfârșitul actului, expusă în mod comprehensiv.

Prevederile art. 5 sunt echivoce, deoarece în redacția propusă de autor acestea nu conțin reglementări ale caracteristicilor datelor cu caracter personal.

În conținutul art. 5 se sugerează definirea fiecărui principiu separat, or obiectul nemijlocit al proiectului sunt datele cu caracter personal, iar orice prelucrare a lor aduce atingere drepturilor fundamentale ale omului.

La art.5:

- după titlu, de exclus cuvintele „Datele cu caracter personal sunt”;

- alin.(2) de înlocuit cu litera „g)” cu următorul conținut:

„g) principiul responsabilității – operatorul este responsabil de respectarea principiilor menționate la lit. a) – lit. f) și poate demonstra această respectare.”

La art.9:

- alin.(2) lit. d) cuvintele „organism fără scop lucrativ” de înlocuit cu cuvintele „organizație necomercială”, pentru a corespunde noțiunii utilizate în Legea nr.86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale. Propunere valabilă și pentru art.62 alin.(1);

- de exclus dubla enumerare a alin.(3) și alin.(4).

La art.11 alin.(2) sintagma „alin.1(1) din prezentul articol” de înlocuit cu sintagma „alin.(1)”.

La art.13 alin.(4) se propune expunerea în următoarea redacție:

„(4) Alin.(1), (2) și (3) nu se aplică dacă și în măsura în care persoana vizată deține deja informațiile respective sau obținerea ori divulgarea datelor este prevăzută în mod expres în actele normative sub incidența căruia intră operatorul.”

La art.15 alin.(3) norma urmează a fi concretizată. Nu este înțeles ce reprezintă în sine o copie a datelor cu caracter personal, or, copia poate fi efectuată de pe purtătorul de informații pe suport de hârtie, iar în cazul sistemelor informaționale acestea pot fi furnizate sub formă de extras. Totodată, deși nu este statuat expres, se prezumă că aceste copii se furnizează gratuit deși în foarte multe cazuri extrasele furnizate de entitățile publice, potrivit cadrului normativ, se furnizează contra plată. Suplimentar, în scopul neadmiterii utilizării excesive de către persoanele vizate a acestui drept și a prevenirii poverii administrative

excesive, inclusiv blocării activității operatorului, urmează a institui faptul că uzarea de acest drept este gratuită o dată într-o perioadă de timp determinată (ex. o dată în 6 luni sau o dată per an), în rest furnizarea acestor informații să fie contra cost.

La art.18 alin.(2) limitarea dreptului operatorului doar la operațiunea de stocare a datelor cu caracter personal urmează a fi examinată suplimentar prin prisma alin.(1) lit. a) al aceluiași articol, reieșind din principiul exactității reglementat de proiect, dar și prin prisma cadrului normativ special, dezvoltat constant din momentul ratificării Convenției ETS 108.

La art.20 alin.(3), propoziția a doua trebuie să fie inserată în alineat separat ca derogare distinctă.

Nu sunt clare prevederile art. 21 alin. (1) deoarece textul „în temeiul art. 6 alin. (1) lit. e) sau f) sau al art. 6 alin. (1)” face trimitere la aceeași normă din proiect, respectiv caracterul acesteia devine arbitrar și generează incertitudini de aplicare.

La art.21 alin.(1) sintagma „legitime și imperioase” este interpretabilă. Aici urmează a concretiza faptul că dacă prelucrarea este prevăzută de cadrul normativ, calificarea normei ca fiind imperioasă este de prisos.

La art. 23 alin. (1), sintagmele „pot restricționa printr-o măsură legislativă domeniul” are un caracter de concretizare a normelor, ceea ce este inadmisibil în actele legislative.

La art. 23 alin. (1) lit. d), de substituit cuvintele „ în scopul” cu sintagma „ în domeniul”, de asemenea de suplinit după cuvintele „ urmării penale a infracțiunilor” cu sintagma „și constatării și examinării contravențiilor”, totodată de suplinit după cuvintele „executării sancțiunilor penale” cu sintagma „ și contravenționale”.

La art.26 urmează a fi efectuată o completare prin reglementarea cazurilor când în calitate de operatori asociați sunt determinate mai multe entități publice în temeiul cadrului normativ.

Art.30 alin.(3) se propune a fi expus în următoarea redacție:

„(3) Evidențele prevăzute la alin.(1) și (2) se țin în scris sau în format electronic.”

La art.35 alin.(2) sintagma „dacă acesta a fost desemnat”, urmează a fi exclusă.

Se consideră oportună revizuirea art. 40 alin. (3), or acesta face trimitere la alin. (9) din același articol care nu există.

La art.51 nu este clară logica desemnării a două autorități de supraveghere și în plus ridică semne de întrebare de ce sectorul judiciar deține autoritate de supraveghere iar cel polițienesc nu are autoritate de supraveghere, reieșind din prevederile articolului 41 din Directiva (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmării penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului.

Conținutul art. 55 alin. (4) se propune de al armoniza cu rigorile prevăzute în Titlul II „Executarea actelor administrative individuale și a contractelor administrative” Capitolul I și III din Codul administrativ.

În conținutul proiectului nu se regăsește articolul cu numărul 63.

Conform art.1 alin.(1) din Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI/2008, în conținutul acestuia urmează să se regăsească faptele ce constituie contravenții

și sancțiunile contravenționale. Prin urmare, din capitolul VII al proiectului urmează a fi excluse prevederile care indică faptele pentru care urmează a fi aplicată o sancțiune pecuniară, cuantumul acesteia și operarea modificărilor corespunzătoare la Codul contravențional. Indicăm că la art.423⁴ alin.(1) din Codul contravențional este indicată competența de constatare a contravențiilor de către Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, care deține și calitatea de autoritate de supraveghere, conform proiectului. La fel, urmează a fi revăzut cuantumul amenzilor pentru încălcările indicate în conținutul proiectului legii (amenzile în sumă de 4 000 000 sau 4% din cifra de afaceri constituie sume impunătoare în cazul Republicii Moldova) și excluderea răspunderii autorităților publice care efectuează prelucrarea datelor cu caracter personal în scopul executării atribuțiilor stabilite de actele normative.

Conținutul art. 64 și art. 65 se propune de al armoniza, cu rigorile prevăzute în Titlul VII „Etapetele procedurii administrative” Capitolul I și VI din Codul administrativ.

Art.66 alin.(1) nu corespunde prevederilor art.3 alin.(1) lit. c) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, reprezentând un text steril din punct de vedere al încărcăturii normative.

Art.66 alin.(2) nu corespunde principiilor predictibilității și accesibilității ale procesului de legiferare statuate de art.3 alin.(1) lit. d) și e) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Mai mult, totalitatea derogărilor reglementate de articolul în cauză, în pofida faptului că drepturile fundamentale statuate de art. 28, 32 și 34 consfințite prin Legea Supremă sunt drepturi neabsolute și concurente, înclină balanța în defavoarea dreptului la viață intimă, familială și privată care este obiectul de bază al reglementărilor propuse de proiect. Pe cale de consecință se recomandă identificarea și reglementarea concisă a derogărilor sau abandonarea ideii menținerii unor astfel de texte nebuloase.

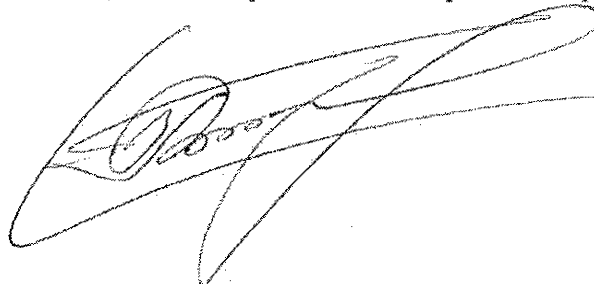
Conținutul art. 74, art.75 și art.76 se propune de al armoniza cu rigorile prevăzute în Titlul II „Executarea actelor administrative individuale și a contractelor administrative” Capitolul II și III din Codul administrativ.

La art.80 alin.(2) cuvântul „Centrului” de înlocuit cu abrevierea „CNPDCP”. Propunere valabilă și pentru art.81 alin.(1) lit. j), art.85 alin.(2).

Subsidiar, este necesar de remarcat, în caz că se abrogă Legea nr.133/2011, norma prevăzută în art.87 alin.(9) lit. b) din proiectul de lege pre citat, rămâne nereglementat activitatea organelor de ocrotire a normelor de drept, în domeniul de competență a protecției datelor cu caracter personal.

Nota informativă nu este întocmită în conformitate cu anexa nr. 1 din Legea nr. 100/2017, lipsind compartimentele „Avizarea și consultarea publică a proiectului”.

Secretar de stat

Igor TROFIMOV

Republic of Moldova, Chișinău, MD-2012, 134, Ștefan cel Mare și Sfânt Ave.
Phone: +373 22 820 026, email: office@egov.md, web: <http://www.egov.md>

Nr. 3007 – 153 din 28.08.2023
La nr. _____ din _____

Ministerul Justiției

copie: Cancelaria de Stat

Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” (în continuare - AGE) a examinat *proiectul de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (număr unic 645/MJ/2023), autor – Ministerul Justiției, remis spre avizare.*

Constatăm că proiectul de lege transpune direct prevederile Regulamentului Uniunii Europene 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor). Totodată, considerăm că reformularea unor prevederi din Regulamentul în cauză este una adecvată și nu va avea drept efect diminuarea compatibilității sau devierea de la obiectivul actului respectiv al Uniunii Europene, care ar duce la incompatibilitatea proiectului de lege cu acesta. În acest context, comunicăm că, în limitele competențelor instituției, **susținem proiectul de lege în principiu**. În același timp, la definitivarea proiectului de lege, recomandăm să luate în considerare următoarele propuneri:

1. În **art.4 alin.(1) lit.k** să se concretizeze definiția respectivă, care este una defectuoasă.

2. În **art.4 alin.(1) lit.p** să se completeze și cu opțiunea desemnării reprezentantului și în format electronic prin mijloace electronice, ținând seama de tehnologiile disponibile.

3. În **art.5** primul alineat să se reformuleze, astfel încât să se refere la principiile prelucrării datelor cu caracter personal.

4. În **art.9 alin.(3) și (4)** să se perfecționeze redacțional prin excluderea dublării numerotării alineatelor respective.

5. În **art.22 alin.(2)** în primul enunț să se specifice dacă cazurile menționate urmează a fi considerate cumulativ sau aparte, pentru asigurarea interpretării și aplicării corecte a norme respective.

6. În **art.23 alin.(2)** să se perfecționeze redacțional, prin expunerea literelor respective în alineate **distincte**.

Digitally signed by Tumoruc Olga
Date: 2023.09.02 12:29:58 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Directoare

Olga TUMURUC

Ex.: Eduard Fricățel,
e-mail: eduard.fricatel@egov.md,
tel.: 0794 38 138

AGENȚIA SERVICII PUBLICE A REPUBLICII MOLDOVA
PUBLIC SERVICES AGENCY OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2012, mun. Chișinău, str. Aleksandr Pușkin, nr. 42

42 Aleksandr Pushkin str., MD-2012 Chisinau

tel.: +373 22 50 46 54, fax: +373 22 21 22 59, e-mail: asp@asp.gov.md, web: asp.gov.md

01.09.2023

Nr. 01/1412

18-69-8118

31.07.2023

Ministerul Justiției

Cancelaria de Stat

Ca urmare a examinării scrisorii Cancelariei de Stat a Republicii Moldova nr.18-69-8118 privind avizarea proiectului de hotărâre *pentru aprobarea proiectului de lege privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (număr unic 645/MJ/2023)*, elaborat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Agenția Servicii Publice, în limita competențelor, vă comunică următoarele propuneri:

Alineatul 4 articolul 35 se solicită în următoarea redacție:

(4) Autoritatea de supraveghere întocmește și publică o listă a tipurilor de operațiuni de prelucrare care fac obiectul cerinței de efectuare a unei evaluări a impactului asupra protecției datelor, în conformitate cu alin. (1), *precum și metodologia specifică de evaluare a impactului asupra protecției datelor pentru fiecare tip de operațiuni de prelucrare.*

La fel, solicităm rectificarea gramaticală a următoarelor expuneri: pe tot parcursul textului sintagma „adresa de domiciliu” se va substitui la forma gramaticală corespunzătoare cu „adresa de înregistrare la domiciliu”, iar sintagma „numărul de identificare național” se va substitui la forma gramaticală „număr de identificare unic al persoanei fizice (IDNP)”.

În aceeași ordine de idei solicităm următoarele modificări în textul legii sus-enunțate:

a) **la art. 3, alin. (2) lit. b)** – sintagma „în cadrul” de substituit cu sintagma „pe teritoriul”;

b) **la art. 4** – de introdus definierea noțiunii de „Spațiu Economic European” și „țară terță”;

c) **la art. 5, alin. (2)** – lipsește numerotarea alineatului (1);

d) **la art. 12:**

- alin. (1) – sintagma „dovedită” de substituit cu sintagma „identificată”, iar sintagma „prin alte mijloace” de substituit cu sintagma „prin alte mijloace de identificare”;

- alin. (3) – sintagma „un alt format” de substituit cu sintagma „un alt format de furnizare”;

- alin. (6) – sintagma „pentru a confirma” de substituit cu sintagma „pentru a stabili”;

e) **la art.21, alin. (5)** – nu este clară norma, se solicită o reformulare clară și univocă a viziunii și ideii autorului, în caz contrar norma poate fi tratată ca având un sens ambiguu;

f) **la art. 33, alin. (1)** – la sfârșitul alineatului sintagma „în cazul în care” de exclus;

g) **la art. 68** – în textul articolului sintagma „număr de identificare național” de substituit cu sintagma „numărul de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP)”;

h) **la art. 72, alin. (1)** – sintagma „norme de protecție” de substituit cu sintagma „norme de protecție a datelor cu caracter personal”;

i) **la art. 73 alin. (2) lit. a) și la art. 79 alin (3)** – cuvintele „adresa de domiciliu” de completat cu cuvintele „/de reședință temporară”, potrivit prevederilor articolului 38 din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002.

Totodată, solicităm următoarele modificări:

1. Potrivit prevederilor articolului 3 alineatul (4) litera a) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune, or proiectul propus spre avizare constituie transpunerea Regulamentului Uniunii Europene 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE.

2. Relevăm, că începând cu data de 14.08.2020 au intrat în vigoare amendamentele referitoare la regimul juridic al copiilor, în special al celor separați de părinți, precum și la formele de reprezentare și de protecție a minorilor, operate prin Legea nr.112/2020 pentru modificarea unor acte normative (*Codul familiei nr.1316/2000, Legea nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți etc.*).

În conformitate cu prevederile articolul 12⁴, alineatul (1) din Legea nr.140/2013, exercitarea atribuțiilor reprezentantului legal al copilului cu statut de copil rămas temporar fără ocrotire părintească sau de copil rămas fără ocrotire părintească este asigurată de către autoritatea tutelară teritorială, cu excepția copiilor plasați în serviciul tutelă/curatelă, pentru care reprezentantul legal este tutorele/curatorul.

Astfel, pe tot textul proiectului cuvintele „titularul răspunderii părintești asupra copilului” de substituit cu textul „reprezentantul legal al copilului (*unul dintre părinți, tutorele, curatorul, autoritatea tutelară teritorială*).”.

Subsecvent, considerăm oportun de completat articolul 7 ce se referă la condițiile privind consimțământul cu norme privind persoanele/autoritățile îndreptățite să reprezinte subiectul datelor cu caracter personal în funcție de statutul și de forma de protecție a acestuia stabilite în condițiile prevederilor Codului civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 (*persoana supusă măsurii de ocrotire judiciară sub forma tutelei, imobilizate, aflate la tratament prin constrângere, aflate în arest preventiv sau în detenție; internată într-o instituție medicală și se află în stare gravă (inconștientă, în comă); cu boli mintale sau deficiențe fizice, mintale sau psihologice, aflată la întreținere în instituția de tratament sau în instituția socială asupra căreia nu este instituită măsura de ocrotire sub nicio formă*).

3Pe tot textul:

- cuvintele „număr de identificare” și „număr de identificare național” de substituit cu cuvintele „număr de identificare de stat al persoanei fizice”;

Temei: art.4 din Concepția sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al populației”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.333/2002.

- cuvintele „persoana fizică sau juridică, autoritatea publică, agenția sau alt organism care, singur” de substituit cu cuvintele „persoană fizică sau persoană juridică de drept privat, sau autoritatea publică, orice altă instituție sau organizație care, în mod individual”.

Temei: capitolul II din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002.

4. La articolul 4 alineatul (1) litera p) și articolul 27, de revizuit norma ce se referă la reprezentanții operatorilor sau ai persoanelor împuternicite de operator care își au sediul doar în statele din Spațiul Economic European. Relevăm, că operatorul poate desemna în scris un reprezentant pentru Republica Moldova și în alte state decât cele membre ale SEE, spre exemplu Elveția care nu face parte din SEE, Marea Britanie care au ieșit din SEE la 01.01.2021, țările membre ale Parteneriatului Estic (Ucraina, Belarus, Georgia, Armenia și Azerbaidjan).

5. La articolul 4, se impune dezvoltarea noțiunilor „interes public” și „date personale de interes public”. Noțiunea urmează a delimita cu claritate, limitele de prelucrare a datelor cu caracter personal ale unei persoane, considerate a fi prelucrate în interes public, sarcina care servește unui interes public, precum și autoritatea/persoana care poate aprecia dacă operațiunea de prelucrare este sau nu exercitată în interes public;

6. La articolul 12, alineatul (3) de corelat la prevederile articolului 60 din Codul administrativ nr. 116/2018 referitor la prevederile privind termenul general de soluționare a unei cereri sau prelungirea termenului de examinare a acesteia.

7.La articolul 15 alineatul (3), în primul enunț, după cuvintele „o copie” de completat cu cuvintele „sau o informație”, pentru a acoperi toate cazurile de colectare a informației, inclusiv prin introducerea acestora în sisteme informaționale automatizate, fiind imposibilă executarea unei copii a datelor

în astfel de situații. În al doilea enunț al aceluiași alineat de exclus cuvântul „alte”, iar după cuvintele „o copie” de completat cu cuvintele „sau informație”;

8.La articolul 73 alineatul (2) litera a) și la articolul 79 alineatul (3), după cuvintele „adresa de domiciliu sau” de completat cu textul „/reședință temporară”.

Temei: *articolul 38 din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002.*

Director

Digitally signed by Eșanu Mircea
Date: 2023.09.01 17:11:24 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Mircea EȘANU

Alina Ambrosi, 022 504757

**CENTRUL NAȚIONAL PENTRU PROTECȚIA DATELOR
CU CARACTER PERSONAL AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD-2004, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 48, tel: (+373-22) 820801, 811801, fax: 820807, www.datepersonale.md

Nr. 04-01/2685

„08” septembrie 2023

Ministerul Justiției
cancelaria@gov.md
secretariat@justice.gov.md

Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova (CNPDCP) a examinat *proiectul de lege privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date (număr unic 645/MJ/2023)* și, reieșind din competențele funcționale, comunică următoarele:

1. **Cu referire la denumirea legii**, considerăm oportun ca noua lege să păstreze denumirea *Legea privind protecția datelor cu caracter personal*, care este mult mai laconică și exprimă mai clar obiectul reglementării. În acest sens, se va remarca că examinând proiectele de legi/legile de domeniu elaborate/adoptate de statele ce nu sunt membre ale Uniunii Europene și care au transpus *Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (RGPD)*, precum Macedonia, Ucraina, Georgia, Serbia se reține că acestea nu au preluat denumirea actului european, rezumându-se doar la *Legea privind/cu privire la protecția datelor cu caracter personal*.

De altfel, un număr impunător de acte normative conțin norme de trimitere la *Legea privind protecția datelor cu caracter personal*, ordine în care nu va fi necesar de a interveni, ulterior, asupra modificării conținutului acestora.

2. La **art. 2** din proiect, reieșind din faptul că textul proiectului legii nu este însoțit de considerentele RGPD, astfel, cum s-a discutat în procesul de elaborare a proiectului, considerăm necesar ca art. 2 alin. (2) din proiect să fie completat cu norme preluate din considerentele (18) și (27) din RGPD, care vin cu reglementări clare privind domeniul de aplicare a legii.

Tot aici se va nota că potrivit considerentului (158) din RGPD „...*Autoritățile publice sau organismele publice sau private care dețin evidențe de interes public ar trebui, în temeiul dreptului Uniunii sau al dreptului național, să aibă o obligație legală de a dobândi, a păstra, a evalua, a pregăti, a descrie, a comunica, a promova, a disemina și a asigura accesul la evidențe de valoare durabilă de interes public general. Statele membre ar trebui, de asemenea, să poată să prevadă prelucrarea ulterioară a datelor cu caracter personal în scopuri de arhivare, de exemplu cu scopul de a furniza informații specifice referitoare la comportamentul politic în perioada fostelor regimuri de stat totalitare, la genociduri, la crime împotriva umanității, în special holocaustul, sau la crime de război*”.

Mai mult, Republica Moldova fiind membru al Convenției 108 și-a asumat anumite obligații formulate prin Legea 271/2013 privind formularea unor declarații ale Republicii Moldova la Convenția pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal. Astfel, potrivit Art. 1 pct. 1 lit. c) din legea menționată, *Republica Moldova nu va aplica prevederile convenției operațiunilor de prelucrare și transmitere transfrontalieră a datelor cu caracter personal ce se referă la făptuitorul sau victimele crimelor de genocid, ale crimelor de război ori ale crimelor împotriva umanității, prevederi care, au fost incluse și în art. 4 lit. c) din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal și care, au permis, pînă în prezent, circulația liberă a datelor cu caracter personal ale persoanelor vizate de circumstanțele menționate supra, atît pe teritoriul Republicii Moldova, cât și în afara țării.*

Pornind de la cele menționate supra, se propune expunerea art. 2 alin. (2) din proiect în următoarea redacție, unde pasajele subliniate reflectă prevederile cu care a fost completat articolul:

(2) Prezenta lege nu se aplică prelucrării datelor cu caracter personal:

a) efectuate de către o persoană fizică în cadrul unei activități exclusiv personale sau domestice și care, prin urmare, nu are legătură cu o activitate profesională sau comercială. Activitățile personale sau domestice pot include corespondența și lista de adrese sau activitățile din cadrul rețelelor sociale, precum și activitățile online desfășurate în acest context;

b) efectuate de către autoritățile competente în scopul prevenirii, investigării, depistării sau urmării penale a infracțiunilor, sau al executării sancțiunilor penale, inclusiv al protejării împotriva amenințărilor la adresa siguranței publice și al prevenirii acestora, care fac obiectul unui act normativ separat;

c) referitoare la persoane decedate;

d) ce se referă la făptuitorii sau victimele crimelor de genocid, ale crimelor de război și ale crimelor împotriva umanității, inclusiv la transferurile de date către alte state.

3. Art. 5 al proiectului nu corespunde formei/redacției expuse la art. 5 din GDPR. Astfel, considerăm necesar a ajusta articolul conform GDPR-ului.

4. La art. 49 alin. (5) din proiect urmează a fi exclusă sintagma „sau dreptul intern” și redactat corespunzător alineatul.

5. La art. 50 alin. (1) din proiect propunem înlocuirea cuvintelor „autoritățile de supraveghere iau” cu cuvintele „autoritatea de supraveghere ia”.

Suplimentar, propunem completarea acestuia cu o literă nouă, în următoarea redacție:

„e) oferirea asistenței în limita competențelor prevăzute de Convenția nr. 108+ ”.

Totodată, considerăm necesar de a exclude art. 58, deoarece redă același sens precum și art. 50, urmând a se ține cont și de renumerotarea articolelor pe întreg proiectul de lege.

6. La art. 51 alin. (1) propunem reformularea lit. b), după cum urmează:

„Articolul 51. Autoritatea de supraveghere

(1) În calitate de Autoritate de supraveghere se desemnează Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal – autoritate publică autonomă,

independentă și imparțială față de alte autorități publice, persoane fizice și juridice care își exercită atribuțiile ce îi sînt date în competență prin prezenta lege și este responsabil de monitorizarea aplicării prezentei legi, în vederea protejării drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea și facilitarea liberei circulații a datelor cu caracter personal.

(2) CNPDCP nu este competent să supravegheze operațiunile de prelucrare a datelor cu caracter personal efectuate de instanțele de judecată în cazul în care acționează în exercițiul funcției lor judiciare, această sarcină revenind Consiliului Superior al Magistraturii.

(3) CNPDCP contribuie la aplicarea coerentă a prezentei legi și asigură conlucrarea și cooperarea cu autoritățile de supraveghere din Spațiul Economic European și alte autorități similare.

(4) CNPDCP se conduce de legislația din domeniul protecției datelor cu caracter personal și ia în considerare actele emise de instituțiile Uniunii Europene în domeniul protecției datelor cu caracter personal. ”.

În contextul propunerii formulate, ținem să remarcăm practica statelor din Spațiul Economic European, în care, la nivel național, în calitate de Autoritate națională de supraveghere este desemnată o singură instituție, spre ex: Portugalia, Spania, Franța, Italia, Estonia, Letonia, Lituania, Suedia, Cehia, Ungaria, România etc.), doar Germania, care este stat federal, are autorități distincte de protecție a datelor în landurile sale, iar sarcina de control asupra operațiunilor de prelucrare a datelor efectuate de instanțele de judecată, care acționează în exercițiul funcției lor judiciare fiind efectuate de autorități similare Consiliului Superior al Magistraturii.

Respectiv, din prevederile art. 55 alin. (3) din GDPR reiese că, CSM nu are statut de Autoritate de supraveghere, or, potrivit acestuia, autoritățile de supraveghere nu sunt competente să supravegheze operațiunile de prelucrare ale instanțelor care acționează în exercițiul funcției lor judiciare.

Argumentele expuse supra sunt fundamentate și de considerentul (20) din GDPR, care prevede că, citat: „ Deși prezentul regulament se aplică, inter alia, activităților instanțelor și ale altor autorități judiciare, dreptul Uniunii sau al statelor membre ar putea să precizeze operațiunile și procedurile de prelucrare în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instanțe și alte autorități judiciare. Prelucrarea datelor cu caracter personal nu ar trebui să fie de competența autorităților de supraveghere în cazul în care instanțele își exercită atribuțiile judiciare, în scopul garantării independenței sistemului judiciar în îndeplinirea sarcinilor sale judiciare, inclusiv în luarea deciziilor. Supravegherea unor astfel de operațiuni de prelucrare a datelor ar trebui să poată fi încredințată unor organisme specifice din cadrul sistemului judiciar al statului membru, care ar trebui să asigure în special respectarea normelor prevăzute de prezentul regulament, să sensibilizeze membrii sistemului judiciar cu privire la obligațiile care le revin în temeiul prezentului regulament și să trateze plângerile în legătură cu astfel de operațiuni de prelucrare a datelor.”.

Pornind de la cele menționate supra în textul proiectului, sintagma „autorități de supraveghere” se va redacta la singular, cu excepția cazului când normele fac referire la autoritățile de supraveghere omoloage.

7. La **art. 52** propunem expunerea în redacție nouă, după cum urmează:

„(1) *Autoritatea de supraveghere beneficiază de independență deplină în îndeplinirea sarcinilor sale și exercitarea competențelor sale în conformitate cu prezenta lege.*

(2) *Conducerea autorității de supraveghere, în cadrul îndeplinirii sarcinilor și al exercitării competențelor sale în conformitate cu prezenta lege, rămâne independentă de orice influență externă directă sau indirectă și nici nu solicită, nici nu acceptă instrucțiuni de la o parte externă.*

(3) *Conducerea autorității de supraveghere se abține de la întreprinderea acțiunilor incompatibile cu atribuțiile lor, iar pe durata mandatului, nu desfășoară activități incompatibile, remunerate sau nu.*

(4) *Autoritatea de supraveghere beneficiază de resurse umane, tehnice și financiare, de un sediu și de infrastructura necesară pentru îndeplinirea sarcinilor și exercitarea efectivă a competențelor sale, inclusiv a celor care urmează să fie aplicate în contextul asistenței reciproce.*

(5) *Autoritatea de supraveghere își selectează personalul propriu, care se află în subordinea exclusivă a conducătorilor autorității de supraveghere respective.*

(6) *Autoritatea de supraveghere dispune de buget anual distinct, care face parte din bugetul de stat și poate face obiectul unui control financiar din partea Curții de Conturi a Republicii Moldova, care nu aduce atingere independenței sale.*

8. Propunem expunerea **art. 53** în următoare redacție:

„(1) *CNPDCP este condus de un director, asistat de doi directori adjuncți, numiți de Parlamentul Republicii Moldova, cu votul majorității deputaților aleși, pe un mandat de 7 ani, fără dreptul de a fi numiți din nou în această funcție pentru un mandat consecutiv.*

(2) *În funcția de director sau director adjunct al CNPDCP poate fi numită persoana care deține cetățenia Republicii Moldova, are studii superioare juridice și experiență profesională de cel puțin 5 ani, în special în domeniul protecției datelor cu caracter personal. Nu pot fi numite în funcțiile de director sau director adjunct al CNPDCP persoanele în privința cărora există interdicția de a ocupa funcții publice sau de demnitate publică, ce derivă din actele de constatare ale Autorității Naționale de Integritate.*

(3) *Funcția de director și cea de director adjunct al CNPDCP sînt funcții de demnitate publică și se supun prevederilor legislației cu privire la statutul persoanelor care exercită funcții de demnitate publică. Salarizarea acestor funcții se face în conformitate cu legislația privind sistemul de salarizare în sectorul bugetar.*

(4) *Pe perioada exercitării mandatului, directorul și directorul adjunct al Centrului nu pot face parte din partide sau alte organizații social-politice, nu pot desfășura alte activități publice sau private, cu excepția activității didactico-științifice, nu au dreptul să dețină, direct sau indirect, valori mobiliare la societăți comerciale sau întreprinderi al căror obiect de activitate se află în competența Centrului.*

(5) *Exercitarea mandatelor de director și director adjunct încetează la expirarea termenului acestora, exceptînd cazurile de încetare a exercitării atribuțiilor înainte de termen. În cazul în care termenul de exercitare a mandatului a expirat, directorul CNPDCP continuă să se afle în exercițiul funcțiunii pînă la preluarea acestor funcții de către succesorul său, dar nu mai mult de 6 luni.*

(6) Mandatele de director și director adjunct al CNPDCP încetează înainte de termen în caz de:

a) demisie;

b) incompatibilitate cu alte funcții publice sau private, stabilită prin actul de constatare rămas definitiv;

c) revocare din funcție;

d) imposibilitate de a exercita mandatul din motive de sănătate, constatate prin examen medical;

e) deces.

(7) Propunerea de revocare din funcție a directorului CNPDCP poate fi înaintată de Președintele Parlamentului, de o fracțiune parlamentară sau de un grup de cel puțin 15 deputați în următoarele cazuri:

a) încălcare gravă a obligațiilor funcționale prevăzute de legislație;

b) hotărâre de condamnare rămasă definitivă în cazul săvârșirii unei infracțiuni;

c) stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese;

d) nedepunere a declarației de avere și interese personale sau refuz de a o depune, în condițiile art. 27 alin. (8) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate;

e) dispunere de către instanța de judecată, prin hotărâre irevocabilă, a confiscării averii nejustificate.

(8) Hotărârea Parlamentului de revocare se adoptă cu votul majorității deputaților aleși. ”.

9. Propunem excluderea art. 54 din proiect, deoarece are caracter general ce vizează normele de instituire a autorității de supraveghere, care, de altfel, sunt conținute în textul proiectului de lege.

10. La art. 66, propunem excluderea alin. (1).

Respectiv, alin. (2), care devine (1) din proiect, considerăm necesar de a completa după cuvintele „artistice sau literare”, cu cuvintele „dacă aceasta se referă la date cu caracter personal care au fost făcute publice în mod manifest de către persoana vizată sau care sunt strâns legate de calitatea de persoană publică a persoanei vizate ori de caracterul public al faptelor în care este implicată,”, iar după cuvintele „transferul datelor cu caracter personal către” cu cuvintele „țările din Spațiul Economic European,, în continuare după text.

Totodată, urmează a fi exclus textul „capitolul VII (cooperare și coerență)”, deoarece proiectul nu prevede un astfel de capitol, iar cuvintele „capitolul IX” de substituit cu cuvintele „capitolul VIII”.

De asemenea, propunem completarea articolului cu un aliniat nou, după cum urmează:

„ În cazul în care, dreptul la libertatea de exprimare și informare interacționează cu dreptul la protecția datelor cu caracter personal, instanței de judecată îi revine sarcina de verificare dacă datele cu caracter personal prelucrate au avut ca unic scop aducerea la cunoștința publicului a unor informații, opinii sau idei. În această situație,

instanța de judecată poate solicita opinia CNPDCP, care va avea caracter de recomandare.”

Propunerea reiese din derogările prevăzute în legătură cu prelucrarea datelor cu caracter personal în scopuri jurnalistice, respectiv, CNPDCP nu va putea veni cu constatări privind încălcarea sau lipsa încălcării în cazul acestor prelucrări.

11. La **art. 73** alin. (2), lit. b) din proiect, propunem completarea normei, la final cu textul *„precum și materialele probatorii concludente”*.

12. La **art. 74** se propune expunerea alin. (3) în următoarea redacție:
„Investigația începe odată cu înregistrarea plângerii sau din oficiu în baza notei motivate. Dacă după expedierea răspunsului se depune o nouă plângere de același petiționar, cu același obiect, aceasta nu se examinează și se conexează la dosarul inițial, cu excepția situației când au fost prezentate noi circumstanțe relevante.”

La alin. (5) lit. e) al aceluiași articol, propunem înlocuirea cuvântul *„inspector/i”* cu cuvintele *„inspectorii desemnați/delegați”*.

13. La **art. 75** alin. (4) din proiect, propunem reformularea acestuia, după cum urmează: *„CNPDCP publică, anonimizat, pe pagina web oficială, spețe specifice cu impact asupra domeniului protecției datelor”*.

Urmează a remarca faptul că, redacția actuală a acestei norme va impune instituției un efort disproporționat, pentru realizarea acestei sarcini. Mai mult, norma dată are drept scop aducerea la cunoștința publicului a cazuisticii de rezonanță a instituției, dar nu fiecare caz examinat.

14. La **art. 76** alin. (3) considerăm necesar de a fi exclus, deoarece modalitatea și termenele de arhivare a actelor deținute de autoritățile publice sunt stabilite de Indicatorul documentelor-tip și al termenelor lor de păstrare pentru organele administrației publice, pentru instituțiile, organizațiile și întreprinderile Republicii Moldova, aprobat de Serviciul de Stat de Arhivă.

15. La **art. 77** alin. (1) din proiect, considerăm necesar a completa norma, după cuvântul *„CNPDCP”* cu cuvintele *„în cel mult 30 de zile,”*, în continuare după text.

16. La **art. 78** propunem completarea în denumirea articolului, după cuvântul *„Executarea”* cu cuvintele *„și modul de contestare a”*.

Suplimentar, propunem completarea aceluiași articol cu un aliniat nou, după cum urmează:

„(3) Deciziile CNPDCP se contestă direct în instanța de judecată, în conformitate cu prevederile Codului administrativ, fără respectarea procedurii prealabile”.

17. La **art. 79** alin. (4), propunem substituirea textului *„într-un ziar de nivel național sau local”* cu textul *„gratuit, în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”*, iar cuvintele *„în ziar”* și *„presă”* se exclud.

18. La **art. 80** din proiect propunem expunerea alin. (1), după cum urmează:
„ (1) Personalul CNPDCP este format din:
a) director și doi directori adjuncți care sunt persoane de demnitate publică, statutul cărora este reglementat de Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică;

b) *inspectori de protecție a datelor - funcționari publici cu statut special, statutul cărora este reglementat de prezenta lege și Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.*

c) *funcționari publici - statutul cărora este reglementat de Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.*

d) *personal tehnic/contractual care desfășoară activități auxiliare, statutul acestora este reglementat de legislația muncii.”*

La alin. (2), urmează a fi exclusă sintagma „*Conducerea Centrului*”.

Totodată, propunem completarea articolului cu un alineat nou cu următorul conținut:

„(3) *Efectivul limită a CNPDPCP se stabilește în număr de 78 de unități. Structura CNPDPCP se aprobă prin Ordinul directorului”*.

19. În contextul propunerii incluse în prezentul aviz, care vizează procedura de numire a conducerii CNPDPCP (stabilită la art. 53), urmează a fi revizuit și **art. 81** lit. e) din proiect, prin excluderea textului „*funcționarilor publici de demnitate publică*”.

20. Luând în considerație prevederile art. 25 din Legea 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, propunem înlocuirea la **art. 82** alin. (1) lit. d) din proiect a sintagmei „*funcția publică*” cu cuvântul „*inspector de protecție a datelor*”.

Totodată, urmează a fi exclus alin. (2) al aceluiași articol.

Suplimentar, în contextul propunerilor indicate supra, urmează a fi modificat alin. (3) al aceluiași articol prin completarea după cuvântul „*CNPDCP*” cu textul „*vizat la alin. (1) lit. d)*”.

21. La **art. 83** sintagma „(1)” se va exclude, or, articolul nu are mai multe aliniate, iar de la lit. b), propunem excluderea sintagmei „*din interiorul sau*”, deoarece ar putea crea un conflict de norme cu prevederile de la lit. d).

22. Totodată, propunem expunerea **art. 85** din proiect în următoarea redacție:

Articolul 85. Statutul funcției de inspector de protecție a datelor

(1) *Inspector de protecție a datelor este funcționarul public, cu statut special, care este responsabil de efectuarea investigației legalității prelucrării datelor cu caracter personal.*

(2) *Funcția de inspector de protecție a datelor se exercită în modul stabilit de prezenta lege și Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public în măsura în care prezenta lege nu prevede altfel.*

(3) *Poate candida la funcția de inspector de protecție a datelor, persoana care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:*

a) *deține cetățenia Republicii Moldova;*

b) *are domiciliul pe teritoriul Republicii Moldova;*

c) *are studii superioare juridice sau în tehnologii informaționale;*

d) *are o reputație ireproșabilă;*

e) *nu are, în ultimii 5 ani, în cazierul privind integritatea profesională, înscrisuri referitoare la rezultatul negativ al testului de integritate profesională pentru încălcarea obligației prevăzute la art. 7 alin. (2), lit. a) din Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale;*

f) este aptă din punct de vedere medical pentru exercitarea funcției conform certificatului medical de sănătate eliberat în condițiile legii;

g) cunoaște limba română.

(4) Se consideră că nu are o reputație ireproșabilă în sensul alin. (3) și nu poate candida la funcția de inspector de protecție a datelor persoana:

a) care are antecedente penale, inclusiv stinse, ori absolvită de răspundere sau pedeapsă penală, inclusiv printr-un act de amnistie sau de grațiere;

b) care a fost privată de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita anumite activități, ca pedeapsă principală sau complementară, printr-o hotărâre judecătorească definitivă;

c) în privința căreia s-a constatat, prin act definitiv, încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor;

d) în privința căreia s-a dispus confiscarea averii nejustificate printr-o hotărâre irevocabilă a instanței de judecată;

e) în privința căreia există interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

23. În cazul în care va fi acceptată propunerea expusă la pct. 16 din prezentul aviz, considerăm necesar de a exclude din conținutul art. 87 alin. (1) sintagma „alin. (2)”, iar alin. (2) de exclus integral.

Digitally signed by Muntean Victoria
Date: 2023.09.08 16:57:39 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Victoria MUNTEAN
Director

Banca Națională a Moldovei

Nr. 31-002/110/4987

11.09.2023

Ministerul Justiției

str. 31 august 1989, 82

MD-2012, mun. Chișinău

Copie: Cancelaria de stat

Prin prezenta, cu referire la proiectul Legii privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (număr unic 645/MJ/2023), Banca Națională vă comunică următoarele propuneri și obiecții.

Cu titlu de obiecție generică, apreciem drept necesară revizuirea proiectului de lege din perspectiva aplicabilității acestuia autorităților publice independente. Observăm, că anumite instituții juridice din proiect (spre exemplu, normele care vizează competențele de investigații ale autorității de supraveghere prevăzute la art.74 din proiect, sau competențele acesteia de aplicare a amenzilor în raport cu autoritatea publică, potrivit art.64 din proiect) comportă riscul unor ingerințe disproporționate în activitatea autorităților publice independente, venind în contradicție și cu reglementările europene ce vizează statutul unor asemenea autorități (spre exemplu, în cazul băncii centrale, a se vedea prevederile ce vizează independența acesteia la art.130 din Tratatul privind Funcționarea UE și art. 7 din Protocolul nr. 4 privind Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale). Având în vedere faptul că prevederile corespunzătoare din proiectul de lege nu derivă nemijlocit din Regulamentul UE nr.2016/679 (în continuare - Regulamentul UE) și reprezintă o creație națională, solicităm revederea acestora (a se vedea și explicațiile aduse în acest sens în textul avizului, cu referire la prevederile articolelor din proiect citate supra).

Considerăm necesară revederea termenului "act normativ"(spre ex., la art.6, 23, 54, 56 și 68), preluat fidel din Regulamentul UE, transpus prin proiectul de lege. Semnalăm că referințele dintr-un act juridic al UE la actele normative ale statelor membre sunt explicate din perspectiva unui mandat generic de reglementare mai detaliată sau derogatorie a unor aspecte, conferit de legiuitorul european legiuitorilor naționali. Selectarea instrumentului potrivit pentru reglementarea națională rămâne la discreția statului membru, în funcție de tradiția juridică, dreptul intern, norma propriu-zisă de abilitare, precum și alte aspecte relevante. Opinem că la etapa transpunerii Regulamentului UE, legiuitorul ar trebui să fi identificat, deja, normele care urmează a fi detaliate prin acte subordonate legii (cu precizarea emitentului), precum și normele de la care pot fi admise derogări prin alte acte legislative. Or, proiectul de lege operează cu termenul generic de "acte normative", fără a preciza categoria acestora. Mai mult, în cazul derogărilor admisibile de la regimul general de protecție a datelor cu caracter personal, autorii proiectului prevăd că asemenea derogări sunt posibile doar în

Adresa: Bulevardul Grigore Vieru nr. 1, MD-2005, Chișinău, Republica Moldova

Tel: (+373) 22 822 606, Fax: (+373) 22 220 591, email: official@bnm.md, web: www.bnm.md

cazul în care sunt satisfăcute anumite exigențe legate de proporționalitatea și necesitatea acestui act într-o societate democratică. O asemenea redacție comportă foarte multe riscuri și dificultăți pentru implementarea practică a legii, conducând la cazuri în care autoritățile publice sau alți subiecții ai legii vor fi în fața a două norme/legi divergente și vor da apreciere unei legi adoptate de Parlament din perspectiva satisfacerii de către aceasta a exigențelor de a fi proporționale și necesare într-un stat democratic. Atenționăm, că legea urmează să fie previzibilă și pasibilă de executare directă, fără a necesita ponderări și evaluări calitative adiționale din partea destinatarului acesteia. Orice criterii și exigențe instituite prin Regulamentul UE pentru reglementările derogatorii urmează a fi aplicate de către emitentul acestor reglementări derogatorii, în speță, Parlamentul, și nu de subiecții legii.

La art.1 alin.(2), propunem revizuirea necesității normei privind libera circulație în interiorul RM, întrucât înțelegem că în contextul Regulamentului UE transpus în proiect, necesitatea asigurării liberei circulații a datelor ar presupune asigurarea liberei circulații a datelor între țări (între țările UE, între țările UE și țările terțe etc.).

La art.3:

- alin.(1) pentru claritate propunem revizuirea textului "în cadrul activităților *unui sediu* al unui operator";
- alin.(2) considerăm că norma nu este suficient de cuprinzătoare și necesită precizat în ce condiții activitatea de prelucrare a datelor este legată de "monitorizarea comportamentului persoanei vizate";
- alin.(3) se va revedea relevanța și aplicabilitatea unei astfel de norme în cadrul legislației naționale.

La art.4, în vederea utilizării unei terminologii uniforme, sugerăm corelarea noțiunii "cifra de afacere mondială" cu noțiunea de "cifra totală de afaceri" definită, recent, prin Legea nr.199 din 20.07.2023 pentru modificarea Legii concurenței nr.183/2012.

La art.5 alin.(2), considerăm important a se preciza în ce mod urmează operatorul să demonstreze respectarea principiilor prelucrării datelor cu caracter personal.

La art.6:

- alin.(2) nu este clar unde pot fi "menținute" sau "introduse" dispozițiile specifice de adaptare a aplicării normelor legii. La fel, nu se înțelege dacă se au în vedere legi speciale, acte emise de autoritățile de supraveghere sau de către operatori. Totodată, considerăm că terminologia utilizată ("dispoziții specifice de adaptare a aplicării normelor") în această normă nu corespunde termenilor uzuali și celor consacrați în Legea nr.100/2017, ceea ce, la fel, poate duce la interpretări multiple. Obiecția în cauză este valabilă și pentru norma de la art.9 alin.(4);
- alin.(3), ultima frază considerăm că este interpretabilă. Opinăm că nu este clar cine și în ce mod urmează să aprecieze proporționalitatea actului cu scopul urmărit. La fel, considerăm

important a se preciza ce fel de acte normative se au în vedere aici: la nivel de lege, act normativ emis de către o autoritate publică, sau emis de operator. În mod similar, obiecția în privința faptului că necesită precizare care "acte normative" se vor avea în vedere este valabilă și pentru norma de la art.29.

La fel, la art.9 alin.(3) textul "în temeiul actelor normative sau în temeiul normelor stabilite de organisme naționale competente" necesită a fi clarificat. Considerăm necesar de precizat ce fel de "acte normative" și care "norme stabilite de organisme naționale" se au în vedere. Aici și în restul proiectului, se va reexamina utilizarea noțiunii de "organism" național, termenii consacrați în legislația națională fiind alții – spre ex., "autoritate".

La art.13 alin.(1) lit.f) și în întreg textul proiectului, în partea ce ține de utilizarea noțiunii de "țară terță", recomandăm examinarea oportunității definirii acesteia, sau eventual substituirea cu termenul "stat străin", or noțiunea de "țară terță" consfințită în dreptul UE drept țară care nu este membru al UE, utilizată în proiect, corelativ cu statul RM pare a fi necorespunzătoare cadrului legal național.

Potrivit art.21, în coroborare cu art.23 alin.(1) lit.e) și lit.h), înțelegem că se permite, restricționarea prin lege a dreptul la opoziție, spre exemplu, în vederea asigurării funcției de monitorizare a autorității în vederea realizării unor obiective importante, în special în interes economic sau financiar important al RM, inclusiv, în domeniul monetar. În acest context, menționăm că actualmente potrivit art.5 alin.(3) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei "Subiecții datelor cu caracter personal nu au dreptul de a se opune prelucrării datelor personale circumscrise exercitării atribuțiilor Băncii Naționale prevăzute de prezenta lege.". Pe de altă parte, în partea dispozitivă a art.23 din proiect, este prevăzut că acele restricții "trebuie să respecte esența drepturilor și libertăților fundamentale și constituie o măsură necesară și proporțională într-o societate democratică", or înțelegem că o astfel de evaluare legiuitorul ar trebui să o realizeze până la stabilirea restricției date. În această ordine de idei, considerăm necesară revizuirea normei de la art.23, pentru a se asigura faptul că anumite restricții stabilite în legi speciale (cum este norma citată din Legea nr.548/1995) urmează a fi aplicate direct și nu vor fi considerate norme care ar necesita o evaluare suplimentară.

La art.23, alin.(1):

- partea dispozitivă, remarcăm că preluarea exactă a acesteia din Regulamentul UE transpus, redă eronat sensul normei transpuse, care are în vedere situația impunerii restricțiilor respective prin măsuri legislative de către legiuitorul național, or în cazul nostru nu este clar cum trebuie aplicată această normă în special în partea ce ține de formularea "Actele normative care se aplică operatorului de date [...] pot restricționa printr-o măsură legislativă domeniul de aplicare al obligațiilor și al drepturilor prevăzute la [...]";

- lit.h), propunem completarea după textul "de monitorizare" cu textul "de supraveghere", având în vedere că această funcție, la fel, face parte din exercitarea atribuțiilor unei autorități publice.

La art.27 alin.(3), se va evalua suplimentar, modul în care a fost transpusă norma din Regulamentul UE. Astfel, se va corela cu norma de la art.3 alin.(2) din proiect, unde este stabilit că "persoanele vizate" se află în RM, or redacția actuală a alin.(3) de la acest articol indicând asupra faptului că persoana vizată ar putea să își aibă sediul și în afara RM. Înțelegem că sensul normei privind numirea unui "reprezentant pentru RM" de către un operator care nu își are sediul în RM este anume faptul că persoana vizată se află în RM. Aceeași remarcă se referă și la reprezentant, care trebuie să își aibă sediul în RM, fapt ce necesită a fi precizat.

La art.29 considerăm că necesită clarificare dacă prin "persoană care acționează sub autoritatea operatorului" se are în vedere și personalul operatorului (altul decât responsabilul de protecția datelor, desemnat conform art.37 din proiect) care în exercitarea atribuțiilor de serviciu prelucrează date cu caracter personal.

La art.35 alin.(1), cu referire la noțiunea de "risc ridicat pentru drepturile și libertățile persoanelor fizice", având în vedere că, conform alin.(7) lit.c) de la același articol, operatorul trebuie să evalueze acest "risc,, , considerăm oportună descrierea/definirea acestei noțiuni.

La art.36 alin.(6) este necesar de clarificat dacă norma dată presupune faptul că Centrul prin actele sale normative poate impune solicitarea autorizației pentru anumite prelucrări de date, sau prin "act normativ" se are în vedere o normă din lege.

La art.37 alin.(2), propunem completarea după textul "să fie ușor accesibil" cu următorul text : "pentru persoanele vizate".

La art.38 alin.(3), considerăm oportun să fie efectuate anumite precizări sub aspectul răspunderii persoanei responsabile de protecția datelor. Considerăm oportun a se analiza suplimentar dacă norma nu prevede o protecție nejustificată a acesteia. În cazul îndeplinirii necorespunzătoare sau cu rea-credință a sarcinilor, considerăm că persoana trebuie să poarte răspundere.

La art.39 alin.(1) lit.c) considerăm necesar a se preciza ce se are în vedere prin "monitorizarea funcționării acesteia"(funcționării a ce), întrucât din contextul normei nu este clar.

La art.43, propunem revizuirea conținutului alin.(1), întrucât nu există o corelare între dispoziția normei și conținutul propriu-zis al lit.b)-f), care prevăd anumite acțiuni. La fel, alin. (2) din proiect este necesar de renumerotat în alin.(3), or în textul acestuia se face referire la alin.(1) și alin.(2). În dependență de modificările efectuate se va revedea numerotarea tuturor alineatelor din acest articol.

La art.47 al.(2) lit.e) considerăm oportun precizarea normei în partea ce ține de "dreptul de a obține reparații și, după caz, despăgubiri pentru încălcarea regulilor corporatiste obligatorii", având în vedere că reparația prejudiciului include în sine oferirea unei despăgubiri, or în cazul de față formularea induce ideea că dreptul de a obține reparația este distinct de dreptul de a obține despăgubiri. Eventual, termenii urmează a fi ajustați la legislația națională.

La art.49 alin.(1) opinăm că textul "din considerente importante de interes public" este pasibil de interpretare, întrucât nu este clar cine și în ce mod va aprecia "importanța" considerentelor de interes public în cazul de față.

La art.54 alin.(1) se va revedea în partea ce ține de "actul normativ" care trebuie să prevadă instituirea autorității de supraveghere, întrucât înțelegem, inclusiv din norma de la art.54 din Regulamentul UE transpus, că se are în vedere un act legislativ, eventual legea - cadru privind datele cu caracter personal.

La art.55, propunem revizuirea normei, întrucât observăm că unele sarcini care vizează ambele autorități de supraveghere par improprii statutului CSM în calitate sa de autoritatea de supraveghere prevăzut la art.51 alin.(1) lit.b) din proiect.

La art.56 alin.(6) se va revedea norma sub aspectul precizării termenului de "acte normative", pentru a nu lăsa loc de interpretări, mai ales că autoritatea de supraveghere nu ar putea să își aroge noi competențe prin actul său normativ.

La art.64:

- alin.(3), propunem examinarea oportunității definirii noțiunii de "operațiune de prelucrare conexă", pentru a nu lăsa loc de interpretări.

- cu referire la cuantumul amenzilor, stabilite la art.64 alin.(4), (5) și (6), propunem examinarea oportunității includerii și a plafonului de jos al acesteia (suma minimă) precum și reevaluării, în general, a acestor cuantumuri, pentru a asigura un echilibru corelativ cu alte amenzi pentru încălcări din aceeași categorie de contravenții din Codul contravențional (actualmente contravențiile vizând încălcarea Legii nr.138/2011 fiind stabilite de capitolul VI din Cod).

La fel, cu referire la aplicarea amenzilor, având în vedere că legea se aplică, în condițiile art.3 și operatorilor din afara Republica Moldova, propunem stabilirea modalității de conversie a amenzii din moneda națională în valuta încasării și conversia amenzii de la cifra de afaceri mondiale în cazul acelor operatori.

- cu referire la alin.(7), este de remarcat faptul că, norma de la art.83 alin.(7) din Regulamentul UE care se transpune aici, stabilește posibilitatea statului de a "prevedea norme prin care să se stabilească dacă și în ce măsură pot fi impuse amenzi administrative autorităților publice". Reieșind din norma citată, impunerea amenzilor autorităților publice ar fi o opțiune și nu o obligație pentru statele membre, iar în cazul în care statul decide impunerea acestora ar trebui să stabilească în ce măsură le va impune. În acest context, ținem să remarcăm că în unele jurisdicții europene, precum Belgia¹ autoritățile publice sunt exceptate de la aplicarea amenzilor contravenționale. Astfel, considerăm oportună revizuirea acestei norme.

¹ <https://blog.didomi.io/en/belgium-data-protection-law>, art.221 Belgian Data Protection Act

Adresa: Bulevardul Grigore Vieru nr. 1, MD-2005, Chișinău, Republica Moldova

Tel: (+373) 22 822 606, Fax: (+373) 22 220 591, email: official@bnm.md, web: www.bnm.md

- cu referire la textul „din cifra de afaceri mondială totală anuală corespunzătoare exercițiului financiar anterior” sunt necesare precizări cu privire la entitățile nou create (care nu au activat în exercițiul financiar anterior).

La art.65, nu este clar raționamentul stabilirii unei astfel de norme. Remarcăm că norma din Regulamentul UE transpus are drept obiectiv abilitarea statelor membre cu dreptul de a completa dreptul intern cu norme adiționale, ceea ce înțelegem că ar însemna completarea normelor de la art.64 în acest sens.

La art.67, având în vedere că acesta se referă la documentele oficiale deținute de autoritățile publice, considerăm oportun a se corela norma cu prevederile art.8 și 9 din Legea nr.148/2023 privind accesul la informațiile de interes public, unde sunt reglementate limitele accesului la informațiile de interes public, atunci când dezvăluirea acestora ar prejudicia datele cu caracter personal.

La art.69 alin (1), terminologia se va corela cu legislația muncii, spre exemplu, se va substitui textul ”acorduri colective” cu textul ”convenții colective”, dacă aceasta s-a avut în vedere.

La art.71, opinăm că preluarea exactă a acestei norme din Regulamentul UE, a rezultat într-o normă distorsionată care nu corespunde intenției autorului actului UE. Astfel, considerăm că art.90 din Regulamentul UE care este transpus aici, de fapt, reglementează dreptul statelor de adoptare a unor norme în cadrul legal național care să prevadă norme speciale de aplicare a art.56 al.(1) lit. e) și f), care vizează cazul când operatorul are obligația de a păstra secretul profesional. Având în vedere cerințele privind păstrarea secretului profesional, propunem, în cazul de față, stipularea unei norme care să prevadă faptul că în realizarea competenței de la art.56 alin.(1) lit.e) și f) accesul este limitat atunci când restricția este prevăzută expres de lege.

La fel, la art.74 alin.(7):

- lit.a) și b), în vederea corelării cu normele din legile speciale care reglementează obligația păstrării secretului profesional (și în concordanță cu propunerea de la art.71 supra) propunem completarea cu textul ”în condițiile legii”.

- lit.d), cerința cu referire la faptul ”de a înregistra, răspunsurile acestora, inclusiv prin mijloace audio, video sau prin alte mijloace, cu informarea prealabilă a persoanei supuse investigației” pare a fi excesivă, opinăm că audierea scrisă în acest caz poate fi suficientă. Eventual propunem, cel puțin substituiri textului ”cu informarea prealabilă” cu textul ”cu obținerea consimțământului prealabil”.

- lit.e), cerința cu referire la prezentarea informației ”într-o formă care să permită ridicarea și transportarea acestora” o considerăm excesivă, obligația de a transmite și dreptul de a primi în mod obligatoriu informația aferent investigației, fiind suficiente.

Suplimentar, cu titlu general, atragem atenția asupra unor erori de ordin tehnic în textul proiectului, care vizează dublarea sau lipsa unor alineate, litere, sau existența referințelor la norme (articole) nepotrivite sau inexistente în text, precum și lipsa unor fragmente de text

(spre ex. la art.4, alin.(1) lit.a), art.5, art.32, art.33 alin.(1), art.42, art.49 etc.), utilizarea unor termeni eronați ("cifra de facere mondială") sau nespecifici cadrului normativ al RM ("act de punere în aplicare", dreptul intern, "măsură legislativă", "măsură de reglementare", "amendă administrativă" etc.) care creează confuzie sau duc la interpretări echivoce.

Cu referire la "Analiza impactului" proiectului de lege, considerăm necesară revizuirea frazei "În altă ordine de idei, din cauza lacunelor normative în materia transferului transfrontalier de date cu caracter personal, Republica Moldova este în imposibilitate de a adera la zona unică de plăți în euro (SEPA)." (pag.73), întrucât certitudinea asupra imposibilității de a adera la SEPA este apreciată de către European Payment Council. Astfel, propunem ca ideea citată să fie reformulată în sensul că existența lacunelor normative în materia transferului transfrontalier de date cu caracter personal ar putea pune RM în situația de a nu satisface unul dintre criteriile de aderare la SEPA, anume cel ce vizează existența unui cadru legal DCP uniform al participanților la Schema SEPA.

Totodată, luând în considerare faptul că unul dintre criteriile de aderare a Republicii Moldova la Zona Unică de Plăți în Euro (SEPA) vizează domeniul prelucrării datelor cu caracter personal, și presupune faptul că transferul de date nu va crea probleme de ordin legal dau de reglementare („The transfer of data to any of the Applicant's institutions by a SEPA Scheme participant would not create any legal or regulatory issues for such SEPA Scheme participant (for example, under the applicable data protection laws)), atragem atenția asupra necesității asigurării unei transpuneri fidele/ depline a Regulamentului UE, astfel încât acest criteriu de aderare să poată fi îndeplinit.

Cu respect,

Octavian ARMAȘU
Guvernator

Digitally signed by Armașu Octavian
Date: 2023.09.11 17:03:31 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

ex. C. Borzin
tel. 022 82 24 02

Adresa: Bulevardul Grigore Vieru nr. 1, MD-2005, Chișinău, Republica Moldova
Tel: (+373) 22 822 606, Fax: (+373) 22 220 591, email: official@bnm.md, web: www.bnm.md

REPUBLICA MOLDOVA
COMISIA NAȚIONALĂ a PIETEI FINANCIARE

Nr. 06-4/2470 din 07.09.2023
La nr.18-69-8118 din 31.07.2023

Ministerul Justiției
e-mail: secretariat@justice.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat
e-mail: cancelaria@gov.md

Re.: proiectul de hotărâre pentru aprobarea proiectului de lege privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date.

Prin prezenta, Comisia Națională a Pieței Financiare, urmare a examinării proiectului de hotărâre pentru aprobarea proiectului de lege privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (număr unic 645/MJ/2023), (în continuare - proiect), intervine prin a susține acțiunile orientate spre alinierea Republicii Moldova la aquis-ul european, manifestând totodată îngrijorarea față de aplicarea efectivă a prevederilor transpuse.

În context, în vederea asigurării unui proces implicit eficient, de racordare practică, se consideră oportun a examina opțiunea extinderii termenului de intrare în vigoare și aplicare a legii. În acest sens, se consideră proporțională naturii reglementărilor, stabilirea unui an de conformare din momentul publicării în Monitorul Oficial.

Complementar, având în vedere imperativul integrării sistemice armonioase a noilor reglementări, ținând cont de principiile consfințite de Codul administrativ, precum și pentru a eficientiza activitatea autorităților publice în condițiile reglementărilor riguroase de desfășurare a procedurilor administrative, intervenim cu propunerea de completare a art. 7 cu următorul alineat:

"(5) Consimțământul persoanei a cărei date cu caracter personal se prelucrează, se prezumă a fi manifestat, în cazurile în care persoana este participant al unei proceduri administrative inițiate la cerere sau din oficiu de către o autoritate publică. Prevederile prezentului alineat se aplică corespunzător procedurilor de acces la dosarul administrativ de către alți participanți la procedura administrativă,".

Totodată, în vederea asigurării securității raporturilor juridice, se consideră imperativ a se identifica regimul de gradualizare a sancțiunilor aplicate și implicit modul de stabilire a respectivelor sancțiuni. Or, deși este rațional sistemul punitiv și în raport cu autoritățile publice, cuantumul sancțiunilor pecuniare denotă un caracter disproporțional cu realitățile juridico-practice. În acest sens, se propune

examinarea oportunității revizuirii regimului juridic de sancționare a autorităților publice.

Cu referire la sancțiunile prevăzute de proiect, se consideră totodată oportun a se examina opțiunea unei extinderi în timp a aplicării treptate a limitelor de sus a sancțiunilor pecuniare (adițional celor deja stabilite în Proiect). În acest sens, se consideră rațională și stabilirea unui termen provizoriu de aplicare doar a sancțiunilor prevăzute la art. 56 alin. (2) din Proiect.

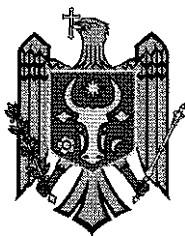
În aceeași ordine de idei, se propune comasarea Capitolului VII cu Capitolul IX, întrucât ambele capitole conțin reglementări aferente modului de contestare (extrajudiciară și judiciară). În context, atragem atenția asupra faptului că la stabilirea normelor ce reglementează procedura de contestare extrajudiciară/judiciară, urmează a se ține cont nemijlocit de prevederile Codului administrativ.

Cu respect,

Digitally signed by Budianschi Dumitru
Date: 2023.09.07 11:15:26 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Dumitru BUDIANSCHI,
PREȘEDINTE

SERVICIUL PREVENIREA ȘI COMBATEREA SPĂLĂRII BANILOR

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26, Tel. (+373) 21-21-20, www.spcsb.gov.md office@spcsb.gov.md

Nr. 01/I-18-1263 din 21 august 2023

MINISTERUL JUSTIȚIEI

E-mail: secretariat@justice.gov.md
ina.cintaret@justice.gov.md

Copie: CANCELARIA DE STAT

E-mail: cancelaria@gov.md

La solicitarea Cancelariei de Stat nr. 18-69-8118 din 31.07.2023 privind avizarea proiectului de hotărâre *pentru aprobarea proiectului de Lege privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date, (număr unic 645/MJ/2023), autor – Ministerul Justiției*, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în scopul sporirii gradului de accesibilitate și previzibilitate al proiectului actului normativ, cât și asigurarea unui grad mai înalt de integrare și compatibilitate efectivă cu cadrul normativ național, înaintează următoarele propuneri de modificare și completare.

La examinarea Notei informative, pct. 4 denumit generic „Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi”, nu a fost identificată mențiunea cu privire la introducerea unui element nou în proiectul de lege, și anume, prevederile cu referire la competențele și sarcinile Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) în calitate de autoritate de supraveghere, aspecte care nu au fost abordate nici în textul Analizei de impact și nici în Dispozițiile finale și tranzitorii ale proiectului de act normativ, înaintat spre examinare.

Corespunzător, la art. 51 alin. (1) lit. b) este prevăzută instituirea CSM-ului în calitate de autoritate de supraveghere pentru prelucrarea datelor cu caracter personal de către instanța de judecată în exercitarea atribuțiilor judiciare. Astfel că, reieșind din formularea prevederilor la art. 55-56, care reglementează sarcinile și competențele autorității de supraveghere, urmare a interpretării acestor norme cu art. 51 alin. (1) lit. b), se deduce atribuirea mai multor competențe CSM-ului care contravin scopului, principiilor de funcționare și competențelor stabilite de Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, și care fac abstracție de existența organelor specializate, atribuțiile funcționale și domeniile de competență a acestora, cât și de modul de interacțiune juridico-procesuală a acestora, în vederea organizării și funcționării sistemului judecătoresc.

La preluarea în totalitate al textului Regulamentului general privind protecția datelor (RGPD) și stabilirea normelor referitoare la CSM în proiectul de Lege, nu s-a ținut cont de aspectele care vizează activitatea acestui organ de autoadministrare, or cadrul normativ care reglementează activitatea sistemului judecătoresc este cel care stabilește raporturile juridice între subiecții sistemului judecătoresc, iar cadrul normativ procesual reglementează drepturile și obligațiile instanței de judecată și a judecătorului abilitat cu dreptul exclusiv de a înfăptui justiția, pe de o parte și drepturile și obligațiile participanților la proces în toate etapele de apărare judiciară a drepturilor sale, pe de altă parte.

Totodată, la elaborarea proiectului de Lege, nu s-a făcut o diferențiere între modul de exercitare a drepturilor prevăzute la art. 12-22 în cadrul proceselor judiciare și în afara acestora (*la etapa pre-judiciară și post-judiciară*), precum și nu s-a făcut distincția dintre judecători, asistenți judiciari, grefieri, în calitate de funcționari publici, și angajații instanței judecătorești cu caracter tehnic, în calitate de persoane împuternicite de operator, care sunt supuși unui regim juridic distinct, au drepturi și obligații diferite în ceea ce privește limitele, temeiul și scopul prelucrării datelor cu caracter personal.

La fel, nu s-a ținut cont de competențele Agenției de Administrare a Instanțelor de Judecată cu privire la administrarea Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), particularitățile înregistrării participanților la procesul de judecată în PIGD la toate fazele procesuale, responsabilitatea participanților la întocmirea actelor procesuale și indicarea datelor cu caracter personal etc.

Mai mult decât atât, este relevant să menționăm că potrivit art. 55 alin. (3) din RGPD, **autoritățile de supraveghere nu sunt competente să supravegheze operațiunile de prelucrare ale instanțelor care acționează în exercițiul funcției lor judiciare.**

În aceeași ordine de idei, la art. 52 din proiectul de lege, reieșind din faptul că, în corespundere cu art. 123 alin. (2) din Constituție, modul de organizare și funcționare a CSM-ului, inclusiv garanțiile de independență și formare a bugetului este prevăzut de Legea nr. 947/1996, propunem modificarea art. 52, care să reglementeze în mod exclusiv independența Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, în vederea excluderii reglementărilor duble, care ar putea genera coliziuni între norme și dificultăți la interpretarea și aplicarea corectă a acestora.

În continuare, cu referire la art. 55-56, care stabilesc sarcinile și competențele autorității de supraveghere, de exemplu art. 56 alin. (1) prevede competențele de investigare a autorității de supraveghere, la alin. (2) sunt descrise competențele corective (*emiterea de avertizări, muștrări, interdicție temporară de prelucrare, impunerea amenzilor administrative*), iar la alin. (3) sunt indicate competențele de autorizare și consiliere, se constată că, proiectul nu reflectă modul în care aceste competențe se raportează la competențele CSM-ului stabilite de Legea nr. 947/1996, nefiind prevăzută procedura distinctă de realizare a acestora.

Rezumând cele expuse anterior, propunem înlocuirea sintagmei de „*autoritate de supraveghere*”, cu sintagma „*Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal*”, pentru ca proiectul de Lege să prevadă instituirea, organizarea și funcționarea exclusivă a Centrului pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, în calitatea sa de autoritate de supraveghere.

În cazul în care se consideră ca fiind necesară acordarea competențelor de autoritate de supraveghere în domeniul protecției datelor cu caracter personal CSM-ului, se propune operarea modificărilor și completărilor la Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, lege organică specială care reglementează competențele acestuia, prin elaborarea unui capitol separat destinat protecției datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora de către instanța de judecată în exercitarea atribuțiilor sale jurisdicționale, cât și modul de realizare și apărare a drepturilor de către persoana vizată, inclusiv particularitățile exercitării competențelor de către CSM, raportat la structura sistemului judecătoresc și procedurile existente.

La art. 3 alin. (2), sintagma „*care nu este stabilit în Republica Moldova*”, considerăm că nu reprezintă o reglementare explicită, și anume, dacă faptul stabilirii pe teritoriul Republicii Moldova se asimilează domiciliului, reședinței, șederii temporare, sau prezenței fizice efective pe teritoriul țării, la momentul prelucrării datelor cu caracter personal, la fel nu este reglementată situația în care prelucrarea efectivă a datelor cu caracter personal excedează perioada de aflare a persoanei vizate pe teritoriul Republicii Moldova. Considerăm că, apare un anumit grad de dificultate la aplicarea corectă a respectivei norme, or în cazul prelucrării datelor cu caracter personal în mediul online/la distanță, domeniul respectiv exclude aspectul teritorial și asigură conexiunea indiferent de locul aflării operatorului și persoanei vizate.

La art. 8 alin. (1) și (2) din proiect, precum și la art. 40 alin. (2) lit. g), se propune înlocuirea sintagmei „*titularul răspunderii părintești asupra copilului*”, cu noțiunea prevăzută de cadrul normativ național și anume „*reprezentant legal al copilului*”.

La art. 9 alin. (2) lit. d), propunem înlocuirea sintagmei „*alt organism fără scop lucrativ*” cu o categorie juridică specifică legislației naționale, și anume, organizația necomercială, care este definită de art. 296 Cod civil și art. 1 alin. (3) din Legea nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale, și presupune o organizație al cărei scop principal este altul decât obținerea de venit. La fel, propunem înlocuirea sintagmei „*organism fără scop lucrativ și cu specific politic, filozofic, religios sau sindical*” cu noțiunea de „*organizații necomerciale*”, or art. 296 alin. (2) din Codul civil și art. 1 alin. (3) din Legea nr. 86/2020 stabilesc expres că, organizație necomercială este persoana juridică al cărei scop principal este altul decât obținerea de venit, iar organizațiile necomerciale sunt asociația, fundația și instituția privată.

În continuare, la art. 18 alin. (2), propunem excluderea cuvântului „*important*” din sintagma „*interes public*”, or având în vedere cadrul constituțional și infra-constituțional, constatăm că, sintagma de „*interes public*” este utilizată de legiuitorul constituant în două articole, la art. 34 alin. (1) și art. 127 alin. (4) din Constituție, totodată, la art. 2 din Legea nr. 64/2010 cu privire la libertatea de exprimare, legiuitorul a definit noțiunea juridică de **interes public** ca *interes al societății (și nu simpla curiozitate a indivizilor) față de evenimentele ce țin de exercitarea puterii publice într-un stat democratic sau față de alte probleme care, în mod normal, trezesc interesul societății sau al unei părți a ei*.

La fel în conținutul art. 20 alin. (3) și art. 17 alin. (3) lit. b), autorul proiectului operează cu categorii juridice care nu sunt definite clar, iar după felul de indicare a acestora în cadrul aceleiași propoziții, în mod alternativ, se creează premise de a crede că

au un conținut distinct și reprezintă două ipoteze juridice diferite, și anume, „sarcini executate în interes public” și „exercitarea unei autorități oficiale cu care este investit operatorul”, motive din care se propune excluderea sintagmei „*exercitarea unei autorități oficiale cu care este investit operatorul*”.

Cu referire la art. 23 alin. (1) lit. g), se propune înlocuirea sintagmei „*profesie reglementată*” cu noțiunea juridică de „*activitatea profesională în sectorul justiției*” definită de prevederile art. 5 pct. 36²) Cod fiscal, și anume, care prevede că, *activitatea profesională în sectorul justiției este activitatea permanentă desfășurată în cadrul formelor de organizare a activității prevăzute de lege de către avocat, avocat-stagiar, notar public, executor judecătoresc, administrator autorizat, mediator, expert judiciar în cadrul biroului de expertiză judiciară*, fiind o noțiune prevăzută și de Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale.

În același sens, cu privire la sintagma „*punerea în aplicare a pretențiilor de drept civil*” de la art. 23 alin. (1) lit. j), se propune expunerea acestei propoziții în altă redacție, în dependență de sensul normei juridice care se vrea atribuit de către autor, și anume, „*intentarea unui proces civil*”, în sensul art. 7 din Codul de Procedură Civilă sau de „*apărare judiciară a drepturilor civile*”, în sensul art. 15 din Codul Civil.

La art. 27, actuala redacție a proiectului propune legiferarea unei situații când datele cu caracter personal a persoanelor vizate care se află pe teritoriul Republicii Moldova, sunt efectiv prelucrate de către operator sau persoana împuternicită de operator, care „nu este stabilit/ă” în Republica Moldova (*sintagmă care permite interpretarea privind lipsa unei existențe fizice și juridice pe teritoriul Republicii Moldova*), iar reprezentantul acestora (*a operatorului sau a persoanei împuternicite de operator*) poate avea sediul în afara teritoriului Republicii Moldova, în unul din statele membre ale Spațiului Economic European. Evidențiem faptul că, stabilirea reprezentantului operatorului sau a persoanei împuternicite în afara teritoriului Republicii Moldova, împiedică în mod efectiv persoana vizată de a-și realiza drepturile prevăzute de proiectul de lege, cât și autoritatea națională de supraveghere de a-și realiza competențele conform art. 27 alin. (4), considerente din care propunem excluderea de la art. 27 alin. (3) a propoziției „*sau în statele din Spațiul Economic European, unde se află persoanele vizate ale căror date cu caracter personal sunt prelucrate în legătură cu furnizarea de bunuri și servicii sau al căror comportament este monitorizat*”. Or, deși art. 27 alin. (1) stabilește în ce caz operatorul/persoana împuternicită de operator este obligată să desemneze un reprezentant, făcându-se trimitere la prevederile art. 3 alin. (2), care se referă la prelucrarea datelor cu caracter personal a **persoanelor fizice care se află pe teritoriul Republicii Moldova**, la art. 27 alin. (3), autorul proiectului indică faptul că, sediul reprezentantului poate fi și în unul din **statele membre ale Spațiului Economic European, acolo unde se află persoanele** vizate ale căror date cu caracter personal sunt prelucrate. Astfel că, dacă operatorul și persoana împuternicită de operator nu este stabilit/ă în Republica Moldova, la fel și persoanele vizate a căror date personale sunt prelucrate în legătură cu furnizarea de bunuri și servicii sau al căror comportament este monitorizat, legea nu este aplicabilă sub aspect material și teritorial, nefiind posibilă instituirea unor obligații pentru subiecții actului normativ de

desemnare a unui reprezentant conform art. 27, fiind nejustificată și ambiguă stabilirea unor opțiuni de executare a obligațiilor date.

La art. 30 alin. (3), propunem înlocuirea sintagmei „prevederile menționate la alin. (1) și (2)”, cu sintagma „evidențele menționate la alin. (1) și (2)”, întru evitarea modificării sensului de la art. 30 alin. (3) din RGPD, care se vrea a fi transpus în mod fidel.

În textul art. 33 alin. (1) din proiect, ultima propoziție urmează a fi reformulată, or explicația trebuie să emane de la operator și să fie adresată autorității de supraveghere, însă potrivit expunerii actuale explicația motivată de întârziere vine din partea autorității de supraveghere.

La art. 34 alin. (1) din proiectul de lege, autorul instituie obligația operatorului de a informa, fără întârzieri, persoana vizată, condiționând exercitarea acestei obligații de existența unei încălcări a securității datelor care este susceptibilă să genereze un risc ridicat pentru drepturile și libertățile persoanei. Corespunzător, pentru a spori caracterul accesibil și previzibil al legii, cât și a facilita conformarea subiecților destinatari, urmează a fi definit conceptul juridic de „risc ridicat”. La fel, se propune a fi înlocuită sintagma de „fără întârzieri”, cu un termen rezonabil, în vederea creării unui echilibru adecvat între drepturile persoanei vizate și obligațiile operatorului, de exemplu de 72 de ore.

La art. 37 alin. (1), se propune înlocuirea sintagmei „ori de câte ori”, cu sintagma „în următoarele cazuri”, întru asigurarea unei interpretări corecte și exprimării caracterului imperativ al normei, precum și pentru asigurarea caracterului univoc și concis al legii.

La art. 37 alin. (3), autorul proiectului utilizează alternativ două categorii juridice aparente distincte, și anume, „autoritate publică” și „organism public”, nefiind certă distincția dintre aceste două categorii juridice și care este rațiunea identificării separate a acestora, iar în contextul Notei informative, se constată că nu s-a făcut trimitere la actul normativ care definește noțiunea de „organism public”.

La art. 37 alin. (6), se propune înlocuirea sintagmei de „membru al personalului”, cu „salariat/funcționar public”, noțiuni utilizate de Codul muncii și Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

La art. 40 alin. (2) lit. g) se propune înlocuirea sintagmei „titularul răspunderii părintești asupra copiilor” cu noțiunea de „reprezentant legal al copilului”, noțiune utilizată de Codul familiei, or cadrul normativ național nu operează cu categoria juridică de „răspundere părintească”, mai mult ca atât în sensul art. 2009 din Codul Civil, este instituită răspunderea delictuală personală a minorului care a împlinit vârsta de 14 ani, fiind exclusă obligația părinților sau a curatorului de a răspunde pentru prejudiciul cauzat de către un minor.

La art. 40 alin. (5)-(6) este prevăzut dreptul de avizare a proiectului Codului de conduită, cât și obligația de înregistrare și publicare a Codului respectiv de către autoritatea de supraveghere, iar la alin. (7) este indicată regruparea Codurilor de conduită, nefiind indicat mecanismul, scopul și finalitatea procesului de regrupare, prin urmare propunem reglementarea expresă a acestora.

Cu referire la prevederile art. 42, prin norma dată se dispune încurajarea instituirii mecanismelor de certificare, a sigiliilor și mărcilor, context în care se rețin următoarele. Având în vedere că art. 42 din RGPD, sursa juridică a prevederilor art. 42 din proiect se

referă la încurajarea statelor membre de a institui la nivel de drept intern mecanisme de certificare a operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, nu este clară rațiunea art. 42-43 reieșind din caracterul de recomandare al acesteia și lipsa unui cadru normativ preexistent în Republica Moldova pentru implementarea normelor respective.

Or, reieșind din faptul că art. 42 din RGPD explicit stabilește că este destinat statelor membre a Uniunii Europene, proiectul actului înaintat spre examinare nu stabilește cine sunt destinatarii normei de la art. 42 și cui i se formulează aceste recomandări. Din art. 42 reiese faptul că tot legiuitorul urmează să exercite activitatea de legiferare și adoptare a actelor normative corespunzătoare pentru reglementarea acestor mecanisme de certificare, sigilii și mărci.

La art. 47 alin. (2) lit. e) din proiectul de lege, care prevede dreptul persoanei vizate de a obține „reparații”, se propune înlocuirea cuvântului respectiv cu „despăgubiri”, or plata despăgubirilor are loc în condițiile art. 19 din Codul Civil, care prevede că persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel.

La art. 49 alin. (5), care reglementează excepțiile de transfer a datelor cu caracter personal, autorul proiectului utilizează noțiunile de „dreptul intern sau actele normative” deși aceste noțiuni reprezintă categorii juridice identice, nu se disting în mod clar care sunt motivele expunerii acestora în mod alternativ, motive din care propunem excluderea sintagmei „drept intern sau”.

Totodată, propunem să fie definită sintagma „considerente importante de interes public”, reieșind din faptul că nu este clară distincția între expunerea utilizată și noțiunea simplă de „considerente de interes public”.

La art. 54, propunem excluderea acestui articol din proiectul de Lege, dat fiind faptul că această prevedere reprezintă o normă preluată din RGPD, care este destinată statelor membre și organelor legislative, fiind stabilite exigențele cu privire la calitatea legii de reglementare la nivel național al domeniului protecției datelor cu caracter personal, care în mod efectiv urmează a fi transpuse în lege, și care constituie niște principii ce se impun a fi reflectate în actul normativ, dar nu reglementat ca text în conținutul proiectului înaintat spre examinare.

La art. 53 alin. (1), sunt prevăzute condițiile de eligibilitate ale directorului și directorilor adjuncți ai CNPDCP, care trebuie să dețină „calificări, experiență și competență, în special în domeniul protecție datelor cu caracter personal, nu mai puțin de 5 ani”. Dat fiind faptul că, nu se face referire la un anumit tip de studii, la o anumită profesie sau funcție deținută anterior sau tip de calificare națională sau internațională existentă și aprobată, se propune excluderea sintagmei „în special” din textul articolului, cât și reformularea sintagmei „calificări, experiență și competență”.

La art. 53 alin. (4) sunt stabilite cazurile de încetare a atribuțiilor, și anume, expirarea mandatului, demisie sau pensionare, menționându-se derogarea de la alin. (1), care prevede durata mandatului. Interpretând sistemic ambele alineate (1) și (4) de la art. 53, se deduce că, în raport cu un temei – cel de expirare a mandatului, nu există vreo derogare dar un conținut cu sens și efecte juridice identice. Iar, în ceea ce privește formularea alin. (4), prin coroborare cu alin. (3), care prevede că, directorul continuă să se afle în exercițiul

funcției încă pentru un termen de 6 luni până la numirea succesorului, nu sunt previzibile efectele normelor respective, cât și atribuțiile ce vor fi exercitate de către director în cazul asigurării interimatului pe un termen de 6 luni, or potrivit alin. (4) acestea încetează de drept odată cu expirarea termenului legitim al mandatului de împuternicire de 7 ani.

Cu referire la art. 57 alin. (1), care prevede că, autoritatea de supraveghere prezintă în Parlament până la 1 aprilie Raportul de activitate pentru anul precedent, reieșind din prevederile art. 51 alin. (1) lit. b) din proiectul de lege, prin care CSM-ului îi este atribuită calitatea de autoritate de supraveghere, reieșind din art. 6 din Constituție care consfințește principiul constituțional privind separația puterilor în stat, se propune modificarea redacției normei date, prin menținerea obligației exclusive a CNPDCP de a prezenta Raportul anual, care ar include eventual și Raportul CSM-ului (*în cazul în care autorul proiectului va definitiva rolul organului de autoadministrare judecătorească în domeniul protecției datelor personale*), ce urmează a fi întocmit și comunicat CNPDCP-ului, cu includerea eventuală a acestuia în Raportul anual general.

La art. 59 și art. 60 alin. (2) din proiectul de lege, se propune înlocuirea termenilor de „reclamant” și „plângere”, or aceste noțiuni reprezintă instituții juridice proprii procedurii civile conform art. 59 din Codul de Procedură Civilă și procesului penal conform art. 263 alin. (1) din Codul de Procedură Penală, iar reieșind din conținutul și efectele normelor respective, aceasta reglementează drepturile persoanei vizate la etapa prejudiciară, implicit, dreptul acesteia de a se adresa autorității de supraveghere cu o petiție/cerere în sensul art. 9 din Codul Administrativ, în vederea investigării modului, temeiului și scopului de prelucrare a datelor cu caracter personal de către operator.

La fel, deși art. 59 din proiectul de Lege instituie dreptul persoanei vizate de a depune o „plângere” la autoritatea de supraveghere, Capitolul IX reglementează modul de depunere a plângerii și de efectuare a investigației de către CNPDCP, fără a face referire la modalitatea de depunere a plângerii și de efectuare a investigațiilor de către CSM, recunoscut în calitate de autoritate de supraveghere conform art. 51 alin. (1) lit. b) din proiect, neconcordanțele din textul proiectului de lege au fost expuse la alineatele *supra* analizate.

La art. 62 alin. (1), care prevede dreptul reprezentantului persoanei vizate, în persoana unei organizații necomerciale (*asociațiile fiind un tip de organizație necomercială*) să depună plângerea în numele acesteia, să exercite în numele său drepturile menționate la art. 59, 60 și 61, precum și să exercite dreptul de a primi despăgubiri menționat la art. 63 în numele persoanei vizate, se propune excluderea dreptului reprezentantului de a primi efectiv despăgubirile, or reprezintă un risc sporit de abuzuri a acestei instituții de reprezentare, inclusiv creează premise pentru depunerea abuzivă a acestor categorii de cereri de către organizațiile necomerciale, inclusiv în lipsa unui acord asumat și în lipsă de cunoștință de cauză din partea persoanei vizate, scopul fiind încasarea acestor despăgubiri cu caracter pecuniar, cât și utilizarea abuzivă sau eventual însușirea acestor despăgubiri.

Mai mult decât atât, cu referire la exercitarea dreptului reprezentantului de a depune în numele persoanei vizate o acțiune în instanța de judecată, se reiterează prevederile art. 73 din Codul de Procedură Civilă, totodată dreptul de a primi despăgubiri în numele

persoanei vizate, contravine instituției răspunderii delictuale civile reglementate de art. 1998 din Codul Civil, care stabilește expres cine este creditorul obligației de reparare a prejudiciului.

La art. 64 alin. (1) este prevăzut dreptul autorității de supraveghere de a aplica amenzi operatorilor pentru încălcarea prevederilor privind protecția datelor personale, respectiv reiterăm că în sensul art. 51 alin. (1) lit. b) din proiectul de lege, calitate de autoritate de supraveghere o are și CSM-ul, organ de autoadministrare a puterii judecătorești care prin definiție, și în sensul art. 4 din Legea nr. 947/1996 nu aplică sancțiuni pecuniare. Corespunzător, reieșind din propunerile expuse la primele alineate din prezentul aviz, propunem înlocuirea sintagmei de „*autoritate de supraveghere*”, cu sintagma „*Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal*”.

Cu referire la procedura de examinare a adresării persoanei vizate conform prevederilor proiectului de Lege supus avizării, se propune ca toate petițiile adresate CSM-ului în temeiul art. 59-63, să fie remise inspecției judiciare în vederea examinării acestora conform procedurilor existente stabilite de Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, iar în eventualitatea constatării încălcării drepturilor persoanei vizate și vinovăției persoanei care a comis fapta, judecătorul să fie supus răspunderii disciplinare în condițiile Legii nr. 178/2014, iar funcționarul public să fie tras la răspundere disciplinară conform prevederilor Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

La art. 64 alin. (7), care prevede că, amenziile administrative se aplică și autorităților publice, reieșind din modalitatea alternativă de stabilire a cuantumului amenzii, exprimată printr-o cotă procentuală din cifra mondială de afaceri totală anuală, ținând cont de specificul constituirii bugetelor autorităților publice și instituțiilor publice, se propune expunerea prevederilor art. 64 conform specificului stabilit sau extinderea noțiunii de la art. 4, prin care este definită „*cifra mondială de afaceri totală anuală*”, cu includerea în această descriere a valorii bugetului anual aprobat al autorității publice pentru anul anterior constatării încălcării drepturilor persoanei vizate.

La art. 65 din proiect, se propune excluderea sintagmei „*și iau toate măsurile necesare pentru a garanta faptul că acestea sunt puse în aplicare*”, or reprezintă o parte din textul preluat din RGPD care este destinat statelor membre și care se referă la instituirea mecanismelor eficiente de executare efectivă a amenzilor administrative, or proiectul de lege este destinat altor subiecți de drept și reglementării altor tipuri de raporturi juridice.

La art. 71, se propune înlocuirea sintagmei „*autorității competente*” cu sintagma „*autorității de supraveghere*”, pentru a spori gradul de comprehensivitate a textului, iar cu referire la art. 72 din proiectul de lege, se propune înlocuirea noțiunilor de „*biserică*” și „*asociație religioasă*” cu noțiunile proprii sistemului de drept al Republicii Moldova utilizate de Legea nr. 125/2007 privind libertatea de conștiință, de gândire și de religie.

La art. 74 din proiectul de lege, la următoarele aliniate, se propune:

- alin. (3) – este indicat că investigația începe odată cu înregistrarea plângerii sau din oficiu în baza notei motivate, dar din textul normei nu este clar dacă nota motivată trebuie înregistrată sau nu, la fel nu este previzibil dacă investigația începe din momentul întocmirii, sau din momentul înregistrării și aprobării de către conducătorul

instituției. La fel, formularea normei nu stabilește în mod cert și univoc ce se întâmplă cu „plângerea” depusă repetat care a fost anterior examinată, astfel dacă aceasta s-a examinat anterior, investigația nu începe, deși constatarea faptului dacă plângerea în cauză a făcut sau nu obiectul unei examinări anterioare, la fel presupune un proces de dobândire a informațiilor, care în mod firesc presupune efectuarea acțiunilor de investigație. Din aceste motive, se propune modificarea textului în vederea eliminării oricăror ambiguități și în scopul determinării clare a efectelor pe care urmează să le genereze norma juridică. Suplimentar, cu referire la prevederile alin. (3), și anume, a doua propoziție, după cuvintele „*la fața locului*”, se propune completarea cu sintagma „*în temeiul delegației de efectuare a investigației cu ieșire la fața locului*”;

- alin. (5), se propune completarea normei cu prevederi care indică cine este competent de a emite delegația de efectuare a investigației cu ieșire la fața locului;
- alin. (7) lit. b), este indicat faptul că, inspectorii de protecție a datelor au acces la încăperi și spații aflate în proprietatea sau folosința persoanelor vizate de investigație, competențe similare procedurii de efectuare a percheziției de către organul de urmărire penală, astfel că, în al doilea caz, legiuitorul instituie procedura de autorizare din partea judecătorului de instrucție, acțiunea dată reprezentând o ingerință în dreptul la respectul vieții private, cu precădere la inviolabilitatea domiciliului, însă în primul caz nu există un control judecătoresc nici anterior și nici ulterior asupra acțiunilor inspectorilor de protecție a datelor, fapt care reprezintă în sine o măsură excesivă și disproporționată, considerente din care se propune excluderea normei în cauză, sau cel puțin, modificarea acesteia în vederea aplicării în privința autorităților publice și a persoanelor juridice;
- alin. (7) lit. c), textul normei nu indică de la cine se solicită și de la cine se primește informația, la fel cum nu este indicat exact termenul pentru care poate fi prelungită prezentarea informației;
- alin. (7) lit. d) prevederea respectivă nu stabilește în mod exact ce se urmează a fi solicitat de la persoana supusă investigației și reprezentantului legal, cât și nu este clară prevederea cu privire la alte persoane care pot oferi CNPDCP informațiile necesare pentru soluționarea unei cereri în legătură cu prelucrarea datelor cu caracter personal în cadrul investigației, statutul acestora și drepturile de care beneficiază. Cât privește dreptul inspectorului de protecție a datelor de a înregistra „răspunsurile” audio, video și prin alte mijloace, la fel nu este cert care sunt „*alte mijloace*”, care permit înregistrarea. În aceeași ordine de idei, relevăm faptul că prevederea privind înregistrarea exclusivă a răspunsurilor, fără înregistrarea întrebărilor acordate, nu este suficient de explicită încât să permită aprecierea corectă și stabilirea exactă a conținutului depozițiilor depuse, inclusiv în cazul unui control judecătoresc. La fel, subliniem faptul că lipsa unui acord din partea persoanei care nu este supusă investigației, de a fi înregistrată audio, video sau prin alte mijloace, ar trebui să excludă categoric posibilitatea uzării de acest procedeu procedural, implicit înregistrarea persoanei fizice, or nu este cert locul aflării persoanei, este admisibilă prezența altor persoane, fapt care implică ingerința în alte aspecte protejate de art. 8 CEDO, considerente din care, se propune ca înregistrarea să fie admisibilă doar cu

- consemnarea concomitentă obligatorie a explicațiilor în formă scrisă, la sediul CNPDCP, iar în alte locații, cu acordul expres al persoanei fizice;
- alin. (7) lit. e) este indicat dreptul de a primi informațiile stocate pe calculatoare și dispozitive electronice într-o formă care permit ridicarea și transportarea acestora, într-o formă lizibilă, dar norma respectivă nu prevede procedura de transfer eventual al datelor cu caracter personal, garanții privind corectitudinea și integritatea acestor date, cât și cine urmează să își asume cheltuielile de asigurare a formei transportabile a informației;
 - alin. (7) lit. f), nu este prevăzut în mod accesibil și previzibil, la care subdiviziuni specializate s-a referit autorul proiectului și care sprijin urmează să acorde acestea, precum nu este explicit scopul asistenței acordate și limitele procesuale ale acțiunilor reprezentanților organelor de ocrotire a normelor de drept;
 - alin. (9) lit. a), observăm că norma indică obligația de informare a persoanei supuse investigației despre drepturile și obligațiile **pe parcursul** efectuării investigației, motive din care propunem modificarea acesteia, prin reglementarea faptului că **aducerea la cunoștință a drepturilor și obligațiilor** persoanei supuse investigației să aibă loc **până la demararea acțiunilor** de efectuare nemijlocită a investigațiilor cu ieșire la fața locului, pentru ca persoana supusă investigațiilor să poată efectiv dispune de drepturile sale, inclusiv să poată exercita efectiv dreptul de a solicita amânarea acțiunii, în legătură cu asigurarea prezenței unui avocat ales;
 - alin. (9) lit. b), care prevede obligația inspectorului de protecție a datelor de a prezenta delegația de investigație, propunem completarea normei cu obligația inspectorului de protecție a datelor, de înmânare a unei copii a acestei delegații și persoanei supuse investigației sau reprezentantului acesteia;
 - alin. (10) se utilizează noțiunea de „*persoană verificată*”, astfel pentru excluderea oricăror confuzii, se propune păstrarea unei consecvențe în utilizarea limbajului și a categoriilor juridice pe întreg textul proiectului de act normativ, ținând cont de semantica utilizată la alin. (9), și anume, „*persoană supusă investigațiilor*”, iar cu privire la dreptul de a primi alternativ o copie a delegației sau de a primi informațiile ce se conțin în delegație, este apreciat ca fiind o prevedere disproporționată, or în modul în care este formulată norma este posibilă ipoteza de comunicare verbală a informațiilor de la art. 74 alin. (1) lit. b)-i), fără înmânarea efectivă a unei copii de delegație, fapt care ar constitui o ingerință în drepturile persoanei supuse investigației de a cunoaște esența bănuielii, de a primi copii ale actelor procesuale și de a exercita dreptul de a contesta actele și acțiunile reprezentanților autorității de supraveghere;
 - alin. (10) lit. d) – unde se indică dreptul persoanei supuse investigației de a primi lista mijloacelor, sistemelor de evidență și documentelor ridicate pe parcursul investigației, se constată că art. 74 nu conține prevederi referitor la actul întocmit în cadrul efectuării investigațiilor la fața locului, cu acces în spațiile și încăperile aflate în proprietatea și posesia persoanei, cât și urmată de ridicarea bunurilor care aparțin persoanei, cu mențiunea privind întocmirea unei liste, ceea ce constituie o măsură disproporționată, admite comiterea abuzurilor de către inspectorii de protecție a datelor cu caracter personal și împiedică realizarea unei proceduri clare, previzibile și transparente, cât și

exercitarea dreptului la un recurs efectiv de către persoana supusă investigațiilor, de a contesta acțiunile și actele întocmite;

- alin. (12), care prevede obligația tuturor persoanelor juridice de drept public sau de drept privat și a persoanelor fizice de a se supune investigației efectuate de CNPDCP, inclusiv prin asigurarea condițiilor pentru buna desfășurare a investigației, se atestă că prevederea comportă un caracter general, pasibil de a fi interpretată extensiv și în sens defavorabil persoanelor fizice și juridice de drept privat, inclusiv autorităților publice în privința cărora există reglementări cu caracter special care impun anumite rigori privind accesul la informația deținută, ca de exemplu informația cu titlu de secret de stat sau materialele urmăririi penale sau materialele cauzei judiciare, considerente din care, se propune completarea normei cu sintagma „*supuse investigației*”, după cuvintele „*persoanele fizice*”;
- alin. (13), autorul proiectului indică faptul că, investigația cu ieșirea la fața locului este efectuată în orele de program ale persoanei juridice, fără a se face mențiunea cu privire la timpul de efectuare a investigației în privința persoanelor fizice, care la fel, pot fi subiecți ai investigațiilor efectuate de către inspectorii de protecție a datelor în temeiul prezentului proiect de lege;
- alin. (14) este indicată întocmirea proiectului de decizie de efectuare a investigației, nefiind descrise elementele obligatorii pe care trebuie să le conțină acest proiect de decizie, la fel este indicat termenul de 14 zile acordat persoanei supuse investigațiilor pentru înaintarea cărorva obiecții, fără a fi indicat modul și termenul de adoptare a actului final, la fel cum nu sunt indicate elementele obligatorii ale actului respectiv.

Cu referire la art. 77 alin. (1) și (2) din proiectul de lege, din interpretarea sistemică a acestor texte, se desprind ipotezele în care autoritatea de supraveghere, în persoana inspectorului de protecție a datelor, adoptă **trei tipuri de soluții** pe marginea „plângerii” urmare a efectuării investigației, și anume: 1) **decizia de constatare a încălcării** prevederilor legii de către persoana supusă investigației, în cazul în care probele acumulate sunt suficiente, cu aplicarea măsurilor prevăzute de art. 56 alin. (2); 2) **decizia de constatare a lipsei încălcării** prevederilor legii de către persoana supusă investigației, în cazul în care probele acumulate sunt suficiente; 3) **decizia de încetare a investigației**, în cazul în care inspectorul de protecție a datelor este în imposibilitate de a acumula probe, dar se întrevede și a patra ipoteză decizională de care poate dispune inspectorul, și anume, emiterea unei decizii de încetare a investigației, în cazul în care, au fost utilizate pârghiile legale de acumulare a informațiilor, însă materialele acumulate nu au caracter suficient în sensul alin. (1) pentru adoptarea unei decizii de constatare a faptului comiterii încălcării sau al faptului respectării prevederilor legale. Din aceste considerente, se propune completarea la art. 77 alin. (3), la sfârșitul propoziției, prin virgulă cu sintagma „pentru adoptarea unei decizii în condițiile alin. (1)”.

La art. 78, se propune includerea prevederilor cu privire la modalitatea de contestare a deciziei emise de către CNPDCP, procedura termenul și calea de atac, sau eventual, să se facă trimitere la actul normativ în corespundere cu care persoana vizată sau persoana supusă investigației, în cazul dezacordului cu soluția adoptată de către CNPDCP, să își poată exercita dreptul consfințit constituțional de acces liber la justiție.

Nu în ultimul rând, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor își exprimă aprecierea față de eforturile Ministerului Justiției cu privire la transpunerea în cadrul sistemului național de drept a prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), în vederea alinierii la aquis-ul comunitar, astfel asigurând realizarea efectivă a dreptului la protecția vieții private, sporind nivelul de protecție a drepturilor persoanelor fizice la prelucrarea și circulația datelor cu caracter personal în mod legal și previzibil, în cadrul unor proceduri transparente, clare și accesibile, inclusiv judiciare, care acordă mecanisme legale alternative de apărare a drepturilor încălcate și de plată a despăgubirilor pentru prejudiciul moral și material cauzat.

Cu stimă,

Daniel-Marius STAICU,
Director

Digitally signed by Staicu Daniel-Marius
Date: 2023.08.21 15:14:35 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

SERVICIUL DE INFORMAȚII ȘI SECURITATE
AL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2004, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 166 tel. 022-239-625, fax 022-234-068, e-mail: sis@sis.md

„ 29 ” august 2023

Nr. E/8897

La scrisoarea Cancelariei de Stat
nr. 18-69-8118 din 31.07.2023

Ministerul Justiției

Copie: **Cancelaria de Stat**

Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova (în continuare - *Serviciu*) a examinat proiectul hotărârii Guvernului „*Pentru aprobarea proiectului de lege privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date*” (**număr unic 645/MJ/2023**) și, în limita competenței funcționale, comunică următoarele.

1. Corespunzător preambulului proiectului, acesta transpune Regulamentul Uniunii Europene 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (în continuare - *Regulament UE 2016/679*), care are un caracter general pentru spațiul Uniunii Europene.

Cu toate acestea, se atestă faptul că la transpunerea Regulamentului menționat, în cuprinsul proiectului nu s-a ținut cont de unele prevederi imperioase, spre exemplu în partea ce vizează excepțiile de la aplicarea prevederilor proiectului la prelucrarea datelor cu caracter personal, fiind reglementate doar unele dintre cele existente în legislația Uniunii Europene.

În scopul argumentării temeiniciei și necesității completării excepțiilor de aplicabilitate, menționăm prevederile art. 2 alin. (2) lit. (a) din Regulamentul UE 2016/679, care stabilește că „*Prezentul regulament nu se aplică prelucrării datelor cu caracter personal în cadrul unei activități care nu intră sub incidența dreptului Uniunii;*”.

Astfel, pct. 16 din preambulul Regulamentului prenotat stabilește că „*Prezentul regulament nu se aplică chestiunilor de protecție a drepturilor și libertăților fundamentale sau la libera circulație a datelor cu caracter personal la activitățile care nu intră în domeniul de aplicare al dreptului Uniunii, de exemplu activitățile privind securitatea națională.*”.

Totodată, art. 2 alin. (2) lit. (b) din actul legislativ vizat statuează că „*Prezentul regulament nu se aplică prelucrării datelor cu caracter personal de*

către statele membre atunci când desfășoară activități care intră sub incidența capitolului 2 al titlului V din Tratatul UE;”.

La rândul său, capitolul 2 al titlului V din Tratatul privind Uniunea Europeană reglementează dispoziții speciale privind politica externă și de securitate comună, astfel încât, fiind coroborat cu prevederea expusă ante, se atestă că în domeniul respectiv, prevederile Regulamentului UE 2016/679 nu sunt aplicabile.

Această excepție se regăsește și la pct. 16 din preambulul Regulamentului UE 2016/679, care prevede că „Prezentul regulament nu se aplică prelucrării datelor cu caracter personal de către statele membre atunci când acestea desfășoară activități legate de politica externă și de securitatea comună a Uniunii.”.

Prin urmare, din cele enunțate, rezultă că prevederile Regulamentului UE 2016/679 nu sunt aplicabile în cazul activităților ce țin de securitatea fiecărui stat membru în parte, cât și de securitatea întregii Uniuni.

Cu referire la subiectul respectiv, în tabelul de concordanță anexat la proiect este menționat că norma prenotată din Regulamentul UE 2016/679 nu este aplicabilă pentru legislația națională, fapt cu care nu suntem de acord, or, la momentul actual, atât legislația națională (art. 2 alin. (4) lit. b) și art. 15 din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal), cât și legislația Uniunii Europene stabilesc ca excepție prelucrarea datelor cu caracter personal în scopul apărării naționale și securității statului.

În context, este de notat faptul că, în scopul reglementării excepțiilor de la aplicarea Regulamentului vizat, Uniunea Europeană a aprobat Directiva UE 2016/680 din 27.04.2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmării penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date (în continuare - *Directiva UE 2016/680*).

Astfel, la articolul 13 alin. (3) lit. (c) și (d) din Directivă UE 2016/680, s-a prevăzut că „Statele membre pot adopta măsuri de amânare, restricționare sau omitere a furnizării de informații persoanei vizate în conformitate cu alineatul (2) în măsura în care și atât timp cât o astfel de măsură constituie o măsură necesară și proporțională într-o societate democratică, ținând seama de drepturile fundamentale și de interesele legitime ale persoanei fizice, pentru: (c) protejarea securității publice; (d) protejarea securității naționale;”.

Totodată, și pct. (44) din preambulul Directivei UE 2016/680 stabilește că „Statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a adopta măsuri legislative în vederea amânării, a restricționării sau a omiterii informării persoanelor vizate sau în vederea restricționării, integrale sau parțiale, a accesului la datele lor cu caracter personal, în măsura în care și atât timp cât o astfel de măsură constituie o măsură necesară și proporțională într-o societate democratică, ținând seama în mod corespunzător de drepturile fundamentale și de interesele legitime ale persoanei fizice în cauză, (...), pentru a se apăra securitatea publică sau securitatea națională ori pentru a se apăra drepturile și libertățile altor persoane.”

Luând în considerare prevederile legale enunțate, se atestă necesitatea transpunerii în proiectul supus avizării a reglementărilor ce vizează inaplicabilitatea

prevederilor Regulamentului UE 2016/679 în cazul activităților care au ca obiect asigurarea securității statului, în caz contrar, s-ar limita considerabil capacitățile de acțiune ale statului în domeniul respectiv.

Notăm că art. 2 alin. (2) lit. (b) din proiect stabilește că respectiva lege nu se aplică prelucrării datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, investigării, depistării sau urmăririi penale a infracțiunilor, sau al executării sancțiunilor penale, inclusiv al protejării împotriva amenințărilor la adresa siguranței publice și al prevenirii acestora, fapt care nu înglobează și domeniul securității statului, după cum prevede și normele legislației europene.

În context, art. 1 alin. (2) din Legea nr. 179/2023 privind activitatea contrainformativă și activitatea informativă externă, prevede că „Activitatea contrainformativă constă din ansamblul măsurilor, acțiunilor operațiunilor și procedeele desfășurate de către Serviciu în scopul identificării, prevenirii și contracarării vulnerabilităților, factorilor de risc și amenințărilor, conform competenței stabilite în Legea nr. 136/2023 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova” (Serviciul fiind autoritatea publică cu competențe de asigurare a securității Republicii Moldova).

Subsidiar, alin. (3) din articolul prenotat, statuează că „Activitatea informativă externă constă din ansamblul măsurilor, acțiunilor și operațiunilor desfășurate în scopul planificării, culegerii, verificării, evaluării, prelucrării analitice, stocării, păstrării și valorificării datelor și informațiilor despre posibilitățile reale sau potențiale, despre acțiunile, planurile sau intențiile statelor ori ale organizațiilor străine, ale unor entități anticonstituționale sau ale unor persoane, care constituie sau ar putea constitui factori de risc sau amenințări la adresa securității Republicii Moldova, precum și în scopul obținerii informațiilor relevante pentru asigurarea securității naționale sau pentru crearea condițiilor favorabile asigurării și promovării intereselor strategice și realizării cu succes a politicii de securitate ale Republicii Moldova.”

Prin urmare, luând în considerare aspectele invocate supra, precum și faptul că activitatea contrainformativă și informativă externă urmărește scopul, absolut necesar într-o societate democratică, de a preveni și contracara vulnerabilitățile, factorii de risc și amenințările la adresa securității statului (care poate fi considerat conex cu scopul de prevenție prevăzut la art. 2 alin. (2) lit. b)), considerăm necesară completarea art. 2 alin. (2) din proiect cu o nouă literă cu următorul conținut:

„c) la desfășurarea activității contrainformative și activității informative externe.”

Operare modificărilor propuse survine ca necesitate a asigurării condițiilor optime pentru exercitarea eficientă a activității contrainformative și informative externe, or, în condițiile prevăzute în proiect, se îngreunează buna desfășurare a acesteia.

2. La art. 17 din proiect, se reglementează dreptul persoanei vizate de a solicita și obține din partea operatorului ștergerea datelor cu caracter personal care o vizează, astfel încât, operatorul, fără întârzieri nejustificate, are obligația de a șterge datele cu caracter personal solicitate, în cazul în care se aplică unul dintre motivele stabilite exhaustiv.

În redacția propusă, norma creează premise favorabile persoanelor care au săvârșit careva fapte ilegale, utilizând în acest sens și serviciile unor operatori (de exemplu: serviciile de internet, telefonie, servicii de transport, etc.) să solicite de la prestatorii de servicii radierea datelor cu caracter personal care îi vizează.

În circumstanțele expuse, se îngreunează activitatea organelor de ocrotire a normelor de drept de a stabili identitatea făptuitorilor, de a acumula probe în vederea demonstrării vinovății acestora la săvârșirea faptelor ilegale imputate, de a preveni și curma faptele ce prezintă riscuri la adresa securității statului, etc., prin înlăturarea posibilității obiective de a demonstra legătura dintre făptuitori și mijloacele tehnice și tehnologice utilizate de către aceștia (or datele cu caracter personal care ar asigura acest rezultat vor fi deja șterse la solicitarea lor).

În condițiile expuse, considerăm oportun modificarea art. 17 din proiect, astfel încât, să fie completat cu un alineat nou cu următorul conținut:

„Operatorul, înainte de a șterge datele cu caracter personal ale persoanei vizate care a solicitat acest fapt, asigură transmiterea acestora către autoritatea competentă (CNPDCP și/sau AGE), în vederea stocării acestora într-o bază de date separat creată în acest scop.”, ori să fie reglementată obligația expresă a operatorului de a șterge datele cu caracter personal solicitate, doar după expirarea unui anumite perioade de timp (de exemplu: 1 an).

Propunerea respectivă își găsește temeinicie la pct. (107) din Preambulul Directivei UE 2016/680, potrivit căreia *„Prezenta directivă nu ar trebui să împiedice statele membre să pună în aplicare exercitarea, în cadrul procedurilor penale, a drepturilor persoanelor vizate cu privire la informare, acces și rectificare sau ștergerea datelor cu caracter personal și restricționare a prelucrării, precum și eventuale limitări ale acestor drepturi în normele procedurale penale de drept intern.”*

În același context, art. 16 alin. (3) lit. (b) din Directiva nominalizată, reglementează că *„În loc de ștergere, operatorul restricționează prelucrarea datelor cu caracter personal în cazul în care (b) datele cu caracter personal trebuie să fie păstrate ca mijloace de probă.”*

Suplimentar, alin. (4) al articolului vizat stabilește obligația operatorului de a informa în scris persoana vizată cu privire la orice refuz de rectificare, ștergere sau restricționare a datelor cu caracter personal, stabilind ca excepție de neinformare dacă aceasta *„este o măsură necesară și proporțională într-o societate democratică, ținându-se seama în mod corespunzător de drepturile fundamentale și de interesele legitime ale persoanei fizice vizate pentru: (a) a evita obstrucționarea cercetărilor, anchetelor sau procedurilor oficiale sau judiciare; (b) a nu prejudicia prevenirea, depistarea, investigarea sau urmărirea penală a infracțiunilor sau executarea pedepselor; (c) a proteja securitatea publică; (d) a proteja securitatea națională; ...”*

3. În corespundere cu prevederile art. 81 alin. (2) din proiectul de lege, conducerea Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (în continuare - CNPDCP) este în drept să solicite desecretizarea informațiilor privind faptele de încălcare a drepturilor omului la prelucrarea datelor cu caracter personal,

conform art. 8 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat (în continuare - *Legea nr. 245/2008*).

În redacția propusă, se atestă că, indiferent dacă divulgarea informației secrete ar putea aduce prejudicii deosebit de grave Republicii Moldova, odată ce CNPDCP consideră că informația dată a fost prelucrată cu încălcare legii vizate se va putea solicita desecretizarea acesteia, fapt ce este vădit disproporțional.

Din acest considerent, considerăm oportună excluderea prevederii respective, luând în considerare și faptul că temeiurile și procedura de desecretizare a informațiilor atribuite la secretul de stat este reglementată expres de Legea nr. 245/2008.

Subsidiar, dreptul de a solicita desecretizarea unor informații atribuite la secretul de stat nu este relevant a fi reglementat într-o lege separată, or, legea specială, în speță Legea nr. 245/2008 nu îngrădește acest dreptul persoanelor, astfel încât, or de câte ori există temeinicia desecretizării unor informații, acest fapt poate fi solicitat Comisiei interdepartamentale pentru protecția secretului de stat, precum și conducătorilor autorităților publice și ai altor persoane juridice care sunt împuterniciți să le desecretizeze.

În această ordine de idei, reiterăm că dacă CNPDCP va considera că anumite informații au fost secretizate neîntemeiat, în partea ce vizează faptele de încălcare a drepturilor omului la prelucrarea datelor cu caracter personal, va putea solicita desecretizarea acestora conform Legii nr. 245/2008, nefiind necesară dublarea prevederii.

4. La art. 84 din proiect, considerăm că se instituie o protecție juridică excesivă pentru personalul CNPDCP, potrivit căreia, acesta nu poate fi atras la răspundere penală, contravențională sau civilă pentru actele sau faptele îndeplinite în exercițiul funcției și într-o situație de risc profesional justificat.

Astfel, definirea noțiunii de risc profesional justificat este expusă într-o formă generală, lăsând premisele unei interpretări excesive, care ar permite eschivarea de la răspunderea legală a personalului CNPDCP pentru toate acțiunile întreprinse în exercițiul funcției, prin simpla invocare a presupusului risc profesional.

Prin urmare, considerăm oportună revizuirea normei respective, urmând a fi detaliate exact situațiile care pot fi calificate ca fiind risc profesional justificat.

5. În partea ce vizează competențele de investigare a autorității de supraveghere, expuse la art. 56 alin. (1) lit. a), b), e) și f) și ale inspectorului de protecție a datelor de la art. 74 alin. (7) din proiect, le considerăm necesare, însă urmează a fi prevăzute și unele excepții, din următoarele considerente.

Art. 56 alin. (1) lit. a), b), e) și art. 74 alin. (7) lit. a), c), e) prevăd dreptul autorității de supraveghere, și respectiv, inspectorului de protecție a datelor: de a dispune de acces și de a examina informațiile și sistemele de evidență care conțin date personale, de a solicita și a primi informații referitoare la obiectul și scopul investigației, stocate pe calculator sau alte dispozitive electronice, într-o formă care să permită ridicarea și transportarea acestora, etc.

Cu alte cuvinte, Serviciul, în calitatea lui de operator, va fi nevoit să prezinte orice informații pe care autoritatea de supraveghere sau inspectorul de protecție a datelor le consideră relevante speței sale, prezentând astfel și informații conexe, care

reprezintă o ingerință directă în procesul de exercitare a atribuțiilor legale ale Serviciului.

Suplimentar, urmează a se ține cont și de faptul că, datele cu caracter personal care constituie secret de stat, sau altă informație secretizată, necesită a fi protejată, iar gestionarea acestora să fie efectuată în corespundere cu legislația relevantă domeniului secretului de stat, fiind demonstrată necesitatea cunoașterii informațiilor respective, pentru a preîntâmpina situațiile de aplicare paralelă, dublă a două regimuri juridice diferite privind aceleași categorii de informații – regimul juridic al datelor cu caracter personal și regimul juridic la secretului de stat. În aceste situații, pe lângă faptul că se va crea o neclaritate privind regimul juridic aplicabil informațiilor respective, se va crea premise pentru neglijarea prevederilor ce vizează protecția secretului de stat, în favoarea regimului impus datelor cu caracter personal.

În același context, cu referire la dreptul prevăzut la art. 56 alin. (1) lit. f) și art. 74 alin. (7) lit. b) din proiect, notăm că asigurarea necondiționată a accesului autorității de supraveghere sau a inspectorului de protecție a datelor la oricare spații și încăperi ale instituției (SIS-ului), care de altfel reprezintă obiecte cu regim special, sau la echipamentele și mijloacele de prelucrare a datelor, în special a celor ce vizează operațiunile de asigurare a securității statului în derulare este excesivă.

Prin urmare, normele vizate urmează a fi revizuite, astfel încât să fie reglementate unele excepții cu referire la aspectele punctate.

Totodată, comunicăm despre disponibilitatea Serviciului de a acorda suportul necesar în vederea identificării soluțiilor optime pentru reglementarea excepțiilor nominalizate și înlăturarea carențelor identificate.

Atragem atenția că, proiectul de lege în redacția propusă, creează breșe de securitate și limitează capacitatea structurilor din domeniul de securitate și apărare de a-și realiza sarcinile. Textul propus, creează premise pentru entități terțe, care nu sunt familiarizate cu domeniul de securitate, de a verifica și da apreciere activității contrainformative și informative externe.

Alexandru MUSTEAȚA
Director

Digitally signed by Musteața Alexandru
Date: 2023.08.29 15:57:46 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

PROCURATURA REPUBLICII MOLDOVA

PROCURATURA GENERALĂ

mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73, MD-2001. Tel.: /373 22/ 828 373

www.procuratura.md / e-mail: proc-gen@procuratura.md

25 august 2023 nr.4-Id/23-
La nr.18-69-8118 din 31.07.2023

Ministerul Justiției

copia: Cancelaria de Stat

Procuratura Generală a examinat proiectul de hotărâre pentru aprobarea proiectului de lege privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (**număr unic 645/MJ/2023**), remis spre avizare.

Având în vedere că proiectul menționat a fost elaborat în vederea racordării cadrului normativ național la standardele internaționale, susținem prezentul proiect cu următoarele obiecții și propuneri:

1. La CAPITOLUL I – DISPOZIȚII GENERALE

1.1. Articolul 1 propunem a-l denumi „*Obiectul și scopul legii*” și a-l reda cu următorul cuprins:

„*Articolul 1. Obiectul și scopul legii*

(1) *Prezenta lege reglementează condițiile în care se realizează prelucrarea datelor cu caracter personal precum și libera circulație a datelor cu caracter personal.*

(2) *Prezenta lege are ca scop protejarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice, în special a dreptului la protecția datelor cu caracter personal.*

(3) *Libera circulație a datelor cu caracter personal pe teritoriul național nu poate fi restricționată sau interzisă din motive legate de protecția persoanei față de prelucrările de date cu caracter personal atâta timp cât condițiile din prezenta lege sau, după caz, din Regulamentul Uniunii Europene 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general protecția datelor) sunt îndeplinite.”*

Argumentare. Potrivit articolului 1 din Regulamentul Uniunii Europene 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general protecția datelor) (în continuare Regulamentul Uniunii Europene 2016/679): „(1) *Prezentul regulament stabilește normele referitoare la protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, precum și normele referitoare la libera circulație a datelor cu caracter personal. (2) Prezentul regulament asigură protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice și în special a dreptului acestora la protecția datelor cu*

caracter personal. (3) Libera circulație a datelor cu caracter personal în interiorul Uniunii nu poate fi restricționată sau interzisă din motive legate de protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal.”

Astfel, Regulamentul la articolul 1 alineatul (1) reglementează obiectul, iar la alineatul (2) al aceluiași articol reglementează scopul acestuia.

Totodată, potrivit art.45 alin. (1) lit.a) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative: „*Dispozițiile generale ale actului normativ sânt prevederile care determină obiectul, scopul și domeniul de aplicare.”*

Prin urmare, având în vedere actele normative indicate supra, pentru o mai bună structurare a articolului 1 din proiect se propune ca alineatul (1) să reglementeze obiectul legii, iar alineatul (2) să reglementeze scopul legii.

În același timp, pentru o mai bună formulare și claritate a alineatului (3) al articolului 1 s-a propus completarea acestuia cu textul că libera circulație a datelor cu caracter personal nu poate fi restricționată atâta timp cât sunt întrunite/îndeplinite condițiile legale.

1.2. La articolul 2 alineatul (3) pentru corectitudinea exprimării propunem ca textul „furnizorilor de servicii intermediari” a-l substitui cu textul „furnizorilor de servicii și intermediarilor”.

Argumentare: Potrivit articolului 4 din Legea nr. 284/2004 privind serviciile societății informaționale distinge noțiunile de *furnizor de servicii* și *intermediar în raporturile aferente furnizării de servicii ale societății informaționale* după cum urmează: “*furnizor de servicii* – persoană fizică sau juridică care desfășoară activitate de întreprinzător și care pune la dispoziția unui număr determinat sau nedeterminat de persoane servicii ale societății informaționale;...*intermediar în raporturile aferente furnizării de servicii ale societății informaționale* – persoană fizică sau juridică care oferă subiecților raporturilor aferente furnizării de servicii ale societății informaționale servicii legate de organizarea și administrarea sistemelor informaționale și rețelelor de comunicații electronice în cadrul raporturilor aferente furnizării de servicii ale societății informaționale, inclusiv servicii de obținere, transmitere și stocare a informației în formă electronică;”. Totodată, articolele 14-17 din Legea nr. 284/2004 privind serviciile societății informaționale reglementează **răspunderea furnizorilor de servicii și a intermediarilor.**

2. La CAPITOLUL II- PRINCIPII

2.1. Primul alineat al articolului 5 urmează a fi numerotat cu cifra (1), iar textul „*Datele cu caracter personal sunt*” urmează a fi substituit cu textul „*Principiile prelucrării datelor cu caracter personal sunt:* ”.

Argumentare: Având în vedere că s-a omis numerotarea primului alineat al articolului 5 s-a propus numerotarea acestuia. Totodată, textul „*Datele cu caracter personal sunt:*” nu este într-o succesiune logică cu expunerea textului din literele a)-f) din alineatul (1) al articolului 5, spre exemplu: *Datele cu caracter personal sunt: a) principiul legalității, echității și transparenței- datele cu caracter personal sunt prelucrate în mod legal, echitabil și transparent față de persoana vizată.*

Or, autorul poate opta și pentru următoarea variantă a textului la alineatul (1):

„(1) *Datele cu caracter personal sunt:*

a) *prelucrate în mod legal, echitabil și transparent față de persoana vizată;*

- b) *colectate în scopuri determinate, explicite și legitime și nu sunt prelucrate ulterior într-un mod incompatibil cu aceste scopuri;*
- c) *adecvate, relevante și limitate la ceea ce este necesar în raport cu scopurile în care sunt prelucrate;*
- d) *exacte și, dacă este necesar actualizate; trebuie să se ia toate măsurile necesare pentru a se asigura faptul că datele cu caracter personal care sunt inexacte, având în vedere scopurile pentru care sunt prelucrate, să fie șterse sau rectificate fără întârziere;*
- e) *păstrate într-o formă care permite identificarea persoanelor vizate pe o perioadă care nu depășește perioada necesară îndeplinirii scopurilor în care sunt prelucrate datele; datele cu caracter personal pot fi stocate pe perioade mai lungi în măsura în care acestea vor fi prelucrate exclusiv în scopuri de arhivare în interes public, în scopuri de cercetare științifică sau istorică ori în scopuri statistice, în conformitate cu articolul 70 alineatul (1), sub rezerva punerii în aplicare a măsurilor de ordin tehnic și organizatoric adecvate prevăzute în prezenta lege în vederea garantării drepturilor și libertăților persoanei vizate;*
- f) *prelucrate într-un mod care asigură securitatea adecvată a datelor cu caracter personal, inclusiv protecția împotriva prelucrării neautorizate sau ilegale și împotriva pierderii, a distrugerii sau a deteriorării accidentale, prin luarea de măsuri tehnice sau organizatorice corespunzătoare."*

2.2. La articolul 8 în alineatul (1) propunem cuvintele „de 14 ani” a le substitui cu cuvintele „de 16 ani”, iar textul „titularul răspunderii părintești asupra copilului” cu textul „părinte sau reprezentantul legal”

Argumentare:

Potrivit art.26 alineatele (1)-(3) din Codul Civil al RM: „(1) Capacitatea deplină de exercițiu începe la data când persoana fizică devine majoră, adică la împlinirea vârstei de **18 ani**. (2) Minorul dobândește prin căsătorie capacitate deplină de exercițiu. Desfacerea căsătoriei nu afectează capacitatea deplină de exercițiu a minorului. În cazul declarării nulității căsătoriei, instanța de judecată îl poate lipsi pe soțul minor de capacitatea deplină de exercițiu din momentul stabilit de ea. (3) Minorul care a atins vârsta de **16 ani** poate fi recunoscut ca având capacitate de exercițiu deplină dacă lucrează în baza unui contract de muncă sau, cu încuviințarea părinților sau a reprezentantului legal, practică activitate de întreprinzător. Atribuirea capacității depline de exercițiu unui minor (emancipare) se efectuează prin hotărâre a autorității tutelare, cu încuviințarea ambilor părinți sau a reprezentantului legal, iar în lipsa unei astfel de încuviințări, prin hotărâre judecătorească.”.

În aceeași ordine de idei, art.14 alineatele (1) și (2) din Codul Familiei : „ Vârsta matrimonială minimă este de **18 ani**. (2) Pentru motive temeinice, se poate încuviința încheierea căsătoriei cu reducerea vârstei matrimoniale, dar nu mai mult decât **cu doi ani**. Reducerea vârstei matrimoniale va fi încuviințată de autoritatea tutelară locală în a cărei rază teritorială își au domiciliul persoanele care doresc să se căsătorească, în baza cererii acestora și acordului părinților minorului”.

Totodată, articolul 27 alineatele (1) și (2) din Codul Civil reglementează că: „(1) Minorul care a împlinit vârsta de **14 ani** încheie acte juridice cu încuviințarea părintelui sau

a reprezentantului legal, iar în cazurile prevăzute de lege, și cu încuviințarea autorității tutelare. (2) Minorul care a împlinit vârsta de 14 ani are dreptul fără încuviințarea părintelui sau a reprezentantului legal: a) să dispună de salariu, bursă sau de alte venituri rezultate din activități proprii; b) să exercite dreptul de autor asupra unei lucrări științifice, literare sau de artă, asupra unei invenții sau unui alt rezultat al activității intelectuale protejate de lege; c) să facă depuneri în instituțiile financiare și să dispună de aceste depuneri în conformitate cu legea; d) să încheie actele juridice prevăzute la art.28 alin.(2)."

Având în vedere cadrul legal citat supra se constată că capacitatea deplină de exercițiu începe cu vârsta de 18 ani, cu mici excepții când este posibil obținerea capacității depline de exercițiu de la 16 ani prin emancipare, iar minorul de la 14 ani poate încheia acte juridice cu încuviințarea părintelui sau reprezentantului legal (cu mici excepții).

În aceeași ordine de idei, potrivit art.8 alineatul (1) din Regulamentul Uniunii Europene 2016/679: „ În cazul în care se aplică articolul 6 alineatul (1) litera (a), în ceea ce privește oferirea de servicii ale societății informaționale în mod direct unui copil, prelucrarea datelor cu caracter personal ale unui copil este legală dacă **copilul are cel puțin vârsta de 16 ani**. Dacă copilul are sub vârsta de 16 ani, respectiva prelucrare este legală numai dacă și în măsura în care consimțământul respectiv este acordat sau autorizat de titularul răspunderii părintești asupra copilului. Statele membre pot prevedea prin lege o vârstă inferioară în aceste scopuri, cu condiția ca acea vârstă inferioară să nu fie mai mică de 13 ani."

Totodată, nu este clar din care considerente autorul a decis că prelucrarea datelor cu caracter personal ale unui copil este legală fără acordul părintelui sau reprezentantului legal dacă copilul a împlinit vârsta de 14 ani, având în vedere că atât actele naționale cât și cele internaționale, la speță, reglementează **vârsta de 16 ani**.

Prin urmare, având în vedere cadrul normativ național și internațional propunem autorului a revedea și analiza modificarea vârstei copilului din alineatul (1) art. 8 din proiect de la 14 ani la 16 ani.

În același timp, considerăm că formularea „*titularul răspunderii părintești asupra copilului*” preluată exact din Regulamentul Uniunii Europene 2016/679 în varianta tradusă în limba română nu este reușită și formulată neclar motiv din care s-a propus de a o înlocui cu sintagma „*părinte sau reprezentant legal*” cu care operează și actele normative naționale la acest capitol.

2.3.La articolul 9 din proiect urmează a fi corectată eroarea materială având în vedere că alineatul (3) și alineatul (4) au fost numerotate de două ori;

2.4. La articolul 11 alin. (2) urmează a fi corectată eroarea materială și cuvintele „alin.1 (1)” urmează a fi substituită cu cuvintele „alin. (1)”, adică cifra „1” se repetă.

3. La CAPITOLUL III DREPTURILE PERSOANEI VIZATE

3.1 La articolul 12 alineatul (1) propunem textul „*Operatorul ia măsuri adecvate*” a-l substitui cu textul „*Operatorul este obligat să instituie măsuri organizatorice, tehnice și de procedură*”.

Argumentare: Considerăm că urmează a fi reglementat prin lege anume **obligatia operatorului de a lua măsurile necesare** pentru a furniza persoanei vizate informațiile necesare. Totodată, pentru o mai bună formulare și precizie propunem autorului a indica concret în lege care sunt măsurile necesare care urmează a fi luate de către operator spre exemplu: organizatorice, de procedură, tehnice....ș.a;

3.2. La **articolul 19** propunem cuvintele „operatorul comunică” de a le substitui cu textul „operatorul este obligat să comunice”, în sensul reglementării expres în lege a obligației operatorului de a comunica fiecărui destinatar cărui i-au fost divulgate datele cu caracter personal orice rectificare sau ștergere a datelor cu caracter personal.

3.3. La **articolul 23 alineatul (1)** urmează a fi reanalizat și reformulat or, nu este clar ce se are în vedere prin textul „**Actele normative care se aplică operatorului de date sau persoanei împuternicite de operator pot restricționa printr-o măsură legislativă...**”. Acest text a fost preluat din Regulamentul Uniunii Europene 2016/279 dar a fost distorsionat și ca rezultat a fost formulat defectuos fiind lipsită de o logică juridică. Se creează impresia că autorul nu a înțeles corect dispozițiile art.23 din Regulamentul Uniunii Europene 2016/679 pe care le-a preluat în proiect.

În acest sens, art.23 din Regulamentul Uniunii Europene 2016/679 prevede că: „**Dreptul Uniunii sau dreptul intern care se aplică operatorului de date sau persoanei împuternicite de operator poate restricționa printr-o măsură legislativă domeniul de aplicare al obligațiilor și al drepturilor prevăzute la articolele 12-22 și 34, precum și la articolul 5 în măsura în care dispozițiile acestuia corespund drepturilor și obligațiilor prevăzute la articolele 12-22, atunci când o astfel de restricție respectă esența drepturilor și libertăților fundamentale și constituie o măsură necesară și proporțională într-o societate democratică, pentru a asigura:...**”.

Astfel, Regulamentul Uniunii Europene 2016/679 prevede că **dreptul intern** poate restricționa printr-o **măsură legislativă** domeniul de aplicare a drepturilor și obligațiilor..., cu alte cuvinte **statul poate adopta legi** prin care să restricționeze domeniul de aplicare al obligațiilor și al drepturilor prevăzute la articolele 12-22 și 34, precum și la articolul 5 în măsura în care dispozițiile acestuia corespund drepturilor și obligațiilor prevăzute la articolele 12-22, atunci când o astfel de restricție respectă esența drepturilor și libertăților fundamentale și constituie o măsură necesară și proporțională într-o societate democratică, pentru a asigura: a) securitatea națională; (b) apărarea; (c) securitatea publică; (d) prevenirea, investigarea, depistarea sau urmărirea penală a infracțiunilor sau executarea sancțiunilor penale, inclusiv protejarea împotriva amenințărilor la adresa securității publice și prevenirea acestora; (e) alte obiective importante de interes public general ale Uniunii sau ale unui stat membru, în special un interes economic sau financiar important al Uniunii sau al unui stat membru, inclusiv în domeniile monetar, bugetar și fiscal și în domeniul sănătății publice și al securității sociale; (f) protejarea independenței judiciare și a procedurilor judiciare; (g) prevenirea, investigarea, depistarea și urmărirea penală a încălcării eticii în cazul profesiilor reglementate; (h) funcția de monitorizare, inspecție sau reglementare legată, chiar și ocazional, de exercitarea autorității oficiale în cazurile menționate la literele (a)-(e) și (g); (i) protecția persoanei vizate sau a drepturilor și libertăților altora; (j) punerea în aplicare a pretențiilor de drept civil.....”.

Prin urmare, formularea „**actele normative pot restricționa printr-o măsură legislativă,**” este defectuoasă și lipsită de o logică juridică.

Totodată, potrivit art.2 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative reglementează că: „**act normativ -- act juridic adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică, care are caracter public, obligatoriu, general și impersonal și care stabilește, modifică ori abrogă norme juridice care reglementează nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice și care sînt aplicabile unui număr nedeterminat de situații identice;**”.

iar art.6 al aceleiași legi prevede că: „Legislația Republicii Moldova este constituită din următoarele **acte normative**: a) Constituția Republicii Moldova; b) legile și hotărârile Parlamentului; c) decretele Președintelui Republicii Moldova; d) hotărârile și ordonanțele Guvernului; e) actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate; f) actele normative ale autorităților publice autonome; g) actele normative ale autorităților unităților teritoriale autonome cu statut juridic special; h) actele normative ale autorităților administrației publice locale.”

Prin urmare, considerăm că noțiunea de act normativ are un conținut prea larg și nu este clar despre care acte normative are în vedere autorul doar actele naționale sau și actele normative instituționale.

4. La CAPITOLUL IV- OPERATORUL ȘI PERSOANA ÎMPUTERNICTĂ DE OPERATOR

4.1. Denumirea capitolului urmează a fi scris cu litere majuscule având în vedere că denumirile celorlalte capitole din proiect sunt scrise doar cu litere majuscule.

4.2. Articolul 28 propunem a-l reda cu următorul cuprins:

„**Articolul 28. Persoana împuternicită de operator**

(1) Operatorul poate desemna persoana împuternicită doar dacă există suficiente garanții pentru punerea în aplicare a măsurilor tehnice și organizatorice adecvate, astfel încât prelucrarea să îndeplinească cerințele prezentei legi și să asigure protecția drepturilor persoanei vizate.

(2) Desemnarea, de către o persoană împuternicită de către operator, a unei alte persoane împuternicite în scopul realizării uneia sau mai multor operațiuni de prelucrare a datelor cu caracter personal nu este posibilă decât cu acordul scris al operatorului. Acordul scris poate fi emis doar dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alineatul (1).

(3) Persoana împuternicită de operator are obligația de a informa operatorul cu privire la orice modificări preconizate privind adăugarea sau înlocuirea altor persoane împuternicite de operator, oferind astfel posibilitatea operatorului de a formula obiecții față de aceste modificări.

(4) Prelucrarea datelor cu caracter personal de către persoana împuternicită de un operator, se realizează prin intermediul unui contract încheiat între părți sau alt act juridic emis în temeiul unui act normativ, care trebuie să detalieze obiectul și durata prelucrării, natura și scopul prelucrării, tipul de date cu caracter personal și categoriile de persoane vizate și obligațiile și drepturile operatorului.

(5) Contractul sau actul juridic prevăzut la alineatul (4), trebuie să stabilească în sarcina persoanei împuternicite de operator următoarele obligații:

a) prelucrează datele cu caracter personal numai pe baza unor instrucțiuni documentate din partea operatorului, inclusiv în ceea ce privește transferurile de date cu caracter personal efectuate în condițiile Capitolului V, cu excepția cazului în care această obligație îi revine persoanei împuternicite în temeiul actelor normative care i se aplică. În acest caz, notifică această obligație juridică operatorului înainte de prelucrare, cu excepția cazului în care dreptul respectiv interzice o astfel de notificare din motive importante legate de interesul public;

b) asigură că persoanele autorizate să prelucreze datele cu caracter personal s-au angajat să respecte confidențialitatea sau au o obligație statutară adecvată de confidențialitate;

c) adoptă toate măsurile necesare în conformitate cu art. 32;

d) respectă condițiile menționate la alineatele (2), (3) și (6) privind recrutarea unei alte persoane împuternicite de operator;

e) ținând seama de natura prelucrării, oferă asistență operatorului prin măsuri tehnice și organizatorice adecvate, în măsura în care acest lucru este posibil, pentru îndeplinirea obligației operatorului de a răspunde cererilor privind exercitarea de către persoana vizată a drepturilor prevăzute în Capitolul III;

f) ajută operatorul să asigure respectarea obligațiilor prevăzute la art. 32-36, ținând seama de caracterul prelucrării și informațiile aflate la dispoziția persoanei împuternicite de operator;

g) la alegerea operatorului, șterge sau returnează operatorului toate datele cu caracter personal după încetarea furnizării serviciilor legate de prelucrare și elimină copiile existente, cu excepția cazului în care actele normative impun stocarea datelor cu caracter personal;

h) pune la dispoziția operatorului toate informațiile necesare pentru a demonstra respectarea obligațiilor prevăzute în prezentul articol, permite desfășurarea auditurilor, inclusiv a inspecțiilor, efectuate de operator sau alt auditor mandatat și contribuie la acestea, persoana împuternicită de operator informează imediat operatorul în cazul în care, în opinia sa, o instrucțiune încalcă prezenta lege referitoare la protecția datelor.

(6) În cazul în care o persoană împuternicită de un operator desemnează o altă persoană împuternicită pentru efectuarea de activități de prelucrare specifice în numele operatorului, aceleași obligații privind protecția datelor prevăzute în contractul sau în alt act juridic încheiat între operator și persoana împuternicită de operator, astfel cum se prevede la alin. (4) și (5), revin celei de a doua persoană împuternicită, prin intermediul unui contract sau al unui alt act juridic, în temeiul actelor normative, în special furnizarea de garanții suficiente pentru punerea în aplicare a unor măsuri tehnice și organizatorice adecvate, astfel încât prelucrarea să îndeplinească cerințele prezentei legi. În cazul în care această a doua persoană împuternicită nu își respectă obligațiile privind protecția datelor, persoana împuternicită inițială rămâne pe deplin răspunzătoare față de operator în ceea ce privește îndeplinirea obligațiilor acestei a doua persoane împuternicite.

(7) Aderarea persoanei împuternicite de operator la un cod de conduită aprobat, menționat în art. 40, sau la un mecanism de certificare aprobat, menționat la art. 42, poate fi utilizată ca element prin care să se demonstreze existența garanțiilor suficiente menționate la alin. (1) și (6).

(8) Fără a aduce atingere unui contract individual încheiat între operator și persoana împuternicită de operator, contractul sau celălalt act juridic menționat la alineatele (4), (5) și (6) se poate baza, integral sau parțial, pe clauze contractuale standard menționate în alin. (9) și (10), inclusiv atunci când fac parte dintr-o certificare acordată operatorului sau persoanei împuternicite de operator în temeiul art. 42 și 43.

(9) CNPDCP poate să adopte clauze contractuale standard pentru aspectele menționate la alineatele (4), (5) și (6).

(10) Contractul sau celălalt act juridic menționat la alineatele (4), (5) și (6) se formulează în scris, inclusiv în format electronic.

(11) Fără a aduce atingere art. 63, 64 și 65, în cazul în care o persoană împuternicită de operator încalcă prezenta lege, prin stabilirea scopurilor și mijloacelor de prelucrare a

datelor cu caracter personal, persoana împuternicită de operator este considerată a fi un operator în ceea ce privește prelucrarea respectivă."

Potrivit art.54 alin.(1) lit.a) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative: „...conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc [...]”. În context, considerăm că textul articolului 28, în special a alineatelor (1)-(4), preluat exact din textul art.28 din Regulamentul Uniunii Europene 2016/679 (având în vedere varianta tradusă în limba română), sunt formulate într-un mod nespecific stilului normativ, astfel pentru corectitudinea exprimării urmează a fi revăzute textele alineatelor (1)-(4) prin prisma propunerilor formulate.

4.3. Alineatul (1) al art.33 este formulat într-un mod neclar fiind atestată o consecutivitate logică a exprimării, ceea ce poate admite interpretări diferite.

Astfel, potrivit proiectului alineatul (1) art.33 are următorul cuprins: *„În cazul în care are loc o încălcare a securității datelor cu caracter personal, operatorul notifică acest lucru autorității de supraveghere competente în temeiul art. 51, fără întârzieri nejustificate și, dacă este posibil, în termen de cel mult 72 ore de la data la care a luat cunoștință de aceasta, cu excepția cazului în care este susceptibilă să genereze un risc pentru drepturile și libertățile persoanelor fizice. În cazul în care notificarea nu are loc în termen de 72 ore, aceasta este însoțită de o explicație motivată din partea autorității de supraveghere în cazul în care.”*

Cu referire la fraza a doua din alineatul (1) menționăm, în primul rând, că în cazul în care operatorul este obligat să notifice autoritatea de supraveghere competentă, în termen de 72 ore despre încălcarea securității datelor cu caracter personal, atunci în cazul în care se încalcă aceste termen de 72 ore **operatorul și nu autoritatea de supraveghere** (cum este indicat în proiect) urmează să dea o explicație în acest sens. În al doilea rând, fraza a doua pare a fi nefinisată având în vedere că se finisează cu cuvinte „*în cazul în care*”.

Prin urmare, propunem textul „*În cazul în care notificarea nu are loc în termen de 72 ore, aceasta este însoțită de o explicație motivată din partea autorității de supraveghere în cazul în care.*” a-l substitui cu textul „*În cazul în care notificarea nu are loc în termen de 72 ore, operatorul este obligat să transmită autorității de supraveghere și o explicație motivată privind justificarea întârzierii.*”.

4.4. La articolul 34 în alineatul (1) propunem după textul „*fără întârzieri nejustificate*” de completat cu textul „*dar nu mai târziu de 5 zile*” (sau autorul poate opta a indica în proiect 7, 10 sau 15 zile). Astfel, instituirea unui termen până la care operatorul este obligat să notifice persoana vizată ar exclude interpretarea normei și ar crea o certitudine juridică.

4.5. La articolul 35:

- în **alineatul (8)** urmează a fi corectată eroarea materială și cuvântul „*operatorii*” urmează a fi substituit cu cuvântul „*operatori*”;

- în **alineatul (10)** cuvântul „*generale*” urmează a fi substituit cu cuvântul „*general*” având în vedere forma gramaticală corectă.

4.6. La articolul 36 în alineatul (1) și alineatul (4) cuvântul „*prelucrarea*” urmează a fi substituit cu cuvântul „*prelucrare*” având în vedere forma gramaticală corectă;

4.7. La articolul 39 în alineatul (1) litera b) cuvântul „*acțiunile*” urmează a fi substituit cu cuvântul „*acțiunilor*”, având în vedere forma gramaticală corectă.

4.8. La articolul 40 în alin. (2) lit.g sintagma „titularilor răspunderii părintești” propunem a o substitui cu textul „părinte sau reprezentantul legal” având în vedere argumentele din pct. 2.2. din prezentul aviz.

4.9. La articolul 40 alineatul (3) urmează a fi revăzut și reformulat având în vedere că alineatul (9) la care se face referire în text nu există.

4.10. La articolul 43 alineatul (1) propunem a-l diviza în două alineate, cu renumerotarea ulterioară a alineatelor, după cum urmează: „

(1) Fără a aduce atingere sarcinilor și competențelor CNPDCP, prevăzute la art.55 și art.56, organismele de certificare care dispun de un nivel adecvat de competență în domeniul protecției datelor, după ce informează CNPDCP pentru a-i permite să își exercite competențele în temeiul art.56 alin. (2) lit.h), emit și reînnoiesc certificarea. Acreditarea organismelor de certificare se va asigura de către Centrul Național de Acreditare.

(2) Un organism de certificare menționat la alineatul (1) este acreditat în conformitate cu alineatul (1) numai dacă:

a) a demonstrat Centrului Național de Acreditare, într-un mod satisfăcător, independența și expertiza sa în legătură cu obiectul certificării;

b) s-a angajat să respecte criteriile menționate la art.42 alin. (5) aprobate de CNPDCP;

c) a instituit proceduri pentru emiterea, revizuirea periodică și retragerea certificării, a sigiliilor și a mărcilor din domeniul protecției datelor;

d) a instituit proceduri și structuri pentru examinarea plângerilor privind încălcări ale certificării sau privind modul în care certificarea a fost sau este pusă în aplicare de un operator sau o persoană împuternicită de operator, precum și pentru asigurării transparenței acestor proceduri și structuri pentru persoanele vizate și pentru public;

e) a demonstrat CNPDCP într-un mod satisfăcător, că sarcinile și atribuțiile sale nu creează conflicte de interese.

(3) Acreditarea organismelor de certificare menționate la alineatele (1) și (2) se realizează pe baza criteriilor aprobate de către CNPDC

(4)..... ”.

Argumentare: Modul de formulare a textului alineatului (1) al art. 43 din proiect este defectuoasă și neclară. Astfel, litera a) din acest alineat prevede organul competent de acreditare a organismelor de certificare, iar în continuare literele c) - f) prevăd condițiile care urmează a fi întrunite de către organismele de certificare pentru a fi acreditate, adică literele c)-f) parcă s-ar desprinde logic din litera a) ceea ce nu este judicios. Astfel, literele fiecare separat trebuie să se desprindă logic din textul anterior lor din alineatul (1). Prin urmare, s-a propus la alineatul (2) de reglementat condițiile care trebuie să le întrunească organismele de certificare pentru a fi acreditate. Este de menționat că aceeași structură o respectă și art. 43 din Regulamentul Uniunii Europene 2016/679: „

(1) Fără a aduce atingere sarcinilor și competențelor autorității de supraveghere competente, prevăzute la articolele 57 și 58, organismele de certificare care dispun de un nivel adecvat de competență în domeniul protecției datelor, după ce informează autoritatea de supraveghere pentru a-i permite să își exercite competențele în temeiul articolului 58 alineatul (2) litera (h), emit și reînnoiesc certificarea. Statele membre se asigură că aceste organisme de certificare sunt acreditate de către una sau amândouă dintre următoarele entități: (a) autoritatea de supraveghere care este competentă în temeiul articolului 55 sau

56; (b) organismul național de acreditare desemnat în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 765/2008 al Parlamentului European și al Consiliului (1) în conformitate cu standardul EN-ISO/IEC 17065/2012 și cu cerințele suplimentare stabilite de autoritatea de supraveghere care este competentă în temeiul articolului 55 sau 56.

(2) Un organism de certificare menționat la alineatul (1) este acreditat în conformitate cu alineatul respectiv numai dacă:

(a) a demonstrat autorității de supraveghere competente, într-un mod satisfăcător, independența și expertiza sa în legătură cu obiectul certificării;

b) s-a angajat să respecte criteriile menționate la articolul 42 alineatul (5) și aprobate de autoritatea de supraveghere care este competentă în temeiul articolului 55 sau 56, sau de către comitet în temeiul articolului 63; (c) a instituit proceduri pentru emiterea, revizuirea periodică și retragerea certificării, a sigiliilor și mărcilor din domeniul protecției datelor; (d) a instituit proceduri și structuri pentru tratarea plângerilor privind încălcări ale certificării sau privind modul în care certificarea a fost sau este pusă în aplicare de un operator sau o persoană împuternicită de operator, precum și pentru asigurarea transparenței acestor proceduri și structuri pentru persoanele vizate și pentru public; și (e) a demonstrat autorității de supraveghere competente, într-un mod satisfăcător, că sarcinile și atribuțiile sale nu creează conflicte de interes.

Totodată, atragem atenția autorului la erorile admise și în textul literelor b) -e), după cum urmează:

-la litera b) urmează a fi corectată croarea materială și cuvântul „Centrul” urmează a-l substitui cu cuvântul „Centrul”;

-la litera c) textul „care este competent în temeiul art.51” urmează a fi exclus ca fiind superfluă, or, nu este judicios ca de fiecare dată să menționăm în textul legii că CNPDCP este competent în temeiul art. 51 din lege;

- litera d) urmează a fi completat cu semnul de punctuație „;”;

- la litera e) cuvântul „tratarea” considerăm judicios a-l substitui cu cuvântul „examinarea”, or potrivit legislației naționale plângerile sunt examinate și nu tratate.

5. LA CAPITOLUL V- TRANSFERURILE DE DATE CU CARACTER PERSONAL CĂTRE ȚĂRILE DIN SPAȚIUL ECONOMIC EUROPEAN ȘI ȚĂRILE TERȚE SAU ORGANIZAȚII INTERNAȚIONALE

5.1. La articolul 45 urmează a se analiza dacă corect a fost stabilită competența CNPDCP de a stabili caracterul adecvat al nivelului de protecție a țărilor terțe sau a organizațiilor internaționale, având în vedere că potrivit Regulamentului Uniunii Europene 2016/679 aceasta este **competența exclusivă a Comisiei Europene (art.45) și nicidecum a autorității de supraveghere.**

În context, considerăm necesar a fi analizat și reformulat textul art.45 în sensul reglementării ideii că: „Transferul de date cu caracter personal către o țară terță sau o organizație internațională este întotdeauna posibil, în condițiile prevăzute de această lege, cu autorizarea autorității de supraveghere atunci când **Comisia Europeană a decis că statul terț, un teritoriu ori una sau mai multe diviziuni administrativ-teritoriale determinate din acel stat terț sau organizația internațională în cauză asigură un nivel de protecție adecvat.**”.

Cu alte cuvinte, CNPDCP urmează într-un fel să autorizeze transferul, să monitorizeze și să respecte dispozițiile actelor de punere în aplicare adoptate de Comisia Europeană, dar nicidecum să evalueze caracterul adecvat al nivelului de protecție a unei țări terțe sau a organizațiilor internaționale.

În context, urmează a se reglementa și faptul că CNPDCP are obligația monitorizării listelor statelor terțe, a teritoriilor și diviziunilor administrativ-teritoriale determinate din statele terțe și a organizațiilor internaționale în cazul cărora Comisia Europeană a decis că nivelul de protecție adecvat este asigurat sau nu mai este asigurat, prin consultarea Jurnalului Oficial al Uniunii Europene și a site-ului web al Comisiei Europene.

5.2. La articolul 47 alineatul (2) lit.a) pentru corectarea erorii materiale propunem ca textul „datele de contact ale grupului de întreprinderi sau ale grupului de întreprinderi” a-l substitui cu textul „datele de contact a membrilor grupului de întreprinderi sau ale grupului de întreprinderi”;

5.3. La articolul 48 propunem cuvintele „în orice fel” de exclus ca fiind superflue;

5.4. La articolul 48 alineatului (1¹) urmează a fi numerotat cu cifra (2), având în vedere că articolul 53 alin. (4) din Legea 100/2017 cu privire la actele normative reglementează că: „Articolele, punctele, capitolele, titlurile, părțile și cărțile se **numerotează consecutiv de la începutul și pînă la sfîrșitul actului normativ**. Numerotarea paragrafelor, subsecțiunilor și secțiunilor se efectuează în succesiune, în limita structurii din care fac parte.”;

6. LA CAPITOLUL VI -AUTORITĂȚI DE SUPRAVEGHERE INDEPENDENTE

6.1. La articolul 52 alineatul (3) pentru o mai bună formulare propunem ca cuvintele „remunerate sau nu” a le substitui cu cuvintele „remunerate sau neremunerate”;

6.2. La articolul 52, pentru o mai bună formulare, propunem alineatul (6) a-l reda cu următorul cuprins:

„(6) *Autoritatea de supraveghere are un buget propriu, care face parte integrantă din bugetul de stat. Auditul public extern la autoritatea de supraveghere se efectuează de către Curtea de Conturi în conformitate cu procedura și competențele stabilite de lege.*”.

Astfel, potrivit articolul 3 alin. (1) din Legea nr.260/2017 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi: „Curtea de Conturi este instituția supremă de audit a Republicii Moldova, care exercită controlul asupra modului de formare, administrare și întrebuințare a resurselor financiare publice și a patrimoniului public prin realizarea auditului public extern în conformitate cu standardele internaționale ale instituțiilor supreme de audit.”;

6.3. La articolul 53 alineatul (1) din a doua frază cuvântul „Directorii” urmează a fi substituit cu cuvântul „Directorul” având în vedere că CNPDCP este condus de un director și doi directori adjuncți;

6.4. La articolul 53 alin. (2) textul „cu votul a 3/5 a majorității deputaților aleși din numărul deputaților aleși” este formulat defectuos și neclar, motiv din care propunem cuvintele „a majorității deputaților aleși” din textul menționat a le exclude;

6.5. La art.55 alin. (1) lit.f) și alineatul (4) propunem ca cuvântul „tratează” și respectiv „trateze” a fi substituit cu cuvântul „examineze” la forma gramaticală corectă. Or, legislația Republicii Moldova operează cu noțiunea de *examinare a plîngerii* și nu *tratarea plîngerii*, iar potrivit art.54 alin. (1) lit.c) din Legea 100/2017 privind actele normative: „ ..

terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi;”;

6.6. La articolul 55 alin. (2) abrevierea „Lit.” urmează a fi scrisă cu literă minusculă „lit.”;

6.7. La articolul 56 în alineatul (2), pentru o formulare corectă propunem ca textul „Fiecare autoritate de supraveghere are toate următoarele competențe corective” a-l substitui cu textul „Autoritatea de supraveghere poate dispune aplicarea următoarelor măsuri corective”;

Totodată, urmează a fi analizată și competența autorității de supraveghere de a stabili amenzi administrative pentru încălcări care sunt prevăzute și în Codul Contravențional la articolele 74²-74³, care de asemenea prevăd ca sancțiuni amenda contravențională, adică cum vor corela ele.

Urmează a fi clarificată și situația cu referire la autoritatea de supraveghere care va fi competentă de a aplica amenzi administrative adică va fi doar în competența CNPDCP sau și al Consiliului Superior al Magistraturii. În cazul în care se stabilește această competență doar pentru CNPDCP considerăm necesar a indica concret acest fapt în textul legii pentru a nu admite interpretări defectuoase.

7. CAPITOLUL VII- CĂI DE ATAC, RĂSPUNDEREA ȘI SANCTIUNILE

7.1. La articolul 59, pentru o formulare mai reușită, propunem alineatul (1) a-l reda cu următorul cuprins:

„(1) În cazul în care persoana vizată consideră că prelucrarea datelor cu caracter personal care o vizează încalcă dispozițiile prezentei legi, are dreptul de a se adresa cu plângere autorității de supraveghere.”;

7.2. Articolul 61 pentru o formulare mai clară propunem a-l reda cu următorul cuprins:

„(61) Fără a se aduce atingere posibilității de a se adresa cu plângere autorității de supraveghere, persoanele vizate au dreptul de a se adresa instanței pentru apărarea oricăror drepturi garantate de prezenta lege, care le-au fost încălcate.”;

7.3. La articolul 64 care reglementează condițiile generale pentru impunerea amenzilor administrative propunem a analiza dacă sumele stabilite nu sunt exagerate având în vedere nivelul general al veniturilor dar și în general situația economică din țară..

Astfel, potrivit Regulamentului Uniunii Europene 2016/679: „(150) Pentru consolidarea și armonizarea sancțiunilor administrative în cazul încălcării prezentului regulament, fiecare autoritate de supraveghere ar trebui să aibă competența de a impune amenzi administrative. Prezentul regulament ar trebui să indice încălcările, și limita maximă și criteriile pentru stabilirea amenzilor administrative aferente, care ar trebui să fie stabilite de autoritatea de supraveghere competentă în fiecare caz în parte, ținând seama de toate circumstanțele relevante ale situației specifice, luându-se în considerare în mod corespunzător, în special, natura, gravitatea și durata încălcării, precum și consecințele acesteia și măsurile luate pentru a se asigura respectarea obligațiilor în temeiul prezentului regulament și pentru a se preveni sau atenua consecințele încălcării. În cazul în care amenzile administrative sunt impuse unei întreprinderi, o întreprindere ar trebui înțeleasă ca fiind o întreprindere în conformitate cu articolele 101 și 102 din TFUE în aceste scopuri. În cazul în care se impun amenzi administrative unor persoane care nu sunt întreprinderi, autoritatea de supraveghere ar trebui să țină seama de nivelul general al veniturilor din

statul membru respectiv, precum și de situația economică a persoanei atunci când estimează cuantumul adecvat al amenzii. Mecanismul pentru asigurarea coerenței poate fi, de asemenea, utilizat pentru a promova aplicarea consecventă a amenzilor administrative. Competența de a stabili dacă și în ce măsură autoritățile publice ar trebui să facă obiectul unor amenzi administrative ar trebui să revină statelor membre. Impunerea unei amenzi administrative sau transmiterea unei avertizări nu afectează aplicarea altor competențe ale autorităților de supraveghere sau a altor sancțiuni în temeiul prezentului regulament.

8. CAPITOLUL VIII- DISPOZIȚII REFERITOARE LA SITUAȚII SPECIFICE DE PRELUCRARE

8.1. La articolul 66 urmează a fi corectată eroarea materială având în vedere că alineatul (2) a fost numerotat de două ori;

8.2. La articolul 68 urmează a fi corectată eroarea materială și cuvântul „*determinat*” urmează a fi substituit cu cuvântul „*determinată*”;

8.3. La articolul 71, pentru o mai bună formulare, propunem textul „*competențele autorității competente*” a-l substitui cu textul „*competențele autorității de supraveghere*”, pentru a se respecta principiul utilizării unei terminologii constante.

9. CAPITOLUL X – PERSONALUL CNPDCP

9.1. La articolul 80, pentru o mai clară reglementare propunem alineatul (1) a-l reda cu următorul cuprins:

„(1) Personalul CNPDCP este format din:

a) director și doi directori adjuncți care sunt persoane de demnitate publică, statutul cărora este reglementat de Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică;

b) inspecți de protecție a datelor - funcționari publici cu statut special, statutul cărora este reglementat de Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

c) personal tehnic/contractual care desfășoară activități auxiliare, statutul acestora este reglementat de legislația muncii.”;

9.2. La articolul 86 cu referire la garanțiile sociale nu este clar din ce motive s-a inclus reglementări specifice cu referire la oferirea ajutoarelor, personalului CNPDCP, în cazurile vătămărilor integrității corporale cauzate în exercitarea funcțiilor, având în vedere că nici în nota informativă nu este explicat nici Regulamentul Uniunii Europene 2016/679 nu se referă la careva ajutoare specifice în acest sens. Considerăm că în privința personalului CNPDCP cu referire la capitolul vătămărilor cauzate în exercitarea funcțiilor, accidentelor de muncă, prejudiciul ce trebuie achitat...ș.a. urmează a fi aplicat cadrul normativ general cu referire la acest capitol dar nu careva norme speciale. Or, nu putem identifica vreun motiv rezonabil care ar justifica abordarea diferită și a reglementa în mod special, într-un mod mult mai avantajos, garanțiile sociale ale personalului CNPDCP față de garanțiile sociale ale altor funcționari publici/persoane de demnitate publică a căror activitate implică mult mai multe riscuri cum ar fi ofițerii de urmărire penală, procurorii, ofițerii de investigație...ș.a. (nu sunt sigură dacă trebuie aceasta de scris vedeți care este poziția conducerii)

10. CAPITOLUL XI -DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

10.1. Cu referire la alineatul (9) lit.b) în partea ce ține de abrogarea Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal comunicăm următoarele:

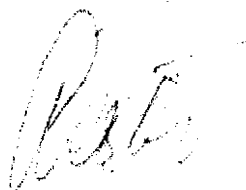
Potrivit art.15 alin. (2) din Codul de procedură penală, *la efectuarea acțiunilor procesuale nu poate fi acumulată fără necesitate informație despre viața privată și intimă a persoanei. La cererea organului de urmărire penală și a instanței de judecată, participanții la acțiunile procesuale sînt obligați să nu divulge asemenea informații și despre aceasta se ia un angajament în scris. Prelucrarea datelor cu caracter personal în cadrul procesului penal se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr. 133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal.*

Totodată, potrivit articolului 2 alineatul (2) lit.b) din proiect, *prezenta lege nu se aplică prelucrării datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, investigării, depistării sau urmăririi penale a infracțiunilor, sau al executării sancțiunilor penale, inclusiv al protejării împotriva amenințărilor la adresa siguranței publice și al prevenirii acestora.*

Prin urmare, dacă la intrarea în vigoare a prezentei legi (la moment proiect) s-ar abroga Legea nr.133/2011, atunci *prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, investigării, depistării sau urmăririi penale a infracțiunilor sau al executării sancțiunilor penale va rămâne în afara cadrului legal, fapt inadmisibil, astfel propunem autorului a clarifica acest aspect.*

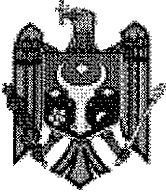
Subsidiar evocăm faptul că, urmare a studiului și sintezei proiectului de Lege transmis spre avizare s-a constatat o traducere mot a mot a textului din Regulamentul Uniunii Europene 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 *privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date.* Astfel, considerăm că traducerea a fost realizată cu anumite deficiențe, or, sensul anumitor pasaje este lipsit de claritate și raționament juridic respectiv propunem revizuirea proiectului de lege și sub acest aspect.

**Adjunct al Procurorului
General interimar**

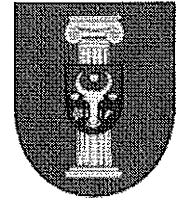
Aliona NESTEROV

Ex. Olesea Roșca
Tel.069931818

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

Nr. 04/6284 din 28.08.2023

Ministerului Justiției al Republicii Moldova

e-mail: secretariat@justice.gov.md

Copie: **Cancelaria de Stat al Republicii Moldova**

e-mail: cancelaria@gov.md

Autoritatea Națională de Integritate (în continuare *Autoritate*) a recepționat scrisoarea Cancelariei de Stat al Republicii Moldova, nr. 18-69-8118 din 31 iulie 2023, înregistrată în secretariatul Autorității cu nr. 7007 din 01 august 2023, prin care s-a solicitat examinarea proiectului de lege privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (număr unic 645/MJ/2023) la și prezentarea propunerilor de rigoare pentru generalizare Ministerului Justiției.

Drept urmare, reținând misiunea și competențele Autorității consfințite în Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, Autoritatea vine cu următoarele propuneri:

- **La art. 7 alin. (1)** după sintagma „*persoana vizată și-a dat consimțământul pentru prelucrarea datelor sale cu caracter personal*” se va completa cu următorul conținut „*iar eventual, după caz, persoana vizată trebuie să fie în măsură să demonstreze că și-a retras consimțământul pentru prelucrarea datelor cu caracter personal*”.

Raționamentul completării prenotate constă în faptul că, persoana vizată, în cazul adresării cu o plângere către autoritatea de supraveghere în privința unui operator trebuie să demonstreze faptul retragerii consimțământului, odată ce operatorul poate demonstra existența acestuia.

Inter alia, în cazul în care operatorul a primit consimțământul persoanei vizate în contextul unei declarații scrise, iar persoana vizată și-a retras consimțământul verbal, fără a putea demonstra acest fapt, ultima ar fi în imposibilitate de a demonstra bună credința sa, or, momentul retragerii s-ar prezuma a fi momentul depunerii plângerii la autoritatea de supraveghere.

- **La art. 8 alin. (1)** după sintagma „*unui copil*” se va completa cu următorul conținut „*adult care este supus măsurii de ocrotire judiciară sub forma tutelei*”; după sintagma „*sau autorizat de titularul răspunderii părintești asupra copilului*” se va completa cu următorul conținut „*sau de către tutore, în cazul adultului*”.

- **La art. 8 alin. (2)** după sintagma „*titularul răspunderii părintești*” se va completa cu următorul conținut „*sau de către tutore, în cazul adultului*”;

- **La art. 8** de a completa cu un alin nou alin.(4) cu următorul conținut „*În cazul subiectului datelor cu caracter personal adult care este supus măsurii de ocrotire judiciară sub forma ocrotirii provizorii sau curatelei, consimțământul privind prelucrarea datelor cu caracter personal se acordă, în formă scrisă, de către persoana ocrotită. Dacă starea acesteia nu-i permite să ia de sine stătător o decizie privind prelucrarea datelor cu caracter personal, ocrotitorul provizoriu sau curatorul va asista persoana ocrotită, prin contrasemnarea acordului, în condițiile legii*”.

- **La art. 9** de a completa cu un alin nou alin.(4) cu următorul conținut „*Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal poate dispune, din motive întemeiate, interzicerea prelucrării categoriilor speciale de date cu caracter personal, chiar dacă subiectul datelor și-a dat consimțământul, iar acesta nu a fost retras, cu condiția ca interdicția să nu fie înlăturată prin unul din cazurile stabilite la alin. (1) lit. b)–g)*”.

- **La art. 12 alin. (1)** se propune de a exclude sintagma „*La solicitarea persoanei vizate, informațiile pot fi furnizate verbal, cu condiția ca identitatea persoanei vizate să fie dovedită prin alte mijloace*”.

- **La art. 12 alin. (3)** se propune de a exclude sintagma „*și numărul cererilor*”;

- **La art. 12 alin. (5) lit.b)** se propune de a exclude sintagma „*fie să refuze să dea curs cererii*”.

- **La art. 16** se propune de a exclude sintagma „*fără întârzieri nejustificate*”;

- **La art. 16 alin. (3)** se propune de a exclude sintagma „*alin.(2)*”;

- **La art. 21 alin. (1) lit.b)** se propune de a exclude sintagma „*sau al art.6 alin.(1)*”;

- **La art. 33 alin. (3) lit.a)** se propune de a exclude sintagma „*acolo unde este posibil*”;

- **La art. 59 alin. (1)** după sintagma „*dreptul de a depune o plângere la o autoritate de supraveghere*” se va completa cu următorul conținut „*în termen de 30 de zile din momentul depistării unei preținse încălcări, cu realizarea în prealabil, după caz, a drepturilor prevăzute la art. 15-22. În cazul în care persoana vizată omite realizarea drepturilor sale, precum și alte aspecte importante legate de prezentarea probelor relevante, autoritatea de supraveghere o informează despre acest fapt în termen de 30 de zile de la data primirii plângerii.*”

Raționamentul completării prenotate izvorăște în primul rând din existența acestei prevederi în Legea actuală, nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, iar în al doilea rând, din necesitatea unei limitări a persoanelor vizate de a se adresa autorității de supraveghere peste un termen mai mare de 30 de zile din momentul depistării încălcării, abuzând astfel de dreptul său.

În context, menționăm că, termenul de 30 de zile este suficient pentru realizarea drepturilor persoanei vizate, precum și pentru depunerea ulterioară a unei plângeri către autoritatea de supraveghere, or, acordarea dreptului de a depune o plângere către aceasta într-un termen nelimitat de la depistarea unei preținse încălcări ar crea o situație de abuzare de drepturile sale.

Prin abuzarea de drepturile sale se are în vedere situația, când persoana vizată depune o plângere peste un termen îndelungat de la depistarea încălcării din motive de răzbunare, influențare, interes material etc. și nicidecum din motiv de protejare și restabilire a drepturilor sale la protecția datelor cu caracter personal.

- **La art. 60 alin. (2)** se propune de a exclude sintagma „*în termen de trei luni*” și a include sintagma „*în termen de 30 zile calendaristice*” ;

Notă: Propunerile formulate au drept scop ajustarea legislației naționale la cerințele de reglementare actuale în vederea excluderii lacunelor existente în actele legislative, a evitării unei eventuale discrepante de interpretare precum și în vederea înlăturării impedimentelor în activitatea desfășurată de Autoritatea Națională de Integritate.

De menționat că, experiența acumulată de un *inspector de integritate* în procesul de control a averii deseori este mult mai relevantă decât experiența unui avocat sau ofițer de urmărire penală în materie de modificări patrimoniale, calculul diferenței substanțiale, precum și acte și acțiuni în cadrul unui control.

Președinte

Digitally signed by Chișca Lilian
Date: 2023.08.28 17:12:19 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Lilian CHIȘCA

Ex: Alina Munteanu
Tel: 022 820 686

Ex: Artur TONCOGLAZ
Tel: 022 820 740

Ex: Daniela ILEVCO
Tel: 022 820 626

AVIZ

cu privire la demersul Cancelariei de Stat, referitor la avizarea proiectului de Hotărâre privind aprobarea proiectului de Lege privind protecția persoanelor fizice în cadrul prelucrării datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date

05 septembrie 2023

mun. Chișinău

La 31 iulie 2023 Consiliul Superior al Magistraturii a recepționat demersul Cancelariei de Stat, referitor la avizarea proiectului de Hotărâre privind aprobarea proiectului de Lege privind protecția persoanelor fizice în cadrul prelucrării datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date (număr unic 645/MJ/2023).

Potrivit autorilor, proiectul remis spre avizare a fost elaborat în scopul transpunerii prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice *în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE* (Regulamentul general privind protecția datelor) în cuprinsul reglementărilor interne, conștientizând importanța unei abordări multiaspectuale a sarcinii menționate, la inițiativa Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (CNPDCP), Ministerul Justiției, pentru a asigura nivelul corespunzător de expertiză pe mai multe domenii conexe obiectivului abordat, a organizat activitatea grupului de lucru interinstituțional, în vederea analizei prevederilor Regulamentului general privind protecția datelor și a cadrului normativ național și elaborării *proiectului legii privind protecția persoanelor fizice în cadrul prelucrării datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date*, care a asigurat alinierea legislației interne la ultimele standarde și practici ale Uniunii Europene în domeniu.

Proiectul de lege intenționează armonizarea cadrului legislativ intern la cadrul legislativ al dreptului comunitar european.

Scopul proiectului este de a crea un echilibru între asigurarea drepturilor subiectului datelor, principiilor generale de protecție a datelor, încrederea generală în activitatea desfășurată de operatori, oferirea unui control mai mare asupra datelor și, pe de altă parte, responsabilizarea operatorului de a asigura conformitatea prelucrării datelor și a lua măsuri adecvate pentru a furniza subiectului de date orice informații în legătură cu prelucrarea datelor cu caracter personal ce-l vizează.

Proiectul legii privind protecția persoanelor fizice în cadrul prelucrării datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date a fost elaborat în vederea racordării cadrului juridic național la standardele internaționale, inclusiv la acquis-ul comunitar.

În acest sens, se menționează că instrumentul juridic internațional, care a pus premisele reglementării proceselor automatizate de prelucrare a datelor cu caracter personal, a constituit Convenția nr. 108 din 28.01.1981 pentru protecția persoanelor

referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, deschisă spre semnare pentru statele membre ale Consiliului Europei la Strasbourg la 28 ianuarie 1981.

Urmare a ratificării Convenției nr. 108 și Protocolului său adițional, Republica Moldova a formulat unele declarații la Convenția respectivă și a desemnat Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal în calitate de autoritate națională competentă pentru implementarea prevederilor Convenției nr. 108. În acest context, prin aderarea și ratificarea acesteia, statul Republica Moldova și-a asumat responsabilitatea de a asigura persoanei fizice dreptul la inviolabilitatea vieții intime, familiale și private.

La data de 9 februarie 2023, reprezentantul Republicii Moldova a semnat Protocolul de amendare a Convenției pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal (CETS nr.223), *ordine în care se impune necesitatea ajustării legislației naționale în domeniul protecției datelor cu caracter personal în corespundere cu noile prevederi ale Convenției nr. 108.*

Inițial, în scopul detalierii și reglementării principiilor de protecție a datelor cu caracter personal stabilite în Convenția nr. 108, statele membre ale Consiliului Europei au adoptat Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date. Prevederile Directivei 95/46/CE au fost transpuse în cadrul legislativ al Republicii Moldova în Legea nr. 17/2007 cu privire la protecția datelor cu caracter personal, iar, ulterior, în Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal - act regulatoriu care a asigurat continuitatea transpunerii în sistemul de drept al Republicii Moldova a prevederilor Directivei 95/46/CE și care, actualmente, se dovedește a fi depășit.

Astfel, o parte din argumentarea necesității elaborării prezentului proiect de lege este direct interconectată cu spectrul de acte legislative adoptate de către Parlamentul European și Consil, în special, cu Regulamentul general privind protecția datelor, care este aplicat uniform în toate țările Uniunii Europene, fără excepție.

Necesitatea elaborării prezentului proiect de lege derivă din importanța consolidării sistemului legislativ privind garantarea respectării dreptului constituțional - inviolabilitatea vieții intime, private și familiale, prin aducerea în concordanță a sistemului de norme juridice ale dreptului național cu normele juridice de drept comunitar european în domeniul protecției datelor cu caracter personal. Totodată, argumentarea necesității elaborării prezentului proiect de lege constă în asigurarea unei linii continue de compatibilitate între reglementările dreptului intern și reglementările dreptului comunitar european în materie de protecție a datelor cu caracter personal.

Prezentul proiect va contribui la realizarea angajamentelor asumate de către Republica Moldova în raport cu Uniunea Europeană și în temeiul legislației interne și

ale angajamentelor internaționale, fiind posibil transferurile de date cu caracter personal către țările din Spațiul Economic European și/sau alte state recunoscute ca fiind state care asigură un nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal, fără a fi necesare alte măsuri adiționale de securitate din partea Republicii Moldova. Modificarea cadrului normativ în domeniul protecției datelor cu caracter personal este o etapă principală și decisivă în vederea recunoașterii Republicii Moldova în calitate de stat care asigură un nivel echivalent de protecție a datelor cu caracter personal cu Uniunea Europeană. Determinarea nivelului echivalent de protecție a datelor este realizată printr-o decizie a Comisiei Europene, după efectuarea unei analize minuțioase a cadrului legal național și expertizarea sectorială sub aspect de politici de protecție a datelor cu caracter personal: sectorul polițienesc, sectorul educațional, sectorul medical, sectorul social etc., urmată de emiterea unei opinii din partea Comitetului European pentru Protecția Datelor.

Prezentul proiect de lege transpune Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor).

Proiectul de lege a fost elaborat pentru executarea următoarelor documente de politici, din care derivă angajamentele asumate de către Republica Moldova în legătură cu vectorul european.

La 27 iunie 2014 la Bruxelles, Belgia, a fost semnat Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte. Acordul a fost ratificat de Parlamentul RM pe 2 iulie 2014, iar de Parlamentul European - pe 13 noiembrie 2014.

În corespundere cu art. 13 alin. (1) din acordul menționat, părțile convin să coopereze în vederea asigurării unui nivel înalt de protecție a datelor cu caracter personal în conformitate cu instrumentele juridice și cu standardele internaționale, ale UE și ale Consiliului Europei.

La data de 19 august 2017, în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene a fost publicată noua Agenda de Asociere care identifică domeniile prioritare de implementare a prevederilor Acordului de Asociere, pentru perioada 2017-2019. Astfel, pct. 2 subpct. 2.4. cu genericul „Cooperarea în domeniul libertății, securității și justiției”, compartimentul destinat domeniului protecției datelor, include mențiunea vizavi de continuarea colaborării părților în vederea consolidării capacităților Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 1472 din 30 decembrie 2016 a fost aprobat Planul Național de Acțiuni de Implementare a Acordului de Asociere (PNAAA) pentru 2017-

2019, art. 13 din PNAAA fiind orientat spre sporirea capacității Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal prin fortificarea mecanismului de supraveghere și investigare a respectării prevederilor legale privind prelucrările de date cu caracter personal, instituirea sancțiunilor pecuniare pentru încălcarea principiilor de protecție a datelor cu caracter personal, precum și prin asigurarea independenței instituționale și operaționale ale autorității, care prevede cooperarea în vederea asigurării unui nivel înalt de protecție a datelor cu caracter personal în conformitate cu instrumentele juridice și cu standardele internaționale ale Uniunii Europene și ale Consiliului Europei.

La data de 30 august 2023 în adresa Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit scrisoarea Agenției de Administrare a Instanțelor Judecătorești referitor la proiectul supus avizării cu următoarele relatări:

În corespundere cu prevederile art. 51 din Proiectul Legii vizate, în calitate de autoritate de supraveghere se desemnează Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (CNPDCP) pentru toate cazurile, cu excepția situațiilor prevăzute la lit. b).

Prin urmare, art. 51 alin. (1) lit. b) din Proiectul Legii conține textul: *Consiliul Superior al Magistraturii în cazul prelucrărilor de date cu caracter personal efectuate de către instanțele judecătorești în cadrul exercitării sarcinilor sale judiciare.*

La acest aspect, AAIJ menționează că, conform pct. pct. 15, 16 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Sistemului Informațional judiciar, aprobat prin Hotărârea Guvernului 794/2018, posesorul cu drept de creare, gestionare, utilizare și deținere a resursei informaționale este Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești din subordinea Ministerului Justiției.

Astfel, Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești are următoarele atribuții:

- asigură condițiile organizatorice și financiare pentru funcționarea SIJ;
- stabilește scopurile și sarcinile funcționale ale SIJ;
- determină obiectele informaționale supuse înregistrării în SIJ și conținutul acestora;
- monitorizează procesul de înregistrare și prelucrare a datelor în SIJ;
- gestionează activitatea de exploatare și ținere a conținutului informațional al SIJ;
- asigură securitatea și protecția datelor din SIJ prin intermediul structurilor de stat specializate;
- aprobă și coordonează cu deținătorul tehnic executarea modificărilor/rectificărilor solicitate în cererile privind erorile de sistem ale SIJ, erorile cauzate de factorul uman în SIJ, incidentele de infrastructură care afectează funcționarea normală a SIJ;

- *autorizează, suspendă și revocă dreptul de acces în SIJ;*
- *stabilește măsurile tehnice și organizatorice de protecție și securitate a SIJ;*
- *monitorizează și, după caz, ajustează cerințele de securitate și conformitate a SIJ la domeniul protecției datelor cu caracter personal;*
- *exercită alte atribuții necesare asigurării bunei funcționări a SIJ.*

Mai mult, în corespundere cu prevederile pct. 2 din Conceptul tehnic al Sistemului Informațional Judiciar, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 593/2017, asigurarea implementării, funcționării și dezvoltării sistemului informațional judiciar se pun în sarcina Ministerului Justiției, prin intermediul Agenției de Administrare a Instanțelor Judecătorești.

Totodată, se relevă că conform prevederilor pct. 5 din Conceptul tehnic al SIJ, unul din scopurile prioritare a SIJ este crearea și dezvoltarea sursei informaționale a instanțelor judecătorești în vederea stocării, sistematizării, actualizării, protecției soluțiilor informaționale ale instanțelor judecătorești (dosare examinate, decizii pronunțate, date statistice etc.) și **asigurării unui nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal.**

Potrivit demersului, conform pct. 9 alin. (3) lit. h) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției de Administrare a Instanțelor Judecătorești, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 650 din 26 mai 2016, una din atribuțiile prioritare a AAIJ în domeniul SIJ este prezentarea propunerilor privind elaborarea, modificarea, completarea cadrului legal în domeniul Sistemului Informațional Judiciar.

Prin urmare, Agenția de Administrare a Instanțelor a Judecătorești consideră oportun **substituirea textului art. 51 alin. (1) lit. b)** „*Consiliul Superior al Magistraturii în cazul prelucrărilor de date cu caracter personal efectuate de către instanțele judecătorești în cadrul exercitării sarcinilor sale judiciare*”, **cu următorul conținut:** „*Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești în cazul prelucrărilor de date cu caracter personal efectuate de către instanțele judecătorești de la toate nivelurile în cadrul exercitării sarcinilor sale, dacă în procedură este vizat un judecător decizia este adoptată de Consiliul Superior al Magistraturii în baza raportului prezentat de Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești*”.

Examinând proiectul remis spre avizare, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, consideră proiectul de lege necesar și oportun, urmărind scopul de a armoniza legislația asigurând principiul confidențialității informației și securității informaționale (număr unic 645/MI/2023).

Totodată, în cadrul examinării proiectului privind aprobarea proiectului de Lege privind protecția persoanelor fizice în cadrul prelucrării datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, CSM a identificat unele obiecții și sugestii de modificare/completare a proiectului de lege, implementarea acestora are drept scop perfecționarea cadrului legal propus spre avizare, după cum urmează:

Se propune a transpune conținutul art. 51 alin. (1) lit. b) din proiectul menționat în următoarea redacție: „Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești în cazul prelucrărilor de date cu caracter personal efectuate de către instanțele judecătorești de la toate nivelurile în cadrul exercitării sarcinilor sale, dacă în procedură este vizat un judecător decizia este adoptată de Consiliul Superior al Magistraturii în baza raportului prezentat de Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești”.

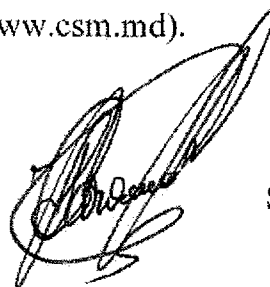
Or, prevederile enunțate în Regulamentul privind organizarea și funcționarea Sistemului Informațional judiciar, aprobat prin Hotărârea Guvernului 794/2018, Conceptului tehnic al Sistemului Informațional Judiciar, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 593/2017 și Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției de Administrare a Instanțelor Judecătorești, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 650 din 26 mai 2016 stabilesc accesul la datele cu caracter personal a procedurilor judiciare.

Consiliul Superior al Magistraturii urmează a fi poziționat ca organ care va examina eventual abaterile judecătorilor în procesul de prelucrare a datelor cu caracter personal.

Plenul CSM avizează cu propunerile expuse în ședința Plenului CSM proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de Lege privind protecția persoanelor fizice în cadrul prelucrării datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu propunerile expuse în partea motivantă a avizului.

Avizul se remite Ministerului Justiției, Cancelariei de Stat și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

**Președintele ședinței Plenului
Consiliului Superior al Magistraturii**

Sergiu CARAMAN

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**THE SUPREME COURT OF JUSTICE
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

mun. Chișinău, str. M. Kogălniceanu, nr.70,
Republica Moldova, MD-2009, tel. (+ 373 22) 22
15 47, tel./fax:(+ 373 22) 22 52 27,
e-mail: info@csj.md

Chișinău, M. Kogalniceanu 70 street,
Republic of Moldova, MD-2009, tel. (+373
22) 22 15 47, tel./ fax: (+373 22) 22 52 27,
e-mail: info@csj.md

Nr. 519 din 14 august 2023

Ministerul Justiției al Republicii Moldova
secretariat@justice.gov.md

Cancelaria de stat
cancelaria@gov.md

Cu referire la solicitarea Dvs nr. 18-69-8118 din 31 iulie 2023, Curtea Supremă de Justiție în temeiul art. 33 alin. (1) din Legea cu privire la actele normative nr. 100 din 22 decembrie 2017, prezintă următorul aviz la proiectul de hotărâre pentru aprobarea proiectului de lege privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (număr unic **645/MJ/2023**), autor – Ministerul Justiției.

1. În urma analizei tabelului de concordanță, se constată că prezentul proiect (în mare parte) reprezintă o transpunere *mot a mot* a prevederilor Regulamentului Uniunii Europene 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016, fără a fi ajustat cadrului legal și realităților Republicii Moldova. Curtea reține că, din perspectiva art. 54 alin. (1) din Legea nr. 100/2017, proiectul este suficient de sofisticat și ridică anumite semne de întrebare din punctul de vedere al limbajului, expresiilor (de ex: atunci când și în măsura în care (art. 33 alin. (4)) și terminologiei juridice utilizate (de ex: fără a aduce atingere vreunei căi de atac administrative sau nejudiciare disponibile (art. 61), care este acea cale de atac nejudiciară disponibilă din perspectiva legislației naționale?).

2. Similar legii existente (legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08 iulie 2011), prezentul proiect reglementează vag aspectele ce vizează „prelucrarea datelor cu caracter personal” în cadrul procesului de înlăptuire a justiției, art. 23 alin. (1) din proiect fiind suficient de „interpretabil”.

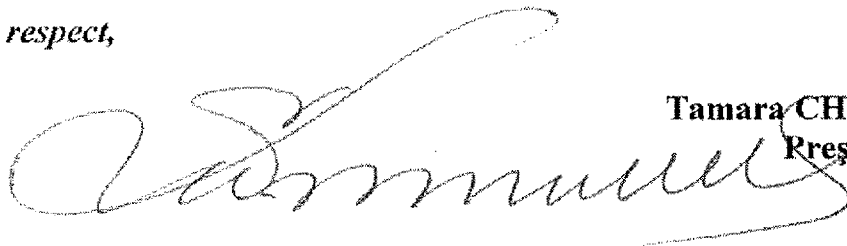
Conform art. 428 alin. (2), 440 alin. (1¹) și 445 alin. (3) din Codul de procedură civilă, art. 248 alin. (2) din Codul administrativ, actele judecătorești ale Curții Supreme de Justiție se publică pagina web a Curții, cu respectarea prevederilor Regulamentului privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.

În acest sens, având în vedere definiția datelor cu caracter personal, drepturile persoanei vizate precum: dreptul la ștergerea datelor (art. 17), dreptul la restricționarea prelucrării (art. 18), dreptul la opoziție (art. 21), pot fi exercitate în privința activității jurisdicționale ale instanțelor de judecată (publicarea numelui părților la compartimentele: cereri pendinte, ședințe de judecată, jurisprudența CSJ), pot aceștia eventual solicita radierea informațiilor respective, inclusiv a hotărârilor judecătorești?

3. Conform art. 51 lit. b), Consiliul Superior al Magistraturii se desemnează în calitate de autoritate de supraveghere. Având în vedere sarcinile și competențele autorității de supraveghere prevăzute la art. 55-56 din proiect, Consiliul Superior al Magistraturii din organ care exercită autoadministrarea judecătorească se transformă în autoritate de supraveghere a respectării legislației în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal?

În opinia Curții, asemenea competențe sunt improprii Consiliului Superior al Magistraturii și va distrage atenția Consiliului de la exercitarea atribuțiilor sale prevăzute atât în Legea nr. 947/1996 cât și Constituție.

Cu respect,

Tamara CHISCA-DONEVA
Președinte interimar

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD-2068, mun. Chișinău, str. Alecu Russo, 1
e-mail: office@competition.md; www.competition.md

Nr. DJ-06/451-1267 din 30.08.2023
La nr. 18-69-8118 din 31.07.2023

Ministerul Justiției
e-mail: secretariat@justice.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat
e-mail: cancelaria@gov.md

Plenul Consiliului Concurenței, în cadrul ședinței din 30 august 2023, în temeiul prevederilor art. 39 lit. c) și art. 41 alin. (1) lit. d) din Legea concurenței nr. 183/2012 a examinat proiectul de hotărâre *pentru aprobarea proiectului de lege privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (număr unic 645/MJ/2023)* și, în limitele competenței sale, comunică despre lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia.

Alexei Gherțescu
Președinte

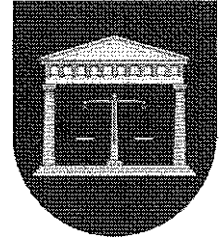
Digitally signed by Gherțescu Alexei
Date: 2023.08.30 11:12:46 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Executor: Mihail Cociorva, controlor principal de stat
Telefon: 0 (22) 27-13-89

Ministerul Justiției al Republicii Moldova
Ministry of Justice of the Republic of Moldova

AGENȚIA DE ADMINISTRARE A
INSTANȚELOR JUDECĂTOREȘTI
AGENCY FOR COURTS ADMINISTRATION

MD 2012, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, nr. 124 bl. "B", e-mail: aaij@justice.gov.md
Tel: 0 (22) 26-06-55 pagina-web: <http://www.aaij.gov.md>

Nr. 01.1/572 din 18.08.2023

Cancelaria de Stat

mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1
e-mail: cancelaria@gov.md

Copie: Ministerul Justiției

mun. Chișinău, str. 31 august 1989, nr. 82
e-mail: secretariat@justice.gov.md
ina.cintaret@justice.gov.md

În contextul solicitării Cancelariei de Stat a Republicii Moldova nr.18-69-8118 din 31.07.2023 cu privire la avizarea Proiectului de Hotărâre de Guvern pentru aprobarea Proiectului de Lege privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (număr unic 645/MJ/2023), Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești în limitele competențelor funcționale, comunică următoarele.

În corespundere cu prevederile art. 51 din Proiectul Legii vizate, în calitate de autoritate de supraveghere se desemnează Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (CNPDCP) pentru toate cazurile cu excepția situațiilor prevăzute la lit. b).

Prin urmare, art. 51 alin. (1) lit. b) din Proiectul Legii conține textul: *Consiliul Superior al Magistraturii în cazul prelucrărilor de date cu caracter personal efectuate de către instanțele judecătorești în cadrul exercitării sarcinilor sale judiciare.*

La acest aspect menționăm că conform pct. pct. 15, 16 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Sistemului Informațional judiciar, aprobat prin Hotărârea Guvernului 794/2018, **posesorul cu drept de creare, gestionare, utilizare și deținere a resursei informaționale este Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești din subordinea Ministerului Justiției.**

Astfel, Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești are următoarele atribuții:

- 1) asigură condițiile organizatorice și financiare pentru funcționarea SIJ;
- 2) stabilește scopurile și sarcinile funcționale ale SIJ;
- 3) determină obiectele informaționale supuse înregistrării în SIJ și conținutul acestora;
- 4) monitorizează procesul de înregistrare și prelucrare a datelor în SIJ;

5) gestionează activitatea de exploatare și ținere a conținutului informațional al SIJ;

6) asigură securitatea și protecția datelor din SIJ prin intermediul structurilor de stat specializate;

7) aprobă și coordonează cu deținătorul tehnic executarea modificărilor/rectificărilor solicitate în cererile privind erorile de sistem ale SIJ, erorile cauzate de factorul uman în SIJ, incidentele de infrastructură care afectează funcționarea normală a SIJ;

8) autorizează, suspendă și revocă dreptul de acces în SIJ;

9) stabilește măsurile tehnice și organizatorice de protecție și securitate a SIJ;

10) monitorizează și, după caz, ajustează cerințele de securitate și conformitate a SIJ la domeniul protecției datelor cu caracter personal;

11) exercită alte atribuții necesare asigurării bunei funcționări a SIJ.

Mai mult, în corespundere cu prevederile pct. 2 din Conceptul tehnic al Sistemului Informațional Judiciar, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 593/2017, **asigurarea implementării, funcționării și dezvoltării sistemului informațional judiciar se pun în sarcina Ministerului Justiției, prin intermediul Agenției de Administrare a Instanțelor Judecătorești.**

Totodată, relevăm că conform prevederilor pct. 5 din Conceptul tehnic al SIJ, unul din scopurile prioritare a SIJ este crearea și dezvoltarea sursei informaționale a instanțelor judecătorești în vederea stocării, sistematizării, actualizării, protecției soluțiilor informaționale ale instanțelor judecătorești (dosare examinate, decizii pronunțate, date statistice etc.) și **asigurării unui nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal.**

Subsecvent, informăm că pct. 9 alin. 3) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției de Administrare a Instanțelor Judecătorești, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 650 din 26 mai 2016, reglementează competențele AAIJ în domeniul Sistemului Informațional Judiciar.

Pe de altă parte, menționăm că art. 4 din Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, reglementează competențele CSM:

-privind cariera judecătorilor;

-în domeniul instruirii inițiale și continue a judecătorilor și a personalului secretariatului instanțelor judecătorești;

-în domeniul respectării disciplinei și eticii judecătorilor;

în domeniul administrării instanțelor judecătorești.

Or, prin prisma normelor precitate, Consiliul Superior al Magistraturii nu are competențe în domeniul Sistemului Informațional Judiciar.

În aceeași ordine de idei, este de remarcat că conform pct. 9 alin. (3) lit. h) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției de Administrare a Instanțelor Judecătorești, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 650 din 26 mai 2016, una din atribuțiile prioritare a AAIJ în domeniul SIJ este prezentarea propunerilor privind elaborarea, modificarea, completarea cadrului legal în domeniul Sistemului Informațional Judiciar.

Prin urmare, considerăm oportun **substituirea textului art. 51 alin. (1) lit. b)** „Consiliul Superior al Magistraturii în cazul prelucrărilor de date cu caracter personal efectuate de către instanțele judecătorești în cadrul exercitării sarcinilor sale judiciare”, cu următorul conținut :

„Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești în cazul prelucrărilor de date cu caracter personal efectuate de către instanțele judecătorești de la toate nivelurile în cadrul exercitării sarcinilor sale, dacă în procedură este vizat un judecător decizia este adoptată de Consiliul Superior al Magistraturii în baza raportului prezentat de Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești”.

Concluzionând cele expuse, remarcăm că operarea modificărilor propuse la Proiectul de Lege privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date, sunt absolut necesare în vederea asigurării principiului confidențialității informației și securității informaționale a Sistemului Informațional Judiciar.

Cu respect,

Digitally signed by Popescu Sorin
Date: 2023.08.18 14:48:55 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

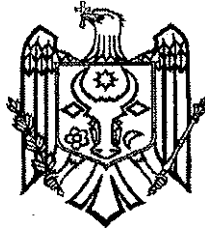

Sorin POPESCU

Director

**CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU**

mun. Chișinău, str. Teilor 4, MD - 2043
www.instante.justice.md
Tel. (022) 409-209, e-mail: cac@justice.md

**CHISINAU
COURT OF APPEAL**

4 Teilor str. Chișinău, 2043
www.instante.justice.md
Tel. (022) 409-209, e-mail: cac@justice.md

15.08.23 No 4-35/5-1711

Ministerul Justiției al Republicii Moldova

La scrisoarea cu nr. 03/6992 din 2 august 2023 cu privire la *proiectul de lege privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date*, Vă informăm că Curtea de Apel Chișinău susține proiectul legii supra cu unele obiecții și propuneri, după cum urmează:

1. Cu privire la art. 16 din proiectul legii, care prevede dreptul la rectificare, considerăm că cererea de rectificare urmează a fi însoțită de cel puțin o declarație a subiectului privind veridicitatea datelor furnizate de acesta care urmează a fi rectificate sau completate. La fel, solicitantul urmează să anexeze și actele justificative care ar demonstra temeinicia cererii privind schimbarea și/sau completarea datelor deoarece la aplicarea în practică, operatorul ar putea rectifica/completa datele comunicate de subiect, care nu corespund realității, respectiv, în lipsa actelor justificative, există riscul unor rectificări/completări eronate.

2. Art. 64 din proiect, care reglementează răspunderea pentru încălcarea legii, în opinia noastră nu respectă principiul proporționalității și depășește cu mult mărimea sancțiunilor sub formă de amendă stabilite de legislația națională, inclusiv amenda prevăzută de legea penală pentru săvârșirea cu intenție a celei mai grave infracțiuni. La fel constatăm că, quantumul amenzilor propuse, nu corespund nici realității economice din statul unde urmează a fi aplicată și nu sunt în concordanță în raport cu gradul de pericol social al faptei. În acest sens, este relevantă și hotărârea CtEDO pronunțată în cauza Engel și alții c. Olandei, în care Curtea a trasat câteva criterii de apreciere dacă există „acuză în materie penală”, după cum urmează: a) dacă norma care definește abaterea aparține dreptului penal în sistemul juridic al statului pârât (dacă este incriminată în Codul penal); b) ulterior trebuie examinată natura abaterii; c) în sfârșit, natura și gradul de severitate ale pedepsei care putea fi aplicată persoanei în cauză. Aceste criterii sunt alternative și nu cumulative, pentru ca articolul 6 din CEDO să devină aplicabil, este suficient ca abaterea în cauză să fie, prin natura sa „penală” din punctul de vedere al Convenției sau ar trebui să facă persoana în cauză pasibilă de o sancțiune care, datorită naturii sale și gradului de severitate, ține, de obicei, de domeniul „penal”. Raportând constatările CtEDO în cauza respectivă la prevederile din proiect, constatăm că, faptele pentru a căror săvârșire, proiectul prevede posibilitatea aplicării sancțiunilor pecuniare de până la 2 000 000 lei și 4 000 000 lei, depășesc gradul de severitate a unei „fapte penale”, ceea ce contravine principiului proporționalității sancțiunilor prevăzute de sistemul de drept național. În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reținut că, individualizarea sancțiunii trebuie să

reflecte relația dintre sancțiuni (proporția și natura acesteia) și gradul prejudiciabil al faptei (HCC nr. 10 din 10 mai 2016 §61). În aceeași hotărâre Curtea a menționat că legislatorul poate stabili sancțiuni, respectând cu strictețe proporționalitatea dintre circumstanțele faptei, caracterul și gradul de prejudiciabilitate (§ 65).

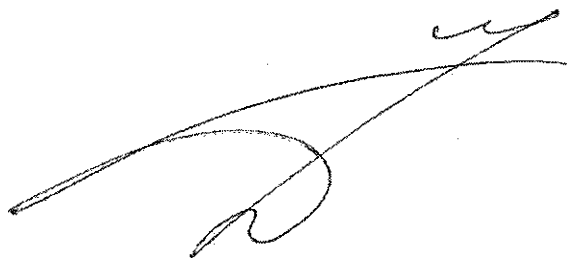
3. Art. 74 din proiect, care acordă dreptul inspectorului de protecție, în cadrul unei investigații, să dispună asupra mijloacelor, precum și să aibă acces în orice spații și încăperi, aflate în proprietatea sau folosința persoanelor vizate, este în opinia instanței o măsură excesivă, nefiind prevăzut de Regulamentul 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date. În plus, normele propuse nu oferă un mecanism de control/supraveghere asupra activității acestei structuri, ceea ce sporește riscul abuzurilor. Or, acțiunile propuse în proiect sunt identice cu cele ale organelor responsabile prin lege de desfășurarea activităților speciale de investigații, fără a se garanta însă un mecanism de coordonare și control asupra legalității acestor măsuri cu caracter procesual. În lipsa unor garanții legale (inclusiv procesuale) ce ar asigura monitorizarea, echitatea și imparțialitatea competențelor autorității de supraveghere reglementate în proiect, considerăm că, competențele atribuite conform proiectului legii, sunt abuzive și inacceptabile deoarece activitatea de colectare și administrare a informațiilor, trebuie să respecte toate garanțiile care sunt asigurate în cazul existenței unei acuzații.

4. Se propune completarea capitolului IX din proiectul legii cu o normă separată, care se reglementeze expres modul de contestare a deciziilor emise de directorul sau directorii adjuncți ai Centrului și al inspectorilor de protecție a datelor, iar în cazul contestării deciziilor emise de inspectori, considerăm că urmează a fi instituită procedura prealabilă prin contestarea actului către conducătorul ierarhic superior.

5. Se propune completarea, art. 78 al. 2 din proiectul legii, cu stabilirea expres în textul normei că caracterul executoriu al deciziilor Centrului poate fi suspendat odată cu contestarea actului în instanța de judecată or, verificarea legalității actelor emise de autoritate ține de competența exclusivă a instanțelor de judecată, respectiv în cazul sesizării, instanța de judecată urmează să decidă asupra posibilității de suspendare în cazul existenței unor suspiciuni serioase și rezonabile privind legalitatea actului administrativ sau existenței pericolului iminent de producere a unor prejudicii ireparabile prin executarea în continuare a actului administrativ.

În rest, susținem proiectul legii prezentat pentru avizare, alte obiecții și propuneri pe marginea proiectului examinat, nu sunt.

Cu stimă,

Ghenadie MIRA
Președintele interimar
al Curții de Apel Chișinău

Nr. 74

Din 1 septembrie 2023

Dnei Veronica Mihailov-Moraru
Ministru al Justiției

Stimată Doamnă Ministru,

Asociația Investitorilor Străini (FIA Moldova) Vă salută și exprimă înaltele sale considerațiuni.

În cadrul întrevederii membrilor Asociației cu Dvs., au fost abordate un șir de subiecte ce țin de atribuțiile Ministerului Justiției, inclusiv au fost exprimate unele îngrijorări ale mediului de afaceri cu privire la *cuantumul nejustificat și exagerat al amenzilor prevăzute în proiectul de Lege care transpune în legislația națională reglementările UE cu privire la protecția datelor cu caracter personal* și a fost agreată oportunitatea reducerii acestora cel puțin de 2 ori, pentru a fi adaptate la realitățile economiei RM.

Cuantumul amenzilor a fost subiect de discuții și în cadrul grupului de lucru asupra proiectului, unde s-a convenit, de comun acord cu toți membrii grupului, la reducerea acestora ceea ce ar însemna că amenda prevăzută la alin. (4) art. 64 să constituie „de până la 1% din cifra de afaceri mondială totală anuală” (în loc de 2%), iar amenzile prevăzute la alin. (5)-(6) să fie „de până la 2% din cifra de afaceri mondială totală anuală” (în loc de 4%). Din păcate, după publicarea proiectului Legii privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date, am observat că amenzile au rămas nemodificate.

În acest context, dorim să menționăm că înțelegem pe deplin rolul și scopul stabilirii cuantumului amenzilor administrative, însă, în același timp, accentuăm că menținerea amenzilor administrative în cuantumul stabilit la art. 64 va avea un impact negativ asupra mediul de afaceri.

La fel, reținem că legislația privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date urmează să prevadă amenzi administrative efective, proporționale și disuasive, iar în acest sens legea trebuie să prevadă expres criteriile de calcul a amenzilor. Amenzile administrative urmează a fi stabilite în funcție de natura, gravitatea și durata încălcării, ținându-se cont de: numărul persoanelor afectate, scopul prelucrării contestate, nivelul prejudiciilor cauzate persoanelor vizate, caracterul intenționat sau neglijent al încălcării, gradul de cooperare cu autoritatea de supraveghere și măsurile întreprinse în vederea remedierii încălcării. O condiție indispensabilă ar fi, de asemenea, ca pentru determinarea cuantumului amenzii care urmează să fie aplicată, autoritatea de supraveghere să utilizeze valoarea vânzărilor de bunuri sau servicii, realizate de întreprindere, **care au legătură directă sau indirectă cu încălcarea**, în sectorul geografic relevant din teritoriul Republicii Moldova. Astfel, autoritatea de supraveghere trebuie să utilizeze în mod normal vânzările realizate de întreprindere în cursul ultimului an complet de participare a sa la încălcare. Valoarea vânzărilor se determină înainte de aplicarea TVA și a altor taxe legate direct de vânzări. Totodată, așa cum prevede recitalul 148 din RGPD, **în cazul unei încălcări minore** sau în cazul în care amenda susceptibilă de a fi impusă ar constitui o sarcină disproporționată pentru o persoană fizică, **poate fi emis un avertisment în locul unei amenzi**.

Un alt aspect important ține de faptul că RGPD conține preponderent norme materiale privind protecția datelor și foarte puține norme procesuale, stabilit la art. 58(4) că exercitarea competențelor autorității de supraveghere trebuie să facă obiectul unor garanții procesuale adecvate, prevăzute în dreptul Uniunii și în dreptul intern în conformitate cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. În conformitate cu această normă, Republica Moldova ar trebui să se asigure că legislația sa națională cuprinde aceste garanții procesuale. Din păcate, actualul proiect al legii reglemenează doar sumar aspectele procedurale, generând imprevizibilitate și incertitudine în rândul investitorilor și descurajând astfel investițiile și progresul tehnologic. De remarcat că Republica Moldova a dezvoltat un cadru procesual detaliat în domenii apropiate, precum Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat al activității de întreprinzător și Legea concurenței nr. 183, care poate servi drept sursă de inspirație pentru legislația privind protecția datelor.

Reieșind din cele expuse supra, solicităm respectuos revizuirea conținutului proiectului Legii privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date, art. 64 alin.(4)-(6), și analizarea posibilității de modificare a acestor prevederi, luând în vedere propunerile și argumentele expuse în prezenta scrisoare.

Considerăm că, prin intermediul unui dialog constructiv, putem favoriza o reglementare corectă și echilibrată. Astfel menționăm că suntem deschiși pentru un dialog și sperăm că poziția experților Asociației va fi luată în considerație.

Cu respect,

Ana Groza
Director executiv

Notă: Asociația Investitorilor Străini reunește 26 companii – cei mai mari investitori din Republica Moldova, investițiile cărora provin din 15 țări, cu peste 22.000 de angajați. Volumul total al investițiilor companiilor-membre FIA depășește 2 miliarde 300 milioane euro, ceea ce constituie aproximativ 18% din PIB.

str. Tighina 49/3, of. 44, MD-2001, mun. Chișinău, Republica Moldova,
tel/fax (+373 22) 88 80 63; tel. (+373 22) 88 82 94
E-mail: info@abm.md

nr. 02-08/191
din 30.08.2023

Ministerul Justiției

Asociația Băncilor din Moldova Vă salută pe această cale și comunică că a examinat proiectul Legii privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, având unele propuneri de completare/modificare a proiectului de lege, după cum urmează.

Urmare a examinării proiectului de lege constatăm că acesta reprezintă, în fond, o transpunere în legislația națională a Regulamentului nr. 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (GDPR în continuare), fapt care rezultă și din preambulul proiectului de lege.

Astfel, dorim să menționăm că aproximativ 95% din proiectul de lege constituie reproducerea textului și spiritului GDPR, însă au fost identificate și aspecte divergente.

1. Așadar, art. 8 alin.(1) a proiectului de lege, stabilește o micșorare a vârstei cu doi ani comparativ cu GDPR care indică despre o vârstă de cel puțin **16 ani** a copilului în situația prelucrării datelor cu caracter personal al acestuia, comparativ cu minimul de **14 ani** stabilit în proiectul de lege, iar o explicație a autorului proiectului de lege legată de această neconcordanță nu este menționată nici în nota informativă și nici în analiza impactului în procesul de fundamentare a proiectului de lege, creând confuzii, motiv din care venim cu propunerea de a elimina confuzia și neconcordanța respectivă, în scopul uniformizării reglementărilor respective, conform GDPR.

2. Sub alt aspect, comunitatea bancară atrage atenția asupra **mărimii exorbitante a amenzilor** administrative stabilite la articolul 64 a proiectului de lege.

Considerăm că mecanismul de aplicare a sancțiunilor urmează a fi corelat cu indicatorii Biroului Național de Statistică la capitolul tendințe în evoluția activității economice¹. Cu titlu de exemplu, tendințele economice pe parcursul primului trimestru al anului 2023 indică asupra faptului că, actualmente în Republica Moldova, ponderea cea mai mare aparține (**87,7 %**) întreprinderilor micro, care realizează o cifră anuală de afaceri de până la **18 milioane de lei**, fiind urmate de întreprinderile mici (**9,6 %**) care realizează o cifră anuală de afaceri de până la 50 de milioane de lei, iar ponderea cea mai mică (**1,9 %**) fiind reprezentantă de întreprinderile mijlocii care realizează o cifră anuală de afaceri de până la **100 de milioane de lei**².

Având la bază aceste circumstanțe, reglementarea unui plafon maxim de sancțiuni de până la 2 % din cifra de afaceri mondială totală corespunzătoare exercițiului financiar anterior, racordat la realitatea și tendința întreprinderilor din Republica Moldova, constituie un plafon exagerat și disproporționat, în raport cu scopul educativ și preventiv al sancțiunii pecuniare.

Mai mult, plafonul de 2 % nu este corelat cu situația economico-financiară a companiilor din mediul de afaceri din Republica Moldova. Or, potrivit datelor statistice publicate de Biroul Național de Statistică, analiza indicatorilor IMM indică că în anul 2022 veniturile din vânzări în medie pe o

¹https://statbank.statistica.md/PxWeb/pxweb/ro/40%20Statistica%20economica/40%20Statistica%20economica_24%20ANT_ANT030

²https://statistica.gov.md/ro/activitatea-intreprinderilor-mici-si-milocii-in-anul-2022-9557_60492.html

întreprindere au constituit 4,4 mil. Lei³.

Drept urmare, se propune substituirea plafonului de sancțiuni de 2% cu 1% sau cu un alt cuantum rezonabil ca mărime, care să fie compatibil cu venitul anual al întreprinderilor din Republica Moldova și care să nu creeze blocaje economice întreprinderilor, fiind totodată în corelare și cu limita amenzii stabilită la art. 181 alin.(4) a Codului administrativ (de maxim 10 000 unități convenționale, echivalentul a 500 000 MDL).

Același raționament de corelare cu realitățile statistico-economice din Republica Moldova urmează a fi aplicat și în raport cu plafonul amenzii reglementat pentru a fi aplicat persoanelor fizice. Or, în conformitate cu Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 936 din 28-12-2022 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2023⁴, salariul lunar mediu pe economie stabilit pentru anul 2023 este în cuantum de 11700 lei. La modul practic, potrivit calculelor de rigoare, o persoană fizică din Republica Moldova anual dispune de un venit anual în cuantum de 140 400 lei.

Plafonul de 2 000 000 lei reprezintă nu doar în teorie un plafon disproporționat, dar și în practică, nefiind corelat cu venitul mediu lunar și anual garantat de către Stat.

Pentru comparație, în România, stat membru al Uniunii Europene, cu un PIB⁵ de 286 miliarde euro pentru anul 2022, stabilește o marjă de sancțiuni, pentru fapte similare, cuprinsă între 2 000 – 20 000 euro (cu aproximație), iar Republica Moldova, stat candidat la aderarea la Uniunea Europeană, cu un PIB de 13 miliarde euro pentru anul 2022⁶, își propune stabilirea sancțiunilor în diapazonul 97 000 euro – 194 000 euro, adică de **10** ori mai mare decât în România. Sintetizând, România are un PIB de **22** ori mai mare decât Republica Moldova, însă din proiectul de lege ar reieși viceversa.

În așa mod, având drept fundament justificarea social-economică expusă supra, comunitatea bancară propune, modificarea plafonului amenzii de 2 000 000 lei reglementat pentru persoane fizice, cu reducerea acestuia până la plafonul maxim de 200 000 lei, iar plafonul de 4 000 000 de a fi redus și substituit cu plafonul de 300 000 lei, având la bază calculele și raționamentele prezentate.

Tot la acest capitol, notăm că, articolul 65 alin.(5) din proiectul de lege reglementează alte două plafoane de sancțiuni, aplicabile pentru încălcarea art. 5, 6, 7, 9, 12-22, 44-49, etc., în cazul persoanelor fizice fiind vorba despre **4 000 000 lei** și în cazul unei întreprinderi fiind vorba despre **4%** din cifra de afaceri mondială totală anuală corespunzătoare exercițiului financiar anterior.

În raport cu reglementările respective, se reiterează argumentele expuse supra și datele oficiale ale Biroului Național de Statistică privind situația economică a întreprinderilor din Republica Moldova și politica statală de salarizare și se propune substituirea plafonului de 4 000 000 lei și cifra de 4% cu alte cuantumuri rezonabile ca mărime, care să fie compatibile și comparabile cu venitul anual al cetățenilor.

Mai mult, se constată că, prevederile proiectului de lege nu prevăd un mecanism de aplicare a **avertismentului** și condițiile de aplicare.

Aici este de remarcat că, potrivit considerentului 148 din Regulamentul Uniunii Europene 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date, **în cazul unei încălcări minore sau în cazul în care amenda susceptibilă de a fi impusă ar constitui o sarcină disproporționată pentru o persoană fizică, poate fi emis un avertisment în locul unei amenzi.**

Respectiv, având în vedere că, scopul proiectului de lege rezidă în transpunerea Regulamentului Uniunii Europene 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și existența considerentului 148 din Regulament enunțat supra, considerăm imperios reglementarea unui mecanism care să admită posibilitatea aplicării unui avertisment în condițiile unei încălcări nesemnificative de către operatorul de date cu caracter personal, încălcări care nu au generat repercusiuni negative grave sau foarte grave în adresa drepturilor subiecților de date cu caracter personal, cât și în situația în care cifra de afaceri mondială

³https://statistica.gov.md/ro/activitatea-intreprinderilor-mici-si-mijlocii-in-anul-2022-9557_60492.html

⁴https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=134822&lang=ro

⁵Datele obținute din sursa oficială a Institutului național de statistică a României.

⁶Datele obținute din sursa oficială a Biroului național de statistică a Republicii Moldova.

totală anuală a unei întreprinderi nu este de natură să acopere sancțiunile pecuniare exorbitante impuse prin proiectul de lege (ex. *întreprindere care se află în primii trei ani de activitate*).

3. Distinct de cele menționate, o problemă aparte ridică și prevederile alin. 7 lit. (a), (b), (e) și alin.11 a art. 74 din proiectul de lege.

Respectiv, prevederile **lit.a)** care stabilesc că, inspectorii de protecție a datelor în limita împuternicirilor ce rezultă din alin. (4) și (5) au dreptul să dispună de acces și să examineze informațiile și sistemele de evidență care conțin date personale, soluțiile software și suporturile hardware, datele cu caracter personal și orice mijloace sau documente legate de obiectul și scopul investigației, indiferent de echipamentul și/sau suportul pe care sunt stocate datele personale, urmează a fi corelate cu prevederile în vigoare normelor care reglementează secretul bancar și secretul de stat.

În acest sens se va reține că, în concordanță cu prevederile art. 97 alin. (2) a Legii 202/2017 privind activitatea băncilor, furnizarea informației care constituie secret bancar, inclusiv către autoritățile publice abilitate prin legi speciale să solicite informații de la persoanele fizice și juridice, se efectuează în strictă conformitate cu prezentul articol.

Prin urmare, după textul „*indiferent de echipamentul și/sau suportul pe care sunt stocate datele personale*”, de la lit.(a) a alin.7 a art. 74 din proiectul de lege, se propune completarea cu următorul text „*cu excepția cazurilor în care informația reprezintă secret bancar sau secret de stat*”.

O atare modificare va asigura corelarea normelor juridice propuse prin proiectul de lege cu normele juridice restrictive în materie de secret bancar și secret de stat.

Referitor la lit. (b) indicăm că după textul „*să aibă acces în orice spații și încăperi*” se va completa cu textul „*unde se prelucrează date cu caracter personal*”.

Astfel, norma va dispune de proporționalitate juridică, or, în cazul investigațiilor cu ieșire la fața locului, inspectorii de protecție a datelor în limita împuternicirilor și obiectului activității de investigație, urmează a avea acces la spațiile și perimetrele în cadrul cărora sunt prelucrate date cu caracter personal.

Referitor la lit. (e) indicăm că reglementarea potrivit căreia, inspectorii de protecție a datelor au dreptul „*să solicite și să primească informațiile referitoare la obiectul și scopul investigației, stocate pe calculatoare sau alte dispozitive electronice, într-o formă care să permită ridicarea și transportarea acestora, precum și să fie lizibile*” - este interpretabilă și lasă loc de a admite că, în cadrul investigației, inspectorii pot ridica și transporta de la operatorul de date cu caracter personal, echipamentele, calculatoarele, serverele etc., care stochează informație relevantă obiectului investigației și date cu caracter personal.

O atare posibilitate **contravine** lit. f) alin. (1) art. 58 din Regulamentul Uniunii Europene 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date, care reglementează dreptul autorității de supraveghere doar de a obține, din partea operatorului și a persoanei împuternicite de operator, de a obține accesul la oricare dintre incintele operatorului și ale persoanei împuternicite de operator, inclusiv la orice echipamente și mijloace de prelucrare a datelor, fiind exclusă posibilitatea de ridicare, transportare de la operatorul de date cu caracter personal a echipamentelor, calculatoarelor, serverelor etc. care stochează informație relevantă obiectului investigației.

Din această perspectivă propunem completarea alin.(7) art. 74 cu o nouă literă cu următorul conținut:

„g) în cadrul investigației realizate, nu se admite ridicarea sau transportarea de la sediul operatorului de date cu caracter personal a echipamentelor, serverelor și oricăror suporturi pe care sunt stocate și prelucrate date cu caracter personal”.

O atare reglementare va asigura la modul practic operatorii de date cu caracter personal cu garanție juridică reglementată împotriva acțiunilor arbitrare sau abuzului în cadrul investigațiilor realizate. Or, formula actuală a textului din proiectul de lege de la art. 74 alin. (7) lit. (e) dispune de un grad mare de interpretare. Respectiv, lasă loc pentru aplicarea abuzivă a prevederilor date în raport cu agenții economici.

O atenție aparte urmează a fi dată prevederilor **alin.(11)** în partea ce ține de termenul de **2 ore** care este acordat persoanei supuse investigației pentru prezentarea avocatului în scopul realizării dreptului la apărare. Aceasta este lipsită de argumentare și substrat realist. O realitate de care

urmează a se ține cont, este faptul că, procedura de identificare a unui apărător în termeni extra-operativi, și anume **2 ore**, poate fi imposibilă la modul practic pentru operatorul de date cu caracter personal.

Mai mult, autorii proiectului de lege urmează să ia în considerație dreptul persoanelor de a solicita asistență juridică garantată de stat în temeiul Legii nr. 198 din 26/07/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat, care se acordă în termen de 3 zile de la solicitare (regim normal) și în termen de 24 de ore de la solicitare (regim urgent).

Astfel, în scopul asigurării practice a dreptului constituțional la apărare a operatorului de date cu caracter personal care urmează a fi supus investigației, se propune modificarea termenului de 2 ore de la art. 64 alin. (11) cu termenul de 24 de ore.

4. Referitor la art. 64 alin. (8) din proiectul de lege, care prevede că *exercitarea de către autoritatea de supraveghere a competențelor sale în temeiul prezentului articol are loc cu condiția existenței unor garanții procedurale adecvate în conformitate cu actele normative, inclusiv căi de atac judiciare eficiente și dreptul la un proces echitabil*, considerăm oportun ca după acest text să fie completat cu sintagma, „potrivit normelor Codului administrativ”. O asemenea concretizare va permite participanților procedurii administrative să poată beneficia de toate garanțiile procesuale prevăzute de Codul administrativ.

Totodată, reieșind din faptul că, CNPDCP va realiza investigații administrative, aplicând amenzi administrative, actele emise de acesta fiind supuse controlului judiciar al instanțelor de contencios administrativ, este imperios de adăugat în mai multe articole ale proiectului de lege mențiunea cu privire la aplicabilitatea Codului administrativ.

5. Ținem să atragem atenția și asupra faptului că în legătură cu adoptarea prezentului proiect de lege, urmează a fi abrogate unele prevederi ale Codului Contravențional, aceasta deoarece art. 87 a proiectului de lege care stabilește dispozițiile finale și tranzitorii ale legii, nu prevede și abrogarea articolelor 74¹ – 74³, 423⁴ din Codul contravențional. Raționamentele date derivă din mai multe considerente, însă cel mai important este principiul *non bis in idem*, care stabilește interdicția investigării și pedepsirii a unei și aceleiași fapte în două proceduri separate, dat fiind că proiectul Legii prevede la art. 64 și art. 65 aplicarea amenzii administrative.

6. Considerăm imperios necesar de a fi reconsiderate prevederile **alin.(11)** a art. 87 a proiectului de lege în partea ce ține de **perioada de tranziție de 6 luni** acordată operatorilor de date cu caracter personal pentru ajustarea la prevederile proiectului de lege, pe care comunitatea bancară o consideră a fi **extrem de redusă** fiind necesară majorarea acesteia la **24 de luni**, sau **cel puțin 12 luni**.

Vom reaminti că, în cazul adoptării Regulamentului Uniunii Europene 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date, perioada de tranziție a constituit 24 de luni. Regulamentul fiind adoptat la data de 27/04/2016 și a intrat în vigoare la data de 25/05/2018. O atare perioadă de tranziție a oferit operatorilor de date cu caracter personal posibilitatea racordării și alinierii la noile reglementări în materie de protecție a datelor cu caracter personal.

Mai mult, propunerea dată este motivată inclusiv prin alin. (5) al articolului respectiv, prin care CNPDCP-lui îi este acordat un termen de 9 luni pentru elaborarea proiectelor de legi și a actelor normative pentru a aduce baza legală în concordanță cu legea dată.

Adițional, urmează a fi luate în considerație prevederile Legii 100/2017 cu privire la acte normative, care statuează că, un act normativ elaborat cu succes în termen de 9 luni, va intra în vigoare aproape peste 12 luni din momentul intrării în vigoare a legii date.

Operatorii de date cu caracter personal constituie categoria de persoane asupra cărora proiectul de lege creează cel mai mare impact, iar perioada de tranziție pentru operatorii de date cu caracter personal reprezintă o perioadă în care aceștia trebuie să reușească să-și ajusteze actele și procedurile interne, astfel încât la intrarea în vigoare a proiectului de lege, operatorii să fie în conformitate cu prevederile noi. Perioada de tranziție de 24 luni sau 12 luni, este un minim necesar operatorilor pentru a se alinia modificărilor bazei normative noi în materie de protecție a datelor cu caracter personal.

7. De asemenea atragem atenția asupra faptului că proiectul conține mai multe prevederi incerte și interpretabile sau care sînt în disonanță cu formulările sau redacțiile utilizate de cadrul legal în vigoare al Republicii Moldova. În acest sens, înaintăm următoarele propuneri și obiecții:

- Pe tot parcursul proiectului (în special la art. 8, alin. (1) și (2), art. 40 alin. (2) lit g) propunem de substituit cuvintele "titularul răspunderii părintești asupra copilului" cu cuvintele "părinte sau reprezentantul legal, în

condițiile prevăzute de lege”, în corespundere cu prevederile art. 28 alin. (1) Cod Civil.

- La art. 8 alin. (2), sintagma ”eforturi rezonabile”, este una vagă și neclară. Propunem de descris concret măsurile de verificare care urmează a fi întreprinse.

- La art. 9 alin. (2) lit. e), propunem substituirea cuvântului ”manifest”, cu un alt cuvânt care să redea expres sensul avut în vedere de autor (de exemplu ar putea fi substituit cu cuvântul ”vădit”) sau de explicat sensul expresiei ”în mod manifest”.

- La art. 20 alin. (3), propunem substituirea cuvintelor ”unei autorități oficiale” cu cuvintele ”atribuțiilor funcționale”.

- La art. 28 alin. (1) expresia ”garanții suficiente”, este una vagă și incertă, care necesită concretizare și o descriere clară în ce cazuri garanțiile se consider suficiente.

- La art. 33 alin. (1), în ultima propoziție se regăsește un gând nefinalizat. Propunem expunerea acesteia în următoarea redacție: ”În cazul în care notificarea nu are loc în termen de 72 de ore, aceasta este însoțită de o explicație cu motivatele întârzierii”.

- La art. 35 alin. (6), nu este clar ce presupune expresia ”consultă practica Uniunii Europene” și ce anume urmează a fi consultat de către CNPDCP (legislația, Directivele, precedentele hotărârile judecătorești, etc). De asemenea, considerăm că în cazul în care se vor indica limitări de consultare în lege, orice alte bune practici internaționale din afara UE vor deveni imposibil de preluat și aplicat în Republica Moldova.

- La art. 43 alin. (1), probabil lit. a) ”Centrul Național de Acreditare”, a fost expusă dintr-o eroare tehnică. Conform sensului alin. (1), ultima propoziție al acestuia urmează a fi expus în următoarea redacție: ”Acreditarea organismelor de certificare se va asigura de către Centrul Național de Acreditare:

a) dacă au demonstrat Centrul Național de Acreditare, într-un mod satisfăcător, independența și expertiza sa în legătură cu obiectul certificării;”, în continuare după text, cu enumerarea corespunzătoare a sublineatelor.

- La art. 46 alin. (2), propunem excluderea lit. d), având în vedere că sensul acesteia se regăsește și se cuprinde la lit. c). Corespunzător urmează a modifica referința la litera dată în art. 55 alin.(1) lit. j).

- La art. 47, alin. (1) propunem excluderea cuvintelor ”Ținând cont de practica Uniunii Europene”, considerând această formulare improprie unei legi. Acest fapt mai degrabă reprezintă o explicație ce poate fi expusă în nota informativă la proiect.

- La art. 52, alin. (6), propunem ajustarea denumirilor bugetelor enumerate, în corespundere cu Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014. Astfel urmează de substituit cuvintele ” bugetul general de stat sau național” cu cuvintele ” bugetul de stat sau public național”.

- La art. 55 alin. (4), cuvântul ”autorităților”, urmează a fi expus la singular, având în vedere că există o singură autoritate de supraveghere în sensul proiectului de lege.

- La art. 56 alin. (1), lit. f), propunem substituirea cuvântului ”incintele” cu cuvântul ”sediile”.

- La art. 61, considerăm necesară respectarea unei proceduri prealabile și analiza organului de supraveghere, în caz contrar orice litigiu de acest gen oricum va implica atragerea organului de supraveghere și constatarea situației de fapt și de drept.

- La art. 74, având în vedere că pe parcursul acestui articol autorul utilizează noțiunea de ”control”, în loc de sau concomitent cu cuvântul ”Investigație”, considerăm necesar de completat titlul articolului cu cuvântul ”(control)”. Suplimentar, la alin. 6), nu este clar ce tip de act urmează să întocmească inspectorul. Va fi unul tipizat sau la discreția inspectorului?

- La art. 74 alin. (14), norma ar fi în detrimentul persoanei investigate, fără a se impune o sarcină de probațiune față de CNPDCP aferent întreprinderii tuturor măsurilor întru aducerea la cunoștință a proiectului deciziei. Persistă riscul de a se abuza de această prevedere și a se evita informarea corespunzătoare a persoanelor supuse investigațiilor. De asemenea este necesar de precizat din ce moment începe să curgă termenul de 30 zile prevăzut în ultima propoziție a alineatului menționat.

- La art. 76 alin. (3) este necesar de specificat a cui este obligația de păstrare a materialelor – a CNPDCP sau și a persoanei investigate.

- La art. 78, propunem completarea după cuvântul ”operatorului”, cu cuvintele ”și/sau persoanei supuse investigației”.

- Conform art. 79 alin. (1) din proiectul Legii, CNPDCP poate cita părțile vizate de investigație. Subsecvent, alin. (2) lit. a) stabilește că, citația este individuală și trebuie să cuprindă numele, prenumele sau denumirea persoanei citate, cu indicarea obiectului cauzei și scopului citării.

Reieșind din faptul că Legea de referință va stabili sancțiuni suficient de mari și având în vedere că sistemul de drept al Republicii Moldova trebuie privit ca un tot întreg, ținând cont de principiul uniformității, se întrevăd unele similitudini între mecanismul citării prevăzut de proiectul Legii și Codul de procedură penală a Republicii Moldova.

Astfel, conform art. 237 alin. (2) pct. 2 din Codul de procedură penală, citația este individuală și trebuie să cuprindă numele, prenumele celui citat, calitatea procesuală în care este citat și indicarea obiectului cauzei.

Prin urmare, în viziunea noastră, autorul proiectului Legii nu a stabilit toate elementele obligatorii ce necesită a fi prezente într-o citație emisă de o autoritate competentă să aplice sancțiuni, omițând faptul că citație, obligatoriu, trebuie să conțină mențiuni cu privire la calitatea procesuală a persoanei citate, fie aceasta operator, persoana împuternicită de operator, subiect de date, reprezentant, martor, destinatar, parte terță, ș.a.

Considerăm fundamental acest aspect, deoarece anume din natura calității procesuale a persoanei citate, rezidă existența sau lipsa unei game largi de drepturi și/sau obligații pe care persoana citată le are și prin urmare comportamentul acestuia în cadrul prezentării acestuia la CNPDCP și ulterioara calificare a acestui comportament/acțiuni/inacțiuni cu consecințele de rigoare sub formă de sancțiune sau lipsa acesteia, fără de a dezvolta aceste circumstanțe, din motive evidente.

- Suplimentar, la alin.(4), propunem completarea obligației de publicare într-un ziar de nivel național sau local și în Monitorul Oficial.

8. Pe final, menționăm faptul că, art. 62 al proiectului de lege face referire la art. 63, care însă nu se conține în textul proiectului de lege, motiv din care suntem în imposibilitate de a examina conținutul acestuia și a formula propuneri.

De asemenea, la art. 53 alin. (1) din proiectul Legii, se menționează că CNPDCP este condusă de un director care este asistat de 2 adjuncți numiți de directorul CNPDCP (spre deosebire de situația actuală când Directorul este asistat de un adjunct).

În acest sens menționăm, că nici în nota informativă, nici în analiza impactului în procesul de fundamentare a proiectului de lege, nu au fost indicate motivele modificării prin majorare a numărului de directori adjuncți, pentru un efectiv limită de 32 de persoane al CNPDCP.

Suplimentar, se propune definirea în proiectul de lege a **conceptului de marketing direct** care să reglementeze prelucrarea de date cu caracter personal, precum și obiectul protejării datelor, deoarece scopul definirii noțiunilor utilizate este un obiectiv de previzibilitate și coerență la structurarea prevederilor actelor normative.

Cu respect,

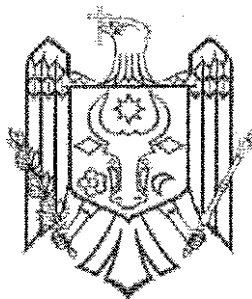
Digitally signed by Noroc Dorel
Date: 2023.08.30 14:35:33 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Dorel NOROC
Președinte

REPUBLICA MOLDOVA
Curtea de Apel Bălți

MD-3100, mun. Bălți,
str. Ștefan cel Mare 54,
tel.: +373(231)22053/20392
fax: +373(231)23143
e-mail: cab@justice.md
web page: instante.justice.md

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА
Апелляционная Палата
Бэлць

MD- 3100, мун. Бэлць,
ул.Штефан чел Маре,54
тел.: +373(231) 22053/20392
факс: +373(231)23143
e-mail: cab@justice.md
web page: instante.justice.md

Nr. 17975 din 30.08.23

Ministerul Justiției

Email: secretariat@justice.gov.md

Cu referire la solicitarea Dvs., parvenită în adresa instanței la data de 02.08.2023, fiind înregistrat cu nr. de intrare 406, cu privire la avizarea proiectului de Lege privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date, Curtea de Apel Bălți Vă informează:

Proiectul de Lege a fost studiat la ședința operativă a judecătorilor colegiului penal/civil din cadrul instanței, și în cele ce urmează, cu referire la finalitățile urmărite de promovare a proiectului de lege care determină necesitatea asigurării unui nivel înalt de protecție a datelor cu caracter personal, în conformitate cu standardele internaționale, Curtea de Apel Bălți nu are ceva suplimentar de adăugat.

Cu respect,

Președintele

Curții de Apel Bălți

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Ion Talpa', written over a large, faint circular stamp.

Ion Talpa

Ex.: Șef Direcție Sistematizare, Generalizare și Relații cu Publicul T.Țurcanu

**CURTEA DE APEL
CAHUL**

**АПЕЛЛЯЦИОННАЯ
ПАЛАТА КАХУЛ**

Republica Moldova, MD-3909, or. Cahul,
str. Ștefan cel Mare, 30
tel. (299) 2 – 55 – 85, tel./fax. (299) 3-26-72
cach@justice.md

Республика Молдова, MD-3909, г. Кахул
ул. Штефан чел Маре, 30
тел. (299) 2 – 55 – 85, тел./факс. (299) 3-26-72
cach@justice.md

01.09.2023 nr. 2415

Domnului Eduard SERBENCO
Secretar de stat

secretariat@justice.gov.md

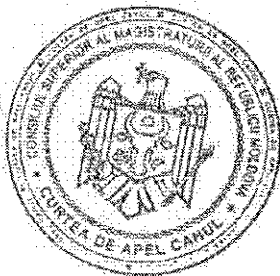
Stimate Domn,

La solicitarea Dvs., din 02.08.2023, nr. 03/6992 referitor la avizare și consultare publică a proiectului de lege privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date, analizând și studiind proiectul nominalizat, Curtea de Apel Cahul Vă informează:

Obiecții și recomandări din partea judecătorilor Curții de Apel Cahul nu au parvenit.

Cu respect,

**Președintele interimar al
Curții de Apel Cahul**

Vitalie MOVILĂ

Ex.: Goldur Olesea
Tel.:0299 32672

MD - 3805, mun. Comrat, str. Lenin, 177
tel./fax: (+373 298) 23446
email: caco@justice.md

MD - 3805, мун. Комрат, ул. Ленина, 177
тел./факс. (+373 298) 23446
email: caco@justice.md

№ 1788 din 30 august 2023

La № 03/6992 din 02.08.2023

MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

Domnul Eduard SERBENCO

Secretar de stat

La solicitarea Dumneavoastră nr. 03/6992 din 02.08.2023 parvenită la Curtea de Apel Comrat prin poșta electronică, înregistrată cu nr. de intrare 1419/e din 02.08.2023, *cu privire la proiectul de Lege privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date*, Vă informăm, că judecătorii Curții de Apel Comrat au luat cunoștință cu proiectul menționat și comunică următoarele.

Cu privire la proiectul vizat, în primul rând urmează de menționat că articolul 4, cu 23 de noțiuni în sensul prezentei legi, semnificativ s-a lărgit în comparație cu art.4 Legea în vigoare privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

Totodată, suntem de acord cu unele prevederi din proiectul propus, și anume:

Articolul 51. Autoritatea de supraveghere

(1) În calitate de Autoritate de supraveghere se desemnează:

b) Consiliul Superior al Magistraturii în cazul prelucrărilor de date cu caracter personal efectuate de către instanțele judecătorești în cadrul exercitării sarcinilor sale judiciare.

Articolul 75. Confidențialitatea investigației

(3) Inspectorul de protecție a datelor, persoana vizată sau alte persoane, care în virtutea drepturilor și atribuțiilor ce le revin în temeiul prezentei legi, au luat cunoștință sau le-au devenit cunoscute informațiile din cadrul investigației nu pot fi audiați sau interogați de către alte organe sau organizații în ceea ce privește esența informațiilor din cadrul investigației, cu excepția instanței de judecată.

Articolul 84. Protecția juridică

(2) Personalul CNPDCP nu poate fi audiat sau interogat referitor la esența informațiilor ce vizează viața intimă, familială și privată a persoanei vizate, de care a făcut cunoștință în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu cu excepția situației când acesta este audiat în cadrul unei ședințe de judecată.

Articolul 86. Garanțiile sociale

(3) ... Cuantumul mijloacelor financiare respective se stabilește și se acordă în temeiul hotărârii irevocabile a instanței de judecată.

Reieșind din provocările apărute în materie de confidențialitate, care rezultă din utilizarea în creștere a noilor tehnologii informaționale și de comunicare, globalizarea operațiunilor de prelucrare și fluxurile tot mai mari de date cu caracter personal, cadrul normativ urmează a fi modificat.

Evoluțiile tehnologice rapide și globalizarea au generat noi provocări pentru protecția datelor cu caracter personal. Amploarea colectării și a schimbului de date cu caracter personal a crescut în mod semnificativ. Tehnologia permite atât societăților private, cât și autorităților publice să utilizeze date cu caracter personal la un nivel fără precedent în cadrul activităților lor.

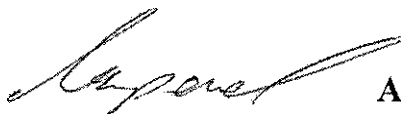
S-a constatat că aplicarea consecventă și omogenă a normelor în materie de protecție a drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice, în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, trebuie să fie asigurată în întreaga lume. Pentru asigurarea unui nivel consecvent și ridicat de protecție a persoanelor fizice și pentru a îndepărta obstacolele din calea circulației datelor cu caracter personal în cadrul Uniunii Europene, nivelul protecției drepturilor și libertăților persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea unor astfel de date urmează a fi echivalent în toate statele membre.

Proiectul precizat conține norme ce reglementează instituirea și activitatea Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal în calitate de autoritate de supraveghere. Corespunzător proiectului de lege, CNPDCP este o autoritate publică a statului, investită cu dreptul inalienabil de a efectua supravegherea și investigarea asupra respectării principiilor de protecție a datelor cu caracter personal, prevăzute de legislația în vigoare, precum și reglementarea și stabilirea politicilor în domeniul dat, ce derivă inclusiv din dreptul constituțional la inviolabilitatea vieții intime, familiale și private.

Proiectul de lege privind protecția persoanelor fizice în cadrul prelucrării datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, elaborat de către Ministerul Justiției, cu suportul mediului de afaceri și a Centrului Național pentru Protecția datelor cu Caracter Personal, va contribui la asigurarea protecției datelor cu caracter personal și controlul asupra circulației a acestor date.

Cu respect,

**Președinte interimar
al Curții de Apel Comrat**

Andrei MIRONOV

Ex.: Secția generalizare, sistematizare,
monitorizare a practicii judiciare și relații publice
e-mail: cnpcp@justice.md / tel. 0298 2-69-14

Atenție! Acest document conține date cu caracter personal, prelucrate în conformitate cu prevederile Legii nr. 133 din 08.07.2011 «Privind protecția datelor cu caracter personal». Acest document nu se supune publicității. Operațiunile efectuate cu acest document fără drept în acest sens se sancționează în conformitatea cu cadrul normativ al Republicii Moldova.

AmCham Moldova
Fighting for your business

Către: Veronica Mihailov-Moraru
Ministra Justiției

Copie: Victoria Muntean
Direcțoarea Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal

Nr. 85 din 5 septembrie 2023

Ref.: Aviz asupra proiectului de lege privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date

Stimată doamnă Ministră,

Vă salutăm din numele Asociației Patronale „Camera de Comerț Americană din Moldova” (AmCham), Asociației Naționale a Companiilor din Domeniul TIC (ATIC) și Asociației Investitorilor Străini (FIA).

Prin prezenta scrisoare, supunem atenției Dumneavoastră avizul asociațiilor asupra proiectului de lege privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (anexă).

Rămânem în continuare la dispoziția Dumneavoastră pentru orice informații suplimentare.

Cu respect,

Mila Malairău
Directoare executivă
AmCham

Marina Bzovii
Directoare Executivă
ATIC

Ana Groza
Directoare Executivă
FIA

Propunerile AmCham, FIA și ATIC la proiectul de lege privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date

Norma din proiectul de lege	Propunere de modificare	Comentarii
Articolul 3. Domeniul de aplicare teritorial (1) Prezenta lege se aplică prelucrării datelor cu caracter personal în cadrul activităților unui sediu al unui operator sau al unei persoane împuternicite de operator pe teritoriul Republica Moldova, indiferent dacă prelucrarea are loc sau nu pe teritoriul Republicii Moldova. (2) Prezenta lege se aplică prelucrării datelor cu caracter personal ale unor persoane vizate care se află în Republica Moldova de către un operator sau o persoană împuternicită de operator care nu este stabilit(ă) în Republica Moldova, atunci când activitățile de prelucrare sunt legate de: a) oferirea de bunuri sau servicii unor astfel de persoane vizate în Republica Moldova, indiferent dacă se solicită sau nu efectuarea unei plăți de către persoana vizată; b) monitorizarea comportamentului lor dacă acesta se manifestă în cadrul Republicii Moldova. (3) Prezenta lege se aplică prelucrării datelor cu caracter personal de către un operator care nu este stabilit în Republica Moldova, ci într-un loc în care dreptul intern se aplică în temeiul dreptului internațional public.	La art. 3 alin. (2) lit. a), după textul „de către persoana vizată” se adaugă cuvântul „sau”. La art. 3 alin. (3) cuvintele „dreptul intern” se substituie cu cuvintele „legislația Republicii Moldova”.	

Articolul 4. Noțiuni (1) În sensul prezentei legi: <i>a) date cu caracter personal</i> – reprezintă orice informații privind o persoană fizică identificată sau identificabilă („persoana vizată”); o persoană fizică identificabilă este o persoană care poate fi identificată, direct sau indirect, în special prin referire la un element de identificare, cum ar fi un nume, un număr de identificare, date de localizare, un identificator online, sau la unul sau mai multe elemente specifice, proprii identității sale fizice, fiziologice, genetice, psihice, economice, culturale sau sociale; <i>b) prelucrare</i> – reprezintă orice operațiune sau set de operațiuni efectuate asupra datelor cu caracter personal sau asupra seturilor de date cu caracter personal, cu sau fără utilizarea de mijloace automatizate, cum ar fi colectarea, înregistrarea, organizarea, structurarea, stocarea, adaptarea sau modificarea, extragerea, consultarea, utilizarea, divulgarea prin transmitere, diseminarea sau punerea la dispoziție în orice alt mod, alinierea sau combinarea, restricționarea, ștergerea sau distrugerea; <i>c) restricționarea prelucrării</i>– reprezintă marcarea datelor cu caracter personal stocate cu scopul de a limita prelucrarea viitoare a acestora; <i>d) creare de profiluri</i> – reprezintă orice formă de prelucrare automată a datelor cu caracter	La art. 4 alin. (1) lit. a) – r), ș, t, ț), cuvântul „reprezintă” se exclude. La art. 4 alin. (1) lit. s), cuvintele „reprezintă” și „cu excepția țărilor din Spațiul Economic European” se exclud. Art. 4 se completează cu trei litere noi, având următorul cuprins: „u) autorități și organisme publice - Parlamentul, Președinția, Guvernul, ministerele, celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, autoritățile și instituțiile publice autonome, autoritățile administrației publice locale, alte autorități publice, precum și instituțiile din subordinea/coordonarea acestora. În sensul prezentei legi, sunt asimilate autorităților/organismelor publice și unitățile de cult și asociațiile și fundațiile de utilitate publică; v) îndeplinirea unei sarcini care servește unui interes public - include acele activități ale partidelor politice sau ale organizațiilor neguvernamentale, care servesc realizării obiectivelor prevăzute de dreptul constituțional sau de dreptul internațional public ori funcționării sistemului democratic, incluzând încurajarea participării cetățenilor în procesul de luare a deciziilor și a pregătirii politicilor publice, respectiv promovarea principiilor și valorilor democrației; w) număr de identificare național - numărul prin care se identifică o persoană fizică în anumite sisteme de evidență și care are aplicabilitate generală, cum ar fi: codul personal, seria și numărul buletinului de identitate, numărul pașaportului, al permisului de conducere.”	Sintagma „cu excepția țărilor din Spațiul Economic European” este redundantă, deoarece transferul către țările SEE este unul liber.

personal care constă în utilizarea datelor cu caracter personal pentru a evalua anumite aspecte personale referitoare la o persoană fizică, în special pentru a analiza sau prevedea aspecte privind performanța la locul de muncă, situația economică, sănătatea, preferințele personale, interesele, fiabilitatea, comportamentul, locul în care se află persoana fizică respectivă sau deplasările acesteia;

e) pseudonimizare – reprezintă prelucrarea datelor cu caracter personal într-un asemenea mod încât acestea să nu mai poată fi atribuite unei anume persoane vizate fără a se utiliza informații suplimentare, cu condiția ca aceste informații suplimentare să fie stocate separat și să facă obiectul unor măsuri de natură tehnică și organizatorică care să asigure neatribuirea respectivelor date cu caracter personal unei persoane fizice identificate sau identificabile;

f) sistem de evidență a datelor – reprezintă orice set structurat de date cu caracter personal accesibile conform unor criterii specifice, fie ele centralizate, descentralizate sau repartizate după criterii funcționale sau geografice;

g) operator – reprezintă persoana fizică sau juridică, autoritatea publică, agenția sau alt organism care, singur sau împreună cu altele, stabilește scopurile și mijloacele de prelucrare a datelor cu caracter personal; atunci când scopurile și mijloacele prelucrării sunt stabilite prin actele normative, operatorul sau criteriile specifice pentru desemnarea acestuia pot fi prevăzute în actele normative.

De asemenea, se propune definirea conceptului de marketing direct/prospectare comercială, care va defini prelucrarea datelor cu caracter personal în acest sens. Scopul introducerii unei definiții va acorda suport operatorilor în structurarea prevederilor actelor interne.

<i>h) persoană împuternicită de operator</i> – reprezintă persoana fizică sau juridică, autoritatea publică, agenția sau alt organism care prelucrează datele cu caracter personal în numele operatorului; <i>i) destinatar</i> – reprezintă persoana fizică sau juridică, autoritatea publică, agenția sau alt organism căruia îi sunt divulgate datele cu caracter personal, indiferent dacă este sau nu o parte terță. Cu toate acestea, autoritățile publice cărora li se pot comunica date cu caracter personal în cadrul unei anumite anchete în conformitate cu actele normative nu sunt considerate destinatari; prelucrarea acestor date de către autoritățile publice respective respectă normele aplicabile în materie de protecție a datelor, în conformitate cu scopurile prelucrării; <i>î) parte terță</i> – reprezintă o persoană fizică sau juridică, autoritate publică, agenție sau organism altul decât persoana vizată, operatorul, persoana împuternicită de operator și persoanele care, sub directa autoritate a operatorului sau a persoanei împuternicite de operator, sunt autorizate să prelucreze date cu caracter personal; <i>j) consimțământ al persoanei vizate</i> – reprezintă orice manifestare de voință liberă, specifică, informată și lipsită de ambiguitate a persoanei vizate prin care aceasta acceptă, printr-o declarație sau printr-o acțiune fără echivoc, ca datele cu caracter personal care o privesc să fie prelucrate;		

k) *cifra de facere mondială* – reprezintă totalul vânzărilor realizate (facturate) pe parcursul unui exercițiu fiscal al operatorului de date;

l) *încălcarea securității datelor cu caracter personal* – reprezintă o încălcare a securității care duce, în mod accidental sau ilegal, la distrugerea, pierderea, modificarea, sau divulgarea neautorizată a datelor cu caracter personal transmise, stocate sau prelucrate într-un alt mod, sau la accesul neautorizat la acestea;

m) *date genetice* – reprezintă datele cu caracter personal referitoare la caracteristicile genetice moștenite sau dobândite ale unei persoane fizice, care oferă informații unice privind fiziologia sau sănătatea persoanei respective și care rezultă în special în urma unei analize a unei mostre de material biologic recoltate de la persoana în cauză;

n) *date biometrice* – reprezintă date cu caracter personal care rezultă în urma unor tehnici de prelucrare specifice referitoare la caracteristicile fizice, fiziologice sau comportamentale ale unei persoane fizice care permit sau confirmă identificarea unică a respectivei persoane, cum ar fi imaginile faciale sau datele dactiloscopice;

o) *date privind sănătatea* – reprezintă date cu caracter personal legate de sănătatea fizică sau mentală a unei persoane fizice, inclusiv prestarea de servicii de asistență medicală, care dezvăluie informații despre starea de sănătate a acesteia;

p) *reprezentant* – reprezintă o persoană fizică

sau juridică stabilită în Republica Moldova sau Spațiul Economic European, desemnată în scris de către operator sau persoana împuternicită de operator în temeiul art. 27, care reprezintă operatorul sau persoana împuternicită în ceea ce privește obligațiile lor respective care le revin în temeiul prezentei legi;

q) întreprindere – reprezintă o persoană fizică sau juridică ce desfășoară o activitate economică, indiferent de forma juridică a acesteia, inclusiv parteneriate sau asociații care desfășoară în mod regulat o activitate economică;

r) grup de întreprinderi – reprezintă o întreprindere care exercită controlul și întreprinderile controlate de aceasta;

s) reguli corporatiste obligatorii – reprezintă politicile în materie de protecție a datelor cu caracter personal care trebuie respectate de un operator sau de o persoană împuternicită de operator stabilită pe teritoriul Republicii Moldova, în ceea ce privește transferurile sau seturile de transferuri de date cu caracter personal către un operator sau o persoană împuternicită de operator în una sau mai multe țări în cadrul unui grup de întreprinderi sau al unui grup de întreprinderi implicate într-o activitate economică comună cu excepția țărilor din Spațiul Economic European;

ș) autoritate de supraveghere – reprezintă o autoritate publică independentă instituită sau desemnată în temeiul art. 51;

t) <i>serviciile societății informaționale</i> – reprezintă un serviciu astfel cum este definit de Legea nr. 284/2004 privind serviciile societății informaționale; ț) <i>organizație internațională</i> – reprezintă o organizație și organismele sale subordonate reglementate de dreptul internațional public sau orice alt organism care este instituit printr-un acord încheiat între două sau mai multe țări sau în temeiul unui astfel de acord.		
Articolul 5. Principiile prelucrării datelor cu caracter personal Datele cu caracter personal sunt: a) principiul legalității, echității și transparenței – datele cu caracter personal sunt prelucrate în mod legal, echitabil și transparent față de persoana vizată b) principiul limitării legate de scop – datele cu caracter personal sunt colectate în scopuri determinate, explicite și legitime și nu sunt prelucrate ulterior într-un mod incompatibil cu aceste scopuri; prelucrarea ulterioară în scopuri de arhivare în interes public, în scopuri de cercetare științifică sau istorică ori în scopuri statistice nu este considerată incompatibilă cu scopurile inițiale, în conformitate cu art. 70 alin. (1) c) principiul reducerii la minimum a datelor – datele cu caracter personal sunt adecvate, relevante și limitate la ceea ce este necesar în raport cu scopurile în care sunt prelucrate d) principiul exactității – datele cu caracter personal sunt exacte și, în cazul în care este	La art. 5 alin. (1) lit. a), textul „<i>principiul legalității, echității și transparenței – datele cu caracter personal sunt</i>” se exclude și se completează în final cu textul „(<i>„principiul legalității, echității și transparenței</i>)” La art. 5 alin. (1) lit. b), textul „<i>principiul limitării legate de scop – datele cu caracter personal sunt</i>” se exclude și se completează în final cu textul „(<i>„principiul limitării legate de scop</i>)” La art. 5 alin. (1) lit. c), textul „<i>principiul reducerii la minimum a datelor – datele cu caracter personal sunt</i>” se exclude și se completează în final cu textul „(<i>„principiul reducerii la minimum a datelor</i>)” La art. 5 alin. (1) lit. d), textul „<i>principiul exactității – datele cu caracter personal sunt</i>” se exclude și se completează în final cu textul „(<i>„principiul exactității</i>)” La art. 5 alin. (1) lit. e), textul „<i>principiul limitării legate de stocare – datele cu caracter personal sunt</i>” se exclude și se completează în final cu textul „(<i>„principiul limitării legate de stocare</i>)”	Norma art. 5 a fost expusă într-un mod similar celei din art. 5 al Regulamentului UE.

necesar, să fie actualizate; trebuie să se ia toate măsurile necesare pentru a se asigura că datele cu caracter personal care sunt inexacte, având în vedere scopurile pentru care sunt prelucrate, sunt șterse sau rectificate fără întârziere d) principiul limitării legate de stocare – datele cu caracter personal sunt păstrate într-o formă care permite identificarea persoanelor vizate pe o perioadă care nu depășește perioada necesară îndeplinirii scopurilor în care sunt prelucrate datele; datele cu caracter personal pot fi stocate pe perioade mai lungi în măsura în care acestea vor fi prelucrate exclusiv în scopuri de arhivare în interes public, în scopuri de cercetare științifică sau istorică ori în scopuri statistice, în conformitate cu art. 70 alin. (1), sub rezerva punerii în aplicare a măsurilor de ordin tehnic și organizatoric adecvate prevăzute în prezenta lege în vederea garantării drepturilor și libertăților persoanei vizate f) principiul integrității și confidențialității – datele cu caracter personal sunt prelucrate într-un mod care asigură securitatea adecvată a datelor cu caracter personal, inclusiv protecția împotriva prelucrării neautorizate sau ilegale și împotriva pierderii, a distrugerii sau a deteriorării accidentale, prin luarea de măsuri tehnice sau organizatorice corespunzătoare (2) Operatorul este responsabil de respectarea alin.(1) și poate demonstra această respectare.	La art. 5 alin. (1) lit. f), textul „<i>principiul integrității și confidențialității – datele cu caracter personal sunt</i>” se exclude și se completează în final cu textul „(<i>„principiul integrității și confidențialității”</i>)”. La art. 5 alin. (2), cuvântul „<i>poate</i>” se substituie cu „<i>trebuie să poată</i>”.	
Articolul 6. Legalitatea prelucrării (2) Pot fi menținute sau introduse dispoziții mai specifice de adaptare a aplicării normelor	Art. 6 alin. (2) se completează la început cu textul „<i>Prin acte normative</i>”.	

prezentei legi în ceea ce privește prelucrarea în vederea respectării alin. (1) lit. c) și e) prin definirea unor cerințe specifice mai precise cu privire la prelucrare și a altor măsuri de asigurare a unei prelucrări legale și echitabile, inclusiv pentru alte situații concrete de prelucrare, astfel cum este prevăzut în capitolul VIII. (3) Temeiul pentru prelucrarea menționată la alin. (1) lit. (c) și (e) trebuie să fie prevăzut în actele normative. Scopul prelucrării este stabilit pe baza respectivului temei juridic sau, în ceea ce privește prelucrarea menționată la alin. (1) lit. (e), este necesar pentru îndeplinirea unei sarcini efectuate în interes public sau în cadrul exercitării unei funcții publice atribuite operatorului. Respectivul temei juridic poate conține dispoziții specifice privind adaptarea aplicării normelor prezentei legi, printre altele: condițiile generale care reglementează legalitatea prelucrării de către operator; tipurile de date care fac obiectul prelucrării; persoanele vizate; entitățile cărora le pot fi divulgate datele și scopul pentru care respectivele date cu caracter personal pot fi divulgate; limitările legate de scop; perioadele de stocare; și operațiunile și procedurile de prelucrare, inclusiv măsurile de asigurare a unei prelucrări legale și echitabile cum sunt cele pentru alte situații concrete de prelucrare astfel cum sunt prevăzute în capitolul VIII. Actele normative urmăresc un obiectiv de interes public și este proporțional cu obiectivul legitim urmărit.	La art. 6 alin. (3) ultima propoziție, după cuvintele „Actele normative” se introduc cuvintele „trebuie să”, iar cuvântul „urmăresc” se substituie cu „urmărească”.	
Articolul 8. Condiții aplicabile în ceea ce privește consimțământul copiilor în legătură cu serviciile societății informaționale	La art. 8 alin. (1), cifra „14” se substituie cu cifra „16”.	La art. 8 alin. (1), grupul de lucru de pe lângă Ministerul Justiției de comun acord a decis să fie indicată vârsta de 16 ani în ceea ce privește condițiile aplicabile în ceea ce

(1)În cazul în care se aplică art. 6 alin. (1) lit. (a), în ceea ce privește oferirea de servicii ale societății informaționale în mod direct unui copil, prelucrarea datelor cu caracter personal ale unui copil este legală dacă copilul are cel puțin vârsta de 14 ani. Dacă copilul are sub vârsta de 14 ani, respectiva prelucrare este legală numai dacă și în măsura în care consimțământul respectiv este acordat sau autorizat de titularul răspunderii părintești asupra copilului.		privește consimțământul copiilor în legătură cu serviciile societății informaționale, la fel ca în Regulamentul UE, care în art. 8 prevede: „(1) În cazul în care se aplică articolul 6 alineatul (1) litera (a), în ceea ce privește oferirea de servicii ale societății informaționale în mod direct unui copil, prelucrarea datelor cu caracter personal ale unui copil este legală dacă copilul are cel puțin vârsta de 16 ani. Dacă copilul are sub vârsta de 16 ani, respectiva prelucrare este legală numai dacă și în măsura în care consimțământul respectiv este acordat sau autorizat de titularul răspunderii părintești asupra copilului”.
Articolul 9. Prelucrarea de categorii speciale de date cu caracter personal f) prelucrarea este necesară pentru constatarea, exercitarea sau apărarea unui drept în instanță sau ori de câte ori instanțele acționează în exercițiul funcției lor judiciare; g) prelucrarea este necesară din motive de interes public major, în baza actelor normative, care sunt proporționale cu obiectivul urmărit, respectă esența dreptului la protecția datelor și prevede măsuri corespunzătoare și specifice pentru protejarea drepturilor fundamentale și a intereselor persoanei vizate; i) prelucrarea este necesară din motive de interes public în domeniul sănătății publice, cum ar fi protecția împotriva amenințărilor transfrontaliere grave la adresa sănătății sau asigurarea de standarde ridicate de calitate și siguranță a asistenței medicale și a medicamentelor sau a dispozitivelor medicale, în temeiul actelor normative, care prevăd măsuri adecvate și specifice pentru	La art. 9 alin. (2) lit. f), cuvântul „instanță” se substituie cu textul „<i>justiție, indiferent dacă are loc în cadrul unei proceduri în fața unei instanțe sau în cadrul unei proceduri administrative sau a unei proceduri extrajudiciare,</i>”. La art. 9 alin. (2) lit. g), cuvintele „<i>sunt proporționale</i>” se substituie cu cuvintele „<i>este proporțional</i>”. La art. 9 alin. (2) lit. i), se adaugă în final cuvântul „sau”. Art. 9 alin. (3) se completează în final cu textul „sau în temeiul normelor stabilite de organisme naționale competente”.	„Drept în instanță” reprezintă o traducere restrictivă a sintagmei din limba engleză „legal claims”, care are un sens mai larg care este descris în considerentul (52) din Regulamentul UE. Respectiva sintagmă se conține în același alineat din Regulamentul UE.

protejarea drepturilor și libertăților persoanei vizate, în special a secretului profesional; j) prelucrarea este necesară în scopuri de arhivare în interes public, în scopuri de cercetare științifică sau istorică ori în scopuri statistice, în conformitate cu art. 70 alin. (1), în baza actelor normative, care este proporțional cu obiectivul urmărit, respectă esența dreptului la protecția datelor și prevede măsuri corespunzătoare și specifice pentru protejarea drepturilor fundamentale și a intereselor persoanei vizate. (3) (3) Datele cu caracter personal menționate la alin. (1) pot fi prelucrate în scopurile menționate la alin. (2) lit.h) în cazul în care datele respective sunt prelucrate de către un profesionist supus obligației de păstrare a secretului profesional sau sub responsabilitatea acestuia, în temeiul actelor normative sau în temeiul normelor stabilite de organisme naționale competente sau de o altă persoană supusă, de asemenea, unei obligații de confidențialitate în temeiul actelor normative.		
Articolul 13. Informații care se furnizează în cazul în care datele cu caracter personal sunt colectate de la persoana vizată (1) În cazul în care datele cu caracter personal referitoare la o persoană vizată sunt colectate de la aceasta, operatorul, în momentul obținerii acestor date cu caracter personal, furnizează persoanei vizate toate informațiile următoare:	La art. 13 alin. (1) lit. f), textul „alin. (1)” se substituie cu textul „alin. (1¹).	În Regulamentul UE, acest alineat cuprinde 2 paragrafe, ultimul fiind transpus în prezenta lege sub forma alin. (1¹). Mai mult decât atât, această numerotare nu este acceptabilă pentru un act normativ nou conform tehnicii legislative. Prin urmare, acest alineat trebuie renumerotat în alin. (2) și corectate toate referințele din lege la acest alineat și la alineatele ulterioare din art. 49.

a) identitatea și datele de contact ale operatorului și, după caz, ale reprezentantului acestuia; b) datele de contact ale responsabilului cu protecția datelor, după caz c) scopurile în care sunt prelucrate datele cu caracter personal, precum și temeiul juridic al prelucrării; d) în cazul în care prelucrarea se face în temeiul art. 6 alin.(1) lit. (f), interesele legitime urmărite de operator sau de o parte terță; e) destinatarii sau categoriile de destinatari ai datelor cu caracter personal; f) dacă este cazul, intenția operatorului de a transfera date cu caracter personal către țările din Spațiul Economic European sau o țară terță sau o organizație internațională și existența sau absența unei decizii ale CNPDCP privind caracterul adecvat sau, în cazul transferurilor menționate la art. 46 sau 47 sau la art. 49 alin. (1), o trimitere la garanțiile adecvate sau corespunzătoare și la mijloacele de a obține o copie a acestora, în cazul în care acestea au fost puse la dispoziție.		
Articolul 14. Informații care se furnizează în cazul în care datele cu caracter personal nu au fost obținute de la persoana vizată (1) În cazul în care datele cu caracter personal nu au fost obținute de la persoana vizată, operatorul furnizează persoanei vizate următoarele informații: a) identitatea și datele de contact ale operatorului și, după caz, ale reprezentantului acestuia;	La art. 14 alin. (1) lit. f), textul „alin. (1)” se substituie cu textul „alin. (1¹). La art. 14 alin. (5) lit. c), cuvintele „sub incidența căruia intră operatorul” se exclud, iar cuvântul „prevede” se substituie cu cuvântul „prevăd”. La art. 14 alin. (5) lit. d), cuvântul „statutare” se substituie cu cuvântul „legale”.	În Regulamentul UE, acest alineat cuprinde 2 paragrafe, ultimul fiind transpus în prezenta lege sub forma alin. (1¹). Considerăm cuvintele „sub incidența căruia intră operatorul” ca fiind irelevante, deoarece legea se va aplica doar în Republica Moldova.

b) datele de contact ale responsabilului cu protecția datelor, după caz; c) scopurile în care sunt prelucrate datele cu caracter personal, precum și temeiul juridic al prelucrării; d) categoriile de date cu caracter personal vizate; e) destinatarii sau categoriile de destinatari ai datelor cu caracter personal, după caz; f) dacă este cazul, intenția operatorului de a transfera date cu caracter personal către un destinatar din țările din Spațiul Economic European sau dintr-o țară terță sau o organizație internațională și existența sau absența unei decizii a CNPDCP privind caracterul adecvat sau, în cazul transferurilor menționate la art. 46 sau 47 sau la art. 49 alin. (1), o trimitere la garanțiile adecvate sau corespunzătoare și la mijloacele de a obține o copie a acestora, în cazul în care acestea au fost puse la dispoziție. (5) Alin. (1)-(4) nu se aplică dacă și în măsura în care: a) persoana vizată deține deja informațiile; b) furnizarea acestor informații se dovedește a fi imposibilă sau ar implica eforturi disproporționate, în special în cazul prelucrării în scopuri de arhivare în interes public, în scopuri de cercetare științifică sau istorică ori în scopuri statistice, sub rezerva condițiilor și a garanțiilor prevăzute la art. 70 alin. (1), sau în măsura în care obligația menționată la alin.(1) este susceptibil să facă imposibilă sau să afecteze în mod grav realizarea obiectivelor prelucrării respective. În astfel de cazuri, operatorul ia		Cuvântul „statutar” reprezintă o traducere greșită a Regulamentului UE din limba engleză. Termenul „statutory” înseamnă „fixed or controlled by law”¹.

¹ <https://www.ldoceonline.com/dictionary/statutory#:~:text=From%20Longman%20Business%20Dictionary,adverba%20statutorily%20prescribed%20procedure>

măsuri adecvate pentru a proteja drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei vizate, inclusiv punerea informațiilor la dispoziția publicului; c)obținerea sau divulgarea datelor este prevăzută în mod expres în actele normative sub incidența căruia intră operatorul și care prevede măsuri adecvate pentru a proteja interesele legitime ale persoanei vizate; d)în cazul în care datele cu caracter personal trebuie să rămână confidențiale în temeiul unei obligații statutare de secret profesional reglementate de actele normative, inclusiv al unei obligații legale de a păstra secretul.		
Articolul 17. Dreptul la ștergerea datelor (1)Persoana vizată are dreptul de a obține din partea operatorului ștergerea datelor cu caracter personal care o privesc, fără întârzieri nejustificate, iar operatorul are obligația de a șterge datele cu caracter personal fără întârzieri nejustificate în cazul în care se aplică unul dintre următoarele motive: a)datele cu caracter personal nu mai sunt necesare pentru îndeplinirea scopurilor pentru care au fost colectate sau prelucrate; b)persoana vizată își retrage consimțământul pe baza căruia are loc prelucrarea, în conformitate cu art. 6 alin. (1) lit. (a) sau cu art. 9 alin. (2) lit. (a), și nu există niciun alt temei juridic pentru prelucrarea; c)persoana vizată se opune prelucrării în temeiul art. 21 alin. (1) și nu există motive legitime care să prevaleze în ceea ce privește prelucrarea sau	La art. 17 alin. (1) lit. e), cuvintele „sub incidența cărora se află operatorul”, se exclud. La art. 17 alin. (3) lit. b), cuvintele „care se aplică operatorului” se exclud. La art. 17 alin. (3) lit. e), cuvântul „instanță” se substituie cu textul „justiție, indiferent dacă are loc în cadrul unei proceduri în fața unei instanțe sau în cadrul unei proceduri administrative sau a unei proceduri extrajudiciare”.	Considerăm textul „sub incidența cărora se află operatorul”, ca fiind irelevant, legea urmând a fi aplicată doar în Republica Moldova. A se vedea comentariul la art. 9.

persoana vizată se opune prelucrării în temeiul art. 21 alin. (2); d) datele cu caracter personal au fost prelucrate ilegal; e) datele cu caracter personal trebuie șterse pentru respectarea unei obligații legale care revine operatorului în temeiul actelor normative sub incidența cărora se află operatorul; f) datele cu caracter personal au fost colectate în legătură cu oferirea de servicii ale societății informaționale menționate la art. 8 alin. (1). (2) În cazul în care operatorul a făcut publice datele cu caracter personal și este obligat, în temeiul alin. (1), să le șteargă, operatorul, ținând seama de tehnologia disponibilă și de costul implementării, ia măsuri rezonabile, inclusiv măsuri tehnice, pentru a informa operatorii care prelucrează datele cu caracter personal că persoana vizată a solicitat ștergerea de către acești operatori a oricăror linkuri către datele respective sau a oricăror copii sau reproduceri ale acestor date cu caracter personal. (3) Alin. (1) și (2) nu se aplică în măsura în care prelucrarea este necesară: a) pentru exercitarea dreptului la liberă exprimare și la informare; b) pentru respectarea unei obligații legale care prevede prelucrarea în temeiul actelor normative care se aplică operatorului sau pentru îndeplinirea unei sarcini executate în interes public sau în cadrul exercitării unei autorități oficiale cu care este investit operatorul;		

c) din motive de interes public în domeniul sănătății publice, în conformitate cu art. 9 alin. (2) lit. h) și i) și alin. (3); d) în scopuri de arhivare în interes public, în scopuri de cercetare științifică sau istorică ori în scopuri statistice, în conformitate cu art. 70 alin. (1), în măsura în care dreptul menționat la alin. (1) este susceptibil să facă imposibilă sau să afecteze în mod grav realizarea obiectivelor prelucrării respective; e) pentru constatarea, exercitarea sau apărarea unui drept în instanță.		
Articolul 18. Dreptul la restricționarea prelucrării (1) Persoana vizată are dreptul de a obține din partea operatorului restricționarea prelucrării în cazul în care se aplică unul din următoarele cazuri: a) persoana vizată contestă exactitatea datelor, pentru o perioadă care îi permite operatorului să verifice exactitatea datelor; b) prelucrarea este ilegală, iar persoana vizată se opune ștergerii datelor cu caracter personal, solicitând în schimb restricționarea utilizării lor; c) operatorul nu mai are nevoie de datele cu caracter personal în scopul prelucrării, dar persoana vizată i le solicită pentru constatarea, exercitarea sau apărarea unui drept în instanță; d) persoana vizată s-a opus prelucrării în conformitate cu art. 21 alin. (1), pentru intervalul de timp în care se verifică dacă	La art. 18 alin. (1) lit. c), cuvântul „<i>instanță</i>” se substituie cu textul „<i>justiție, indiferent dacă are loc în cadrul unei proceduri în fața unei instanțe sau în cadrul unei proceduri administrative sau a unei proceduri extrajudiciare</i>”. La art. 18 alin. (2) cuvântul „<i>instanță</i>” se substituie cu textul „<i>justiție, indiferent dacă are loc în cadrul unei proceduri în fața unei instanțe sau în cadrul unei proceduri administrative sau a unei proceduri extrajudiciare</i>”. La art. 18 alin. (2) cuvintele „<i>al Republicii Moldova</i>” se exclud.	A se vedea comentariul la art. 9. A se vedea comentariul la art. 9. Considerăm textul „<i>al Republicii Moldova</i>” ca fiind irelevant, legea urmând a fi aplicată doar în Republica Moldova.

drepturile legitime ale operatorului prevalează asupra celor ale persoanei vizate. (2)În cazul în care prelucrarea a fost restricționată în temeiul alin. (1), astfel de date cu caracter personal pot, cu excepția stocării, să fie prelucrate numai cu consimțământul persoanei vizate sau pentru constatarea, exercitarea sau apărarea unui drept în instanță sau pentru protecția drepturilor unei alte persoane fizice sau juridice sau din motive de interes public important al Republicii Moldova. (3)O persoană vizată care a obținut restricționarea prelucrării în temeiul alin. (1) este informată de către operator înainte de ridicarea restricției de prelucrare.		
Articolul 20. Dreptul la portabilitatea datelor (1)Persoana vizată are dreptul de a primi datele cu caracter personal care o privesc și pe care le-a furnizat operatorului într-un format structurat, utilizat în mod curent și care poate fi citit automat și are dreptul de a transmite aceste date altui operator, fără obstacole din partea operatorului căruia i-au fost furnizate datele cu caracter personal, în cazul în care: a)prelucrarea se realizează în baza consimțământului în temeiul art. 6 alin. (1) lit. a) sau al art. 9 alin. (2) lit. a) sau a unui contract în temeiul art. 6 alin. (1) lit.b); b)prelucrarea este efectuată prin mijloace automate (2)În exercitarea dreptului său la portabilitatea datelor în temeiul alin. (1), persoana vizată are dreptul ca datele cu caracter personal să fie	Art. 20 alin. (1) lit. a), se completează în final cu cuvântul „și”.	

transmise direct de la un operator la altul acolo unde acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic. (3)Exercitarea dreptului menționat la alin. (1) nu aduce atingere prevederilor art. 17. Respectivul drept nu se aplică prelucrării necesare pentru îndeplinirea unei sarcini executate în interes public sau în cadrul exercitării unei autorități oficiale cu care este investit operatorul. (4)Dreptul menționat la alin. (1) nu aduce atingere drepturilor și libertăților altora.		
Articolul 21. Dreptul la opoziție (1)În orice moment, persoana vizată are dreptul de a se opune, din motive personale, prelucrării în temeiul art. 6 alin. (1) lit. e) sau f) sau al art. 6 alin. (1) a datelor cu caracter personal care o privesc, inclusiv creării de profiluri pe baza respectivelor dispoziții. Operatorul nu mai prelucrează datele cu caracter personal, cu excepția cazului în care operatorul demonstrează că are motive legitime și imperioase care justifică prelucrarea și care prevalează asupra intereselor, drepturilor și libertăților persoanei vizate sau că scopul este constatarea, exercitarea sau apărarea unui drept în instanță.	La art. 21 alin. (1), textul „sau al art. 6 alin. (1)” se exclude, iar cuvântul „instanță” se substituie cu textul „justiție, indiferent dacă are loc în cadrul unei proceduri în fața unei instanțe sau în cadrul unei proceduri administrative sau a unei proceduri extrajudiciare”.	A se vedea comentariul la art. 9.
Articolul 22. Procesul decizional individual automatizat, inclusiv crearea de profiluri (2)Alin. (1) nu se aplică în cazul în care decizia:	La art. 22 alin. (2) lit. a), textul „de date” se exclude, iar în final se adaugă cuvântul „sau”. La art. 22 alin. (2) lit. b), cuvintele „care se aplică operatorului și” se exclud.	Legea folosește noțiunea de „operator” și nu „operator de date”. Considerăm cuvintele „care se aplică operatorului și” ca fiind irelevante, legea urmând a fi aplicată doar în Republica Moldova.

a)este necesară pentru încheierea sau executarea unui contract între persoana vizată și un operator de date; b)este autorizată prin actele normative care se aplică operatorului și care prevăd, de asemenea, măsuri corespunzătoare pentru protejarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanei vizate;		
Articolul 23. Restricții (1) Actele normative care se aplică operatorului de date sau persoanei împuternicite de operator pot restricționa printr-o măsură legislativă domeniul de aplicare al obligațiilor și al drepturilor prevăzute la art. 12-22 și 34, precum și la art.5 în măsura în care dispozițiile acestuia corespund drepturilor și obligațiilor prevăzute la art. 12-22, atunci când o astfel de restricție respectă esența drepturilor și libertăților fundamentale și constituie o măsură necesară și proporțională într-o societate democratică, pentru a asigura: a)securitatea națională; b)apărarea; c)securitatea publică; d)prevenirea, investigarea, depistarea sau urmărirea penală a infracțiunilor sau executarea sancțiunilor penale, inclusiv protejarea împotriva amenințărilor la adresa securității publice și prevenirea acestora; e)alte obiective importante de interes public general ale Republicii Moldova, în special un interes economic sau financiar important al	La art. 23 alin. (1), cuvintele „care se aplică operatorului de date sau persoanei împuternicite de operator” se exclud, cuvintele „măsură legislativă” se substituie cu cuvântul „lege”, iar cuvântul „acestuia” se substituie cu cuvântul „acestora”. La art. 23 alin. (1) lit. e), cuvintele „ale Republicii Moldova” și „al Republicii Moldova” se exclud. La art. 23 alin. (2), cuvintele „măsură legislativă” se substituie cu cuvântul „lege”.	Suplimentar, această normă prevede doar posibilitatea de a adopta derogări, dar nu reglementează derogările propriu-zise. Prin urmare, pentru a nu periclita activitățile menționate mai jos, este necesar de a se asigura la momentul intrării în vigoare a prezentei legi, că actele normative care reglementează asemenea activități prevăd derogările respective. De exemplu, furnizorii de comunicații electronice nu trebuie să fie obligați să divulge persoanelor vizate informații despre acțiunile speciale de investigații (colectarea descifrarilor telefonice, etc.) care au ca obiect persoana vizată. Considerăm aceste cuvinte ca fiind irelevante, legea urmând a se aplica doar în Republica Moldova.

Republicii Moldova, inclusiv în domeniile monetar, bugetar și fiscal și în domeniul sănătății publice și al securității sociale; f)protejarea independenței judiciare și a procedurilor judiciare; g)prevenirea, investigarea, depistarea și urmărirea penală a încălcării eticii în cazul profesiilor reglementate; h)funcția de monitorizare, inspectare sau reglementare legată, chiar și ocazional, de exercitarea autorității oficiale în cazurile menționate la lit.(a)-(e) și (g); i)protecția persoanei vizate sau a drepturilor și libertăților altora; j)punerea în aplicare a pretențiilor de drept civil. (2)În special, orice măsură legislativă menționată la alin. (1) conține dispoziții specifice cel puțin, dacă este cazul, în ceea ce privește: a)scopurile prelucrării sau ale categoriilor de prelucrare; b) categoriile de date cu caracter personal; c) domeniul de aplicare al restricțiilor introduse; d) garanțiile pentru a preveni abuzurile sau accesul sau transferul ilegal; e) menționarea operatorului sau a categoriilor de operatori; f) perioadele de stocare și garanțiile aplicabile având în vedere natura, domeniul de aplicare și scopurile prelucrării sau ale categoriilor de prelucrare; g)riscurile pentru drepturile și libertăților persoanelor vizate; h)dreptul persoanelor vizate de a fi informate cu privire la restricție, cu excepția cazului în care		

acest lucru poate aduce atingere scopului restricției.		
Articolul 26. Operatori asociați (1) În cazul în care doi sau mai mulți operatori stabilesc în comun scopurile și mijloacele de prelucrare, aceștia sunt operatori asociați. Ei stabilesc într-un mod transparent responsabilitățile fiecăruia în ceea ce privește îndeplinirea obligațiilor care le revin în temeiul prezentei legi, în special în ceea ce privește exercitarea drepturilor persoanelor vizate și îndatoririle fiecăruia de furnizare a informațiilor prevăzute la art. 13 și 14, prin intermediul unui acord între ei, cu excepția cazului și în măsura în care responsabilitățile operatorilor sunt stabilite în actele normative care se aplică acestora. Acordul poate să desemneze un punct de contact pentru persoanele vizate. (2) Acordul menționat la alin. (1) reflectă în mod adecvat rolurile și raporturile respective ale operatorilor asociați față de persoanele vizate. Esența acestui acord este făcută cunoscută persoanei vizate. (3) Indiferent de clauzele acordului menționat la alin. (1), persoana vizată își poate exercita drepturile în temeiul prezentei legi cu privire la și în raport cu fiecare dintre operatori.	Articolul 26. Operatori asociați La art. 26 alin. (1), cuvintele „care se aplică acestora” se exclud. La art. 26 alin. (2), cuvântul „reflectă” se substituie cu cuvintele „trebuie să reflecte”, iar cuvântul „este” se substituie cu cuvintele „va fi”.	Considerăm cuvintele „care se aplică acestora” ca fiind irelevante, legea urmând a fi aplicată doar în Republica Moldova.
Articolul 27. Reprezentanții operatorilor sau ai persoanelor împuternicite de operatori care nu își au sediul în Republica Moldova (3) Reprezentantul își are sediul în Republica Moldova sau în statele din Spațiul Economic	La art. 27 alin. (2) lit. a), la final se adaugă cuvântul „sau”. La art. 27 alin. (3), după cuvintele „sau în” se adaugă cuvintele „unul din”, iar textul „unde se află persoanele vizate ale căror date cu caracter personal sunt	Textul propus spre excludere îl considerăm irelevant, deoarece, potrivit art. 3 alin. (2), dacă operatorii sau persoana împuternicită nu își au sediul în Republica

European, unde se află persoanele vizate ale căror date cu caracter personal sunt prelucrate în legătură cu furnizarea de bunuri și servicii sau al căror comportament este monitorizat	<i>prelucrate în legătură cu furnizarea de bunuri și servicii sau al căror comportament este monitorizat</i> se exclude.	Moldova, legea se va aplica numai prelucrărilor de date cu caracter personal al persoanelor vizate care se află pe teritoriul Republicii Moldova.
Articolul 28. Persoana împuternicită de operator (3)Prelucrarea de către o persoană împuternicită de un operator este reglementată printr-un contract sau alt act juridic în temeiul actelor normative care au caracter obligatoriu pentru persoana împuternicită de operator în raport cu operatorul și care stabilește obiectul și durata prelucrării, natura și scopul prelucrării, tipul de date cu caracter personal și categoriile de persoane vizate și obligațiile și drepturile operatorului. Respectivul contract sau act juridic prevede în special că persoană împuternicită de operator: a)prelucrează datele cu caracter personal numai pe baza unor instrucțiuni documentate din partea operatorului, inclusiv în ceea ce privește transferurile de date cu caracter personal efectuate în condițiile Capitolului V,cu excepția cazului în care această obligație îi revine persoanei împuternicite în temeiul actelor normative care i se aplică; în acest caz, notifică această obligație juridică operatorului înainte de prelucrare, cu excepția cazului în care dreptul respectiv interzice o astfel de notificare din motive importante legate de interesul public;	La art. 28 alin. (3) lit. a) cuvintele „care i se aplică” se exclud. La art. 28 alin. (3) lit. b) cuvântul „statutară” se substituie cu cuvântul „legală”. La art. 28 alin. (8) textul „și (8)” se exclude.	Considerăm cuvintele „care i se aplică” ca fiind irelevante, legea urmând a fi aplicată doar în Republica Moldova. Cuvântul „statutar” reprezintă o traducere greșită a Regulamentului UE din limba engleză. Termenul „statutory” înseamnă „fixed or controlled by law”². Alin. (8) corespondent din Regulamentul UE nu este transpus deoarece se aplică numai statelor UE.

² <https://www.idoconline.com/dictionary/statutory#:~:text=From%20Longman%20Business%20Dictionary,adverba%20statutorily%20prescribed%20procedure>

b)se asigură că persoanele autorizate să prelucreze datele cu caracter personal s-au angajat să respecte confidențialitatea sau au o obligație statutară adecvată de confidențialitate;		
Articolul 30. Evidențele activităților de prelucrare (1)Fiecare operator și, după caz, reprezentantul acestuia păstrează o evidență a activităților de prelucrare desfășurate sub responsabilitatea lor. Respectiva evidență cuprinde toate următoarele informații: a)numele și datele de contact ale operatorului și, după caz, ale operatorului asociat, ale reprezentantului operatorului și ale responsabilului cu protecția datelor; b)scopurile prelucrării; c)o descriere a categoriilor de persoane vizate și a categoriilor de date cu caracter personal; d)categoriile de destinatari cărora le-au fost sau le vor fi divulgate datele cu caracter personal, inclusiv destinatarii din țările Spațiului Economic European, țări terțe sau organizații internaționale; e)dacă este cazul, transferurile de date cu caracter personal către țările Uniunii Europene sau o țară terță sau o organizație internațională, inclusiv identificarea țărilor Spațiului Economic European și țărilor terțe sau a organizației internaționale respective și, în cazul transferurilor menționate la art. 49 alin. (1),	La art. 30 alin. (1) lit. e), cuvintele „<i>țările Uniunii Europene</i>” se substituie cu cuvintele „<i>o țară din Spațiul Economic European</i>”, iar textul „<i>alin. (1)</i>” se substituie cu „<i>alin. (1¹)</i>”. La art. 30 alin. (2) lit. a), după cuvintele „<i>această persoană</i>” se adaugă textul „<i>(aceste persoane)</i>”. La art. 30 alin. (2) lit. c), după cuvintele „<i>inclusiv identificarea</i>” se adaugă textul „<i>țării din Spațiul Economic European</i>”, iar textul „<i>alin. (1)</i>”, se substituie cu textul „<i>alin. (1¹)</i>”.	În Regulamentul UE, acest alineat cuprinde 2 paragrafe, ultimul fiind transpus în lege sub forma alin. (1¹). În Regulamentul UE, acest alineat cuprinde 2 paragrafe, ultimul fiind transpus în lege sub forma alin. (1¹).

documentația care dovedește existența unor garanții adecvate; f)acolo unde este posibil, termenele-limită preconizate pentru ștergerea diferitelor categorii de date; g)acolo unde este posibil, o descriere generală a măsurilor tehnice și organizatorice de securitate menționate la art. 32 alin. (1). (2)Fiecare operator și, după caz, persoana împuternicită de operator păstrează o evidență a tuturor categoriilor de activități de prelucrare desfășurate în numele operatorului, care cuprind: a)numele și datele de contact ale persoanei sau persoanelor împuternicite de operator și ale fiecărui operator în numele căruia acționează această persoană , precum și ale reprezentantului operatorului sau al persoanei împuternicite de operator, după caz; b)categoriile de activități de prelucrare desfășurate în numele fiecărui operator; c)dacă este cazul, transferurile de date cu caracter personal către o țară din Spațiului Economic European, o țară terță sau o organizație internațională, inclusiv identificarea țării terțe sau a organizației internaționale respective și, în cazul transferurilor prevăzute la art. 49 alin. (1) , documentația care dovedește existența unor garanții adecvate; d)acolo unde este posibil, o descriere generală a măsurilor tehnice și organizatorice de securitate menționate în art. 32 alin. (1).		

Articolul 32. Securitatea prelucrării (1) Având în vedere stadiul actual al dezvoltării, costurile implementării și natura, domeniul de aplicare, contextul și scopurile prelucrării, precum și riscul cu diferite grade de probabilitate și gravitate pentru drepturile și libertățile persoanelor fizice, operatorul și persoana împuternicită de acesta implementează măsuri tehnice și organizatorice adecvate în vederea asigurării unui nivel de securitate corespunzător acestui risc, incluzând printre altele, după caz: a) pseudonimizarea și criptarea datelor cu caracter personal; b) capacitatea de a asigura confidențialitatea, integritatea, disponibilitatea și rezistența continue ale sistemelor și serviciilor de prelucrare; c) capacitatea de a restabili disponibilitatea datelor cu caracter personal și accesul la acestea în timp util în cazul în care are loc un incident de natură fizică sau tehnică; d) un proces pentru testarea, evaluarea și aprecierea periodice ale eficacității măsurilor tehnice și organizatorice pentru a garanta securitatea prelucrării.	Art. 32 se completează cu trei alineate noi, cu următorul cuprins: <i>„(2) La evaluarea nivelului adecvat de securitate, se ține seama în special de riscurile prezentate de prelucrare, generate în special, în mod accidental sau ilegal, de distrugerea, pierderea, modificarea, divulgarea neautorizată sau accesul neautorizat la datele cu caracter personal transmise, stocate sau prelucrate într-un alt mod.</i> <i>(3) Aderarea la un cod de conduită aprobat, menționat la art. 40, sau la un mecanism de certificare aprobat, menționat la art. 42, poate fi utilizată ca element prin care să se demonstreze îndeplinirea cerințelor prevăzute la alin. (1).</i> <i>(4) Operatorul și persoana împuternicită de acesta iau măsuri pentru a asigura faptul că orice persoană fizică care acționează sub autoritatea operatorului sau a persoanei împuternicite de operator și care are acces la date cu caracter personal nu le prelucrează decât la cererea operatorului, cu excepția cazului în care această obligație îi revine în temeiul actelor normative.”</i>	Articolul se propune a fi completat cu alineatele corespondente (alin. (2)-(4)) din art. 32 al Regulamentului UE.
Articolul 33. Notificarea autorității de supraveghere în cazul încălcării securității datelor cu caracter personal (1) În cazul în care are loc o încălcare a securității datelor cu caracter personal, operatorul notifică acest lucru autorității de supraveghere	La art. 33 alin. (1), cuvintele „<i>motivată din partea autorității de supraveghere în cazul în care</i>” se substituie cu cuvintele „<i>a motivelor întârzierii</i>”. La art. 33 alin. (5), cuvântul „<i>permite</i>” se substituie cu cuvintele „<i>trebuie să permită</i>”.	Textul propus spre substituie reprezintă o traducere greșită a Regulamentului UE din limba engleză (<i>reasons for the delay</i>) și o greșeală de tipar.

competente în temeiul art.51, fără întârzieri nejustificate și, dacă este posibil, în termen de cel mult 72 de ore de la data la care a luat cunoștință de aceasta, cu excepția cazului în care este susceptibilă să genereze un risc pentru drepturile și libertățile persoanelor fizice. În cazul în care notificarea nu are loc în termen de 72 de ore, aceasta este însoțită de o explicație motivată din partea autorității de supraveghere în cazul în care. (2) Persoana împuternicită de operator înștiințează operatorul fără întârzieri nejustificate după ce ia cunoștință de o încălcare a securității datelor cu caracter personal. (3) Notificarea menționată la alin. (1) cel puțin: a) descrie caracterul încălcării securității datelor cu caracter personal, inclusiv, acolo unde este posibil, categoriile și numărul aproximativ al persoanelor vizate în cauză, precum și categoriile și numărul aproximativ al înregistrărilor de date cu caracter personal în cauză; b) comunică numele și datele de contact ale responsabilului cu protecția datelor sau un alt punct de contact de unde se pot obține mai multe informații; c) descrie consecințele probabile ale încălcării securității datelor cu caracter personal; d) descrie măsurile luate sau propuse spre a fi luate de operator pentru a remedia problema încălcării securității datelor cu caracter personal, inclusiv, după caz, măsurile pentru atenuarea eventualelor sale efecte negative.		

(4) Atunci când și în măsura în care nu este posibil să se furnizeze informațiile în același timp, acestea pot fi furnizate în mai multe etape, fără întârzieri nejustificate. (5) Operatorul păstrează documente referitoare la toate cazurile de încălcare a securității datelor cu caracter personal, care cuprind o descriere a situației de fapt în care a avut loc încălcarea securității datelor cu caracter personal, a efectelor acesteia și a măsurilor de remediere întreprinse. Această documentație permite autorității de supraveghere să verifice conformitatea cu prezentul articol.		
Articolul 35. Evaluarea impactului asupra protecției datelor (1) Având în vedere natura, domeniul de aplicare, contextul și scopurile prelucrării, în cazul în care un tip de prelucrare, în special cel bazat pe utilizarea noilor tehnologii, este susceptibil să genereze un risc ridicat pentru drepturile și libertățile persoanelor fizice, operatorul efectuează, înaintea prelucrării, o evaluare a impactului operațiunilor de prelucrare prevăzute asupra protecției datelor cu caracter personal. O evaluare unică poate aborda un set de operațiuni de prelucrare similare care prezintă riscuri ridicate similare. (2) La realizarea unei evaluări a impactului asupra protecției datelor, operatorul solicită avizul responsabilului cu protecția datelor, dacă acesta a fost desemnat.	La art. 35 alin. (3) lit. b), se adaugă în final cuvântul „sau”. La art. 35, alin. (6) se exclude. La art. 35 alin. (7) lit. c) se adaugă la sfârșit cuvântul „și”.	Norma alin. (6) nu este aplicabilă în cazul Republicii Moldova, care nu face parte din UE. Proiectul legii deja conține o normă generală la art. 51 alin. (4) care prevede că, în procesul aplicării legii, autoritatea de supraveghere va ține cont de practica UE.

(3) Evaluarea impactului asupra protecției datelor menționată la alin. (1) se impune mai ales în cazul:

a) unei evaluări sistematice și cuprinzătoare a aspectelor personale referitoare la persoane fizice, care se bazează pe prelucrarea automată, inclusiv crearea de profiluri, și care stă la baza unor decizii care produc efecte juridice privind persoana fizică sau care o afectează în mod similar într-o măsură semnificativă;

b) prelucrării pe scară largă a unor categorii speciale de date, menționată în art. 9 alin. (1), sau a unor date cu caracter personal privind condamnări penale și infracțiuni, menționată în art. 10;

c) unei monitorizări sistematice pe scară largă a unei zone accesibile publicului.

(4) Autoritatea de supraveghere întocmește și publică o listă a tipurilor de operațiuni de prelucrare care fac obiectul cerinței de efectuare a unei evaluări a impactului asupra protecției datelor, în conformitate cu alin. (1).

(5) CNPDCP poate, de asemenea, să stabilească și să pună la dispoziția publicului o listă a tipurilor de operațiuni de prelucrare pentru care nu este necesară o evaluare a impactului asupra protecției datelor.

(6) Înainte de adoptarea listelor menționate la alineatele (4) și (5), CNPDCP consultă practica Uniunii Europene în domeniul protecției datelor cu caracter personal în cazul în care aceste liste implică activități de prelucrare care presupun furnizarea de bunuri sau prestarea de servicii către persoane vizate sau monitorizarea

comportamentului acestora sau pot afecta în mod substanțial libera circulație a datelor cu caracter personal .

(7)Evaluarea conține cel puțin:

a)o descriere sistematică a operațiunilor de prelucrare preconizate și a scopurilor prelucrării, inclusiv, după caz, interesul legitim urmărit de operator;

b)o evaluare a necesității și proporționalității operațiunilor de prelucrare în legătură cu aceste scopuri;

c)o evaluare a riscurilor pentru drepturile și libertățile persoanelor vizate menționate la alin.

(1);

d)măsurile preconizate în vederea abordării riscurilor, inclusiv garanțiile, măsurile de securitate și mecanismele menite să asigure protecția datelor cu caracter personal și să demonstreze conformitatea cu dispozițiile prezentei legi, luând în considerare drepturile și interesele legitime ale persoanelor vizate și ale altor persoane interesate.

(8)La evaluarea impactului operațiunilor de prelucrare efectuate de operatorii sau de persoanele împuternicite de operatori relevante, se are în vedere în mod corespunzător respectarea de către operatorii sau persoanele împuternicite respective a codurilor de conduită aprobate menționate în art.40, în special în vederea unei evaluări a impactului asupra protecției datelor.

(9)Operatorul solicită, acolo unde este cazul, avizul persoanelor vizate sau al reprezentanților acestora privind prelucrarea prevăzută, fără a

aduce atingere protecției intereselor comerciale sau publice ori securității operațiunilor de prelucrare. (10)Atunci când prelucrarea în temeiul art. 6 alineatul (1) litera c) sau e) are un temei juridic în actele normative, iar actele normative respective reglementează operațiunea de prelucrare specifică sau setul de operațiuni specifice în cauză și deja s-a efectuat o evaluare a impactului asupra protecției datelor ca parte a unei evaluări a impactului generale în contextul adoptării respectivului temei juridic, alineatele (1)-(7) nu se aplică, cu excepția cazului în care actele normative determină că este necesară efectuarea unei astfel de evaluări înainte desfășurării activităților de prelucrare. (11)Acolo unde este necesar, operatorul efectuează o analiză pentru a evalua dacă prelucrarea are loc în conformitate cu evaluarea impactului asupra protecției datelor, cel puțin atunci când are loc o modificare a riscului reprezentat de operațiunile de prelucrare.		
Articolul 36. Consultarea prealabilă (1)Operatorul consultă autoritatea de supraveghere înainte de prelucrarea atunci când evaluarea impactului asupra protecției datelor prevăzută la art. 35 indică faptul că prelucrarea ar genera un risc ridicat în absența unor măsuri luate de operator pentru atenuarea riscului. (2)Atunci când consideră că prelucrarea prevăzută menționată la alin.(1) ar încălca prezenta lege, în special atunci când riscul nu a	Art. 36 alin. (4) se expune în următoarea redacție: <i>„Subiecții cu drept de inițiativă legislativă consultă autoritatea de supraveghere în cadrul procesului de pregătire a proiectelor de legi care urmează să fie adoptate de Parlament sau de acte normative întemeiate pe astfel de legi, care se referă la prelucrare.”.</i>	Norma a fost redactată având în vedere aspectele de tehnică legislativă națională.

fost identificat sau atenuat într-o măsură suficientă de către operator, autoritatea de supraveghere oferă consiliere în scris operatorului și, după caz, persoanei împuternicite de operator, în cel mult opt săptămâni de la primirea cererii de consultare, și își poate utiliza oricare dintre competențele menționate în art. 58. Această perioadă poate fi prelungită cu șase săptămâni, ținându-se seama de complexitatea prelucrării prevăzute. Autoritatea de supraveghere informează operatorul și, după caz, persoana împuternicită de operator, în termen de o lună de la primirea cererii, cu privire la orice astfel de prelungire, prezentând motivele întârzierii. Aceste perioade pot fi suspendate până când autoritatea de supraveghere a obținut informațiile pe care le-a solicitat în scopul consultării.

(3) Atunci când consultă autoritatea de supraveghere în conformitate cu alin. (1), operatorul îi furnizează acesteia:

- a) dacă este cazul, responsabilitățile respective ale operatorului, ale operatorilor asociați și ale persoanelor împuternicite de operator implicate în activitățile de prelucrare, în special pentru prelucrarea în cadrul unui grup de întreprinderi;
- b) scopurile și mijloacele prelucrării preconizate;
- c) măsurile și garanțiile prevăzute pentru protecția drepturilor și libertăților persoanelor vizate, în conformitate cu prezenta lege;
- d) dacă este cazul, datele de contact ale responsabilului cu protecția datelor;
- e) evaluarea impactului asupra protecției datelor prevăzută în art. 35;

f) orice alte informații solicitate de autoritatea de supraveghere. (4) Subiecții cu drept de inițiativă legislativă consultă autoritatea de supraveghere în cadrul procesului de pregătire a unei propuneri de măsură legislativă care urmează să fie adoptată de organul legislativ sau a unei măsuri de reglementare întemeiate pe o astfel de măsură legislativă, care se referă la prelucrarea. (5) În pofida alin. (1), actele normative poate impune operatorilor să se consulte cu autoritatea de supraveghere și să obțină în prealabil autorizarea din partea acesteia în legătură cu prelucrarea de către un operator în vederea îndeplinirii unei sarcini exercitate de acesta în interes public, inclusiv prelucrarea în legătură cu protecția socială și sănătatea publică.		
Articolul 40. Coduri de conduită (1) Se încurajează elaborarea codurilor de conduită menite să contribuie la buna aplicare a prezentei legi, ținând seama de caracteristicile specifice ale diverselor sectoare de prelucrare și de nevoile specifice ale microîntreprinderilor și ale întreprinderilor mici și mijlocii. (2) Asociațiile și alte organisme care reprezintă categorii de operatori sau de persoane împuternicite de operatori pot pregăti coduri de conduită sau le pot modifica sau extinde pe cele existente, în scopul de a specifica modul de aplicare a prezentei legi, cum ar fi :	La art. 40 alin. (2) după cuvintele „cum ar fi” se adaugă cuvintele „în ceea ce privește”. La art. 40 alin. (2) lit. j) se adaugă în final cuvântul „sau”. La art. 40 alin. (3), textul „și care au o valabilitate generală în temeiul alin. (9)” se exclude.	Considerăm textul „și care au o valabilitate generală în temeiul alin.(9)” ca fiind inaplicabil, deoarece se referă la coduri valabile pe întreg teritoriul UE.

a) prelucrarea în mod echitabil și transparent; b) interesele legitime urmărite de operatori în contexte specifice; c) colectarea datelor cu caracter personal; d) pseudonimizarea datelor cu caracter personal; e) informarea publicului și a persoanelor vizate; f) exercitarea drepturilor persoanelor vizate; g) informarea și protejarea copiilor și modalitatea în care trebuie obținut consimțământul titularilor răspunderii părintești asupra copiilor; h) măsurile și procedurile menționate la art. 24 și 25 și măsurile de asigurare a securității prelucrării, menționate la art. 32; i) notificarea autorităților de supraveghere cu privire la încălcările securității datelor cu caracter personal și informarea persoanelor vizate cu privire la aceste încălcări; j) transferul de date cu caracter personal către țări terțe sau organizații internaționale; k) proceduri extrajudiciare și alte proceduri de soluționare a litigiilor pentru soluționarea litigiilor între operatori și persoanele vizate în ceea ce privește prelucrarea, fără a aduce atingere drepturilor persoanelor vizate, în temeiul art. 59 și 60. (3) La codurile de conduită aprobate în temeiul alin. (5) și care au o valabilitate generală în temeiul alin.(9) pot adera nu numai operatorii sau persoanele împuternicite de operatori care		

fac obiectul prezentei legi, ci și operatorii sau persoanele împuternicite de operatori care nu fac obiectul prezentei legi în temeiul art.3, în scopul de a oferi garanții adecvate în cadrul transferurilor de date cu caracter personal către țări terțe sau organizații internaționale în condițiile menționate la art. 46 alin. (2) lit. e). Acești operatori sau persoane împuternicite de operatori își asumă angajamente cu caracter obligatoriu și executoriu, prin intermediul unor instrumente contractuale sau al altor instrumente obligatorii din punct de vedere juridic, în scopul aplicării garanțiilor adecvate respective, inclusiv cu privire la drepturile persoanelor vizate.		
Articolul 41. Monitorizarea codurilor de conduită aprobate (4) Fără a aduce atingere sarcinilor și competențelor CNPDCP competente și dispozițiilor capitolului VII, un organism menționat la alineatul (1) din prezentul articol ia măsuri corespunzătoare, sub rezerva unor garanții adecvate, în cazul încălcării codului de către un operator sau o persoană împuternicită de operator, inclusiv prin suspendarea sau excluderea respectivului operator sau a respectivei persoane din cadrul codului. Organismul în cauză informează CNPDCP cu privire la aceste măsuri și la motivele care le-au determinat.	La art. 41 alin. (4), cuvântul „competente” se exclude.	

Articolul 43. Organisme de certificare (1) Fără a aduce atingere sarcinilor și competențelor CNPDCP, prevăzute la art. 55 și 56, organismele de certificare care dispun de un nivel adecvat de competență în domeniul protecției datelor, după ce informează CNPDCP pentru a-i permite să își exercite competențele în temeiul art. 56 alin. (2) lit. (h), emit și reînnoiesc certificarea. Acreditarea organismelor de certificare se va asigura de către: a) Centrul Național de Acreditare; b) dacă au demonstrat Centrul Național de Acreditare, într-un mod satisfăcător, independența și expertiza sa în legătură cu obiectul certificării; c) s-a angajat să respecte criteriile menționate la art. 42 alin. (5) și aprobate de CNPDCP care este competent în temeiul art. 51; d) a instituit proceduri pentru emiterea, revizuirea periodică și retragerea certificării, a sigiliilor și mărcilor din domeniul protecției datelor e) a instituit proceduri și structuri pentru tratarea plângerilor privind încălcări ale certificării sau privind modul în care certificarea a fost sau este pusă în aplicare de un operator sau o persoană împuternicită de operator, precum și pentru asigurarea transparenței acestor proceduri și structuri pentru persoanele vizate și pentru public;	Art. 43 alin. (2) se expune în următoarea redacție: <i>„(2) Aceste organisme de certificare sunt acreditate de către Centrul Național de Acreditare. Un organism de certificare menționat la alin. (1) este acreditat în conformitate cu alineatul respectiv numai dacă:</i> <i>a) a demonstrat CNPDCP, într-un mod satisfăcător, independența și expertiza sa în legătură cu obiectul certificării;</i> <i>b) s-a angajat să respecte criteriile menționate la art. 42 alin. (5) și aprobate de CNPDCP;</i> <i>c) a instituit proceduri pentru emiterea, revizuirea periodică și retragerea certificării, a sigiliilor și mărcilor din domeniul protecției datelor</i> <i>d) a instituit proceduri și structuri pentru tratarea plângerilor privind încălcări ale certificării sau privind modul în care certificarea a fost sau este pusă în aplicare de un operator sau o persoană împuternicită de operator, precum și pentru asigurarea transparenței acestor proceduri și structuri pentru persoanele vizate și pentru public;</i> <i>e) a demonstrat CNPDCP într-un mod satisfăcător, că sarcinile și atribuțiile sale nu creează conflicte de interese.”.</i> La art. 43 alin. (3) se adaugă în final textul <i>„Aceste cerințe le completează pe cele prevăzute în Legea nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității și normele tehnice care descriu metodele și procedurile organismelor de certificare.”.</i> La art. 43 alin. (7) după textul <i>„Capitolului VII”</i> se adaugă cuvintele <i>„CNPDCP sau”.</i>	Alineatul se propune a fi revizuit conform art. 43 din Regulamentul UE. Acest text a fost adăugat din același alineat al Regulamentului UE. Acest text a fost adăugat din același alineat al Regulamentului UE. Totodată, organismul național de acreditare nu poate revoca acreditarea în cazul în care măsurile luate de însuși organismul de acreditare încalcă legea.

f)a demonstrat CNPDCP într-un mod satisfăcător, că sarcinile și atribuțiile sale nu creează conflicte de interese. (2)Acreditarea organismelor de certificare menționate la alin. (1) și (2) se realizează pe baza criteriilor aprobate de către CNPDCP. (3) Organismele de certificare menționate la alin. (1) sunt responsabile cu realizarea unei evaluări adecvate în vederea certificării sau retragerii acestei certificări, fără a aduce atingere responsabilității operatorului sau a persoanei împuternicite de operator de a respecta prezenta lege. Acreditarea se eliberează pentru o perioadă maximă de cinci ani și poate fi reînnoită în aceleași condiții, cu condiția ca organismul de certificare să îndeplinească cerințele prevăzute în prezentul articol. (4)Organismele de certificare menționate la alin. (1) transmit CNPDCP motivele acordării sau retragerii certificării solicitate. (5)Cerințele menționate la alin. (3) și criteriile menționate la art. 42 alin. (5) se publică de către CNPDCP într-o formă ușor de accesat. CNPDCP regroupează toate mecanismele de certificare și sigiliile de protecție a datelor într-un registru și le pune la dispoziția publicului prin orice mijloc corespunzător. (6)Fără a aduce atingere dispozițiilor Capitolului VII, organismul național de acreditare revocă acreditarea acordată unui organism de certificare în temeiul alin. (1) în cazul în care nu sunt sau nu mai sunt îndeplinite condițiile	La art. 43 alin. (8), cuvintele „de punere în aplicare” se substituie cu cuvântul „normative”.	

pentru acreditare sau măsurile luate de organismul de acreditare încalcă prezenta lege. (7) CNPDCP poate adopta acte de punere în aplicare pentru a stabili standarde tehnice pentru mecanismele de certificare și pentru sigiliile și mărcile din domeniul protecției datelor, precum și mecanisme de promovare și recunoaștere a acelor mecanisme de certificare, sigilii și mărci.		
Articolul 45. Transferuri în temeiul unei decizii privind caracterul adecvat al nivelului de protecție (1) Transferul de date cu caracter personal către o țară terță sau o organizație internațională se poate realiza atunci când CNPDCP a decis că țara terță, un teritoriu ori unul sau mai multe sectoare specificate din acea țară terță sau organizația internațională în cauză asigură un nivel de protecție adecvat. Transferurile realizate în aceste condiții nu necesită autorizări speciale. (2) Atunci când evaluează caracterul adecvat al nivelului de protecție, CNPDCP ține seama, în special, de următoarele elemente: a) statul de drept, respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, legislația relevantă, atât generală, cât și sectorială, inclusiv privind securitatea publică, apărarea, securitatea națională și dreptul penal, precum și accesul autorităților publice la datele cu caracter personal, precum și punerea în aplicare a acestei legislații, normele de protecție a datelor,	La art. 45 alin. (2) lit. b), cuvintele „statele membre” se substituie cu cuvintele „Republica Moldova”. La art. 45 alin. (3), în prima propoziție, cuvintele „de punere în aplicare” se substituie cu „normativ”. La art. 45 alin. (3), în a doua propoziție, cuvintele „de punere în aplicare prevede” se substituie cu „normativ va prevedea”. La art. 45 alin. (3), în a treia propoziție, cuvintele „de punere în aplicare menționează” se substituie cu „normativ va menționa”, iar cuvântul „identifică” se substituie cu „va identifica”. La art. 45 alin. (5), cuvintele „de punere în aplicare” se substituie cu „normativ”. La art. 45 alin. (6), textul „după caz, de” se substituie cu „poate, în”, iar cuvântul „inițiază” se substituie cu „inițiază”. La art. 45 alin. (8), cuvintele „site-ul său” se substituie cu „pagina sa web oficială”.	Pentru Republica Moldova este important ca autoritățile țării terțe să coopereze cu autoritățile de supraveghere din Republica Moldova, și nu din UE.

normele profesionale și măsurile de securitate, inclusiv normele privind transferul ulterior de date cu caracter personal către o altă țară terță sau organizație internațională, care sunt respectate în țara terță respectivă sau în organizația internațională respectivă, jurisprudența, precum și existența unor drepturi efective și opozabile ale persoanelor vizate și a unor reparații efective pe cale administrativă și judiciară pentru persoanele vizate ale căror date cu caracter personal sunt transferate; b) existența și funcționarea eficientă a uneia sau mai multor autorități de supraveghere independente în țara terță sau sub jurisdicția cărora intră o organizație internațională, cu responsabilitate pentru asigurarea și impunerea respectării normelor de protecție a datelor, incluzând competențe adecvate de asigurare a respectării aplicării, pentru acordarea de asistență și consiliere persoanelor vizate cu privire la exercitarea drepturilor acestora și pentru cooperarea cu autoritățile de supraveghere din statele membre; și c) angajamentele internaționale la care a aderat țara terță sau organizația internațională în cauză sau alte obligații care decurg din convenții sau instrumente obligatorii din punct de vedere juridic, precum și din participarea acesteia la sisteme multilaterale sau regionale, mai ales în domeniul protecției datelor cu caracter personal; d) deciziile Comisiei Europene privind caracterul adecvat al nivelului de protecție.		

(3) CNPDCP, după ce evaluează caracterul adecvat al nivelului de protecție, poate decide, printr-un act de punere în aplicare, că o țară terță, un teritoriu sau unul sau mai multe sectoare specificate dintr-o țară terță sau o organizație internațională asigură un nivel de protecție adecvat în sensul alin. (2) . Actul de punere în aplicare prevede un mecanism de revizuire periodică, cel puțin o dată la patru ani, care ia în considerare toate evoluțiile relevante din țara terță sau organizația internațională. Actul de punere în aplicare menționează aplicarea geografică și sectorială, și, după caz, identifică autoritatea sau autoritățile de supraveghere menționate la alin. (2) lit. b) . (4) CNPDCP monitorizează continuu evoluțiile din țările terțe și de la nivelul organizațiilor internaționale care ar putea afecta funcționarea deciziilor adoptate în temeiul alin. (3) și a deciziilor adoptate în temeiul Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal. (5) În cazul în care informațiile disponibile dezvăluie, în special în urma revizurii menționate la alin. (3), că o țară terță, un teritoriu sau un sector specificat din acea țară terță sau o organizație internațională nu mai asigură un nivel de protecție adecvat în sensul alin. (2) , CNPDCP, dacă este necesar, abrogă, modifică sau suspendă, prin intermediul unui act de punere în aplicare, decizia menționată la alin. (3) fără efect retroactiv. (6) (6) CNPDCP după caz, de comun cu autoritățile competente din Republica Moldova, inițiază		

consultări cu țara terță sau organizația internațională în vederea remedierii situației care a stat la baza deciziei luate în conformitate cu alin. (5). (7) O decizie luată în temeiul alin. (5) nu aduce atingere transferurilor de date cu caracter personal către țara terță, un teritoriu sau unul sau mai multe sectoare specificate din acea țară terță sau către organizația internațională în cauză în conformitate cu art. 46-49. (8) CNPDCP publică în Monitorul Oficial și pe site-ul său o listă a țărilor terțe, a teritoriilor și sectoarelor specificate dintr-o țară terță și a organizațiilor internaționale în cazul cărora a decis că nivelul de protecție adecvat este asigurat sau nu mai este asigurat. (9) Deciziile adoptate de CNPDCP în temeiul art. 32 alin. (3) din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal rămân în vigoare până când sunt modificate, înlocuite sau abrogate de o decizie a CNPDCP adoptată în conformitate cu alin. (3) sau (5).		
Articolul 46. Transferuri în baza unor garanții adecvate (3) Sub rezerva autorizării din partea autorității de supraveghere competente, garanțiile adecvate menționate la alin. (1) pot fi furnizate de asemenea, în special, prin: a) clauze contractuale între operator sau persoana împuternicită de operator și operatorul, persoana împuternicită de operator	La art. 46 alin. (3), cuvintele „<i>autorității de supraveghere competente</i>” se substituie cu cuvântul „<i>CNPDCP</i>”. La art. 46 alin. (3) lit. a) se adaugă la final cuvântul „sau”. Art. 46 se completează cu alin. (5) cu următorul cuprins: <i>„(5) Deciziile adoptate de CNPDCP în temeiul art. 32 alin. (5) lit. i) din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal rămân în vigoare până la</i>	Conform proiectului de lege, doar Centrul poate autoriza transferurile transfrontaliere. Acest alineat este adăugat din același articol al Regulamentului UE (art. 46 alin. (5) și se referă la menținerea în vigoare a deciziei adoptate în baza legii în vigoare privind aprobarea clauzelor contractuale standard.

sau destinatarul datelor cu caracter personal din țara terță sau organizația internațională; b)dispoziții care urmează să fie incluse în acordurile administrative dintre autoritățile sau organismele publice, care includ drepturi opozabile și efective pentru persoanele vizate. (4)Autorizațiile CNPDCP țin cont de practica Uniunii Europene în domeniul protecției datelor cu caracter personal în cazurile menționate la alin. (3)	<i>data la care sunt modificate, înlocuite sau abrogate, dacă este necesar, de o decizie a CNPDCP, adoptată în conformitate cu alin. (2)."</i>	De asemenea, potrivit recitalului (171) din Regulamentul UE: <i>„Deciziile adoptate ale Comisiei și autorizațiile autorităților de supraveghere emise pe baza Directivei 95/46/CE rămân în vigoare până când vor fi modificate, înlocuite sau abrogate.”.</i>
Articolul 47. Reguli corporatiste obligatorii (2)Regulile corporatiste obligatorii menționate la alin.(1) precizează cel puțin: a)structura și datele de contact ale grupului de întreprinderi sau ale grupului de întreprinderi implicate într-o activitate economică comună și ale fiecăruia dintre membrii săi b)transferurile de date sau setul de transferuri, inclusiv categoriile de date cu caracter personal, tipul prelucrării și scopurile prelucrării, tipurile de persoane vizate afectate și identificarea țării terțe sau a țărilor terțe în cauză; c)caracterul lor juridic obligatoriu, atât pe plan intern, cât și extern; d)aplicarea principiilor generale în materie de protecție a datelor, în special limitarea scopului, reducerea la minimum a datelor, perioadele de stocare limitate, calitatea datelor, protecția datelor începând cu momentul conceperii și protecția implicită, temeiul juridic pentru prelucrare, prelucrarea categoriilor speciale de date cu caracter personal, măsurile de asigurare a securității datelor, precum și cerințele referitoare la transferurile ulterioare către	La art. 47 alin. (2) lit. m) se adaugă în final cuvântul „și”.	

organisme care nu fac obiectul regulilor corporatiste obligatorii; e)drepturile persoanelor vizate în ceea ce privește prelucrarea și mijloacele de exercitare a acestor drepturi, inclusiv dreptul de a nu face obiectul unor decizii bazate exclusiv pe prelucrarea automată, inclusiv crearea de profiluri, în conformitate cu art. 22, dreptul de a depune o plângere în fața CNPDCP și în fața instanțelor , în conformitate cu art. 61, precum și dreptul de a obține reparații și, după caz, despăgubiri pentru încălcarea regulilor corporatiste obligatorii; f)acceptarea de către operator sau de persoana împuternicită de operator, care își are sediul pe teritoriul Republicii Moldova, a răspunderii pentru orice încălcare a regulilor corporatiste obligatorii de către orice membru în cauză care nu își are sediul în Republica Moldova; operatorul sau persoana împuternicită de operator este exonerat(ă) de această răspundere, integral sau parțial, numai dacă dovedește că membrul respectiv nu a fost răspunzător de evenimentul care a cauzat prejudiciul; g)modul în care informațiile privind regulile corporatiste obligatorii, în special privind dispozițiile menționate la lit. d), e) și f), sunt furnizate persoanelor vizate în completarea informațiilor menționate la art. 13 și 14; h)sarcinile oricărui responsabil cu protecția datelor desemnat în conformitate cu art. 37 sau ale oricărei alte persoane sau entități însărcinate cu monitorizarea respectării		

regulilor corporatiste obligatorii în cadrul grupului de întreprinderi sau al grupului de întreprinderi implicate într-o activitate economică comună, a activităților de formare și a gestionării plângerilor;

i)procedurile de formulare a plângerilor;

j)mecanismele din cadrul grupului de întreprinderi sau al grupului de întreprinderi implicate într-o activitate economică comună, menite să asigure verificarea conformității cu regulile corporatiste obligatorii. Aceste mecanisme includ auditurile privind protecția datelor și metodele de asigurare a acțiunilor corective menite să protejeze drepturile persoanei vizate. Rezultatele acestor verificări ar trebui să fie comunicate persoanei sau entității menționate la litera h) și consiliului de administrație al întreprinderii care exercită controlul grupului de întreprinderi sau al grupului de întreprinderi implicate într-o activitate economică comună și ar trebui să fie puse la dispoziția CNPDCP, la cerere;

k)mecanismele de raportare și înregistrare a modificărilor aduse regulilor și de raportare a acestor modificări către CNPDCP;

l)mecanismul de cooperare cu CNPDCP în vederea asigurării respectării regulilor de către orice membru al grupului de întreprinderi sau al grupului de întreprinderi implicate într-o activitate economică comună, în special prin punerea la dispoziția CNPDCP a rezultatelor verificărilor cu privire la măsurile menționate la punctul j));

m)mecanismele de raportare către CNPDCP a oricăror cerințe legale impuse unui membru al grupului de întreprinderi sau al grupului de întreprinderi implicate într-o activitate economică comună într-o țară terță care pot avea un efect advers considerabil asupra garanțiilor furnizate prin regulile corporatiste obligatorii; n)formarea corespunzătoare în domeniul protecției datelor a personalului care are un acces permanent sau periodic la date cu caracter personal		
Articolul 49. Derogări pentru situații specifice (1)În absența unei decizii privind caracterul adecvat al nivelului de protecție în conformitate cu art.45 alin. (3) sau a unor garanții adecvate în conformitate cu art. 46, inclusiv a regulilor corporatiste obligatorii, un transfer sau un set de transferuri de date cu caracter personal către o țară terță sau o organizație internațională poate avea loc numai în una dintre condițiile următoare: a)persoana vizată și-a exprimat în mod explicit acordul cu privire la transferul propus, după ce a fost informată asupra posibilelor riscuri pe care astfel de transferuri le pot implica pentru persoana vizată ca urmare a lipsei unei decizii privind caracterul adecvat al nivelului de protecție și a unor garanții adecvate; b)transferul este necesar pentru executarea unui contract între persoana vizată și operator sau pentru aplicarea unor măsuri	La art. 49 alin. (1) lit. e), cuvântul „<i>instanță</i>” se substituie cu „<i>justiție, indiferent dacă are loc în cadrul unei proceduri în fața unei instanțe sau în cadrul unei proceduri administrative sau a unei proceduri extrajudiciare</i>”. La art. 49 alin. (1¹), cuvintele „<i>primul paragraf</i>” se substituie cu textul „<i>alin. (1)</i>”. La art. 49 alin. (3), după textul „<i>Alin. (1) lit. a), b) și c)</i>” se adaugă textul „<i>și alin. (1¹)</i>”. La art. 49 alin. (4), cuvântul „<i>este</i>” se substituie cu „<i>trebuie să fie</i>”, iar cuvintele „<i>sub incidența căruia intră operatorul</i>” se exclud. La art. 49 alin. (5), cuvântul „<i>actelor</i>” se substituie cu „<i>actele</i>”, cuvintele „<i>sau dreptul intern</i>” se exclud, iar cuvântul „<i>poate</i>” se substituie cu „<i>pot</i>”.	A se vedea comentariul la art. 9. Considerăm sintagma irelevantă deoarece legea va fi aplicată doar în Republica Moldova.

precontractuale adoptate la cererea persoanei vizate; c)transferul este necesar pentru încheierea unui contract sau pentru executarea unui contract încheiat în interesul persoanei vizate între operator și o altă persoană fizică sau juridică; d)transferul este necesar din considerente importante de interes public; e)transferul este necesar pentru stabilirea, exercitarea sau apărarea unui drept în instanță; f)transferul este necesar pentru protejarea intereselor vitale ale persoanei vizate sau ale altor persoane, atunci când persoana vizată nu are capacitatea fizică sau juridică de a-și exprima acordul; g)transferul se realizează dintr-un registru care, potrivit actelor normative , are scopul de a furniza informații publicului și care poate fi consultat fie de public în general, fie de orice persoană care poate face dovada unui interes legitim, dar numai în măsura în care sunt îndeplinite condițiile cu privire la consultare prevăzute de actele normative în acel caz specific. (1¹) În cazul în care un transfer nu ar putea să se întemeieze pe o dispoziție prevăzută la art.45 sau 46, inclusiv dispoziții privind reguli corporatiste obligatorii, și nu este aplicabilă niciuna dintre derogările pentru situații specifice prevăzute la primul paragraf din prezentul alineat, un transfer către o țară terță sau o organizație internațională poate avea loc numai în cazul în care transferul nu este repetitiv, se referă doar la un număr limitat de persoane		

vizate, este necesar în scopul realizării intereselor legitime majore urmărite de operator asupra căruia nu prevalează interesele sau drepturile și libertățile persoanei vizate și operatorul a evaluat toate circumstanțele aferente transferului de date și, pe baza acestei evaluări, a prezentat garanții corespunzătoare în ceea ce privește protecția datelor cu caracter personal. Operatorul informează CNPDCP cu privire la transfer. Operatorul, în plus față de furnizarea informațiilor menționate la art. 13 și 14, informează persoana vizată cu privire la transfer și la interesele legitime majore pe care le urmărește.

(2) Transferul în temeiul alin. (1) lit. g) nu implică totalitatea datelor cu caracter personal sau ansamblul categoriilor de date cu caracter personal cuprinse în registru. Atunci când registrul urmează a fi consultat de către persoane care au un interes legitim, transferul se efectuează numai la cererea persoanelor respective sau în cazul în care acestea vor fi destinarii.

(3) Alin. (1) lit. a), b) și c) nu se aplică în cazul activităților desfășurate de autoritățile publice în exercitarea competențelor lor publice.

(4) Interesul public prevăzut la alin. (1) lit. d) este recunoscut în actele normative sub incidența căruia intră operatorul.

(5) În absența unei decizii privind caracterul adecvat al nivelului de protecție, actelor normative sau dreptul intern poate, din considerente importante de interes public, să stabilească în mod expres limite asupra

transferului unor categorii specifice de date cu caracter personal către o țară terță sau o organizație internațională. (6) Operatorul sau persoana împuternicită de operator consemnează evaluarea, precum și garanțiile adecvate prevăzute la paragraful al doilea al alin.(1) , în evidențele menționate la art.30.		
Articolul 51. Autoritatea de supraveghere (1) În calitate de Autoritate de supraveghere se desemnează: a) CNPDCP pentru toate cazurile cu excepția situațiilor prevăzute la lit. b); b) Consiliul Superior al Magistraturii în cazul prelucrărilor de date cu caracter personal efectuate de către instanțele judecătorești în cadrul exercitării sarcinilor sale judiciare. (2) Autoritățile de supraveghere indicate la alin. (1), sunt responsabile de monitorizarea aplicării prezentei legi, în vederea protejării drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea și în vederea facilitării liberei circulații a datelor cu caracter personal (3) Autoritatea de supraveghere contribuie la aplicarea coerentă a prezentei legi și asigură conlucrarea și cooperarea cu autoritățile de supraveghere din Spațiul Economic European și alte autorități similare. (4) Autoritatea de supraveghere se conduce de legislația din domeniul protecției datelor cu caracter personal și la necesitate, ia în considerare actele emise de instituțiile Uniunii	La art. 51 alin. (1) lit. b), cuvântul „sarcinilor” se substituie cu cuvântul „funcției”. La art. 51 alin. (3), cuvintele „alte autorități similare” se substituie cu cuvintele „din alte țări”. Art. 51 alin. (4) se expune în următoarea redacție: <i>„(4) Autoritatea de supraveghere interpretează și aplică prezenta lege, luând în considerare actele emise de instituțiile Uniunii Europene în domeniul protecției datelor cu caracter personal.”</i>	Pentru a asigura previzibilitatea legii, autoritatea nu poate decide când să ia și când să nu ia în considerare practica UE. Având în vedere că proiectul legii transpune Regulamentul UE, este firesc ca interpretarea prezentei legi să fie făcută luând în considerare practica UE.

Europene în domeniul protecției datelor cu caracter personal		
Articolul 52. Independență (2) Membrii sau conducătorii fiecărei autorități de supraveghere, în cadrul îndeplinirii sarcinilor și al exercitării competențelor sale în conformitate cu prezenta lege, rămâne independent de orice influență externă directă sau indirectă și nici nu solicită, nici nu acceptă instrucțiuni de la o parte externă. (6) Fiecare autoritate de supraveghere face obiectul unui control financiar din partea Curții de Conturi a Republicii Moldova, care nu aduce atingere independenței sale și că dispune de bugete anuale distincte, publice, care pot face parte din bugetul general de stat sau național. (7) Autoritatea de supraveghere beneficiază de independență deplină în îndeplinirea sarcinilor sale și exercitarea competențelor sale în conformitate cu prezenta lege	La art. 52 alin. (6), cuvintele „a Republicii Moldova”, „că”, „pot”, „general”, „sau național” se exclud, iar cuvântul „face” se substituie cu „fac”. La art. 52 alin. (7) se exclude.	Alin. (7) repetă <i>mot-a-mot</i> norma alin. (1) al aceluiași articol.
Articolul 53. Condiții generale aplicabile conducerii CNPDCP (1) CNPDCP este condusă de un director care este numit de Parlamentul Republicii Moldova prin concurs, pentru un mandat de 7 ani, fără dreptul de a fi numit din nou în această funcție consecutiv, care este asistat de 2 adjuncți numiți de directorul CNPDCP. Directorii și directorii adjuncți, trebuie să dețină cetățenia Republicii Moldova, calificări, experiență și competențe necesare, în special în domeniul protecției	Art. 53 alin. (1)-(2) se expun în următoarea redacție: <i>„(1) CNPDCP este condusă de un director și de doi directori adjuncți numiți în funcție prin hotărâre a Parlamentului, la propunerea Președintelui Parlamentului, cu avizul comisiei parlamentare de profil. Durata mandatului directorului și al directorilor adjuncți este de 5 ani. Directorul și fiecare director adjuncț nu pot fi numiți în funcție pentru două mandate consecutive. Directorii și directorii adjuncți trebuie să dețină cetățenia Republicii Moldova, studii superioare, calificări, experiență și competențe profesionale necesare, în special în domeniul protecției datelor cu caracter personal, o bună reputație, o vechime de muncă de nu mai puțin de 5 ani în activități</i>	

datelor cu caracter personal nu mai puțin de 5 ani. (2) Numirea sau încetarea mandatului de director al CNPDCP se dispune de Parlament, cu votul a 3/5 a majorității deputaților aleși din numărul deputaților aleși. (3) În cazul în care termenul de exercitare a mandatului a expirat, directorul CNPDCP continuă să se afle în exercițiul funcției până la preluarea acestei funcții de către succesorul său, dar nu mai mult de 6 luni. (4) Prin derogare de la alin. (1), atribuțiile directorului CNPDCP încetează în cazul expirării mandatului, în cazul demisiei sau pensionării. (5) Directorul și directorii adjuncți ai CNPDCP pot fi demși în condițiile Legii nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcție de demnitate publică.	<i>din domeniul protecției datelor cu caracter personal, securității informaționale sau juridic, să nu aibă interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, ce derivă dintr-un act de constatare al Autorității Naționale de Integritate, precum și să nu aibă în ultimii 5 ani, în cazierul privind integritatea profesională, înscrieri cu privire la rezultatul negativ al testului de integritate profesională pentru încălcarea obligației prevăzute la art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrității instituționale. Directorul trebuie să fi îndeplinit o funcție de conducere, în care a făcut dovada competenței sale profesionale și manageriale. Directorul și directorii adjuncți ai CNPDCP nu reprezintă autoritatea care i-a numit și sînt independenți în luarea deciziilor.</i> <i>(2) Calitatea de director sau directori adjuncți ai CNPDCP este incompatibilă cu exercitarea oricărei alte activități remunerate, profesionale sau de consultanță, cu participarea, directă sau prin persoane interpuse, la conducerea sau administrarea unor întreprinderi publice sau private, cu excepția activității didactice și științifice. Directorul și directorii adjuncți ai CNPDCP nu pot fi desemnați experți sau arbitri nici de părți și nici de instanța judecătorească sau de către o altă instituție. Directorul și directorii adjuncți ai CNPDCP nu pot face parte din partide sau formațiuni politice.”</i> La art. 53 alin. (3), cuvântul „CNPDCP” se substituie cu textul „și/sau directorii adjuncți ai CNPDCP”, iar la final se completează cu o propoziție nouă, cu următorul cuprins: „Cel puțin cu o lună pînă la expirarea mandatului directorului și/sau al directorului adjuncți ai CNPDCP, directorul CNPDCP va notifica în acest sens	

Parlamentul, pentru demararea procesului de numire a unui nou director sau director adjunct.”.

La art. 53 alin. (4), după cuvintele „atribuțiile directorului” se adaugă cuvintele „și ale directorilor adjuncti ai”, după cuvântul „demisiei” se adaugă textul „ , revocării”, iar după cuvântul „pensionării” se adaugă textul „ , precum și în cazul decesului”.

La art. 53 alin. (5), cuvintele „Directorii și directorii adjuncti ai CNPDCP pot fi demisi” se substituie cu textul „Revocarea directorului sau a directorului adjunct al CNPDCP se face de Parlament, la propunerea Președintelui Parlamentului sau a 1/3 din numărul deputaților aleși,” , iar la final se completează cu textul „ , precum și în cazul în care:

- a) a încălcat prevederile prezentei legi, fapt stabilit de către instanța de judecată, sau a fost condamnat prin hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă pentru săvârșirea unei infracțiuni;*
- b) survine cel puțin una din situațiile prevăzute la alin. (2), fapt stabilit prin act de constatare rămas definitiv;*
- c) nu-și poate îndeplini atribuțiile din cauza incapacității fizice sau psihice, constatată de către o comisie medicală;*
- d) se constată executarea necorespunzătoare sau neexecutarea atribuțiilor sale;*
- e) se constată, în rezultatul controlului parlamentar efectuat în condițiile legii, o activitate defectuoasă.”.*

Art. 53 se completează cu alin. (6)-(13) cu următorul cuprins:

„(6) La stabilirea temeiului de revocare din funcție pe motivul executării necorespunzătoare sau al neexecutării atribuțiilor de serviciu ori pe motivul aprecierii activității CNPDCP ca fiind defectuoasă, comisia parlamentară de profil va analiza, în mod

obiectiv și transparent, managementul instituțional, actele adoptate de CNPDCP, rapoartele de activitate ale CNPDCP, rapoartele de audit, plângerile, reclamațiile, petițiile, obiectivele individuale de activitate și indicatorii de performanță pentru persoana evaluată, alte date și informații relevante acumulate și prezentate comisiei. În baza analizei efectuate, comisia parlamentară de profil întocmește un raport prin care apreciază competențele manageriale și competențele profesionale ale directorului sau directorului adjunct al CNPDCP, modul în care acesta își realizează atribuțiile de serviciu ori, după caz, apreciază eficiența activității CNPDCP. În procesul examinării temeiurilor de revocare din funcție, comisia parlamentară de profil poate audia directorul și directorii adjuncti ai CNPDCP și orice angajat al instituției în care aceștia activează, de asemenea poate solicita și primi orice informație relevantă de la persoane fizice sau juridice. În cazul în care comisia parlamentară de profil constată existența temeiurilor de revocare din funcție prevăzute la alin. (5) lit. d) și e), aceasta întocmește un raport motivat, în care se indică faptele, împrejurările și circumstanțele ce servesc drept temei pentru revocarea din funcție, și îl remite plenului Parlamentului.

(7) În baza raportului comisiei parlamentare de profil, Parlamentul, cu votul majorității deputaților aleși, poate revoca din funcție directorul și/sau directorii adjuncti ai CNPDCP. Hotărârea Parlamentului de revocare din funcție a directorului și/sau directorului adjunct al CNPDCP poate fi contestată în instanța de judecată în condițiile și termenele prevăzute de Codul administrativ.

(8) Directorul și directorii adjuncti ai CNPDCP se revocă din funcție cu votul majorității deputaților aleși.

(9) În caz de vacanță a funcției de director și/sau director adjunct al CNPDCP, se va proceda, conform

	<i>alin. (1), la numirea unui nou director și/sau director adjunct în funcția devenită vacantă.</i> <i>(10) Directorul și directorii adjuncți ai CNPDCP sînt obligați să notifice de îndată Parlamentului survenirea oricărei situații de incompatibilitate prevăzute la alin. (2), ei fiind de drept suspendați din funcție din momentul survenirii acestei situații, iar dacă situația se prelungește peste 10 zile calendaristice, mandatul încetează și se procedează conform prevederilor alin. (5) și (8).</i> <i>(11) Directorul și directorii adjuncți ai CNPDCP depun declarații de avere și interese personale în condițiile legii.</i> <i>(12) Directorul și directorii adjuncți ai CNPDCP, la numire în funcție, depun următorul jurământ: „Jur să slujesc Republica Moldova cu credință, să respect Constituția și legile Republicii Moldova, să protejerez proprietatea publică, democrația și bunăstarea poporului.”.</i> <i>(13) Jurămîntul se depune în fața Parlamentului după adoptarea actului de numire.”.</i>	
Articolul 54. Norme privind instituirea autorității de supraveghere (1) Actele normative trebuie să conțină: a) Instituirea autorității de supraveghere; b) calificările și condițiile de eligibilitate necesare pentru a fi numit în calitate de membru al autorității de supraveghere; c) normele și procedurile pentru numirea membrului sau a membrilor autorității de supraveghere;	Art. 54 va avea următoarea denumire: „Obligația privind păstrarea secretului profesional”, iar alin. (1) se exclude.	Această normă din Regulamentul UE nu se transpune. Conform acestei norme, prevederile respective trebuie specificate expres în legi. Mai mult decât atât, prevederile art. 54 alin. (1) au fost excluse în mai multe rânduri în cadrul ședințelor grupului de lucru de pe lângă Ministerul Justiției.

d) durata mandatului membrului sau membrilor fiecărei autorități de supraveghere, de minimum patru ani; e) dacă și de câte ori este eligibil pentru reînnoire mandatul membrului sau membrilor fiecărei autorități de supraveghere; f) condițiile care reglementează obligațiile membrului sau membrilor și ale personalului fiecărei autorități de supraveghere, interdicții privind acțiunile, ocupațiile și beneficiile incompatibile cu acestea în cursul mandatului și după încetarea acestuia, precum și normele care reglementează încetarea contractului de angajare. (2) Membrii, conducătorii și angajații autorităților de supraveghere au obligația, de a respecta atât pe parcursul mandatului sau a raporturilor de muncă, cât și după încetarea acestuia, secretul profesional în ceea ce privește informațiile confidențiale de care au luat cunoștință în cursul îndeplinirii sarcinilor sau al exercitării competențelor lor. Pe durata mandatului/funțiilor lor, această obligație de păstrare a secretului profesional se aplică în special în ceea ce privește raportarea de către persoane fizice a încălcărilor prezentei legi.		
Articolul 55. Sarcini (1) Fără a aduce atingere altor sarcini stabilite în temeiul prezentei legi, autoritatea de supraveghere: a) monitorizează și asigură aplicarea prezentei lege;	La art. 55 alin. (1) lit. c), după cuvintele „oferă consiliere” se adaugă textul „, în conformitate cu actele normative,”, cuvintele „Republicii Moldova” se exclud, iar cuvintele „măsurile legislative” se substituie cu cuvintele „actele normative”. La art. 55 alin. (1) lit. d), cuvintele „prezenta lege” se substituie cu „prezentei legi”.	

b) promovează acțiuni de sensibilizare și de înțelegere în rândul publicului a riscurilor, normelor, garanțiilor și drepturilor în materie de prelucrare. Se acordă atenție specială activităților care se adresează în mod specific copiilor; c) oferă consiliere Parlamentului Republicii Moldova, Guvernului Republicii Moldova și altor instituții și organisme cu privire la măsurile legislative și administrative referitoare la protecția drepturilor și libertăților persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea; d) promovează acțiuni de sensibilizare a operatorilor și a persoanelor împuternicite de aceștia cu privire la obligațiile care le revin în temeiul prezentei lege; e) la cerere, furnizează informații oricărei persoane vizate în legătură cu exercitarea drepturilor sale în conformitate cu prezenta lege și, dacă este cazul, cooperează cu autoritățile de supraveghere din alte state în acest scop; f) tratează plângerile depuse de o persoană vizată, un organism, o organizație sau o asociație în conformitate cu art.62 și investighează într-o măsură adecvată obiectul plângerii și informează reclamantul cu privire la evoluția și rezultatul investigației, într-un termen rezonabil, în special dacă este necesară efectuarea unei investigații mai amănunțite sau coordonarea cu o altă autoritate de supraveghere; g) cooperează, inclusiv prin schimb de informații, cu alte autorități de supraveghere și își oferă	La art. 55 alin. (1) lit. f), cifra „62” se substituie cu cifra „59”. La art. 55 alin. (1) lit. j), după cuvântul „adoptă” se adaugă cuvintele „sau aprobă”, textul „art. 28 alin. (8)” se substituie cu textul „art. 28 alin. (7)”, iar textul „art. 46 alin. (2) lit. c)” se substituie cu textul „art.46 alin. (2) lit. c) și d)”. La art. 55 alin. (1) lit. t) se exclude.	Considerăm că norma art. 55 alin. (1) lit. t) nu reprezintă o sarcină, dar o cerință generală așa cum a fost stabilită la art. 51 alin. (4).

asistență reciprocă pentru a asigura coerența aplicării și respectării prezentei legi; h) desfășoară investigații privind aplicarea prezentei legi, inclusiv pe baza unor informații primite de la o altă autoritate de supraveghere sau de la o altă autoritate publică; i) monitorizează evoluțiile relevante, în măsura în care acestea au impact asupra protecției datelor cu caracter personal, în special evoluția tehnologiilor informației și comunicațiilor și a practicilor comerciale; j) adoptă clauze contractuale standard menționate la art. 28 alin. (8) și la art.46 alin. (2) lit.d); k) întocmește și menține la zi o listă în legătură cu cerința privind evaluarea impactului asupra protecției datelor, în conformitate cu art.35 alin.(4). l) oferă consiliere cu privire la operațiunile de prelucrare menționate la art. 36 alin. (2); m) încurajează elaborarea de coduri de conduită în conformitate cu art. 40 alin.(1), își dă avizul cu privire la acestea și le aprobă pe cele care oferă suficiente garanții, în conformitate cu art. 40 alin. (5); n) încurajează stabilirea unor mecanisme de certificare, precum și a unor sigilii și mărci în domeniul protecției datelor în conformitate cu art. 42 alin.(1) și aprobă criteriile de certificare în conformitate cu art.42 alin.(5); o) acolo unde este cazul, efectuează o revizuire periodică a certificărilor acordate, în conformitate cu art. 42 alin. (7);		

p)elaborează și publică criteriile de acreditare a unui organism de monitorizare a codurilor de conduită în conformitate cu art. 41 și a unui organism de certificare în conformitate cu art. 43; q)coordonează procedura de acreditare a unui organism de monitorizare a codurilor de conduită în conformitate cu art. 41 și a unui organism de certificare în conformitate cu art. 43; r)autorizează clauzele și dispozițiile contractuale menționate la art. 46 alin. (3); s)aprobă regulile corporatiste obligatorii în conformitate cu art. 47; t) ține cont de practica Uniunii Europene în domeniul protecției datelor cu caracter personal; u)menține la zi evidențe interne privind încălcările prezentei legi și măsurile luate, în special avertismentele emise și sancțiunile impuse în conformitate cu art. 56 alin. (2); v)îndeplinește orice alte sarcini legate de protecția datelor cu caracter personal. (2)Autoritatea de supraveghere facilitează depunerea plângerilor menționate la alin. (1)Lit. f) prin măsuri precum punerea la dispoziție a unui formular de depunere a plângerii care să poată fi completat inclusiv în format electronic, fără a exclude alte mijloace de comunicare. (3)Îndeplinirea sarcinilor autorității de supraveghere este gratuită pentru persoana vizată și, după caz, pentru responsabilul cu protecția datelor.		

(4) În cazul în care cererile sunt în mod vădit nefondate sau excesive, în special din cauza caracterului lor repetitiv, autoritatea de supraveghere poate percepe o taxă rezonabilă, bazată pe costurile administrative, sau poate refuza să le trateze. Sarcina de a demonstra caracterul evident nefondat sau excesiv al cererii revine autorităților de supraveghere		
Articolul 56. Competențe (1) Autoritatea de supraveghere are următoarele competențe de investigare: a) de a da dispoziții operatorului și persoanei împuternicite de operator și, după caz, reprezentantului operatorului sau al persoanei împuternicite de operator să furnizeze orice informații pe care autoritatea de supraveghere le solicită în vederea îndeplinirii sarcinilor sale; b) de a efectua investigații sub formă de audituri privind protecția datelor conform Capitolului IX din prezenta lege; c) de a efectua o revizuire a certificărilor acordate în temeiul art.42 alin. (7); d) de a notifica operatorul sau persoana împuternicită de operator cu privire la presupusa încălcare a prezentei legi; e) de a obține, din partea operatorului și a persoanei împuternicite de operator, accesul la toate datele cu caracter personal și la toate informațiile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor sale; f) de a obține accesul la oricare dintre incintele operatorului și ale persoanei împuternicite de operator, inclusiv la orice echipamente și	Se propune reformularea lit. f) art. 56 alin. (1) al proiectului, or redacția actuală oferă acces absolut autorității de supraveghere în toate încăperile, care constituie proprietatea privată a operatorului și a persoanei împuternicite de operator, precum și accesul absolut la orice echipamente și mijloace de prelucrare a datelor. Având în vedere că, operatorul poate fi persoana fizică, iar sediul acestuia poate fi chiar și adresa de domiciliu a persoanei, este obligatoriu a se ține cont de limitele legale la acordarea dreptului de acces al autorității de supraveghere în toate încăperile operatorului, or există riscul de a fi încălcat atât art. 1 alin. (1) Cod Civil al RM, cât și art. 29 din Constituția Republicii Moldova. Astfel, atragem atenția asupra faptului că activitatea autorității de supraveghere nicidecum nu cade sub incidența art. 29 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, respectiv odată ce operatorul (persoană fizică sau juridică) nu și-a exprimat consimțământul de a oferi accesul autorității de supraveghere în incinta încăperilor deținute cu drept de proprietate și accesul la echipamentele, dispozitivele deținute cu drept de proprietate, autoritatea de supraveghere nu are dreptul de a pătrunde în interiorul încăperilor respective, decât cu prezentarea actului judecătoresc prin care a fost autorizat acest acces.	

mijloace de prelucrare a datelor, în conformitate cu actele normative; (2) Fiecare autoritate de supraveghere are toate următoarele competențe corective: a) de a emite avertizări în atenția unui operator sau a unei persoane împuternicite de operator cu privire la posibilitatea ca operațiunile de prelucrare prevăzute să încalce dispozițiile prezentei legi; b) de a emite mustrări adresate unui operator sau unei persoane împuternicite de operator în cazul în care operațiunile de prelucrare au încălcat dispozițiile prezentei legi; c) de a da dispoziții operatorului sau persoanei împuternicite de operator să respecte cererile persoanei vizate de a-și exercita drepturile în temeiul prezentei legi; d) de a da dispoziții operatorului sau persoanei împuternicite de operator să asigure conformitatea operațiunilor de prelucrare cu dispozițiile prezentei legi, specificând, după caz, modalitatea și termenul-limită pentru aceasta; e) de a obliga operatorul să informeze persoana vizată cu privire la o încălcare a protecției datelor cu caracter personal; f) de a impune o limitare temporară sau definitivă, inclusiv o interdicție asupra prelucrării; g) de a dispune rectificarea sau ștergerea datelor cu caracter personal sau restricționarea prelucrării, în temeiul art. 16, 17 și 18, precum și notificarea acestor acțiuni destinatarilor cărora	Referitor la art. 56 alin. (2) lit. f): „de a impune o limitare temporară sau definitivă, inclusiv o interdicție asupra prelucrării”, se atestă că, chiar și dacă autoritatea de supraveghere va impune o careva limitare/interdicție de prelucrare a datelor cu caracter personal, aceasta va fi inefficientă or proiectul legii nu prevede un mecanism prin care poate fi pusă în executare această limitare/interdicție de prelucrare a datelor. Se constată că, până la adoptarea unei hotărâri judecătorești, interdicțiile stabilite de către autoritatea de supraveghere riscă a rămâne neexecutate, cu continuarea prelucrării ilegale a datelor cu caracter personal. La art. 56 alin. (3) lit. b), cuvintele „Republicii Moldova” se exclud. La art. 56 alin. (3) lit. g), după cuvântul „adopta” se adaugă cuvintele „sau aproba”, textul „art. 28 alin. (8)” se substituie cu „art. 28 alin. (7)”, iar textul „art. 46 alin. (2) lit. d)” se substituie cu textul „art. 46 alin. (2) lit. c) și d)”. Art. 56 alin. (4) și (5) se exclud. Alin. (6) devine alin. (9). Articolul se completează cu alin. (4)-(8), cu următorul cuprins: „(4) Măsurile restrictive prevăzute de prezenta lege reprezintă acțiuni și/sau inacțiuni dispuse de către	Norma alin. (4) este una declarativă, Republica Moldova având obligația să specifice aceste norme în mod expres, fără de care atribuțiile Centrului nu pot fi exercitate. Aceeași obiecție este valabilă și cu referire la norma alin. (5).

le-au fost divulgate datele cu caracter personal, în conformitate cu art. 17 alin. (2) și cu art. 19; h)de a retrage o certificare sau de a obliga organismul de certificare să retragă o certificare eliberată în temeiul art.42 și 43 sau de a obliga organismul de certificare să nu elibereze o certificare în cazul în care cerințele de certificare nu sunt sau nu mai sunt îndeplinite; i)de a impune amenzi administrative în conformitate cu art. 64, în completarea sau în locul măsurilor menționate la prezentul alineat, în funcție de circumstanțele fiecărui caz în parte; j)de a dispune suspendarea fluxurilor de date către un destinatar dintr-o țară terță sau către o organizație internațională; (3)Fiecare autoritate de supraveghere are toate următoarele competențe de autorizare și de consiliere: a)de a oferi consiliere operatorului în conformitate cu procedura de consultare prealabilă menționată la art. 36; b)de a emite avize, din proprie inițiativă sau la cerere, Parlamentului Republicii Moldova, Guvernului Republicii Moldova, altor instituții și organisme, precum și publicului, cu privire la orice aspect legat de protecția datelor cu caracter personal; c)de a autoriza prelucrarea menționată la art.36 alin. (5), în cazul în care actele normative prevăd o astfel de autorizare prealabilă; d)de a emite un aviz și de a aproba proiectele de coduri de conduită, în conformitate cu art. 40 alin. (5);	<i>autoritatea de supraveghere cu scopul eliminării sau diminuării unui pericol iminent și imediat pentru protecția datelor cu caracter personal, constatată în cadrul procedurii de examinare a cazurilor de încălcare a legislației privind protecția datelor cu caracter personal.</i> <i>(5) Orice măsură restrictivă nu poate fi impusă decât în limitele stabilite la alin. (2).</i> <i>(6) Persoana supusă controlului are dreptul de a include în obiecțiile sale la raportul de investigație explicații și/sau obiecții în privința măsurilor restrictive prescrise, care vor fi examinate în mod obligatoriu de conducătorul autorității de supraveghere.</i> <i>(7) Decizia prin care se impun măsuri restrictive va conține inclusiv informația cu privire la cauzele prescrierii de măsuri restrictive, pericolul constat care urmează a fi evitat prin măsura prescrisă, temeiurile legale de prescriere a măsurii, identificarea în detaliu a acțiunilor/inacțiunilor care se impun, identificarea expresă a informațiilor, documentelor, echipamentelor, mijloacelor, suporturilor, altor bunuri asupra cărora se extind măsurile restrictive, după caz, termenul-limită pentru aplicarea măsurii, calea de atac a deciziei prin care se impun măsurile restrictive.</i> <i>(8) Termenul indicat pentru măsura restrictivă începe să curgă de la recepționarea de către destinatar a deciziei în care se conține prescripția corespunzătoare, fiind comunicat destinatarului prin orice modalitate care permite autorității de supraveghere confirmarea recepționării.”.</i>	

e)de a acredita organismele de certificare în conformitate cu art. 43; f)de a emite certificări și de a aproba criterii de certificare în conformitate cu art.42 alin.(5); g)de a adopta clauzele standard în materie de protecție a datelor menționate la art. 28 alin. (8) și la art. 46 alin. (2) lit. d); h)de a autoriza clauzele contractuale menționate la art. 46 alin. (3) lit. a); i)de a autoriza acordurile administrative menționate la art. 46 alin. (3) lit. b); j)de a aproba reguli corporatiste obligatorii în conformitate cu art.47; k) de a emite acte normative necesare pentru aplicarea prevederilor prezentei legi. (4)Exercitarea competențelor conferite în temeiul prezentului articol face obiectul unor garanții adecvate, inclusiv căi de atac judiciare eficiente și procese echitabile, prevăzute în actele normative. (5)Autoritatea de supraveghere are competența de a aduce în fața autorităților judiciare cazurile de încălcare a prezentei legi și, după caz, de a iniția sau de a se implica într-un alt mod în proceduri judiciare, în scopul de a asigura aplicarea dispozițiilor prezentei legi. (6)Actele normative pot să prevadă faptul că autoritatea de supraveghere are competențe suplimentare, în afara celor menționate la alin. (1), (2) și (3).		
Articolul 57. Rapoarte de activitate	La art. 57 alin. (1), în final se adaugă textul „, care poate include o listă a tipurilor de încălcări notificate și a tipurilor de măsuri luate în conformitate cu art. 56 alin. (2).”	Adăugirea propusă la art. 57 alin. (1) corespunde reglementărilor din Regulamentul (UE), care la art. 59 stabilește următoarele:

(1) Anual, până la data de 1 aprilie, autoritatea de supraveghere prezintă Parlamentului raportul de activitate pentru anul precedent. (2) Raportul de activitate se publică pe pagina web oficială a autorității de supraveghere.		„Fiecare autoritate de supraveghere întocmește un raport anual cu privire la activitățile sale, care poate include o listă a tipurilor de încălcări notificate și a tipurilor de măsuri luate în conformitate cu articolul 58 alineatul (2). Rapoartele se transmit parlamentului național, guvernului și altor autorități desemnate prin dreptul intern. Acestea se pun la dispoziția publicului, a Comisiei și a comitetului.”.
Articolul 59. Dreptul de a depune o plângere la o autoritate de supraveghere (1) Fără a aduce atingere oricăror alte căi de atac administrative sau judiciare, orice persoană vizată are dreptul de a depune o plângere la o autoritate de supraveghere. (2) Autoritatea de supraveghere informează reclamantul cu privire la evoluția și rezultatul plângerii, inclusiv posibilitatea de a exercita o cale de atac judiciară în temeiul art. 60.	La art. 59, cuvintele „o autoritate” se substituie cu cuvântul „autoritatea”, iar în final se adaugă textul „care este competentă în temeiul art. 51, în cazul în care consideră că prelucrarea datelor cu caracter personal care o vizează încalcă prezenta lege.”	Norma propusă corespunde sensului art. 77 din Regulamentul UE.
Articolul 60. Dreptul la o cale de atac judiciară eficientă împotriva unei autorități de supraveghere (1) Fără a aduce atingere oricăror alte căi de atac administrative sau nejudiciare, fiecare persoană fizică sau juridică are dreptul de a exercita o cale de atac judiciară eficientă împotriva unei decizii obligatorii din punct de vedere juridic a unei autorități de supraveghere care o vizează. (2) Fără a aduce atingere oricăror alte căi de atac administrative sau nejudiciare, fiecare persoană vizată are dreptul de a exercita o cale de atac judiciară eficientă în cazul în care Autoritatea de supraveghere care este competentă în temeiul	La art. 60, alin. (1) se expune în următoarea redacție: <i>„(1) Fără a aduce atingere oricăror alte căi de atac administrative sau nejudiciare, fiecare persoană are dreptul de a contesta orice decizie a unei autorități de supraveghere care o vizează, direct în instanța de judecată, în conformitate cu prevederile Codului administrativ, fără respectarea procedurii prealabile.”.</i> Articolul se completează cu alin. (2)-(7) cu următorul cuprins: <i>„(2) Persoana supusă investigației care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, prin acțiunile sau inacțiunile inspectorului este în drept să le conteste, în tot sau în parte, prin depunerea la autoritatea de supraveghere a unei cereri prealabile de</i>	

art. 51 nu tratează o plângere sau nu informează persoana vizată în termen de trei luni cu privire la progresele sau la soluționarea plângerii depuse în temeiul art. 59, prin adresarea directă în instanța de contencios administrativ competentă	<i>contestare, în formă scrisă.</i> <i>(3) Examinarea și emiterea deciziei pe marginea cererii prealabile de contestare, depuse în baza alin. (2), se realizează în termen de până la 5 zile lucrătoare de la data depunerii cererii.</i> <i>(4) Decizia cu privire la rezultatele examinării cererii prealabile de contestare, depuse în baza alin. (2), poate fi contestată în conformitate cu prevederile Codului administrativ.</i> <i>(5) Introducerea contestației prevăzute la alin. (1) suspendă numai plata amenzii, până la pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive.</i> <i>(6) În afară de cazul prevăzut la alin. (6), intentarea acțiunii în justiție nu suspendă executarea deciziei autorității de supraveghere până la soluționarea cauzei în fond de instanța de judecată, dacă instanța nu dispune altfel.</i> <i>(7) În cazul în care decizia atacată în partea ce ține de aplicarea sancțiunilor a fost anulată, în tot sau în parte, printr-o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, suma corespunzătoare a amenzii se restituie plătitorului acesteia din bugetul de stat în termen de 45 de zile.”</i> La art. 60, alin. (2) devine alin. (8), iar cuvintele „<i>exercita o cale de atac judiciară eficientă</i>” se substituie cu „<i>se adresa direct în instanța de contencios administrativ competentă</i>”, cuvintele „<i>prin adresarea directă în instanța de contencios administrativ competentă</i>” se exclud.	
Articolul 61. Dreptul la o cale de atac judiciară eficientă împotriva unui operator sau unei persoane împuternicite de operator	La art. 61, cuvintele „<i>exercita o cale de atac judiciară eficientă</i>” se substituie cu cuvintele „<i>se adresa direct în instanța competentă</i>”.	

Fără a aduce atingere vreunei căi de atac administrative sau nejudiciare disponibile, inclusiv dreptului de a depune o plângere către autoritate de supraveghere în temeiul art. 59, fiecare persoană vizată are dreptul de a exercita o cale de atac judiciară eficientă în cazul în care consideră că drepturile de care beneficiază în temeiul prezentei legi au fost încălcate ca urmare a prelucrării datelor sale cu caracter personal fără a se respecta prezenta lege.		
Articolul 62. Reprezentarea persoanelor vizate (1) Persoana vizată are dreptul de a mandata un organism, o organizație sau o asociație fără scop lucrativ, care au fost constituite în mod corespunzător, ale căror obiective statutare sunt de interes public, care sunt active în domeniul protecției drepturilor și libertăților persoanelor vizate în ceea ce privește protecția datelor lor cu caracter personal, să depună plângerea în numele său, să exercite în numele său drepturile menționate la art. 59, 60 și 61, precum și să exercite dreptul de a primi despăgubiri menționat la art. 63 în numele persoanei vizate, dacă acest lucru este prevăzut în actele normative. (2) Organismele, organizațiile sau asociațiile menționate la alin. (1), independent de mandatul unei persoane vizate, au dreptul de a depune o plângere la autoritatea de supraveghere care este competentă în temeiul art. 59 și de a exercita drepturile menționate la art. 60 și 61, în cazul în care consideră că	La art. 62 alin. (1), după cuvintele „constituite în mod corespunzător” se adaugă cuvintele „în conformitate cu actele normative”, iar textul „, precum și să exercite dreptul de a primi despăgubiri menționat la art. 63 în numele persoanei vizate, dacă acest lucru este prevăzut în actele normative” se exclude. La art. 62 alin. (2), cifra „59” se substituie cu cifra „51”.	Legea nr. 105/2003 privind protecția drepturilor consumatorilor nu permite asociațiilor de profil să se adreseze după recuperarea prejudiciului în numele consumatorilor. Asemenea acțiuni pot fi depuse numai nemijlocit de consumatori, care, conform art. 20, sunt obligați să facă dovada prejudiciului.

drepturile unei persoane vizate în temeiul prezentei legi au fost încălcate ca urmare a prelucrării.		
	Se propune completarea proiectului de lege cu art. 63, cu următorul conținut: Articolul 63. Dreptul la despăgubiri și răspunderea <i>(1) Orice persoană care a suferit un prejudiciu material sau moral ca urmare a unei încălcări a prezentei legi are dreptul să obțină despăgubiri de la operator sau de la persoana împuternicită de operator pentru prejudiciul suferit.</i> <i>(2) Orice operator implicat în operațiunile de prelucrare este răspunzător pentru prejudiciul cauzat de operațiunile sale de prelucrare care încalcă prezenta lege. Persoana împuternicită de operator este răspunzătoare pentru prejudiciul cauzat de prelucrare numai în cazul în care nu a respectat obligațiile din prezenta lege care revin în mod specific persoanelor împuternicite de operator sau a acționat în afara sau în contradicție cu instrucțiunile legale ale operatorului.</i> <i>(3) Operatorul sau persoana împuternicită de operator este exonerat de răspundere în temeiul alin. (2) dacă dovedește că nu este răspunzător în niciun fel pentru evenimentul care a cauzat prejudiciul.</i> <i>(4) În cazul în care mai mulți operatori sau mai multe persoane împuternicite de operator, sau un operator și o persoană împuternicită de operator sunt implicați în aceeași operațiune de prelucrare și răspund, în temeiul alin. (2) și (3), pentru orice prejudiciu cauzat de prelucrare, fiecare operator sau persoană împuternicită de operator este răspunzător pentru întregul prejudiciu pentru a asigura despăgubirea efectivă a persoanei vizate.</i>	Norma propusă pentru considerare este similară celei reglementate în art. 82 din Regulamentul (UE). Norma de asemenea are în vedere considerentele recitalului (146) din același Regulament (UE).

	(5) În cazul în care un operator sau o persoană împuternicită de operator a plătit, în conformitate cu alin. (4), în totalitate despăgubirile pentru prejudiciul cauzat, respectivul operator sau respectiva persoană împuternicită de operator are dreptul să solicite de la ceilalți operatori sau celelalte persoane împuternicite de operator implicate în aceeași operațiune de prelucrare recuperarea acelei părți din despăgubiri care corespunde părții lor de răspundere pentru prejudiciu, în conformitate cu condițiile stabilite la alin. (2). (6) Persoanele vizate care se consideră prejudiciate printr-o încălcare a prezentei legi pot înainta cerere privind repararea prejudiciului în termen de un an de la data la care decizia autorității de supraveghere pe care se întemeiază acțiunea a rămas definitivă sau a fost menținută, în tot sau în parte, printr-o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă.”	
Articolul 64. Condiții generale pentru impunerea amenzilor administrative (1) Autoritatea de supraveghere asigură faptul că impunerea unor amenzi administrative în conformitate cu prezentul articol pentru încălcările prezentei legi menționate la alin. (4), (5) și, (6) este, în fiecare caz, eficace, proporțională și disuasivă. (2) În funcție de circumstanțele fiecărui caz în parte, amenzile administrative sunt impuse în completarea sau în locul măsurilor menționate la art. 56 alin. (2) lit. a)-h) și j). Atunci când se ia decizia dacă să se impună o amendă administrativă și decizia cu privire la valoarea amenzii administrative în fiecare caz în parte, se acordă atenția cuvenită următoarelor aspecte:	La art. 64 alin. (1), în final se adaugă textul: „Prin derogare de la Codul contravențional, amenzile pentru încălcarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal se stabilesc conform prezentei legi.” La art. 64 alin. (2), după textul „art. 56 alin. (2) lit. a)-h) și j).” se adaugă următorul text „În cazul unei încălcări minore sau în cazul în care amenda susceptibilă de a fi impusă ar constitui o sarcină disproporționată pentru o persoană fizică, poate fi emis un avertisment în locul unei amenzi.”, mai departe după text. La art. 64 alin. (4), cifra „2” se substituie cu „1”. La art. 64 alin. (5), cifra „4” se substituie cu „2”.	Se propune considerarea acestei norme conținute în recitalul (148) din Regulamentul UE pentru a deveni clar că, pentru încălcări minore, amendă nu se aplică. Mărimea maximă a amenzii se propune a fi ajustată la valoarea agreeată în cadrul ședinței grupului de lucru de pe lângă Ministerul Justiției. Mărimea maximă a amenzii se propune a fi ajustată la valoarea agreeată în cadrul ședinței grupului de lucru de pe lângă Ministerul Justiției.

a)natura, gravitatea și durata încălcării, ținându-se seama de natura, domeniul de aplicare sau scopul prelucrării în cauză, precum și de numărul persoanelor vizate afectate și de nivelul prejudiciilor suferite de acestea; b)dacă încălcarea a fost comisă intenționat sau din neglijență; c)orice acțiuni întreprinse de operator sau de persoana împuternicită de operator pentru a reduce prejudiciul suferit de persoana vizată; d)gradul de responsabilitate al operatorului sau al persoanei împuternicite de operator ținându-se seama de măsurile tehnice și organizatorice implementate de aceștia în temeiul art. 25 și 32; e)eventualele încălcări anterioare relevante comise de operator sau de persoana împuternicită de operator; f)gradul de cooperare cu autoritatea de supraveghere pentru a remedia încălcarea și a atenua posibilele efecte negative ale încălcării; g)categoriile de date cu caracter personal afectate de încălcare; h)modul în care încălcarea a fost adusă la cunoștința autorității de supraveghere, în special dacă și în ce măsură operatorul sau persoana împuternicită de operator a notificat încălcarea; i)în cazul în care măsurile menționate la art. 56 alin. (2) au fost dispuse anterior împotriva operatorului sau persoanei împuternicite de operator în cauză cu privire la același obiect, respectarea respectivelor măsuri;	La art. 64 alin. (5) lit. e) și alin. (6), cuvintele „unui ordin” se substituie cu „unei prescripții”. La art. 64 alin. (6), în final se adaugă textul: „În cazul în care cifra mondială totală anuală de afaceri realizată în anul anterior sancționării nu poate fi determinată, se ia în considerare ultimul an anterior sancționării în care întreprinderea a realizat o cifră de afaceri.”. La art. 64 alin. (6), cifra „4” se substituie cu „2”. La art. 64 alin. (7), după cuvintele „autorităților publice” se adaugă cuvintele „și organismelor publice”, mai departe după text. La art. 64, alin. (8) se expune în următoarea redacție: <i>„(8) Pentru a determina cuantumul amenzii care urmează să fie aplicată, autoritatea de supraveghere utilizează valoarea vânzărilor de bunuri sau servicii, realizate de întreprindere, care au legătură directă sau indirectă cu încălcarea, în sectorul geografic relevant din teritoriul Republicii Moldova. Autoritatea de supraveghere utilizează în mod normal vânzările realizate de întreprindere în cursul ultimului an complet de participare a sa la încălcare. Valoarea vânzărilor se determină înainte de aplicarea TVA și a altor taxe legate direct de vânzări.”</i> Art. 64 se completează cu alin. (9)-(18), cu următorul cuprins: <i>„(9) În cazul contestării deciziei de aplicare a amenzii, instanța de judecată poate reduce amenzile aplicate</i>	Noțiunea utilizată în legislația internă pentru a desemna acest tip de acte este prescripția. Mărimea maximă a amenzii se propune a fi ajustată la valoarea agreeată în cadrul ședinței grupului de lucru de pe lângă Ministerul Justiției. Se propune transpunerea în legislația națională a practicii din statele UE, unde amenda se calculează din valoarea vânzărilor care au legătură cu încălcarea (proiectul de lege nu clarifică aceste aspecte și lasă loc de interpretare). De asemenea, norma alin. (8) din proiectul de lege a fost propusă spre excludere deoarece este una declarativă, Republica Moldova având obligația să specifice aceste norme în mod expres, fără de care atribuțiile Centrului nu pot fi exercitate.

j)aderarea la coduri de conduită aprobate, în conformitate cu art.40, sau la mecanisme de certificare aprobate, în conformitate cu art. 42;

k)orice alt factor agravant sau atenuant aplicabil circumstanțelor cazului, cum ar fi beneficiile financiare dobândite sau pierderile evitate în mod direct sau indirect de pe urma încălcării.

(3)În cazul în care un operator sau o persoană împuternicită de operator încalcă în mod intenționat sau din neglijență, pentru aceeași operațiune de prelucrare sau pentru operațiuni de prelucrare conexe, mai multe dispoziții din prezenta lege, cuantumul total al amenzii administrative nu poate depăși suma prevăzută pentru cea mai gravă încălcare.

(4)Pentru încălcările dispozițiilor următoare, în conformitate cu alin. (2), se aplică amenzi administrative de până la 2 000 000 lei sau, în cazul unei întreprinderi, de până la 2 % din cifra de afaceri mondială totală anuală corespunzătoare exercițiului financiar anterior, luându-se în calcul cea mai mare valoare:

a)obligațiile operatorului și ale persoanei împuternicite de operator în conformitate cu art. 8, 11, 25-39, 42 și 43;

b)obligațiile organismului de certificare în conformitate cu art.42 și 43;

c)obligațiile organismului de monitorizare în conformitate cu art. 41 alin. (4).

(5)Pentru încălcările dispozițiilor următoare, în conformitate cu alin. (2), se aplică amenzi administrative de până la 4 000 000 lei sau, în cazul unei întreprinderi, de până la 4 % din cifra de afaceri mondială totală anuală

prin decizia autorității de supraveghere, iar în cazul în care constată că decizia privind constatarea încălcării și/sau aplicarea amenzii este neîntemeiată și/sau este adoptată cu încălcarea procedurii, acestea anulează amenzile aplicate.

(10) Dreptul autorității de supraveghere de a aplica sancțiuni pentru încălcarea prevederilor prezentei legi se supune termenului de prescripție de trei ani.

(11) Termenul de prescripție pentru aplicarea de sancțiuni prevăzut la alin. (10) începe să curgă de la data comiterii încălcării. În cazul încălcărilor care durează în timp sau al celor constând în săvârșirea, în baza aceleiași rezoluții, la intervale diferite de timp, a mai multor acțiuni sau inacțiuni, care prezintă, fiecare în parte, conținutul aceleiași încălcări, prescripția începe să curgă de la data constatării sau de la data încetării ultimului act ori fapt săvârșit, dacă acest moment intervine anterior constatării.

(12) Orice act emis de către autoritatea de supraveghere în scopul examinării preliminare sau investigării unei încălcări întrerupe cursul termenului de prescripție pentru aplicarea de sancțiuni prevăzut la alin. (10). Întreruperea termenului de prescripție produce efect de la data comunicării de către autoritatea de supraveghere a actului emis, comunicare făcută cel puțin unei persoane care a participat la săvârșirea încălcării.

(13) Termenul de prescripție pentru aplicarea de sancțiuni prevăzut la alin.(10) se întrerupe prin efectuarea oricărui act de procedură în cazul investigat, fără să poată depăși 4 ani de la data săvârșirii faptei. Întreruperea produce efecte față de toți participanții la săvârșirea respectivei încălcări.

(14) Dreptul autorității de supraveghere de a cere executarea unei sancțiuni pentru încălcarea prevederilor prezentei legi se supune termenului de prescripție de trei ani.

corespunzătoare exercițiului financiar anterior, luându-se în calcul cea mai mare valoare: a) principiile de bază pentru prelucrare, inclusiv condițiile privind consimțământul, în conformitate cu art. 5, 6, 7 și 9; b) drepturile persoanelor vizate în conformitate cu art. 12-22; c) transferurile de date cu caracter personal către un destinatar dintr-o țară terță sau o organizație internațională, în conformitate cu art. 44-49; d) orice obligații în temeiul actelor normative adoptate în temeiul Capitolului VIII; e) nerespectarea unui ordin sau a unei limitări temporare sau definitive asupra prelucrării, sau a suspendării fluxurilor de date, emisă de autoritatea de supraveghere în limitele prevăzute de lege, în temeiul art. 56 alin. (2), sau neacordarea accesului, încălcând art. 56 alin. (1); (6) Pentru încălcarea unui ordin emis de autoritatea de supraveghere în conformitate cu art. 57 alin. (2) se aplică, în conformitate cu alin. (2), amenzi administrative de până la 4 000 000 lei sau, în cazul unei întreprinderi, de până la 4 % din cifra de afaceri mondială totală anuală corespunzătoare exercițiului financiar anterior, luându-se în calcul cea mai mare valoare. (7) Fără a aduce atingere competențelor corective ale autorității de supraveghere menționate la art. 56 alin. (2), sancțiunile prevăzute de prezentul articol se aplică și autorităților publice, conform prezentei legi. (8) Exercițarea de către autoritatea de supraveghere a competențelor sale în temeiul	(15) <i>Termenul de prescripție pentru executarea de sancțiuni prevăzut la alin.(14) începe să curgă de la data emiterii deciziei privind aplicarea sancțiunii.</i> (16) <i>Termenul de prescripție pentru executarea sancțiunilor este întrerupt:</i> a) <i>prin comunicarea unei decizii de modificare a cuantumului inițial al sancțiunii sau de refuzare a unei cereri de modificare;</i> b) <i>prin orice act al autorității de supraveghere emis în scopul executării silită a sancțiunilor.</i> (17) <i>După întreruperea cursului termenului de prescripție începe să curgă un nou termen, cu o durată similară, de la data la care autoritatea de supraveghere a emis unul din actele menționate la alin. (16). Termenul de prescripție va expira cel târziu în ziua în care s-a scurs o perioadă de patru ani de la data emiterii deciziei privind aplicarea sancțiunii.</i> (18) <i>Termenul de prescripție pentru executarea sancțiunilor se suspendă pe perioada în care executarea silită a plății este suspendată în temeiul unei hotărâri a instanței de judecată.”.</i>	

prezentului articol are loc cu condiția existenței unor garanții procedurale adecvate în conformitate cu actele normative, inclusiv căi de atac judiciare eficiente și dreptul la un proces echitabil.		
Articolul 65. Sancțiuni Prin lege, pot fi stabilite norme privind alte sancțiunile aplicabile în caz de încălcare a prezentei lege, în special pentru încălcări care nu fac obiectul unor amenzi administrative în temeiul art. 64, și iau toate măsurile necesare pentru a garanta faptul că acestea sunt puse în aplicare. Sancțiunile respective sunt eficiente, proporționale și disuasive.	La art. 65, cuvântul „sunt” se substituie cu cuvintele „trebuie să fie”.	Propunerea de modificare vine să apropie prevederile art. 65 la cele ale art. 83 alin. (9) din Regulamentul (UE).
Articolul 66. Prelucrarea și libertatea de exprimare și de informare (1) Actele normative asigură un echilibru între dreptul la protecția datelor cu caracter personal în temeiul prezentei legi și dreptul la libertatea de exprimare și de informare, inclusiv prelucrarea în scopuri jurnalistice sau în scopul exprimării academice, artistice sau literare. (2) Pentru prelucrarea efectuată în scopuri jurnalistice sau în scopul exprimării academice, artistice sau literare, se instituie următoarele derogări de la prezenta lege: capitolul II (principii), capitolul III (drepturile persoanei vizate), capitolul IV (operatorul și persoana împuternicită de operator), capitolul V (transferul datelor cu caracter personal către	La art. 66 alin. (1), cuvântul „asigură” se substituie cu „trebuie să asigure”. Art. 66 alin. (2) se expune în următoarea redacție: <i>„În vederea asigurării unui echilibru între dreptul la protecția datelor cu caracter personal, libertatea de exprimare și dreptul la informație, prelucrarea efectuată în scopuri jurnalistice sau în scopul exprimării academice, artistice sau literare poate fi efectuată, dacă aceasta privește date cu caracter personal care au fost făcute publice în mod manifest de către persoana vizată sau care sunt strâns legate de calitatea de persoană publică a persoanei vizate ori de caracterul public al faptelor în care este implicată, prin derogare de la următoarele capitole din prezenta lege: capitolul II (principii), capitolul III (drepturile persoanei vizate), capitolul IV (operatorul și persoana împuternicită de operator), capitolul V (transferul datelor cu caracter personal către țări terțe sau organizații internaționale), capitolul VI (autorități de</i>	Considerăm că derogările la care se face referire în redacția inițială a proiectului de lege trebuie prevăzute în mod expres. A se vedea și art. 7 din Legea României nr. 190/2018.

țări terțe sau organizații internaționale), capitolul VI (autorități de supraveghere independente), capitolul VII (cooperare și coerență) și capitolul IX (situații specifice de prelucrare a datelor) în cazul în care acestea sunt necesare pentru a asigura un echilibru între dreptul la protecția datelor cu caracter personal și libertatea de exprimare și de informare.	<i>supraveghere independente), și capitolul VIII (situații specifice de prelucrare a datelor)."</i>	
Articolul 68. Prelucrarea unui număr de identificare național Prelucrarea unui număr de identificare național sau a oricărui alt identificator cu aplicabilitate generală este determinat de actele normative. În acest caz, numărul de identificare național sau orice alt identificator cu aplicabilitate generală este folosit numai în temeiul unor garanții corespunzătoare pentru drepturile și libertățile persoanei vizate în conformitate cu cerințele prezentei legi.	Se propune expunerea art. 68 în următoarea redacție: <i>„(1) Prelucrarea unui număr de identificare național, inclusiv prin colectarea sau dezvăluirea documentelor ce îl conțin, se poate efectua în situațiile prevăzute de art. 6 alin. (1) din prezenta lege.</i> <i>(2) Prelucrarea unui număr de identificare național, inclusiv prin colectarea sau dezvăluirea documentelor ce îl conțin, în scopul prevăzut la art. 6 alin. (1) lit. f) din prezenta lege, respectiv al realizării intereselor legitime urmărite de operator sau de o parte terță, se efectuează cu instituirea de către operator a următoarelor garanții:</i> <i>a) punerea în aplicare de măsuri tehnice și organizatorice adecvate pentru respectarea, în special, a principiului reducerii la minimum a datelor, precum și pentru asigurarea securității și confidențialității prelucrărilor de date cu caracter personal, conform dispozițiilor art. 32 din prezenta lege;</i> <i>b) numirea unui responsabil pentru protecția datelor, în conformitate cu prevederile art. 37 din prezenta lege;</i> <i>c) stabilirea de termene de stocare în funcție de natura datelor și scopul prelucrării, precum și de termene specifice în care datele cu caracter personal trebuie șterse sau revizuite în vederea ștergerii;</i>	Norma inițială din proiectul de lege este una inaplicabilă deoarece sensul art. 87 din Regulamentul UE este că actele normative pot să prevadă condiții speciale de prelucrare a IDNP, dar nu că acest lucru se permite numai în cazurile prevăzute de actele normative. Norma propusă pentru considerare a fost preluată din art. 4 al Legii României nr. 190/2018.

	<i>d) instruirea periodică cu privire la obligațiile ce le revin persoanelor care, sub directa autoritate a operatorului sau a persoanei împuternicite de operator, prelucrează date cu caracter personal.”</i>	
Articolul 71. Obligații privind păstrarea confidențialității Pot fi adoptate norme specifice pentru a stabili competențele autorității competente, prevăzute la art. 56 alin. (1) lit. e) și f), în legătură cu operatori sau cu persoane împuternicite de operatori care, în temeiul actelor normative, au obligația de a păstra secretul profesional sau alte obligații echivalente de confidențialitate, în cazul în care acest lucru este necesar și proporțional pentru a stabili un echilibru între dreptul la protecția datelor cu caracter personal și obligația păstrării confidențialității. Respectivle norme se aplică doar în ceea ce privește datele cu caracter personal pe care operatorul sau persoana împuternicită de operator le-a primit în urma sau în contextul unei activități care intră sub incidența acestei obligații de păstrare a confidențialității.	La art. 71, după cuvintele „în temeiul actelor normative” sa adaugă cuvintele „sau în temeiul normelor stabilite de organismele naționale competente”.	Adăugirile propuse la art. 71 corespund reglementărilor conținute în norma art. 90 alin. (1) din Regulamentul (UE).
Articolul 72. Normele existente în domeniul protecției datelor pentru biserici și asociații religioase (1) În cazul în care, bisericile și asociațiile sau comunitățile religioase aplică, la data intrării în vigoare a prezentei legi, un set cuprinzător de norme de protecție a persoanelor fizice cu privire la prelucrare, aceste norme pot continua	La art. 72, în denumire cuvintele „biserici și asociații religioase” se substituie cu cuvintele „unitățile de cult”. La art. 72 alin. (1), cuvintele „bisericele și asociațiile sau comunitățile religioase” se substituie cu cuvintele „unitățile de cult”.	

să se aplice, cu condiția să fie aliniată la prezenta lege. (2) Bisericile și asociațiile religioase care aplică un set cuprinzător de norme în conformitate cu alin. (1) sunt supuse supravegherii din partea CNPDCP.	La art. 72 alin. (2), cuvintele „Bisericile și asociațiile religioase” se substituie cu cuvintele „Unitățile de cult”.	
Capitolul IX. DEPUNEREA PLÂNGERILOR ȘI MODUL DE EFECTUARE A INVESTIGAȚIILOR	Se propune expunerea Capitolului IX în redacție nouă, cu următorul cuprins: „Articolul 73. Temeiurile pentru inițierea procedurii de examinare (1) <i>Autoritatea de supraveghere inițiază procedura de examinare a presupusului caz de încălcare a legislației privind protecția datelor cu caracter personal:</i> a) <i>la plîngerea persoanei vizate care consideră că prelucrarea datelor sale cu caracter personal care o vizează încalcă prevederile legale în vigoare, în special în cazul în care reședința sa obișnuită, locul său de muncă sau presupusa încălcare se află sau, după caz, are loc pe teritoriul Republicii Moldova;</i> b) <i>din oficiu.</i> (2) <i>Autoritatea de supraveghere poate începe examinarea din oficiu, în baza materialelor de care dispune referitoare la presupusa încălcare a legislației.</i> Articolul 74. Procedura de examinare a cazurilor de încălcare a legislației privind protecția datelor cu caracter personal <i>Procedura de examinare a cazurilor de încălcare a legislației privind protecția datelor cu caracter personal cuprinde examinarea preliminară și/sau investigarea. Investigarea pe marginea cazului se dispune în condițiile art. 79. În celelalte cazuri, etapa investigării va fi omisă.</i>	Se propune expunerea capitolului XI referitor la depunerea plângerilor și modul de efectuare a investigațiilor (aspecte nereglementate în Regulamentul UE) într-o redacție nouă, considerând modelul reglementat în legea concurenței și în legea privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător. Conținutul capitolului a fost formulat inclusiv în considerarea recitalurilor (129), (141)-(143), (145) din Regulamentul (UE).

Articolul 75. Cerințe pentru depunerea plângerii

(1) *Plângerea se formulează în scris, în limba română, și se transmite prin scrisoare recomandată, cu aviz de primire, sau se depune la sediul autorității de supraveghere pe suport de hârtie cu aplicarea semnăturii olografe sau prin poștă electronică în format electronic în corespondere cu Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere. Plângerile primite se înregistrează în registrul general al autorității de supraveghere, primind număr și dată, și se repartizează direcției de specialitate.*

(2) *Plângerile se înaintează personal sau prin reprezentant, cu anexarea împuternicirii emise în condițiile legii de un avocat sau a procurii autentificate notarial, după caz. Plângerile pot fi depuse și de către reprezentantul persoanei vizate care este soț sau rudă până la gradul al doilea inclusiv. În cazul soților sau rudelor până la gradul al doilea inclusiv, se anexează o declarație pe propria răspundere semnată de autorul plângerii. În cazul în care plângerea este depusă prin intermediul unei asociații sau fundații fără scop lucrativ, acestea trebuie să dovedească faptul că au fost constituite legal, cu un statut ce prevede obiective de interes public, și că sunt active în domeniul protecției drepturilor și libertăților persoanelor vizate în ceea ce privește protecția datelor lor cu caracter personal. În acest caz, la plângere se anexează, suplimentar, statutul asociației/fundației, precum și dovezi privind activitatea acestora în domeniul protecției drepturilor și libertăților persoanelor vizate în ceea ce privește protecția datelor lor cu caracter personal. Persoanele vizate au posibilitatea de a utiliza modelele de plângere puse la dispoziție de autoritatea de supraveghere. Plângerea trebuie să cuprindă:*

a) numele, prenumele, codul personal al persoanei vizate;

b) precizarea detaliată a obiectului plângerii și a informațiilor disponibile pentru susținerea afirmațiilor, inclusiv specificarea faptelor și circumstanțelor din care rezultă că a fost comisă o încălcare a legislației, prin ce anume comportamentul reclamatului lezează interesele autorului plângerii, momentul din care a început încălcarea reclamată și durata acesteia;

c) dacă se cunosc: informații cu privire la identitatea operatorului sau a persoanei împuternicite de operator (nume, prenume/denumire, adresa de domiciliu/sediul);

d) probele concludente în susținerea plângerii, în măsura în care le deține;

e) specificarea prevederilor din actele normative care au fost încălcate prin comportamentul reclamat, după caz;

f) precizarea demersurilor întreprinse de petiționar la nivelul operatorului reclamat sau al persoanei împuternicite reclamate, după caz, și rezultatul lor;

g) specificarea faptului dacă anterior depunerii plângerii la autoritatea de supraveghere, autorul plângerii a introdus pe rolul instanțelor judecătorești o acțiune cu același obiect și cu același operator sau persoană împuternicită. În caz afirmativ, în plângere se menționează denumirea instanței și numărul dosarului respectiv, precum și etapa la care se află procesul respectiv;

h) în cazul plângerilor care au ca obiect încălcarea dreptului la viață intimă, familială și privată în domeniul comunicațiilor electronice și comerțului electronic, este obligatorie, de asemenea, menționarea numărului/numerelor de telefon sau fax, a adresei/adreselor de poștă electronică ori a adresei/adreselor de IP care au legătură cu obiectul plângerii, după caz;

i) în cazul plângerilor care au ca obiect încălcarea dreptului la viață intimă, familială și privată prin

transmiterea de comunicări comerciale nesolicitate, prin servicii de comunicații electronice accesibile publicului, este obligatorie, de asemenea, anexarea mesajelor originale primite de autorul plângerii printr-o metodă care să permită identificarea expeditorului respectivei comunicări, mesaje care trebuie conservate, pe cât posibil, în sistemul electronic utilizat de autorul plângerii;

j) alte informații relevante cauzei;

k) măsurile solicitate a fi întreprinse de către autoritatea de supraveghere;

l) numele, prenumele, codul personal al reprezentantului sau denumirea și numărul de identificare de stat – codul fiscal al asociației/fundației împuternicite de persoana vizată, dacă plângerea este semnată de reprezentant;

m) datele de contact ale persoanei vizate sau ale reprezentantului (adresa poștală sau adresa electronică, numărul de telefon, după caz);

n) data și semnătura persoanei vizate sau a reprezentantului.

Autorul plângerii și, după caz, reprezentantul acestuia își asumă răspunderea că toate informațiile furnizate prin depunerea plângerii sunt reale și corecte.

(3) Autorul plângerii poate solicita păstrarea confidențialității anumitor date cu caracter personal, menționate în mod expres, furnizate prin plângere, cu excepția situațiilor în care, pentru soluționarea corespunzătoare a obiectului plângerilor depuse, datele de identificare ale petiționarului trebuie să fie dezvăluite către persoana reclamată.

(4) Procedura de examinare a cazurilor de încălcare a legislației privind protecția datelor cu caracter personal nu poate fi inițiată și desfășurată în baza informațiilor provenite dintr-o sursă anonimă. Plângerile în care nu se precizează datele de identificare ale petiționarilor, obligatorii conform alin.

(2), sunt considerate anonime și se clasează cu această mențiune, fără a se formula un răspuns petiționarilor.

(5) Se resping ca fiind inadmisibile plângerile:

a) care nu au un obiect clar determinat sau nu corespund cerințelor prevăzute la alin.(1)-(2), cu excepția cazului prevăzut la alin. (4);

b) care se referă la aspecte care nu intră în sfera de competență materială sau teritorială a autorității de supraveghere.

(6) În cazul prevăzut la alin. (5) lit. a), dacă constată un interes public major și consideră că sînt întrunite condițiile art.79 pentru inițierea investigației, autoritatea de supraveghere inițiază, printr-o dispoziție, o investigație din oficiu. Despre cele prevăzute la alin.(5) și, după caz, despre dispoziția adoptată autoritatea de supraveghere informează în scris autorul plîngerii în termen de 15 zile lucrătoare de la data depunerii ei.

(7) În cazul restituirii plîngerii în conformitate cu alin.(5) lit.b), autorul plîngerii are dreptul să depună o nouă plîngere care să corespundă cerințelor prevăzute la alin.(1)-(3).

(8) În cazul în care un petiționar adresează mai multe plângeri, pentru reclamarea aceleiași chestiuni, acestea se conexează, petiționarul urmînd să primească un singur răspuns care face referire la toate petițiile primite.

(9) În cazul în care petiționarul revine cu o nouă plîngere prin care reclamă aceleași aspecte semnalate într-o petiție anterioară la care a primit răspuns, plîngerea se anexează la prima petiție și se clasează, fără a se mai trimite un răspuns petiționarului.

(10) Primirea plîngerilor la autoritatea de supraveghere și analizarea acestora este, de regulă, gratuită. În cazul în care plîngerile sunt în mod vădit nefondate sau excesive, în special din cauza caracterului lor repetitiv, autoritatea de supraveghere

poate percepe o taxă rezonabilă, bazată pe costurile administrative, sau poate refuza să le trateze. Sarcina de a demonstra caracterul evident nefondat sau excesiv al cererii revine autorității de supraveghere.

(11) În cazul în care a fost introdusă o cerere în justiție cu același obiect și având aceleași părți, autoritatea de supraveghere poate dispune suspendarea sau/și clasarea plângerii, după caz.

Articolul 76. Sarcina probei

(1) La sesizarea presupusei încălcări a legislației privind protecția datelor cu caracter personal, autorul plîngerii trebuie să prezinte probe în susținerea faptelor pe care își întemeiază plîngerea.

(2) În procedura de examinare a presupuselor cazuri de încălcare a legislației privind protecția datelor cu caracter personal, sarcina probei încălcării îi revine autorității de supraveghere.

(3) În scopul aplicării prezentei legi, autoritatea de supraveghere poate să utilizeze ca mijloc de probă orice element de fapt și de drept, inclusiv informații confidențiale dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea existenței sau lipsei încălcării.

(4) În scopul aplicării prezentei legi, autoritatea de supraveghere admite atât probe directe, cât și probe indirecte. Probe directe sînt depozițiile martorilor sau ale altor persoane, probele materiale, înscrisurile, înregistrările audio și/sau video, concluziile experților și orice alte dovezi care probează în mod expres existența sau lipsa unei încălcări a legii. Probe indirecte sînt probele care dau naștere unei concluzii logice precum că o încălcare a legii există sau a existat la un moment dat ori nu există și nu a existat la un moment dat.

(5) Probe care stau la baza luării deciziei autorității de supraveghere sînt probele obținute de angajații autorității de supraveghere, precum și cele prezentate de părți sau terțe persoane.

Articolul 77. Examinarea preliminară a plîngerii

(1) Examinarea preliminară a plîngerii privind presupusa încălcare a legislației privind protecția datelor cu caracter personal se efectuează în termen de 30 de zile lucrătoare de la data depunerii.

(2) În cadrul examinării preliminare a plîngerii, autoritatea de supraveghere determină dacă există temeiuri rezonabile pentru a suspecta încălcarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

(3) Dacă consideră că, în baza informațiilor prezentate de autorul plîngerii și a celor acumulate pe parcursul examinării preliminare, nu există temeiurile menționate la alin.(2), autoritatea de supraveghere va informa în scris autorul plîngerii despre aceasta, indicînd motivele unei asemenea concluzii, și îi va acorda un termen de 10 zile lucrătoare în care acesta să-și exprime în scris punctul de vedere. În cazul dat, termenul prevăzut la alin.(1) se suspendă. Autoritatea de supraveghere nu este obligată să ia în considerare orice alte observații scrise prezentate după expirarea termenului de 10 zile lucrătoare.

(4) În cazul în care autorul plîngerii nu prezintă observații relevante în termenul menționat la alin.(3), plîngerea este considerată retrasă în mod tacit. În notificarea expediată autorului plîngerii, autoritatea de supraveghere îl va informa și despre efectele neprezentării observațiilor.

(5) Dacă autorul plîngerii își expune observațiile în termenul menționat la alin.(3), autoritatea de supraveghere:

a) respinge prin decizie plîngerea, în cazul în care obiecțiile primite nu conduc la o altă evaluare a plîngerii; sau

b) dispune prin dispoziție efectuarea investigației.

(6) Despre decizia sau dispoziția adoptată conform alin. (5) autoritatea de supraveghere informează în scris autorul plîngerii și persoana reclamată, în termen de 5 zile lucrătoare de la data adoptării.

(7) Pentru a respinge o plîngere pe motiv că comportamentul sesizat nu contravine legislației privind protecția datelor cu caracter personal sau nu intră în domeniul de aplicare a acesteia, autoritatea de supraveghere nu este obligată să țină cont de circumstanțele care nu i-au fost aduse la cunoștință de către autorul plîngerii și pe care nu le-ar fi putut descoperi decît investigînd cazul.

(8) Decizia de respingere a plîngerii, adoptată conform alin.(5) lit.a), împiedică autorul plîngerii să ceară redeschiderea procedurii de examinare preliminară a plîngerii sau să depună o nouă plîngere cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri.

(9) Autoritatea de supraveghere are dreptul să solicite autorului plîngerii informații complementare celor prezentate pentru a se putea determina asupra necesității inițierii unei investigații ca urmare a plîngerii depuse.

(10) În caz de ambiguitate a plîngerii, autoritatea de supraveghere poate solicita autorului plîngerii precizarea obiectului plîngerii și temeiurilor acesteia.

(11) Decizia de respingere a plîngerii, adoptată conform alin.(5) lit.a), va cuprinde și calea de atac împotriva deciziei.

Articolul 78. Solicitarea informațiilor

(1) În scopul exercitării atribuțiilor sale, autoritatea de supraveghere are dreptul să solicite și să obțină de la persoane fizice și juridice, inclusiv de la autorități publice, documentele și informațiile necesare.

(2) Autoritatea de supraveghere solicită în scris informațiile necesare, indică temeiul juridic și scopul solicitării informației, precizează informațiile solicitate

și stabilește un termen rezonabil în care acestea trebuie furnizate, precum și specifică sancțiunile prevăzute de lege pentru nefurnizarea de informații ori pentru furnizarea unei informații inexacte, incomplete sau care induce în eroare.

(3) Operatorii, persoanele împuternicite de operatori nu pot fi obligate să recunoască că au comis o încălcare, dar sînt obligate să răspundă la întrebări factuale și să furnizeze documente chiar dacă aceste documente sau informații pot fi folosite pentru a stabili împotriva lor sau altei întreprinderi existența unei încălcări.

(4) Obligația de a furniza informațiile solicitate în numele persoanei juridice sau îi revine proprietarilor ori reprezentanților persoanei juridice, iar în cazul entităților care nu au personalitate juridică, îi revine persoanelor autorizate să le reprezinte în temeiul legii sau al statutului. Avocații autorizați să acționeze în mod corespunzător vor furniza informațiile în numele clienților lor. Aceștia din urmă au în continuare întreaga responsabilitate în cazul în care informațiile furnizate sînt incomplete, inexacte sau induc în eroare.

(5) În scopul exercitării atribuțiilor sale, autoritatea de supraveghere are dreptul să intervieze orice persoană fizică sau juridică care consimte să fie interviuată în scopul obținerii de informații privind obiectul investigației.

(6) În cazul în care doresc să intervieze o persoană, angajații autorității de supraveghere sînt obligați să indice, înainte de a începe interviul, temeiul juridic (dispoziția privind inițierea investigației) și scopul interviului, intenția lor de a înregistra interviul și dreptul persoanei de a refuza interviuarea.

(7) Interviul poate fi luat prin orice mijloace, inclusiv prin telefon sau internet. Autoritatea de supraveghere poate înregistra sub orice formă declarațiile făcute de persoanele interviuate. O copie a înregistrării trebuie

pusă la dispoziția persoanei intervievate pentru aprobare. Totodată, autoritatea de supraveghere stabilește un termen rezonabil în care persoana interviuată îi poate comunica orice corectare ce trebuie făcută în declarație. Corectările vor fi comunicate în scris.

Articolul 79. Investigația

(1) Dacă după examinarea preliminară a plîngerii se consideră că, în baza informațiilor prezentate de autorul plîngerii și a celor acumulate pe parcursul examinării preliminare, există temeuri rezonabile pentru a suspecta încălcarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal, autoritatea de supraveghere adoptă o dispoziție de inițiere a investigației.

(2) Investigațiile din oficiu se pot efectua:

- a) ca urmare a transmiterii notificărilor de încălcare a securității datelor cu caracter personal;
- b) pentru verificarea unor date și informații cu privire la presupuse încălcări ale legislației privind protecția datelor cu caracter personal, obținute de autoritatea de supraveghere din alte surse decât cele care fac obiectul plîngerii sau notificării de încălcare a securității datelor cu caracter personal, cum ar fi sesizările sau informațiile primite de la o altă autoritate de supraveghere sau de la o altă autoritate publică, corespondența primită de autoritatea de supraveghere, mass-media, accesarea rețelei de internet, documentele de constatare întocmite în urma efectuării altor investigații. Asemenea surse pot constitui temei pentru inițierea unei investigații din oficiu doar dacă circumstanțele sau informațiile pe care acestea le conțin indică în mod rezonabil asupra unei posibile încălcări a legislației privind protecția datelor cu caracter personal și dacă aceste informații și circumstanțe sunt probate în vreun fel;

c) în vederea cooperării internaționale în domeniul protecției datelor cu caracter personal, în cadrul operațiunilor comune și al acordării de asistență reciprocă.

(3) Propunerea de efectuare a unei investigații din oficiu se face printr-o notă de motivare care cuprinde persoana supusă investigației, avizată de șeful ierarhic și aprobată de conducătorul autorității de supraveghere. Nota de motivare pentru inițierea investigației din oficiu trebuie să conțină analiza și argumentarea necesară privind îndeplinirea condițiilor stabilite la alin. (2). În cadrul notei se va argumenta necesitatea intervenției prin expunerea în detaliu a circumstanțelor și informației ce stau la baza concluziilor și acțiunilor autorității de supraveghere, posibilele încălcări ce rezultă din informația și probele deținute pînă la inițierea controlului și estimarea rezonabilă a pericolului și consecințelor în cazul neintervenției autorității de supraveghere.

(4) Investigațiile din oficiu se pot efectua și sub formă de audituri privind protecția datelor. Planificarea investigațiilor sub formă de audituri se va realiza conform metodologiei și criteriilor aprobate prin act normativ emis de CNPDCP.

(5) Dispoziția de inițiere a investigației nu stabilește comiterea unei încălcări a legislației privind protecția datelor cu caracter personal. Încălcarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal se constată prin decizie a autorității de supraveghere.

(6) Investigația poate fi efectuată la fața locului și/sau prin solicitare directă de la persoana supusă investigației a documentației și a altei informații prin poștă, inclusiv prin poșta electronică, sau prin telefon, informație pe care aceasta, în virtutea legii, nu este obligată să o ofere. Investigația la fața locului constă în verificări efectuate la sediul/domiciliul/punctul de lucru sau alte locații unde își desfășoară activitatea

persoana supusă investigației sau locații care au legătură cu prelucrarea în cauză, după caz. La efectuarea investigației, autoritatea de supraveghere are în vedere prioritar posibilitatea efectuării acesteia prin solicitare directă de la persoana investigată a documentației și a altor informații sau prin alte metode care fac posibilă obținerea unor astfel de date. Doar în cazul insuficienței documentației și informației deținute pentru a stabili respectarea legislației de către persoana supusă investigației sau reieșind din tipul investigației și analiza riscurilor, autoritatea de supraveghere va realiza investigația la fața locului. În cazul efectuării investigației prin solicitare directă de informații de la persoana supusă investigației a documentației și a altei informații, aceasta, în termen de 15 zile lucrătoare de la data recepționării solicitării motivate, este obligată să prezinte autorității de supraveghere informația și documentele specificate în solicitare. În timpul desfășurării investigației, autoritatea de supraveghere poate solicita doar informația care este obligatorie de a fi deținută și acordată conform legii de către persoana supusă investigației. Neprezentarea informației solicitate constituie temei pentru inițierea, în termen de 15 zile lucrătoare, a unei investigații la fața locului. Investigația la fața locului poate fi efectuată numai dacă există indicii că pot fi găsite documente sau pot fi obținute informații considerate necesare pentru investigația presupusului caz de încălcare a legislației privind protecția datelor cu caracter personal, inițiată prin dispoziție, fapt care nu necesită a fi demonstrat subiectului supus investigației. La depistarea unor erori și/sau neconcordanțe în documentele și informațiile prezentate de persoana supusă investigației, autoritatea de supraveghere solicită acesteia prezentarea de explicații în scris în termen de 5 zile lucrătoare de la solicitare. Odată cu transmiterea

	<i>explicațiilor scrise asupra erorilor și/sau neconcordanțelor, persoana supusă investigației are dreptul să prezinte suplimentar acte doveditoare ce confirmă autenticitatea informațiilor și documentelor prezentate.</i> <i>(7) Investigația la fața locului (pe teren) și/sau prin solicitare directă de la persoana supusă investigației a documentației și a altei informații nu poate fi efectuată dacă informația necesară pentru a constata respectarea legislației este deținută de autoritatea de supraveghere sau poate fi obținută de la alte organe de control și/sau de supraveghere, deținători de registre publice, autorități și instituții publice sau din orice surse accesibile autorității în cauză, precum și dacă nu au fost epuizate alte modalități decât investigația, accesibile autorității de supraveghere, de constatare a respectării legislației de către persoanele care urmează a fi supuse investigației.</i> <i>(8) Dispoziția de efectuare a investigației se semnează de conducătorul autorității de supraveghere, care poate delega această atribuție adjunctului său, și va conține cel puțin:</i> <i>a) numărul și data emiterii;</i> <i>b) date de identificare a autorității de supraveghere;</i> <i>c) trimitere la prevederile legale, care, în mod expres, acordă autorității de supraveghere atribuția de control în cazul pentru care se emite delegația;</i> <i>d) tipul investigației și temeiul inițierii lui;</i> <i>e) date despre inspector/i (nume, prenume, funcția deținută);</i> <i>f) date despre persoana supusă controlului (denumirea/numele, prenumele persoanei; în cazul persoanei juridice codul fiscal; sediul/adresa subdiviziunii supuse investigației și codul acesteia, după caz, alte date de contact);</i> <i>g) obiectul/obiectele care urmează a fi supuse investigației;</i>	

h) scopul, aspectele ce urmează a fi verificate și, în cazul investigației sub formă de audit privind protecția datelor, trimitere expresă la lista de verificare aplicabilă și actul normativ prin care aceasta este aprobată;

i) data începerii controlului și durata preconizată a acestuia.

Prin dispoziția de efectuare a unei investigații, autoritatea de supraveghere desemnează un raportor responsabil pentru întocmirea raportului asupra investigației, pentru comunicarea acestuia părților în cauză, pentru primirea observațiilor și prezentarea raportului conducătorului autorității de supraveghere. Raportorul desemnat instrumentează toate actele procedurii de investigație și propune conducătorului autorității de supraveghere dispunerea măsurilor care sînt de competența acestuia.

(9) Investigațiile pot fi efectuate cu înștiințarea persoanei supuse investigației sau se pot desfășura inopinat, fără anunțarea în prealabil în scris a persoanei supuse investigației. În cazurile în care investigația este efectuată cu înștiințarea persoanei supuse investigației, aceasta se efectuează începând cu data și ora anunțate de autoritatea de supraveghere. Autoritatea de supraveghere poate amâna sau suspenda efectuarea investigației, inclusiv la solicitarea persoanei supuse investigației, pentru motive justificate.

(10) Inspectorii specificați în dispoziție sînt selectați în mod aleatoriu, luîndu-se în considerare și specializarea acestora conform domeniului de control aferent. Pentru efectuarea investigației nu pot fi desemnate persoane a căror desemnare este susceptibilă să genereze situații de conflict de interese în sensul Legii nr.16-XVI din 15 februarie 2008 cu privire la conflictul de interese. Inspectorii desemnați să efectueze investigația au obligația de a anunța în prealabil

conducătorul autorității de supraveghere în cazul existenței unor motive ce ar putea determina un conflict de interese, potrivit legislației aplicabile, în legătură cu investigația pentru care a fost nominalizat, în vederea schimbării componenței echipei de investigare.

(11) Investigația poate fi efectuată doar de inspectorii specificați expres în dispoziția privind efectuarea investigației și doar în timpul programului de activitate al persoanei supuse investigației sau al subdiviziunii acesteia. La efectuarea investigației pot fi antrenați și specialiști în anumite domenii, împuterniciți de autoritatea de supraveghere în condițiile alin. (8). În cazul în care este necesar de a înlocui inspectorul sau de a desemna inspectori suplimentari, se emite o nouă dispoziție privind efectuarea investigației.

(12) Controlul poate fi desfășurat de minimum doi inspectori delegați de la autoritatea de supraveghere. În cazul prezenței unui singur inspector, controlul nu poate fi început, iar persoana supusă investigației este în drept să refuze accesul la obiect pentru efectuarea investigației.

(13) Inspectorii au dreptul să înceapă investigația la fața locului conform procedurii stabilite de prezenta lege doar în cazul când sînt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) prezentarea legitimației. Se interzice inspectorilor să utilizeze legitimația de control în afara atribuțiilor de serviciu pentru care a fost desemnat;

b) înmînarea exemplarului dispoziției privind efectuarea investigației.

(14) Dispoziția privind efectuarea investigației la fața locului se aduce la cunoștință sub semnătură persoanei supuse investigației sau reprezentantului legal a acesteia, care va asigura participarea persoanelor competente să dea relații/informații în domeniul supus investigației. În cazul refuzului primirii

și semnării delegației se întocmește un act, semnat de către inspectori și doi martori. Prezența martorilor nu este necesară în cazul înregistrării refuzului prin mijloace video și audio.

(15) În cazul când nu sînt respectate prevederile alin.(13)–(14), persoana supusă investigației este în drept:

- a) să interzică accesul în incintă și să refuze orice cooperare cu persoana care pretinde a fi inspector;*
- b) să apeleze la suportul organelor de poliție pentru evacuarea din incintă a persoanei care pretinde a fi inspector.*

(16) În cazul în care nu este nicio persoană în încăperea în care urmează a fi efectuată investigația, inspectorii sînt obligați:

- a) înainte de începerea acesteia, să întreprindă toate acțiunile rezonabile pentru a informa persoana supusă investigației despre intenția de a efectua investigația;*
- b) după ce persoana respectivă a fost informată, să-i ofere acesteia sau reprezentantului ei posibilitatea rezonabilă de a asista la efectuarea inspecției.*

(17) Comunicarea dispoziției privind efectuarea investigației în lipsa reprezentantului persoanei supus investigației sau a oricărui angajat al acesteia se poate efectua prin mijloace care asigură transmiterea conținutului acestor acte și confirmarea expedierii. În acest caz, comunicarea se consideră îndeplinită la data și ora expedierii. Dacă comunicarea nu se poate face prin niciuna dintre modalitățile prevăzute la alin.(14) și (16), dispoziția privind efectuarea investigației se afișează la adresa destinată desfășurării investigației, fapt confirmat în procesul-verbal al investigației la fața locului, în care vor fi indicate data și ora afișării actelor. În cazul în care încăperea nu este ocupată sau persoana care o ocupă este absentă temporar, inspectorii, după desfășurarea investigației, vor părăsi

	<i>încăperea lăsînd-o în starea de siguranță în care au găsit-o.</i> <i>(18) Autoritatea de supraveghere efectuează investigația respectînd următoarele principii:</i> <i>a) obiectivitate, echitate și imparțialitate la desfășurarea investigației, la întocmirea documentelor aferente investigației și dispunerea de măsuri și sancțiuni. Desfășurarea investigației nu poate fi influențată de niciun grup prin promovarea intereselor acestuia;</i> <i>b) evitarea conflictului de interese între inspector sau conducătorul autorității de supraveghere și persoana supusă investigației;</i> <i>c) prezumția bunei-credințe și a respectării legislației de către persoana supusă investigației;</i> <i>d) legalitatea și respectarea competenței stipulate expres de lege de către autoritatea de supraveghere, astfel încît investigația să fie corectă, coerentă, desfășurată consecvent și în corespundere cu prevederile legii;</i> <i>e) proporționalitate a investigației și oportunitate la inițierea acesteia – recurgerea la investigație doar în cazul cînd acesta este absolut necesar pentru realizarea funcțiilor autorității de supraveghere și doar în cazul cînd au fost epuizate alte modalități de verificare a respectării legislației de către persoanele supuse investigației;</i> <i>f) proporționalitate și oportunitate în ceea ce privește durata și desfășurarea investigației – exercitarea investigației în cel mai scurt termen posibil, în funcție de temeiul invocat de autoritatea de supraveghere, precum și corelarea efortului alocat și a metodei de investigare aplicate cu nivelul de risc;</i> <i>g) evidența tuturor acțiunilor și actelor de investigație;</i> <i>h) transparența actelor individuale și de reglementare emise de autoritatea de supraveghere;</i>	

i) dreptul de a contesta orice fapt sau orice act al inspectorului și de a repara prejudiciul cauzat;

j) neadmiterea afectării și/sau suspendării activității persoanei supuse investigației;

k) confidențialitatea informațiilor cu privire la persoana supusă investigației, obținute la planificarea și desfășurarea investigației, în special a informației care poate influența buna reputație a persoanei supuse investigației, fiind interzisă diseminarea informației în cauză, cu excepția cazurilor stabilite de lege;

m) prevenirea încălcării legislației prin aspectul consultativ al investigațiilor desfășurate sub formă de audituri privind protecția datelor.

(19) Inspectorii, în limita împuternicirilor acordate prin dispoziția de efectuare a investigației, au următoarele drepturi:

a) să obțină accesul și să examineze informațiile și documentele relevante obiectului investigației, inclusiv cele care conțin date cu caracter personal, indiferent de echipamentul sau mijlocul de prelucrare sau suportul pe care sunt stocate, precum și echipamentele și mijloacele de prelucrare și suporturile de stocare a datelor, inclusiv la cele care pot fi accesate la distanță, în măsura în care acestea sunt parte a obiectului investigației, cu excepția informațiilor cu accesibilitate limitată. În caz de necesitate, inspectorul va putea obține accesul și examina informațiile cu accesibilitate limitată doar în condițiile legii speciale aplicabile;

b) să pătrundă în orice încăpere sau mijloc de transport în care își desfășoară activitatea persoana supusă investigației în activitatea sa, în măsura în care aceasta este parte a obiectului investigației, cu excepția domiciliului sau mijlocului de transport personal, în cazul când lipsește permisiunea posesorului legal. În caz de necesitate, inspectorul va putea intra în domiciliu sau în încăperea asimilată domiciliului ori

pătrunde în mijlocul de transport personal doar cu asistența poliției, în condițiile prezentei legi;

c) să solicite și să primească în termenul stabilit, care trebuie să fie unul rezonabil, informațiile, documentele și explicațiile relevante obiectului investigației. Termenul poate fi prelungit la solicitarea motivată a persoanei supuse investigației;

d) să solicite persoanei supuse investigației ori oricărui reprezentant sau angajat al acesteia explicații asupra faptelor sau documentelor relevante investigației și să înregistreze răspunsurile acestora. În cazul în care inspectorii cer explicații persoanei supuse investigației ori oricărui reprezentant sau angajat al acesteia, explicațiile vizate pot fi înregistrate sub orice formă. O copie de pe înregistrarea efectuată este pusă la dispoziția persoanei supuse investigației. În cazul în care s-au cerut explicații unui reprezentant sau angajat al persoanei supuse investigației care nu este sau nu era autorizat de persoana respectivă să dea explicații în numele acesteia, autoritatea de supraveghere stabilește un termen în care persoana supusă investigației poate transmite rectificări sau completări la explicațiile date de acest reprezentant sau angajat. Rectificările și completările se suplimentează la explicațiile înregistrate.

e) să solicite și să primească informațiile relevante investigației, stocate pe calculatoare sau alte dispozitive electronice, într-o formă care să permită ridicarea și transportarea acestora, precum și audierea și/sau vizualizarea lor;

f) să solicite sprijinul subdiviziunilor abilitate ale Ministerului Afacerilor Interne, care sunt obligate să acorde asistența necesară pentru efectuarea investigației la fața locului în conformitate cu Legea nr.416-XII din 18 decembrie 1990 cu privire la poliție. Solicitarea de asistență poate interveni anterior investigației în condițiile în care există indicii privind o

posibilă opoziție la investigație sau pe parcursul acesteia;

(20) Obligația de a prezenta documente sau informații și dreptul de a ridica înregistrări, copii sau extrase de pe documente nu se aplică comunicărilor dintre avocat sau consilierul juridic și client făcute în scopul și în interesul exercitării dreptului la apărare al clientului în cadrul procedurilor prevăzute de prezenta lege.

(21) În cadrul efectuării investigației, inspectorii sunt obligați:

- a) să informeze persoana supusă investigației despre drepturile și obligațiile acesteia;*
- b) să prezinte dispoziția de efectuare a investigației în cazul efectuării investigației la fața locului;*
- c) să efectueze investigația în conformitate cu împuternicirile atribuite de prezenta lege, ținând cont de obiectul și scopul acesteia;*
- d) să aprecieze obiectiv și echidistant toate aspectele care fac obiectul investigației;*
- e) să aibă un comportament decent în relația cu persoana supusă investigației, să asigure integritatea bunurilor și a documentației persoanei supuse investigației;*
- g) să prezinte legitimația de serviciu persoanei supuse investigației și să-i permită să ia cunoștință de aceasta;*
- h) să păstreze secretul profesional pe termen nelimitat asupra documentelor și informațiilor confidențiale la care a avut acces în procesul efectuării investigației, să nu le divulge conținutul decât în cadrul colaborării cu alte organe de control, și să nu le folosească în alte scopuri;*
- i) să întocmească procesul verbal al investigației la fața locului, prin evidențierea situațiilor prezentate de persoana supusă investigației, a declarațiilor reprezentanților acesteia și a constatărilor proprii, după caz, și să înmâneze persoanei supuse investigației un exemplar al acestuia;*

j) să anexeze la procesul verbal al investigației la fața locului orice documente, înregistrări, extrase sau copii ale acestora și explicații în scris ale persoanei supuse investigației și/sau ale reprezentanților sau angajaților acesteia.

(22) În procesul efectuării investigației, inspectorul nu este în drept:

a) să solicite și să examineze documente și informații ce nu țin de competența sa și nu sînt relevante obiectului investigației;

b) să verifice aspecte care, conform legii, sînt obiectul controlului altor organe de control sau nu sînt indicate în dispoziția de efectuare a investigației;

c) să efectueze investigația la fața locului în lipsa reprezentanților persoanei supuse investigației, dacă există temeiuri de a considera că absența acestora este justificată;

d) să solicite persoanei supuse investigației resurse (încăperi, transport, tehnică de calcul, copiatoare, rechizite de birou etc.) și să se folosească de acestea fără acordul persoanei în cauză;

e) să ridice bunuri, utilaje, documente, dispozitive de stocare a datelor, tehnica de calcul sau alte obiecte purtătoare de informații;

f) să solicite de la persoana supusă investigației documente și informații care au fost prezentate anterior de către aceasta autorității de supraveghere, în urma solicitării directe de la aceasta a documentației și a altei informații, sau care nu au legătură cu obiectul și aspectele supuse investigației.

(23) Pe parcursul efectuării investigației, persoana supusă investigației are următoarele drepturi:

a) să fie informată referitor la drepturile și obligațiile sale, să verifice și să obțină o copie a dispoziției privind efectuarea investigației la fața locului, să ia cunoștință de legitimația de serviciu a inspectorului;

b) să prezinte probe și explicații, înregistrate sub orice formă, relevante obiectului investigației;

c) să ceară anexarea la procesul verbal al investigației la fața locului a oricăror documente sau copii ale acestora, pe care are dreptul să aplice semnătura și să dea explicații în scris, precum și să ceară includerea în procesul verbal al investigației la fața locului a mențiunilor cu privire la unele fapte sau drepturi/obligații;

d) să conteste acțiunile inspectorilor;

e) să fie asistată de avocați, de alți reprezentanți împuterniciți conform legislației;

f) să solicite o singură dată, în cazuri temeinic justificate, autorității de supraveghere suspendarea sau amânarea investigației la fața locului pentru o altă perioadă în cazul în care efectuarea acesteia va afecta funcționarea sa normală sau va duce la suspendarea activității sale ori în cazul în care, din considerente obiective, ea nu poate fi supusă investigației;

g) să ia cunoștință de procesul verbal al investigației la fața locului și de alte documente, întocmite în cadrul investigației, și să obțină un exemplar al acestora;

h) să asiste personal sau prin reprezentantul său în procesul investigației;

i) să identifice datele și informațiile ce constituie secret comercial și alte informații confidențiale furnizate de el în procesul efectuării inspecției;

j) să indice autorității de supraveghere adresa sa electronică la care autoritatea de supraveghere este obligat să transmită notificările și informația/documentele aferente investigației;

k) să documenteze acțiunile inspectorilor și ale persoanelor care îi însoțesc în interes de serviciu prin proba cu martori și/sau prin intermediul altor mijloace, precum mijloacele de înregistrare foto, video, audio etc. Prelucrarea datelor cu caracter personal ale

persoanelor vizate se realizează în baza interesului legitim al persoanelor supuse investigației, conform legislației privind protecția datelor cu caracter personal. În procesul efectuării investigației, persoana supusă investigației nu este obligată să obțină acceptul sau să informeze prealabil persoanele vizate despre documentarea acțiunilor acestora și despre utilizarea unor astfel de mijloace.

(24) Persoana supusă investigației este obligată:

a) de a coopera cu inspectorul și de a contribui la exercitarea drepturilor acestuia specificate la alin. (19);

b) să prezinte documentele și informațiile relevante investigației, solicitate de inspectori în vederea efectuării investigației;

c) să permită accesul inspectorilor în încăperile sale de serviciu pe parcursul programului de lucru, în condițiile prezentei legi;

d) să asigure, la inițierea controlului și pe durata desfășurării acestuia, prezența conducătorului său, responsabilului pentru protecția datelor ori a altui reprezentant;

(25) Persoana supusă investigației care, în virtutea prevederilor legii, este ținută de o obligație de confidențialitate poate refuza cooperarea doar în limita și în măsura în care cererea inspectorului intră în conflict cu obligația de confidențialitate.

(26) Orice constatare a unui fapt, care ulterior nu poate fi probat sau care împiedică efectuarea investigației (lipsa persoanei la adresa indicată, îngrădirea accesului, refuzul de a prezenta documentația solicitată, etc.), stabilit de inspectori în procesul efectuării investigației, va fi consemnat în procesul-verbal de investigație la fața locului, semnat de inspectori și de reprezentantul persoanei supuse investigației sau, în caz de refuz ori de imposibilitate a prezenței acestuia, de cel puțin 2 martori.

(27) Dacă persoana supusă investigației la fața locului solicită prezența avocatului, efectuarea investigației se suspendă până la prezentarea avocatului, dar nu mai mult de 2 ore.

(28) Persoana supusă investigației este obligată să nu împiedice desfășurarea investigației în conformitate cu prezenta lege.

(29) Investigația la fața locului se desfășoară în orele de program ale persoanei supuse investigației sau, în lipsa acestora, între orele 09:00 și 17:00 și se efectuează în prezența persoanei supuse inspecției sau a reprezentantului acestuia. Inspecția poate continua și după orele de program sau după ora 17:00, după caz, numai cu acordul persoanei supuse inspecției sau al reprezentantului acestuia.

(30) Accesul reprezentanților autorității de supraveghere în domiciliul, mijlocul de transport sau o încăpere asimilată domiciliului persoanei fizice, în lipsa consimțământului acesteia, se permite numai în baza mandatului judecătoresc emis în condițiile alin. (31)-(34) și prezentat persoanei fizice respective.

(31) În situația în care inspectorii sunt împiedicați în orice mod în exercitarea atribuțiilor, precum și în cazul în care există o suspiciune întemeiată că informațiile, documentele, echipamentele, mijloacele sau suporturile relevante obiectului investigației care ar putea fi pertinente pentru a dovedi o încălcare gravă a prezentei legi sînt păstrate în domiciliul, mijlocul de transport sau o încăpere asimilată domiciliului persoanei fizice, autoritatea de supraveghere poate solicita un mandat judecătoresc, în condițiile prezentei legi. Cererea de autorizare trebuie să cuprindă toate informațiile de natură să justifice investigația, iar judecătorul sesizat este ținut să verifice dacă cererea este întemeiată.

(32) Mandatul judecătoresc poate fi eliberat numai dacă:

a) există o suspiciune întemeiată că în încăperile sau mijloacele de transport ce urmează a fi supuse investigației sînt păstrate informații, documente, echipamente, mijloace sau suporturi relevante obiectului investigației a căror prezentare a fost solicitată de autoritatea de supraveghere în conformitate cu prezenta lege, dar care nu au fost prezentate în termenul stabilit; sau

b) există o suspiciune întemeiată că în încăperile sau mijloacele de transport ce urmează a fi supuse investigației sînt păstrate informații, documente, echipamente, mijloace sau suporturi relevante obiectului investigației a căror prezentare poate fi solicitată de autoritatea de supraveghere în conformitate cu prezenta lege și care, dacă ar fi fost cerute, nu ar fi fost prezentate, dar ar fi fost ascunse, înlăturate, modificate sau distruse; sau

c) angajații autorității de supraveghere au încercat să pătrundă în încăperile sau mijloacele de transport ce urmează a fi supuse investigației, dar nu au reușit și există o suspiciune întemeiată că în încăperile sau mijloacele de transport respective sînt păstrate informații, documente, echipamente, mijloace sau suporturi relevante obiectului investigației a căror prezentare a fost solicitată de autoritatea de supraveghere în conformitate cu prezenta lege.

(33) Mandatul judecătoresc va conține scopul și obiectul investigației, autorizarea emisă, precum și dreptul de a ataca mandatul cu resurs, și este valabil o lună de la data emiterii.

(34) În cazul solicitării unui mandat, instanța de judecată este obligată să verifice dacă dispoziția privind efectuarea investigației este autentică și dacă măsurile coercitive preconizate nu sînt arbitrare sau excesive, avînd în vedere obiectul investigației. Atunci cînd verifică proporționalitatea măsurilor coercitive, instanța de judecată poate solicita autorității de

	<i>supraveghere explicații detaliate, în special privind temeiurile care determină autoritatea de supraveghere să suspecteze încălcarea gravă a prezentei legi, precum și privind gravitatea încălcării suspectate, importanța probelor căutate, natura implicării întreprinderii în cauză și probabilitatea rezonabilă că informațiile, documentele, echipamentele, mijloacele sau suporturile relevante obiectului investigației se păstrează în locul pentru care se solicită mandatul.</i> <i>(35) Mandatul judecătoresc emis în conformitate cu alin. (31)-(34) poate fi atacat cu recurs, care nu este suspensiv de executare, dacă instanța de recurs nu dispune altfel.</i> <i>(36) Procedura de investigație la fața locului se încheie prin întocmirea de către inspectori a unui proces-verbal de investigare la fața locului, care se completează și se semnează de toți inspectorii indicați în dispoziția de efectuare a investigației, la locul efectuării investigației.</i> <i>(37) Procesul-verbal de investigare la fața locului este documentul prin care se confirmă faptul desfășurării de investigare la fața locului și în care se conține toată informația cu privire la investigația desfășurată, la procedurile aplicate și constatările în urma acestuia. Procesul-verbal de de investigare la fața locului va conține în mod obligatoriu:</i> <i>a) denumirea completă a autorității de supraveghere, numele, prenumele și funcția persoanelor care au efectuat investigația la fața locului;</i> <i>b) date cu privire la dispoziția de efectuare a investigației și temeiul efectuării investigației;</i> <i>c) denumirea completă/numele, prenumele persoanei supuse investigației și identificarea obiectului de investigație;</i> <i>d) date privind durata investigației;</i>	

- e) date privind toate aspectele, documentele, încăperile, echipamentele, mijloacele și obiectele de altă natură care au fost supuse investigației, relevante în scopul investigației;
- f) constatările și rezultatele investigației;
- g) explicațiile în scris ale persoanei supuse investigației și/sau ale angajaților acesteia;
- h) înregistrările, extrasele și copiile documentelor ridicate în cadrul investigației.

(38) Procesul-verbal privind efectuarea investigației la fața locului se întocmește în două exemplare, se numerotează și se semnează pe fiecare pagină de toți inspectorii care au efectuat investigația la fața locului și de persoana supusă investigației. În cazul în care procesul-verbal privind efectuarea investigației la fața locului se întocmește în formă electronică, actul se semnează cu semnătură electronică de către toți inspectorii și de către persoana supusă investigației.

(39) Un exemplar al procesului-verbal se înmânează persoanei supuse investigației, cu efectuarea unei mențiuni scrise despre aceasta pe al doilea exemplar, confirmată prin semnătura persoanei ce recepționează procesul-verbal. Persoana supusă investigației este obligată să confirme prin semnătură, inclusiv prin intermediul persoanelor desemnate sau responsabilul pentru protecția datelor, primirea exemplarului de proces-verbal, chiar și în caz de dezacord cu constatările expuse în acesta. În cazul în care reprezentantul persoanei supuse investigației refuză să primească sau să confirme prin semnătură primirea exemplarului de proces-verbal, pe procesul-verbal se face mențiunea respectivă, semnată de inspectorii care au efectuat investigația la fața locului, iar procesul-verbal va fi expediat persoanei supuse investigației prin scrisoare recomandată, cu aviz de primire. Procesul-verbal în format electronic care nu a

fost semnat de persoana supusă investigației se transmite acesteia prin orice modalitate care permite autorității de supraveghere confirmarea recepționării procesului-verbal de către persoana supusă investigației. Comunicarea și recepționarea procesului-verbal semnat cu semnătură electronică avansată calificată la adresa electronică indicată de persoana supusă investigației se consideră comunicare la sediul acesteia. În cazul în care desfășurarea investigației la fața locului a fost înregistrată în format video, înregistrarea este parte a dosarului și se eliberează persoanei supus investigației la solicitare, în vederea exercitării dreptului la apărare.

(40) Persoana supusă investigației are dreptul, în termen de 10 zile lucrătoare de la semnarea procesului-verbal privind efectuarea investigației la fața locului, să prezinte dezacordul cu cele cuprinse în procesul-verbal în cauză, aducând probe suplimentare ce confirmă poziția sa. Inspectorul examinează materialele prezentate și, după caz, întocmește un proces-verbal adițional, fără a opera rectificări în procesul-verbal de bază. În procesul-verbal adițional se indică procesul-verbal de bază, iar în partea constatatoare se reflectă pozițiile modificate, cu respectarea procedurii de întocmire a procesului-verbal privind efectuarea investigației la fața locului, inclusiv a celei de anexare a documentelor.

(41) Termenul de efectuare a investigației la fața locului se stabilește în funcție de gravitatea presupusei încălcări, de durata acesteia, precum și de alte criterii care ar afecta durata de efectuare a investigației, și nu poate depăși 10 zile lucrătoare. Termenul general de efectuare a investigației nu poate depăși trei luni, cu posibilitatea prelungirii justificate a acestuia cu 30 de zile, dar nu mai mult de 6 luni.

(42) Autoritatea de supraveghere informează persoana vizată în legătură cu evoluția sau cu rezultatul investigației întreprinse, în termen de trei luni de la data la care a fost inițiată investigația. Autoritatea de supraveghere informează persoana vizată în legătură cu evoluția investigației, din trei în trei luni, până la finalizarea acesteia.

(43) Rezultatul investigației se aduce la cunoștința persoanei vizate în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la finalizarea acesteia.

(44) Toate cheltuielile ce țin de efectuarea investigației sînt suportate de autoritatea de supraveghere.

(45) Autoritatea de supraveghere este obligată să păstreze timp de 10 ani toate documentele ce țin de realizarea investigației, inclusiv dispoziția de efectuare a investigației, procesele verbale ale investigației la fața locului, rapoartele de investigație, copiile documentelor anexate și alte acte. Ulterior acestea vor fi transmise autorităților competente în conformitate cu legislația cu privire la Fondul Arhivistic al Republicii Moldova.

Articolul 81. Neadmiterea afectării și/sau suspendării activității persoanei supuse investigației

(1) Autorității de supraveghere și personalului acesteia i se interzice, în procesul realizării funcțiilor de investigare, să afecteze funcționarea normală a persoanei supuse investigației și/sau să întreprindă măsuri ce vor conduce la suspendarea completă sau temporară a activității acesteia, cu excepția cazurilor de încălcări foarte grave, în sensul prezentei legi, care necesită aplicarea măsurilor restrictive corespunzătoare.

(2) Orice daune cauzate persoanei supuse investigației prin încălcarea prevederilor alin. (1) de către autoritatea de supraveghere și personalul acesteia în procesul realizării funcțiilor de investigare, prin

prescripțiile și deciziile luate în urma efectuării investigației, vor fi reparate din contul autorității de supraveghere și/sau din contul personalului acesteia. În cazul nerezolvării pe cale amiabilă a conflictului, persoana prejudiciată poate acționa în instanța de judecată organul de autoritatea de supraveghere și personalul acesteia.

(3) Faptul cauzării de daune și cuantumul despăgubirilor în cazurile specificate la alin. (2) sînt stabilite de instanța de judecată, la cererea persoanei interesate.

Articolul 82. Tratamentul documentelor și informațiilor din dosarul autorității de supraveghere

(1) Documentele obținute ca urmare a unei solicitări de informații sau în cadrul investigației care se dovedesc a nu avea legătură cu obiectul investigației se returnează. După returnare aceste documente nu mai fac parte din dosarul cauzei.

(2) În cazul documentelor cu acces restricționat din dosar, accesul se acordă, dacă este posibil, la versiunea neconfidențială a acestor documente, transmisă de persoana care beneficiază de protecția caracterului confidențial în termenul stabilit de autoritatea de supraveghere. Cînd confidențialitatea poate fi asigurată prin rezumarea informațiilor relevante, accesul va fi acordat la rezumatul acestora.

(3) Procesele-verbale întocmite în baza interviurilor sunt accesibile după înlăturarea din conținutul lor a informațiilor ce constituie secret comercial sau a altor informații confidențiale identificate de întreprinderi.

(4) Informațiile ce pot constitui secret comercial sînt definite de Codul civil.

(5) Alte informații decât secretele comerciale pot fi considerate ca fiind confidențiale în măsura în care dezvoltarea acestora poate dăuna semnificativ unei persoane.

(6) Informațiile ce constituie secret comercial și alte informații confidențiale din dosar se marchează corespunzător.

(7) Pentru ca o informație să fie considerată confidențială, persoana sau autoritatea publică care invocă respectarea interesului legitim de a-și proteja secretele și alte informații confidențiale trebuie să adreseze autorității de supraveghere o cerere motivată, care va conține și identificarea părților față de care informațiile sale sunt considerate confidențiale.

(8) Accesul la informațiile confidențiale furnizate de către autoritățile publice se acordă doar cu acordul acestor autorități.

(9) Cererea de acordare a caracterului confidențial trebuie să aibă ca obiect informațiile ce pot constitui secrete comerciale sau corespund descrierii pentru alte informații confidențiale. Autoritatea de supraveghere examinează temeiul cererii de acordare a caracterului confidențial. Atunci când nu acceptă cererea, autoritatea de supraveghere trebuie să răspundă solicitantului în termen de 15 zile lucrătoare de la recepționarea cererii.

(10) Calificarea unei informații ca fiind secret comercial sau altă informație confidențială nu împiedică autoritatea de supraveghere să dezvăluie sau să utilizeze o astfel de informație dacă aceasta este necesară pentru a dovedi o pretinsă încălcare.

(11) Persoanele care, în virtutea drepturilor și atribuțiilor ce le revin în temeiul prezentei legi, au luat cunoștință de materialele investigației, inclusiv alte persoane care le-au devenit cunoscute astfel de informații, au obligația să asigure confidențialitatea acestora, în condițiile legislației.

(12) Materialele dosarului acumulate în cadrul investigației nu pot fi ridicate, obținute și/sau utilizate în oricare alte scopuri ulterioare, dacă ar putea

în răutăți situația persoanei vizate sau persoanei supuse investigației, cu excepția cazurilor necesare înfăptuirii justiției.

(13) Inspectorul de protecție a datelor, persoana vizată sau alte persoane, care în virtutea drepturilor și atribuțiilor ce le revin în temeiul prezentei legi, au luat cunoștință sau le-au devenit cunoscute informațiile din cadrul investigației nu pot fi audiați sau interogați de către alte organe sau organizații în ceea ce privește esența informațiilor din cadrul investigației, cu excepția instanței de judecată.

(14) CNPDCP publică deciziile anonimizate pe pagina oficială web.

Articolul 83. Exercițarea drepturilor la apărare

(1) Înainte de adoptarea deciziilor prevăzute la art.87 alin. (1), autoritatea de supraveghere, în cadrul procedurilor de investigație, garantează pe deplin drepturile la apărare ale părților în cauză prin acordarea dreptului de a-și exprima punctul de vedere cu privire la concluziile și propunerile din raportul de investigație, prin asigurarea accesului la dosar și dreptului la audieri.

(2) Autoritatea de supraveghere își bazează deciziile doar pe constatările din raportul de investigație asupra cărora părțile în cauză și-au putut prezenta observațiile.

Articolul 84. Transmiterea raportului de investigație și prezentarea observațiilor

(1) Raportul de investigație va conține:

a) denumirea completă a autorității de supraveghere, numele, prenumele și funcția persoanelor care a întocmit raportul de investigație;

b) date cu privire la dispoziția de efectuare a investigației și temeiul efectuării investigației;

c) denumirea completă/numele, prenumele persoanei supuse investigației și identificarea obiectului de investigație;

d) date privind durata investigației;

e) faptele constatate și probele;

f) referința expresă la prevederile actelor legislative și normative pe care le-a încălcat persoana supusă investigației,

g) explicațiile în scris ale persoanei supuse investigației și/sau ale angajaților acesteia;

h) concluziile și propunerile raportorului în urma finalizării investigației, inclusiv în ceea ce privește recomandările și indicațiile pentru înlăturarea încălcărilor stabilite, după caz, prescripția de aplicare a măsurilor restrictive, după caz, constatarea contravențiilor sau altor tipuri de încălcări prevăzute de lege, cu indicarea sancțiunii prevăzute de lege, după caz, și descrierea semnelor componentei de infracțiune constatate în cadrul procedurii de investigație și referința expresă la normele de drept penal vizate.

(2) După întocmirea raportului de investigație, o copie a versiunii neconfidențiale a raportului va fi transmisă, pentru informare, părților în cauză: autorului plîngerii și persoanei care a făcut obiectul investigației. La solicitare, o copie a versiunii neconfidențiale a raportului de investigație va fi transmisă și persoanelor a căror audiere a fost admisă conform prevederilor art. 86 alin. (3).

(3) În termen de 30 de zile lucrătoare de la data primirii raportului de investigație, părțile au dreptul să prezinte observații asupra acestuia.

(4) Termenul menționat la alin. (3) poate fi prelungit de către autoritatea de supraveghere, o singură dată, cu cel mult 30 de zile lucrătoare, în baza unei cereri întemeiate, la care se anexează probele ce dovedesc necesitatea prelungirii termenului. În acest caz, părții ce a înaintat cererea i se comunică în scris, în termen

de cel mult 3 zile lucrătoare, rezultatul examinării cererii.

(5) Părțile pot menționa în observațiile lor scrise temeiul legal și faptele pe care le cunosc și care sînt pertinente pentru apărarea lor împotriva pretențiilor înaintate de autoritatea de supraveghere. Părțile pot anexa orice documente relevante care dovedesc faptele menționate și pot propune să fie audiate persoane care ar putea confirma faptele prezentate în observațiile lor.

(6) Raportul de investigație, împreună cu observațiile prezentate de părți și cu materialele întregului dosar al cauzei, se predă de către raportor conducătorului autorității de supraveghere pentru audieri și, după caz, pentru adoptarea deciziei respective.

(7) Autoritatea de supraveghere poate solicita de la orice persoană, inclusiv de la o autoritate a administrației publice, să-și expună în scris punctul de vedere asupra raportului de investigație.

Articolul 85. Accesul la dosar

(1) Autorul plîngerii poate solicita accesul la documentele pe care autoritatea de supraveghere și-a bazat examinarea preliminară. La cerere scrisă, autorului plîngerii i se va acorda o singură dată accesul la aceste documente, ca urmare a informării făcute de autoritatea de supraveghere în conformitate cu art. 77 alin. (3).

(2) Persoana care face obiectul procedurilor desfășurate de autoritatea de supraveghere are dreptul de acces la dosarul autorității de supraveghere, sub rezerva interesului legitim al persoanelor de a-și proteja secretele comerciale și informațiile confidențiale. Dreptul de acces la dosar nu include accesul la informațiile confidențiale și documentele interne ale autorității de supraveghere, la corespondența autorității de supraveghere cu

autoritățile de supraveghere din alte state. Accesul la dosar va fi asigurat, la cerere scrisă, o singură dată ca urmare a transmiterii de către autoritatea de supraveghere a raportului de investigație pentru prezentarea de observații.

(3) Accesul la dosar este acordat cu condiția ca informația din dosar să fie folosită numai în cadrul procedurii respective desfășurate de autoritatea de supraveghere sau procedurii judiciare eventuale legate de această procedură.

(4) Conducătorul autorității de supraveghere permite părților în cauză accesul la dosar la sediul autorității de supraveghere și obținerea, la cerere, contra unui cost stabilit prin ordinul conducătorului autorității de supraveghere, a copiilor și a extraselor din dosar.

(5) Părților li se va comunica data stabilită pentru accesul la dosar în termen de cel mult 3 zile lucrătoare de la data depunerii cererii.

(6) Autoritatea de supraveghere nu are obligația să furnizeze traducerea documentelor din dosar.

Articolul 86. Audierea părților și a altor persoane fizice sau juridice

(1) Părțile cărora le-a fost transmis raportul de investigație sînt în drept să solicite audieri. Audierile sînt solicitate de către părți în scris odată cu prezentarea observațiilor pe marginea raportului de investigație.

(2) Audierile pot fi dispuse, de asemenea, din oficiu, de conducătorul autorității de supraveghere.

(3) În cazul în care consideră necesar, autoritatea de supraveghere poate dispune sau admite audierea altor persoane fizice sau juridice. Cererile de audiere ale acestor persoane se aprobă dacă acestea demonstrează suficient interes. Dacă cererile persoanelor menționate se aprobă, acestora li se transmite, la solicitare, o copie a versiunii neconfidențiale a raportului de investigație.

(4) Autoritatea de supraveghere poate invita orice persoană, inclusiv reprezentanți ai autorităților publice, să asiste la audiere fizic sau de la distanță, prin intermediul mijloacelor electronice, și să își exprime punctul de vedere pe parcursul desfășurării audierii.

(5) Persoanele invitate să participe la audieri fizic sau de la distanță, prin intermediul mijloacelor electronice, se prezintă personal sau sînt reprezentate, după caz, de reprezentanți legali sau statutari ori de avocați împuterniciți legal.

(6) Persoanele invitate sînt audiate în prezența altor părți ale cauzei, cu luarea măsurilor impuse pentru protejarea informațiilor ce constituie secret comercial sau au caracter confidențial. Dacă se consideră util, pentru asigurarea protecției informațiilor ce constituie secret comercial sau au caracter confidențial, persoanele invitate pot fi audiate separat.

(7) Audierea se înregistrează pe suport magnetic sau se consemnează într-un proces-verbal care conține principalele declarații făcute de părți și care se anexează la dosar. Declarațiile trebuie să fie semnate de partea care le-a făcut. Autoritatea de supraveghere va informa persoana audiată despre intenția de a înregistra declarațiile făcute la audiere.

(8) Neprezentarea sau renunțarea la audiere, precum și refuzul oricărei declarații nu constituie impedimente pentru continuarea procedurii de investigație.

Articolul 87. Emiterea și comunicarea deciziilor

(1) După examinarea observațiilor făcute de părți asupra raportului de investigație și, după caz, după desfășurarea audierilor și examinarea informațiilor acumulate suplimentar la solicitarea conducătorului autorității de supraveghere, conducătorul autorității de supraveghere decide:

a) adoptă decizia de încetare a investigației cazului, deoarece pe parcursul desfășurării acesteia nu au fost

	descoperite probe suficiente privind încălcarea prevederilor legii care ar justifica aplicarea de măsuri corective sau sancțiuni; sau b) adoptă decizia de constatare a încălcării legislației privind protecția datelor cu caracter personal și, după caz, de aplicare a avetimentului sau sancțiunilor; c) dispune investigarea suplimentară a cazului; d) adoptă alte decizii prevăzute la art.56. (2) Decizia de constatare a încălcării legislației privind protecția datelor cu caracter personal și, după caz, de aplicare a avetimentului sau sancțiunilor trebuie să conțină în mod obligatoriu următoarele elemente: a) datele de identificare ale autorității de supraveghere și numele reprezentantului legal al acesteia; b) datele de identificare ale operatorului/persoanei împuternicite de operator, codul personal sau numărul de identificare de stat-codul fiscal, după caz; c) expres și clar, încălcările comise de persoana supusă investigației cu referințe directe la prevederile legale încălcate; d) indicarea temeiului legal potrivit căruia se stabilește și se sancționează fapta, e) descrierea faptelor și a împrejurărilor care pot fi avute în vedere la individualizarea măsurii; f) termenul și modalitatea de plată a amenzii, după caz; g) măsurile restrictive/corective aplicate (recomandări (indicații) privind înlăturarea încălcărilor și natura recomandărilor, prevederile normative în al căror temei au fost emise recomandările, termenul în care urmează a fi înlăturate încălcările), după caz, care trebuie să fie proporționale cu încălcarea comisă și necesare pentru încetarea efectivă a încălcării, termenul de exercitare a căii de atac și instanța de judecată competentă.	

(3) Decizia menționată la alin.(1) se bazează pe constatările și probele la care părțile în cauză au avut acces și asupra cărora au avut posibilitate de a prezenta observații, cu condiția respectării regulilor de acces la informații confidențiale. Deciziile autorității de supraveghere se comunică, în termen de 10 zile lucrătoare de la data adoptării, prin modalitățile de notificare prevăzute de Codul administrativ.

(4) Deciziile autorității de supraveghere se publică pe pagina web a autorității de supraveghere. Publicarea deciziilor și a prescripțiilor se face cu luarea în considerare a interesului legitim al întreprinderilor în protejarea secretelor comerciale.

(5) În cazul în care în raportul de investigație se constată o contravenție, acesta substituie procesul-verbal de constatare a contravenției, avînd regim juridic și forță juridică similare. Constatarea contravențiilor identificate în timpul efectuării investigației și aplicarea sancțiunilor, conform competenței, se vor efectua în limitele stabilite de prezenta lege și cu aplicarea cerințelor stabilite de Codul contravențional.

(6) La stabilirea încălcărilor ce conțin semne ale componenței unei infracțiuni, autoritatea de supraveghere sesizează procurorul sau organul de urmărire penală competent cu privire la identificarea semnelor componenței de infracțiune, printr-o sesizare, la care, în mod obligatoriu, se anexează raportul de investigație și materialele ce țin de investigația în cauză.

Articolul 88. Executarea deciziilor autorității de supraveghere

(1) Deciziile autorității de supraveghere adoptate în condițiile prezentei legi devin executorii și se execută în termenul menționat în ele de persoanele cărora le sînt adresate, cu obligația de a informa în scris autoritatea

de supraveghere despre măsurile întreprinse în vederea executării deciziei, în termenul stabilit în aceasta. Autoritatea de supraveghere poate stabili termenul de executare a deciziei de până la 6 luni. În cazuri complexe, atunci când decizia autorității de supraveghere prevede implementarea unor măsuri corective complexe, la solicitarea întemeiată a persoanei căreia le este adresată, autoritatea de supraveghere poate extinde termenul de executare a deciziei peste termenul de 6 luni.

(2) În cazul neexecutării în termen a deciziilor autorității de supraveghere prin care sunt aplicate sancțiuni potrivit prezentei legi, executarea acestora se efectuează în conformitate cu prevederile Codului administrativ.

(3) În cazul neexecutării în termen a altor decizii decât aplicarea sancțiunilor, executarea acestora se efectuează în conformitate cu prevederile Codului de executare.

(4) Persoana supusă controlului este obligată să înlătore în termenul stabilit expres în prescripție încălcările indicate. Organul de control este obligat să stabilească termenul pentru îndeplinirea prescripției ținând cont de complexitatea acțiunilor ce urmează a fi efectuate, de gradul de pericol al încălcărilor care necesită a fi înlăturate, de posibilitățile persoanei controlate de a îndeplini acțiunile prescrise, precum și de prescripțiile anterioare, emise în cazuri similare. Termenul de executare a prescripției nu poate fi mai mic de 30 de zile lucrătoare și mai mare de 90 de zile lucrătoare. Termenul se calculează de la data înmînării contra semnătură sau de la data recepționării procesului-verbal de control de către persoana supusă controlului prin orice modalitate care permite organului de control confirmarea recepționării.

(5) În termenul stabilit conform alin.(4), persoana supusă controlului va prezenta organului care a emis prescripția confirmările de rigoare privind înlăturarea încălcărilor legislației.

(7) În cazul în care persoana supusă controlului nu înlătură încălcările legislației în termenul stabilit conform alin.(4), organul de control care a emis prescripția, în funcție de gradul de pericol constat, poate emite altă prescripție, cu sau fără măsuri restrictive, și/sau poate aplica sancțiuni prevăzute de lege.

(8) În cazul în care inspectorul constată înlăturarea încălcărilor respective, persoana supusă controlului este liberată, total sau parțial, de sancțiunea de care era pasibilă conform legii.

(9) Organul de control care a emis prescripția ca urmare a ultimului control planificat poate efectua o verificare suplimentară dacă persoana care a primit prescripția nu a prezentat în termenul stabilit confirmările de rigoare privind executarea prescripției sau confirmările prezentate sînt insuficiente pentru a stabili în mod rezonabil înlăturarea încălcărilor. Verificarea executării prescripției este conexă cu actele de control în cadrul căruia a fost emisă prescripția și nu necesită emiterea unei delegații de control suplimentare. Verificarea executării prescripției se efectuează de către inspectorii care au semnat anterior procesul-verbal de control, și doar în privința aspectelor menționate în prescripție.

(10) În cazul în care se constată înlăturarea încălcărilor de către persoana controlată, inspectorul face mențiunea corespunzătoare în procesul-verbal de control. Dacă, în urma verificării, este necesară prescrierea suplimentară a unor măsuri sau constatarea contravenției, inspectorul întocmește un proces-verbal suplimentar, conex cu procesul-verbal de control inițial, îl completează cu mențiunea faptului

	verificării, cu date despre procesul-verbal de control inițial, constatările în urma verificării și măsurile aplicate. Procesul-verbal suplimentar este semnat de inspectori și de persoana controlată, se anexează la procesul-verbal de control inițial și se înregistrează în Registrul de stat al controalelor.”.	
Articolul 80. Personalul CNPDCP (1) Personalul CNPDCP este format din directorul și 2 directorii adjuncți supuși reglementărilor Legii nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, funcționari publici cu statut special- inspectori de protecție a datelor (în continuare - inspector de protecție a datelor) și funcționari publici supuși reglementărilor Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, precum și personal contractual, supus reglementărilor legislației muncii. (2) Conducerea Centrului, inspectorii de protecție a datelor și funcționarii publici ai CNPDCP dispun de legitimație, al căror modele sunt aprobate de director.	Art. 80 se completează cu alin. (3), cu următorul cuprins: „(3) Autoritatea de supraveghere nu poate fi supusă nici unui mandat imperativ sau reprezentativ, nici unor influențe externe directe sau indirecte ori vreunei instrucțiuni sau dispoziții de la o parte externă, în cadrul îndeplinirii sarcinilor și al exercitării competențelor sale.”.	
Articolul 87. Dispoziții finale și tranzitorii (1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 6 luni de la data publicării, cu excepția alin. (2), (5) – (7) care intră în vigoare din momentul publicării prezentei legi. (2) Structura și efectivul limită ale CNPDCP sunt stabilite prin Hotărârea Parlamentului la propunerea directorului autorității în termen de 6 luni din momentul publicării prezentei legi.	La art. 87 alin. (1), cifra „6” se substituie cu cifra „24”. La art. 87 alin. (10) lit. c), cifra „100” se substituie cu „60”.	Considerăm termenul de intrare în vigoare a legii de 6 luni ca fiind unul insuficient, inclusiv ținând cont de faptul că, potrivit aceluiași art., Centrul dispune de un termen de 9 luni pentru aducerea actelor sale normative în concordanță cu noua lege. Prin analogie, Regulamentul (UE) 2016/679 a intrat în vigoare în termen de 2 ani.

(3) Directorul și directorul adjunct al CNPDCP aflat în funcție la data intrării în vigoare a prezentei legi, își continuă mandatul pe perioada pentru care au fost numiți.

(4) Personalul CNPDCP, aflat în funcție la momentul intrării în vigoare a prezentei legi, se încadrează în funcțiile noi, cu acordul lui, la propunerea conducerii CNPDCP, fiindu-i păstrat cel puțin nivelul funcției deținute.

(5) În termen de 9 luni de la data publicării prezentei legi, CNPDCP:

- a) va prezenta Parlamentului actele normative necesare punerii în aplicare a prezentei legi;
- b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile prezentei legi.

(6) Guvernul va prezenta propuneri de modificare a legislației în vigoare, în scopul asigurării compatibilității cu prezenta lege.

(7) Ministerul Finanțelor va prevedea și aloca resursele necesare pentru implementarea prevederilor prezentei legi.

(8) Guvernul va asigura CNPDCP cu infrastructura necesară (spațiu de serviciu) pentru buna funcționare a acestuia.

(9) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă:

- a) Legea nr. 182/2008 cu privire la aprobarea Regulamentului Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, structurii, efectivului-limită și a modului de finanțare a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal;
- b) Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

(10) Din momentul intrării în vigoare a prezentei legi, din cuantumul final al sancțiunii pecuniare stabilite de autoritatea de supraveghere, se va aplica: a) în primul an – 10 procente din cuantumul sancțiunii pecuniare stabilite;b) în al doilea an - 40 procente din cuantumul sancțiunii pecuniare stabilite;c) în al treilea an – 100 procente din cuantumul sancțiunii pecuniare stabilite. (11) Plângerile și cauzele ale căror proceduri de examinare de către CNPDCP nu s-au încheiat până la data intrării în vigoare a prezentei legi, se examinează conform normelor de procedură prevăzute de prezenta lege. În cazul în care prezenta lege prevede o sancțiune mai gravă, încălcarea săvârșită anterior datei intrării în vigoare a prezentei legi va fi sancționată conform dispozițiilor actelor normative în vigoare la data săvârșirii acesteia. În situațiile în care, potrivit prezentei legi, fapta nu mai este considerată încălcare, aceasta nu se mai sancționează, chiar dacă a fost săvârșită înainte de data intrării în vigoare. (12) Litigiile care la data intrării în vigoare a prezentei legi se află în proces de examinare se soluționează în conformitate cu normele legii în vigoare la data apariției litigiului.		

**Către: Veronica Mihailov-Moraru
Ministra Justiției**

**Copie: Victoria Muntean
Directoarea Centrului Național pentru
Protecția Datelor cu Caracter Personal**

**Nr. 641
Din 30.11.2023**

Ref: Aviz asupra proiectului de lege privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date

Stimată doamnă Ministră,

Vă salutăm din numele Asociației Patronale „Camera de Comerț Americană din Moldova” (AmCham), Asociației Naționale a Companiilor din Domeniul TIC (ATIC) și Asociației Investitorilor Străini (FIA). În contextul consultărilor publice asupra proiectului de lege privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date, prezentăm mai jos o serie de recomandări și propuneri adiționale, care credem că ar putea contribui la o îmbunătățire a proiectului supus consultărilor publice după cum urmează:

Articolul 14 alin. (5) lit. a) din Proiect considerăm oportun să fie completat cu sintagma „sau informațiile sunt obținute pentru executarea aceluiași contract la care persoana vizată este parte” din următoarele motive :

Potrivit art. 6 alin. (1) lit. a) și b) din același Proiect, prelucrarea este legală numai dacă și în măsura în care se aplică cel puțin una dintre următoarele condiții:

- a) persoana vizată și-a dat consimțământul pentru prelucrarea datelor sale cu caracter personal pentru unul sau mai multe scopuri specifice;
- b) prelucrarea este necesară pentru executarea unui contract la care persoana vizată este parte.

Totodată, în art. 13 sunt enunțate informațiile care sunt furnizate persoanei vizate în momentul obținerii acestor date cu caracter personal, în cazul în care datele cu caracter personal referitoare la o persoană vizată sunt colectate de la aceasta.

Respectiv, dacă datele cu caracter personal sunt obținute de la altcineva decât persoana vizată în vederea prelucrării pentru executarea aceluiași contract, nu se mai impune suplimentar informarea despre scopurile în care sunt prelucrate datele cu caracter personal, precum și temeiul juridic al prelucrării, perioada stocării etc, întrucât persoana vizată a fost informată deja la data încheierii contractului.

Articolul 18 alin. (1) lit. a) urmează a fi completat în sensul în care persoana vizată să prezinte înscrisurile care denotă inexactitatea datelor „persoana vizată contestă exactitatea datelor și prezintă înscrisurile

confirmative,". În formula respectivă reglementarea nu va permite careva abuzuri din partea persoanei vizate.

Articolul 21 alin. (5) urmează a fi completat cu cuvântul *prelucrării*, după cum urmează: „În contextul utilizării serviciilor societății informaționale, prin derogare de la prevederile Legii nr. 284/2004 privind serviciile societății informaționale, persoana vizată își poate exercita dreptul de a se opune prelucrării prin mijloace automate care utilizează specificații tehnice”.

În vederea asigurării certitudinii juridice considerăm oportun ca la art. 35 alin. (5) sintagma „poate aproba” să fie înlocuită cu „aprobă”, identic ca și în cazul alin. (4) al aceluiași articol.

În ce privește art. 35 alin. (8) considerăm că acesta urmează a fi completat, în următoarea redacție „*La evaluarea impactului operațiunilor de prelucrare efectuate de operatori sau de persoanele împuternicite de operatori, se are în vedere în mod corespunzător respectarea de către operatori sau persoanele împuternicite a codurilor de conduită, dacă acestea au fost aprobate în conformitate cu art. 40, în special în vederea unei evaluări a impactului asupra protecției datelor*”. Or, aprobarea codurilor de conduită nu este o obligație pentru operatori.

La art. 38 alin. (6), pentru certitudine considerăm oportun de a preciza care sarcini și atribuții ar putea genera un conflict de interese.

Cu referire la art. 76 alin. (3), constatăm că inversarea sarcinii probațiunii va genera abuzuri din partea persoanelor vizate, care așa cum prevede Legea pe lângă faptul că pot sesiza Centrul, pot depune direct în instanța de judecată cereri de chemare în judecată. Prin urmare impunerea operatorului sau a persoanei împuternicite, pentru fiecare caz când persoana vizată va depune cerere de chemare în judecată considerând că drepturile de care beneficiază în temeiul prezentei legi au fost încălcate, să demonstreze nevinovăția este o sarcină excesivă, care depășește scopul prezentei Legi.

- La art. 60 alin. (1) lit. a), se propune completarea la sfârșit cu următoarea frază: „, cu excepția datelor de transfer și a datelor de localizare prevăzute de Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007. Centrul solicită în scris informațiile necesare, indică temeiul juridic și scopul solicitării informațiilor și stabilește un termen rezonabil în care acestea trebuie furnizate, care este de cel puțin 5 zile lucrătoare, precum și specifică sancțiunile prevăzute de lege pentru neprezentarea în termen a informațiilor solicitate sau prezentarea informațiilor false sau incomplete.” Conform art. 81 din Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007, datele de transfer și datele de localizare pot fi divulgate unor terți doar în scopul apărării, securității naționale, siguranței publice, prevenirii, investigării, detectării și urmăririi penale a infracțiunilor sau folosirii neautorizate a sistemelor de comunicații electronice.
- La art. 46 alin. 2 lit. c, după sintagma “aprobate de Centru” se propune introducerea sintagmei “sau de Comisia Europeană”, pentru a evita obligativitatea operatorilor de dublarea semnării unor clauze similare, deoarece prin semnarea clauzelor standarde aprobate de Comisia Europeană și aplicarea legislației europene în domeniul datelor personale deja se asigură un nivel adecvat de securitate a datelor personale. Or, cerința suplimentară de a semna și clauzele standarde aprobate de Centru, reprezintă un obstacol birocratic nejustificat, ce împiedică companiile din Republica Moldova să încheie contracte comerciale cu companii externe, în special în cazul în care acestea sunt semnate între grupuri de companii, care în relația dintre ele aplică clauzele standarde aprobate de Comisia Europeană și care refuză semnarea suplimentară a clauzelor standarde aprobate de Centru.
- În tot textul legii, se propune înlocuirea termenului „investigarea” și „investigația” cu termenul „controlul”, pentru a evita incertitudinea privind aplicabilitatea prevederilor Legii nr. 131/2012, în special a art. 5¹(limita măsurilor luate în urma controlului), 28 (conținutul procesului-verbal de

control și procesul-verbal de control adițional), 29 (prescripții), 29¹ (măsuri restrictive), 30 (contestarea delegației de control, a deciziei de prelungire a duratei controlului sau a procesului-verbal de control).

- La art. 80 alin. (5), după sintagma „persoana vizată” se propune introducerea sintagmei „și operatorul sau persoana împuternicită de operator”.
- La art. 81 alin. (3), se propune excluderea primei fraze: „Propunerea de efectuare a unei investigații din oficiu se face printr-o dispoziție motivată care prevede persoana fizică sau juridică supusă investigației”.
- La art. 81 alin. (6), se propune excluderea cuvântului „inclusiv”, iar înainte de ultima frază se propune introducerea următoarei fraze: „Investigația la fața locului poate fi efectuată numai dacă există indicii că pot fi găsite documente sau pot fi obținute informații considerate necesare pentru investigația presupusului caz de încălcare a legislației privind protecția datelor cu caracter personal, inițiată prin dispoziție, fapt care nu necesită a fi demonstrat subiectului supus investigației.”.
- La art. 81 alin. (7), se propune excluderea sintagmei: „și după caz, respectarea cerințelor prezentei legi și ale actelor normative ale Centrului”.
- La art. 81 alin. (8), se propune completarea la sfârșit cu sintagma: „sau împuternicit”, precum și înlocuirea sintagmei „unui martor” cu sintagma „doi martori” (conform art. 26 alin. (4) din Legea nr. 131/2012).
- La art. 81 alin. (9) lit. a), se propune expunerea în următoarea redacție: „să obțină acces la toate datele cu caracter personal și la toate informațiile necesare pentru efectuarea investigației, indiferent de suportul pe care sunt stocate, inclusiv la orice documente, sisteme de evidență, produse de program, echipamente și mijloace de prelucrare a datelor”.
- La art. 81 alin. (9) lit. b), se propune înlocuirea sintagmei „vizate în cadrul” cu cuvântul „supuse”.
- La art. 81 alin. (9) lit. c), se propune înlocuirea sintagmei „care trebuie să nu depășească 15 zile” cu sintagma „care trebuie să fie unul rezonabil, ținând cont de volumul și complexitatea informațiilor, documentelor și explicațiilor solicitate,” și a cuvântului „entității” cu cuvântul „persoanei”.
- La art. 81 alin. (9) lit. d), se propune se propune expunerea în următoarea redacție: „să audieze persoana supusă investigației sau reprezentantul legal sau împuternicit al acesteia asupra faptelor relevante obiectului investigației și, după caz, să înregistreze răspunsurile acestora, inclusiv prin mijloace audio, video sau prin alte mijloace, cu informarea prealabilă a persoanei audiate. La cerere, o copie a înregistrării este transmisă persoanei supuse investigației. Solicitățile de informații trebuie să fie proporționale și să nu oblige persoanele audiate să recunoască faptul că persoana supusă investigației a comis o încălcare, acestea fiind obligate să răspundă la întrebări factuale și să furnizeze documente chiar dacă acestea pot fi folosite pentru a stabili existența unei încălcări comise de persoana supusă investigației”.
- La art. 81 alin. (9) lit. e), se propune înlocuirea sintagmei „lizibile” cu cuvântul „lizibilă” sau sintagma „audierea și/sau vizualizarea lor”.
- La art. 81 alin. (9), se propune completarea cu lit. g) cu următorul cuprins: „să ridice sisteme de evidență, echipamente, mijloace de prelucrare a datelor, originale ale documentelor, pentru un termen maxim de 3 luni, dacă asemenea măsură este necesară pentru prevenirea ascunderii, înlăturării, modificării sau distrugerii probelor sau dacă nu este posibil de a face extrase sau copii de pe acestea în incinta respectivă”. Asemenea normă este necesară, deoarece la lin. (11) este menționat dreptul persoanei suspuse investigației de a obține lista obiectelor respective ridicate.
- La art. 81 alin. (11) lit. a), se propune excluderea sintagmei „să fie informată și”.

- La art. 81 alin. (11) lit. c), se propune excluderea cuvântului „documentată”.
- La art. 81 alin. (11) lit. d), după cuvântul „mijloacelor” se propune introducerea cuvântului „echipamentelor”.
- Se propune reformularea alin. (13) art. 81 în felul următor: *„Operatorul sau persoana împuternicită de operator (persoană fizică sau juridică) supus investigației este obligat să prezinte documentele și informațiile ce țin direct de obiectul investigației, care sunt solicitate de către inspectorii pentru protecția datelor cu caracter personal în vederea efectuării investigației; să permită accesul inspectorilor în încăperile sale de serviciu pe parcursul programului de lucru, precum și să asigure pe parcursul investigației la fața locului și pe durata desfășurării acesteia, prezenta în dependență de caz a persoanei fizice, conducătorului persoanei juridice sau a reprezentantului, care vor coopera și vor contribui la exercitarea drepturilor inspectorilor prevăzute de prezenta lege. Persoana fizică sau juridică supusă investigației poate refuza cooperarea în măsura în care cererea inspectorului contravine prevederilor legale.”*
- La art. 81 alin.(7) lit. g) se propune substituirea cuvântului „controlului” cu cuvântul „investigației”. La lit. h) se propune substituirea cuvântului „verificate” cu cuvântul „investigate”, iar la lit. i) substituirea cuvântului „controlului” cu cuvântul „investigației”.
- La art. 81 alin. (9) lit. f), se propune completarea la sfârșit cu următoarea frază: *„Experții și specialiștii antrenați de către Centru asigură respectarea legislației privind conflictul de interese și privind asigurarea confidențialității informațiilor, în baza declarațiilor pe propria răspundere”.*
- La art. 81 alin. (11), se propune completarea cu o literă nouă f) cu următorul cuprins: *„să identifice informațiile sau documentele ce constituie secret comercial, comunicările care au un caracter protejat și alte informații confidențiale, formulând, în acest sens, o cerere motivată către Centru, și, după caz, să prezinte versiunea neconfidențială a acestor informații, cu aceeași valoare probantă ca a versiunii confidențiale”.*
- La art. 81 alin. (14), se propune înlocuirea cuvântului „supusă” cu cuvântul „supuse”.
- La alin. (17) art. 81 se propune substituirea formulării *„inspectorii de protecție a datelor au încercat să pătrundă în încăperile, terenurile sau mijloacele de transport ce urmează a fi supuse investigației, dar nu au reușit ...”* cu următoarea *„inspectorilor de protecție a datelor le-a fost restricționat accesul în încăperile, terenurile sau mijloacele de transport ce urmează a fi supuse investigației, fiind create impedimente de către persoanele fizice sau juridice supuse investigației...”*

Această propunere o argumentăm prin faptul că, încercarea de a pătrunde în încăperi, terenuri sau mijloace de transport poate fi interpretată și calificată ca violare de domiciliu în cazul în care sediul operatorului de date este înregistrat la adresa de domiciliu a persoanei fizice.

- La art. 81 alin. (21), se propune expunerea în următoarea redacție: *„Rezultatul investigației se consemnează în procesul-verbal de control [proiectul de decizie motivată asupra investigației], care trebuie să cuprindă inclusiv prescripțiile (indicațiile) și recomandările ce urmează a fi înaintate în baza constatărilor, măsurile restrictive ce urmează a fi aplicate și sancțiunile ce urmează a fi stabilite. Procesul verbal de control [proiectul] se notifică persoanei vizate (cu excepția părților care conțin informații confidențiale ale persoanei supuse controlului sau terților) și operatorului sau persoanei împuternicite de operator care au fost supuși investigației, cu acordarea unui termen de cel puțin 30 de zile pentru prezentarea dezacordului cu actul în cauză. Acest termen poate fi prelungit de Centru, o singură dată, cu cel mult 30 de zile, în baza unei solicitări motivate. În acest caz, persoanei care a înaintat cererea i se comunică în scris, în termen de cel mult 3 zile lucrătoare, rezultatul examinării cererii. Dreptul de a prezenta dezacordul nu*

afectează și nici nu limitează posibilitatea contestării deciziei în modul stabilit de lege. Termenul prevăzut la alin. (23) se suspendă la data notificării procesului-verbal de control [proiectului deciziei] către persoana vizată și persoana supusă controlului, până la data prezentării dezacordului asupra procesului-verbal de control [proiectului deciziei] sau, în cazul în care dezacordul nu este prezentat în termenul stabilit, până la data expirării termenului stabilit pentru prezentarea dezacordului. Centrul își bazează deciziile doar pe constatările din procesul-verbal de control și pe alte probe pe care își întemeiază decizia, asupra cărora părțile în cauză și-au putut prezenta observațiile, cu condiția respectării regulilor de acces la informațiile ce constituie secret comercial și alte informații confidențiale”.

- La art. 81 alin. (23), se propune înlocuirea sintagmei de „6 luni” cu sintagma „3 luni” (conform art. 77 alin. (2) din RGPD), iar după sintagma „persoana vizată” se propune introducerea sintagmei „și operatorul și persoana împuternicită de operator care sunt supuse investigației”.
- Se propune completarea art. 81 cu un alineat nou (24) cu următorul cuprins: „Comunicările dintre persoana supusă investigației și avocatul acestuia, realizate în cadrul și în scopul exclusiv al exercitării dreptului la apărare al persoanei supuse investigației, care are legătură cu obiectul investigației, nu pot fi folosite ca probă pentru constatarea unei încălcări a legislației privind protecția datelor cu caracter personal. Dacă persoana supusă investigației nu dovedește caracterul protejat al comunicării, aceasta se sigilează și se ridică, în două exemplare. În procesul-verbal al investigației la fața locului se stabilește un termen în care persoana supusă investigației urmează să remită probele și explicațiile de natură a demonstra caracterul protejat. Directorul Centrului decide, de urgență, cu privire la caracterul protejat al comunicării pe baza cererii și a probelor și argumentelor prezentate de persoana supusă investigației. Dacă directorul Centrului respinge cererea privind caracterul protejat al comunicării, desigilarea documentului poate avea loc doar după expirarea termenului în care ordinul poate fi contestat sau, în cazul în care decizia este contestată, după ce hotărârea instanței de judecată devine irevocabilă. Ordinul directorului Centrului de respingere a cererii cu privire la caracterul protejat al comunicării poate fi atacat în termen de 15 zile de la comunicare, fără respectarea procedurii prealabile, în conformitate cu prevederile Codului administrativ”. Legea cu privire la avocatură nu conține asemenea garanții.
- La art. 82 alin. (1), se propune înlocuirea cuvântului “inclusiv” cu sintagma „precum și”.
- La art. 82, se propune completarea cu un alineat nou (4) cu următorul cuprins: „Alte informații decât secretele comerciale pot fi considerate ca fiind confidențiale în măsura în care dezvăluirea acestora poate dăuna semnificativ unei persoane. Pentru ca o informație să fie considerată confidențială, persoana care invocă respectarea interesului legitim de a-și proteja secretele și alte informații confidențiale trebuie să adreseze Centrului o cerere motivată. Persoana care invocă protecția secretului comercial sau a altor informații confidențiale trebuie să furnizeze și o versiune neconfidențială a informațiilor sau documentelor solicitate ori un rezumat al informațiilor confidențiale. Centrul examinează temeiul cererii de acordare a caracterului confidențial. Atunci când nu acceptă cererea, Centrul trebuie să răspundă solicitantului în termen de 15 zile lucrătoare de la recepționarea cererii. În cazul documentelor care conțin informații ce constituie secret comercial sau alte informații confidențiale, accesul se acordă terților, dacă este posibil, la versiunea neconfidențială a acestor documente transmise de persoana care a invocat protecția secretului comercial sau a altor informații confidențiale”. Conform art. 83 alin. (3) din Cod administrativ, accesul la dosarul administrativ nu este permis în cazul în care prin aceasta se afectează îndeplinirea regulamentară a sarcinilor autorității publice sau în cazul în care se urmărește protejarea unui secret ocrotit de lege ori există necesitatea protecției drepturilor participanților la procedura administrativă sau ale terților.

- La art. 82 alin. (3), se propune
- La art. 83 alin. (1), se propune excluderea sintagmei „dacă probele acumulate sunt suficiente”.
- La art. 83 se propune excluderea alin. (2).
- La art. 83 alin. (3), se propune excluderea sintagmei „de către directorul adjunct sau personalul abilitat cu funcții de control ai” cu sintagma „sau de către directorul adjunct abilitat al Centrului” și înlocuirea sintagmei „persoanelor vizate” cu sintagma „persoanei vizate și persoanei supuse investigației”.
- La art. 84 alin. (1), se propune completarea celei de a doua fraze cu textul „ținând cont de complexitatea acțiunilor ce urmează a fi efectuate, de gradul de pericol al încălcărilor care necesită a fi înlăturate, de posibilitățile persoanei controlate de a îndeplini acțiunile prescrise, precum și de prescripțiile anterioare, emise în cazuri similar, dar nu mai puțin de 30 de zile lucrătoare. Termenul se calculează de la data înmînării contra semnătură sau de la data recepționării procesului-verbal de control de către persoana supusă controlului prin orice modalitate care permite Centrului confirmarea recepționării” (conform art. 29 alin. (4) din Legea nr. 131/2012), iar după cuvântul „operatorului” se propune introducerea cuvântului „sau a persoanei împuternicite de operator”.
- La art. 87, se propune excluderea alin. (6). Modul de calcul al cifrei totale de afaceri prevăzut la art. 24 alin. (1) din Legea concurenței nr. 183/2012 este aplicabil în scopul stabilirii operațiunilor de concentrare economică care sunt pasibile de notificare și autorizare de către Consiliul Concurenței, nu pentru aplicarea amenzilor. Modul de aplicare a amenzilor în scopul aplicării legislației concurenței este stabilit în Orientările privind calcularea amenzilor aplicate în temeiul articolului 23 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 - [EUR-Lex - 52006XC0901\(01\) - RO - EUR-Lex \(europa.eu\)](#). În acest context, se propune completarea art. 87 cu următoarele alineate noi:

„(6) Individualizarea amenzilor prevăzute de prezenta lege se efectuează ținând seama de gravitatea și durata faptei.

(7) Stabilirea cuantumului amenzii se face prin determinarea nivelului de bază al acesteia, care se va majora în cazul existenței circumstanțelor agravante și se va reduce în cazul existenței circumstanțelor atenuante.

(8) Cuantumul de bază se fixează în raport cu valoarea vânzărilor. Valoarea vânzărilor se determină înainte de aplicarea TVA-ului și a altor taxe legate direct de vânzări.

(9) Pentru a determina cuantumul de bază al amenzii care urmează să fie aplicată, Centrul utilizează valoarea vânzărilor de bunuri sau servicii, realizate de întreprindere, care au legătură directă sau indirectă cu încălcarea, în sectorul geografic relevant din teritoriul Republicii Moldova. Se utilizează vânzările realizate de întreprindere în cursul ultimului an complet de participare a sa la încălcare.

(9) Atunci când sfera geografică a unei încălcări depășește teritoriul Republicii Moldova, pentru a reflecta atât dimensiunea totală a vânzărilor relevante în Republica Moldova, cât și ponderea relativă a fiecărei întreprinderi în încălcare, Centrul poate estima valoarea totală a vânzărilor de bunuri sau servicii care au legătură cu încălcarea în sectorul geografic (mai mare decât Republica Moldova) în cauză, poate determina cota de vânzări a fiecărei întreprinderi participante la încălcare pe această piață și poate aplica această cotă vânzărilor totale ale aceluiași întreprinderi în interiorul Republicii Moldova. Rezultatul se utilizează cu titlu de valoare a vânzărilor în scopul determinării cuantumului de bază al amenzii.

(10) Ca regulă generală, proporția din valoarea vânzărilor luată în calcul se fixează la un nivel de maximum 3% în cazul încălcărilor prevăzute la art. 87 alin. (1) și 6% în cazul încălcărilor prevăzute la art. 87 alin. (2) și (3).

(11) Pentru a ține seama pe deplin de durata participării fiecărei întreprinderi la încălcare, cuantumul determinat în funcție de valoarea vânzărilor se multiplică cu numărul de ani de participare la încălcare. Perioadele mai mici de un semestru se consideră o jumătate de an; perioadele mai mari de șase luni, dar mai mici de un an, se calculează ca un an întreg.

(12) La stabilirea amenzii, Centrul poate ține seama de circumstanțele care conduc la o creștere sau la o reducere a cuantumului de bază, prevăzute la art. 86 alin. (2). De asemenea, Centrul ține seama de necesitatea de a majora sancțiunea pentru a depăși cuantumul câștigurilor ilicite realizate în urma încălcării, atunci când este posibilă o astfel de estimare.

(13) Pentru fiecare întreprindere care participă la încălcare, cuantumul final al amenzii nu trebuie să depășească cuantumul prevăzut la art. 87 alin. (1)-(3), în funcție de titlul încălcării.

(14) În anumite cazuri, Centrul poate aplica o amendă simbolică. Justificarea unei astfel de amenzi trebuie să figureze în textul deciziei”.

Rămânem în continuare la dispoziția Dumneavoastră pentru orice informații suplimentare.

Cu respect,

Mila Malairău
Directoare executivă
AmCham

Marina Bzovîi
Directoare executivă
ATIC

Ana Groza
Directoare executivă
FIA

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

30.11.2023 nr. 04-06/1058

La nr. _____

Ministerul Justiției
secretariat@justice.gov.md

La adresarea Ministerului Justiției nr.03/10216 din 21 noiembrie 2023, Ministerul Finanțelor a examinat proiectul definitivat al hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege privind protecția datelor cu caracter personal (număr unic 645/MJ/2023) și, în limita competențelor sale funcționale, comunică următoarele.

La art. 62, 67 și 68 din proiect se statuează prevederi sub aspect de structură prin instituirea funcțiilor de director și 2 directori adjuncți supuși reglementărilor Legii nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, funcționari publici cu statut special-inspectorii de protecție a datelor și funcționari publici supuși reglementărilor Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, precum și personal contractual, supus reglementărilor legislației muncii. Astfel, acest proiect nu oferă informații adiționale aferente numărului de efectiv de personal al structurii ce se propune a fi create (cu excepția numărului funcțiilor de conducere) pentru a fi posibilă efectuarea unei analize ex-ante sub aspect de cheltuieli, structură etc. Totodată, în contextul în care în sinteza obiecțiilor și propunerilor se face referință la art. 57 alin. (2) din proiect, potrivit căruia structura și efectivul-limită ale Centrului sunt stabilite printr-o hotărâre a Parlamentului, menționăm că efectuarea analizei impactului sub aspectul cheltuielilor la componenta cheltuieli de personal din bugetul de stat urmează a fi realizată la etapa elaborării și promovării proiectului hotărârii Parlamentului menționat supra.

Art. 85 din proiect urmează a fi completat cu un alineat nou cu următorul cuprins: "Amenda se varsă la bugetul de stat" (a se vedea, în acest sens, prevederi identice, prevăzute la art.75² alin.(12) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei; art.6 alin.(9) din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare; art.40 alin.(6) din Legea nr.75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor; art.36 alin.(6) din Legea concurenței nr.183/2012).

Ministru

Digitally signed by Rotaru Petru
Date: 2023.12.05 15:07:10 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Petru ROTARU

Ex. A. Balan
(022)26-28-88

Nr. 23/ 5422 din 29 noiembrie 2023
La nr. 03/10216 din 21 noiembrie 2023

Ministerul Justiției al Republicii Moldova

Ministerul Afacerilor Interne, a examinat repetat reavizarea proiectului de lege privind protecția datelor cu caracter personal (**număr unic 645/MJ/2023**) și comunică următoarele propuneri.

La proiectul de lege.

La art. 2 alin. (2) lit. c) se propune de modificat sintagma „prevenirii, investigării depistării sau urmăririi penale a infracțiunilor” cu sintagma „de prevenire, investigare și de descoperire a infracțiunilor și contravențiilor”, motivând că în cadrul normativ ale unor state din Comunitatea Europeană nu se regăsește noțiunea de contravenție.

La articolul 2, alineatul (2) se recomandă de completat cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) de către autoritățile administrative competente în scopul monitorizării, prin intermediul camerelor de supraveghere video, a acțiunilor și evenimentelor publice în locuri aglomerate, cum ar fi: zonele drumurilor de acces în localitate, piețe, stadioane, terenuri de joc, zone de agrement, instituții de învățământ, săli de spectacol și adunări publice, precum și în alte locuri de interes public major unde se desfășoară activități sportive sau cultural-artistice.”

Propunerea derivă din necesitatea stringentă privind liberalizarea oportunităților și încurajarea inițiativelor administrative privind identificarea și utilizarea soluțiilor alternative pentru siguranța comunității, prin asigurarea nemijlocită a unui mediu mai sigur și mai securizat.

Este important de menționat că implementarea necondiționată și fără impedimente a camerelor de supraveghere video în aceste locuri publice oferă oamenilor un sentiment mai mare de siguranță, iar când știu că sunt monitorizați, pot fi mai puțin predispuși să comită infracțiuni sau să încalce ordinea publică, fiind în același timp un instrument eficient pentru descurajarea acțiunilor violente, acțiunilor de răspândire și folosire a drogurilor, precum și altor acțiuni ilegale, admiterea și neglijarea cărora constituie un pericol major și, în același timp, un element alarmant în domeniul protejării valorilor sociale, în special, a vieții și sănătății minorilor.

Monitorizarea acțiunilor și evenimentelor prin această modalitate poate fi esențială pentru siguranța evenimentelor în masă, gestionarea situațiilor de urgență sau a aglomerației, protejarea proprietății publice în zonele cu patrimoniu cultural sau în spații publice importante împotriva actelor de vandalism sau distrugere, detectarea și asigurarea unei reacții rapide la situații de urgență, cum ar fi incendii, accidente sau alte evenimente neașteptate.

La art. 3 alin (2) de exclus cuvintele „monitorizarea comportamentului lor dacă se

manifestă în cadrul Republicii Moldova”, deoarece nu este explicat ce se are în vedere prin cuvintele „comportament manifestat în cadrul Republicii Moldova”;

La art. 4 în definiția indicată pentru „date cu caracter personal”, noțiunile „un nume” de substituit cu „numele și prenumele”;

La art. 5 după titlu, de exclus sintagma: „(1) Datele cu caracter personal sunt:” ca fiind inutilă utilizarea acestei mențiuni, o dată ce din titlul articolului este determinat obiectul de reglementare al acestuia;

- alin. (2) de expus sub forma unei litere noi în conținutul alin. (1), în vederea respectării coerenței de enumerare a principiilor. Prin urmare, prevederea articolului supus examinării urmează a fi integrate într-un articol unic, cu revizuirea formei gramaticale de expunere a principiilor (exemplu: cuvântul „prelucrate” urmează a fi substituit cu cuvântul „prelucrare”).

Prevederile art. 5 sunt echivoce, deoarece în redacția propusă de autor acestea nu conțin reglementări ale caracteristicilor datelor cu caracter personal.

În conținutul art. 5 se sugerează definirea fiecărui principiu separat, or obiectul nemijlocit al proiectului sunt datele cu caracter personal, iar orice prelucrare a lor aduce atingere drepturilor fundamentale ale omului.

La art. 8 alin. (1) de exclus cuvintele: „dacă copilul are cel puțin vârsta de 14 ani. În cazul copilului cu vârsta de sub 14 ani, respectiva prelucrare este legală”. Astfel, nu este clar caracterul „serviciilor societății informaționale”, necesitatea și importanța acestora pentru un copil or, părintele/reprezentantul unui copil are dreptul de a cunoaște și obligația de ai proteja de informații care ar putea să-i influențeze negativ.;

La art. 9 alin. (3) după cuvintele „responsabilitatea” se introduce cuvintele: „unei autorități publice supuse obligației de păstrare a secretului profesional și a obligației de confidențialitate în temeiul actelor normative care prevăd garanții adecvate pentru drepturile și libertățile persoanelor vizate” și de exclus următorul text: „unui profesionist supus obligației de păstrare a secretului profesional, în temeiul actelor normative, sau de o altă persoană supusă unei obligații de confidențialitate, în temeiul actelor normative”;

La art. 13 alin. (4) se propune de a fi expus în redacție nouă, cu următorul cuprins: „(4) alin. (1), (2) și (3) nu se aplică dacă și în măsura în care persoana vizată deține deja informațiile respective sau obținerea ori divulgarea datelor este prevăzută în mod expres în actele normative sub incidența căruia intră operatorul.”. La caz comunicăm că, deși autorul proiectului indică că amendamentul propus nu corespunde cu prevederile art. 13 alin. (4) din Regulamentul General privind Protecția Datelor, atragem atenția că potrivit pct. 21 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu Legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018, procesul de armonizare a legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, transpunerea corectă și corespunzătoare a prevederilor legislației este realizat prin reformulare. Aceasta constă în integrarea prevederilor legislației Uniunii Europene în legislația națională prin reformularea prevederilor actului Uniunii Europene care se transpune. Astfel, amendamentul propus urmează a fi acceptat or, acesta nu diminuează compatibilitatea sau nu deviază de la obiectul actului Uniunii Europene transpus.

La art. 15 alin. (3) provoacă echivocuri la interpretare or, din conținutul acestuia nu se înțelege ce reprezintă în sine o copie a datelor cu caracter personal, astfel se propune revizuirea normei sub aspect conceptual.

La art. 17 alin. (3) lit. a) după cuvântul „informare” de introdus următorul text: „fără a leza drepturile persoanei vizate, protejate prin prezenta lege”;

La art. 18 alin. (2) limitarea dreptului operatorului doar la operațiunea de stocare a datelor cu caracter personal urmează a fi examinată suplimentar prin prisma alin. (1) lit. a) al aceluiași articol, reieșind din principiul exactității reglementat de proiect, precum și prin prisma cadrului normativ special, dezvoltat constant din momentul ratificării Convenției 108.

La art. 19 se exclud cuvintele: „dacă persoana vizată solicită acest lucru”, deoarece aceasta ar trebui să fie o obligație a operatorului în asemenea caz;

La art.20 alin. (3) propoziția a doua trebuie să fie inserată în alineat separat ca derogare distinctă.

La art. 35 alin. (2) sintagma: „dacă acesta a fost desemnat”, urmează a fi exclusă, pentru asigurarea desemnării persoanei responsabile în toate cazurile.

În conformitate cu art.45 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, se recomandă de revizuit art.39 din proiect, întrucât ar fi mai relevantă stabilirea drepturilor și obligațiilor responsabilului cu protecția datelor decât sarcinile acestuia, care nu se încadrează în esența și dispozițiile de conținut ale unei norme juridice.

Normele prevăzute în art.81 cu privire la investigații, care limitează drepturile și libertățile fundamentale și constituie imixtiunea în viața privată, să fie efectuate în conformitate cu prevederile Codului Contravențional, potrivit competențelor de constatare atribuite Centrului, ori în cadrul unui proces penal conform prevederilor statuate în Codul de Procedură Penală, astfel corespunzător se propune ca normele pre citate să fie armonizate cu cadrul normativ în vigoare.

Subsidiar, este necesar de remarcat, în caz că se abrogă Legea nr.133/2011, norma prevăzută în art.89 alin.(3) lit. b) din proiectul de lege pre citat, rămâne nereglementată activitatea organelor de ocrotire a normelor de drept, în domeniul de competență a protecției datelor cu caracter personal.

Totodată, reieșind din faptul că textul proiectului a fost modificat parțial urmare a obiecțiilor și propunerilor înaintate de alte autorități, intervenim cu sugestia de a revizui numerotarea elementelor structurale ale acestuia.

Secretar de stat

Digitally signed by Misail-Nichitin Daniella
Date: 2023.11.29 17:17:32 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Daniella MISAIL-NICHITIN

Nr. 11/1-3821 din 05.12.2023

Ministerul Justiției

Cu referință la proiectul de lege privind protecția datelor cu caracter personal (nr. unic 645/MJ/2023), remis pentru avizare repetată, prezentăm următoarele obiecții și propuneri, agreate cu partenerii asociațivi și mediul de afaceri.

La **Art. 14** alin. (5) lit. a) din Proiect considerăm oportun să fie completat cu sintagma „sau informațiile sunt obținute pentru executarea aceluiași contract la care persoana vizată este parte” din următoarele motive :

Potrivit art. 6 alin. (1) lit. a) și b) din Proiect, prelucrarea este legală numai dacă și în măsura în care se aplică cel puțin una dintre următoarele condiții:

- a) persoana vizată și-a dat consimțământul pentru prelucrarea datelor sale cu caracter personal pentru unul sau mai multe scopuri specifice;
- b) prelucrarea este necesară pentru executarea unui contract la care persoana vizată este parte.

Totodată, în art. 13 sunt enunțate informațiile care sunt furnizate persoanei vizate în momentul obținerii acestor date cu caracter personal, în cazul în care datele cu caracter personal referitoare la o persoană vizată sunt colectate de la aceasta.

Respectiv, dacă datele cu caracter personal sunt obținute de la altcineva decât persoana vizată în vederea prelucrării pentru executarea aceluiași contract, nu se mai impune suplimentar informarea despre scopurile în care sunt prelucrate datele cu caracter personal, precum și temeiul juridic al prelucrării, perioada stocării etc, întrucât persoana vizată a fost informată deja la data încheierii contractului.

Art. 18 alin. (1) lit. a) urmează a fi completat în sensul în care persoana vizată să prezinte înscrisurile care denotă inexactitatea datelor „persoana vizată contestă exactitatea datelor și prezintă înscrisurile confirmative ”. În formula respectivă reglementarea nu va permite careva abuzuri din partea persoanei vizate.

Art. 21 alin. (5) urmează a fi completat cu cuvântul „prelucrării”, după cum urmează: „În contextul utilizării serviciilor societății informaționale, prin derogare de la prevederile Legii nr. 284/2004 privind serviciile societății informaționale, persoana vizată își poate exercita dreptul de a se opune prelucrării prin mijloace automate care utilizează specificații tehnice ”.

În vederea asigurării certitudinii juridice, considerăm oportun ca la **art. 35** alin. (5) sintagma „poate aproba” să fie înlocuită cu „aprobă”, identic ca și în cazul alin. (4) al aceluiași articol.

La **art. 35** alin. (8) considerăm că acesta urmează a fi completat, în următoarea redacție: „La evaluarea impactului operațiunilor de prelucrare efectuate de operatori sau de persoanele împuternicite de operatori, se are în vedere în mod corespunzător respectarea de către operatori sau persoanele împuternicite a codurilor de conduită, dacă acestea au fost aprobate în conformitate cu art. 40, în

special în vederea unei evaluări a impactului asupra protecției datelor”. Or, aprobarea codurilor de conduită nu este o obligație pentru operatori.

La **art. 38** alin. (6), pentru certitudine considerăm oportun de a preciza care sarcini și atribuții ar putea genera un conflict de interese.

Cu referire la **art. 76** alin. (3), constatăm că inversarea sarcinii probațiunii va genera abuzuri din partea persoanelor vizate, care așa cum prevede Legea pe lângă faptul că pot sesiza Centrul, pot depune direct în instanța de judecată cereri de chemare în judecată. Prin urmare impunerea operatorului sau a persoanei împuternicite, pentru fiecare caz când persoana vizată va depune cerere de chemare în judecată considerând că drepturile de care beneficiază în temeiul prezentei legi au fost încălcate, să demonstreze nevinovăția este o sarcină excesivă, care depășește scopul prezentei Legi.

La **art. 60** alin. (1) lit. a), se propune completarea cu următoarea frază: „, , cu excepția datelor de transfer și a datelor de localizare prevăzute de Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007. Centrul solicită în scris informațiile necesare, indică temeiul juridic și scopul solicitării informațiilor și stabilește un termen rezonabil în care acestea trebuie furnizate, care este de cel puțin 5 zile lucrătoare, precum și specifică sancțiunile prevăzute de lege pentru neprezentarea în termen a informațiilor solicitate sau prezentarea informațiilor false sau incomplete.” Conform art. 81 din Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007, datele de transfer și datele de localizare pot fi divulgate unor terți doar în scopul apărării, securității naționale, siguranței publice, prevenirii, investigării, detectării și urmăririi penale a infracțiunilor sau folosirii neautorizate a sistemelor de comunicații electronice.

La **art. 46** alin. 2 lit. c, după sintagma „aprobate de Centru” se propune introducerea sintagmei „sau de Comisia Europeană”, pentru a evita obligativitatea operatorilor de dublarea semnării unor clauze similare, deoarece prin semnarea clauzelor standarde aprobate de Comisia Europeană și aplicarea legislației europene în domeniul datelor personale deja se asigură un nivel adecvat de securitate a datelor personale. Or, cerința suplimentară de a semna și clauzele standarde aprobate de Centru, reprezintă un obstacol birocratic nejustificat, ce împiedică companiile din Republica Moldova să încheie contracte comerciale cu companii externe, în special în cazul în care acestea sunt semnate între grupuri de companii, care în relația dintre ele aplică clauzele standarde aprobate de Comisia Europeană și care refuză semnarea suplimentară a clauzelor standarde aprobate de Centru.

În tot textul legii, se propune înlocuirea termenului „investigarea” și „investigația” cu termenul „controlul”, pentru a evita incertitudinea privind aplicabilitatea prevederilor Legii nr. 131/2012, în special a art. 5¹(limita măsurilor luate în urma controlului), 28 (conținutul procesului-verbal de control și procesul-verbal de control adițional), 29 (prescripții), 291 (măsurile restrictive), 30 (contestarea delegației de control, a deciziei de prelungire a duratei controlului sau a procesului-verbal de control).

La **art. 80** alin. (5), după sintagma „persoana vizată” se propune introducerea sintagmei „și operatorul sau persoana împuternicită de operator”.

La art.81, se propun următoarele modificări:

- *alin. (3)*, excluderea primei fraze: „Propunerea de efectuare a unei investigații din oficiu se face printr-o dispoziție motivată care prevede persoana fizică sau juridică supusă investigației”.
- *alin. (6)*, excluderea cuvântului „inclusiv”, iar înainte de ultima frază completarea cu textul: „Investigația la fața locului poate fi efectuată numai dacă există indicii că pot fi găsite documente sau pot fi obținute informații considerate necesare pentru investigația presupusului caz de încălcare a legislației privind protecția datelor cu caracter personal, inițiată prin dispoziție, fapt care nu necesită a fi demonstrat subiectului supus investigației.”.
- *alin. (7)*, excluderea sintagmei: „și după caz, respectarea cerințelor prezentei legi și ale actelor normative ale Centrului”.
- *alin. (8)*, completarea cu sintagma: „sau împuternicit”, precum și substituirea sintagmei „unui martor” cu sintagma „doi martori” (conform art. 26 alin. (4) din Legea nr. 131/2012).
- *alin. (9) lit. a)*, expunerea în următoarea redacție: „să obțină acces la toate datele cu caracter personal și la toate informațiile necesare pentru efectuarea investigației, indiferent de suportul pe care sunt stocate, inclusiv la orice documente, sisteme de evidență, produse de program, echipamente și mijloace de prelucrare a datelor”.
- *alin. (9) lit. b)*, se propune înlocuirea sintagmei „vizate în cadrul” cu cuvântul „supuse”.
- *alin. (9) lit. c)*, înlocuirea sintagmei „care trebuie să nu depășească 15 zile” cu sintagma „care trebuie să fie unul rezonabil, ținând cont de volumul și complexitatea informațiilor, documentelor și explicațiilor solicitate,” și a cuvântului „entității” cu cuvântul „persoanei”.
- *alin. (9) lit. d)*, expunerea în următoarea redacție: „să audieze persoana supusă investigației sau reprezentantul legal sau împuternicit al acesteia asupra faptelor relevante obiectului investigației și, după caz, să înregistreze răspunsurile acestora, inclusiv prin mijloace audio, video sau prin alte mijloace, cu informarea prealabilă a persoanei audiate. La cerere, o copie a înregistrării este transmisă persoanei supuse investigației. Solicitățile de informații trebuie să fie proporționale și să nu oblige persoanele audiate să recunoască faptul că persoana supusă investigației a comis o încălcare, acestea fiind obligate să răspundă la întrebări factuale și să furnizeze documente chiar dacă acestea pot fi folosite pentru a stabili existența unei încălcări comise de persoana supusă investigației”.
- *alin. (9) lit. e)*, substituirea sintagmei „lizibile” cu cuvântul „lizibilă” sau sintagma „audierea și/sau vizualizarea lor”.
- *alin. (9)*, completarea cu *lit. g)* cu următorul cuprins: „să ridice sisteme de evidență, echipamente, mijloace de prelucrare a datelor, originale ale documentelor, pentru un termen maxim de 3 luni, dacă asemenea măsură este necesară pentru prevenirea ascunderii, înlăturării, modificării sau distrugerii probelor sau dacă nu este posibil de a face extrase sau copii de pe acestea în incinta respectivă”. Asemenea normă este necesară, deoarece

la alin. (11) este menționat dreptul persoanei supuse investigației de a obține lista obiectelor respective ridicate.

- *alin. (11) lit. c*), excluderea cuvântului „documentată”.
- *alin. (11) lit. d*), după cuvântul „mijloacelor” completarea cu cuvântul „echipamentelor”.
- *alin. (13)* se propune următoarea formulare: „Operatorul sau persoana împuternicită de operator (persoană fizică sau juridică) supus investigației este obligat să prezinte documentele și informațiile ce țin direct de obiectul investigației, care sunt solicitate de către inspectorii pentru protecția datelor cu caracter personal în vederea efectuării investigației; să permită accesul inspectorilor în încăperile sale de serviciu pe parcursul programului de lucru, precum și să asigure pe parcursul investigației la fața locului și pe durata desfășurării acesteia, prezenta în dependență de caz a persoanei fizice, conducătorului persoanei juridice sau a reprezentantului, care vor coopera și vor contribui la exercitarea drepturilor inspectorilor prevăzute de prezenta lege. Persoana fizică sau juridică supusă investigației poate refuza cooperarea în măsura în care cererea inspectorului contravine prevederilor legale.”
- *alin.(7) lit. g*) substituirea cuvântului „controlului” cu cuvântul „investigației”. La lit. h) se propune substituirea cuvântului „verificate” cu cuvântul „investigate”, iar la lit. i) substituirea cuvântului „controlului” cu cuvântul „investigației”.
- *alin. (9) lit. f*), completarea cu următorul text: „Experții și specialiștii antrenați de către Centru asigură respectarea legislației privind conflictul de interese și privind asigurarea confidențialității informațiilor, în baza declarațiilor pe propria răspundere”.
- *alin. (11)*, se propune completarea cu o literă nouă f) cu următorul cuprins: „să identifice informațiile sau documentele ce constituie secret comercial, comunicările care au un caracter protejat și alte informații confidențiale, formulând, în acest sens, o cerere motivată către Centru, și, după caz, să prezinte versiunea neconfidențială a acestor informații, cu aceeași valoare probantă ca a versiunii confidențiale”.
- *alin. (14)*, înlocuirea cuvântului „supusă” cu cuvântul „supuse”.
- *la alin. (17)* substituirea textului „inspectorii de protecție a datelor au încercat să pătrundă în încăperile, terenurile sau mijloacele de transport ce urmează a fi supuse investigației, dar nu au reușit ...” cu următorul text: „inspectorilor de protecție a datelor le-a fost restricționat accesul în încăperile, terenurile sau mijloacele de transport ce urmează a fi supuse investigației, fiind create impedimente de către persoanele fizice sau juridice supuse investigației...”. Propunerea este argumentată prin faptul că, încercarea de a pătrunde în încăperi, terenuri sau mijloace de transport poate fi interpretată și calificată ca violare de domiciliu în cazul în care sediul operatorului de date este înregistrat la adresa de domiciliu a persoanei fizice.
- *alin. (21)*, expunerea în următoarea redacție: „Rezultatul investigației se consemnează în procesul-verbal de control [proiectul de decizie motivată asupra investigației], care trebuie să cuprindă inclusiv prescripțiile

(indicațiile) și recomandările ce urmează a fi înaintate în baza constatărilor, măsurile restrictive ce urmează a fi aplicate și sancțiunile ce urmează a fi stabilite. Procesul verbal de control [proiectul] se notifică persoanei vizate (cu excepția părților care conțin informații confidențiale ale persoanei supuse controlului sau terților) și operatorului sau persoanei împuternicite de operator care au fost supuși investigației, cu acordarea unui termen de cel puțin 30 de zile pentru prezentarea dezacordului cu actul în cauză. Acest termen poate fi prelungit de Centru, o singură dată, cu cel mult 30 de zile, în baza unei solicitări motivate. În acest caz, persoanei care a înaintat cererea i se comunică în scris, în termen de cel mult 3 zile lucrătoare, rezultatul examinării cererii. Dreptul de a prezenta dezacordul nu afectează și nici nu limitează posibilitatea contestării deciziei în modul stabilit de lege. Termenul prevăzut la alin. (23) se suspendă la data notificării procesului-verbal de control [proiectului deciziei] către persoana vizată și persoana supusă controlului, până la data prezentării dezacordului asupra procesului-verbal de control [proiectului deciziei] sau, în cazul în care dezacordul nu este prezentat în termenul stabilit, până la data expirării termenului stabilit pentru prezentarea dezacordului. Centrul își bazează deciziile doar pe constatările din procesul-verbal de control și pe alte probe pe care își întemeiază decizia, asupra cărora părțile în cauză și-au putut prezenta observațiile, cu condiția respectării regulilor de acces la informațiile ce constituie secret comercial și alte informații confidențiale”.

- *alin. (23)*, substituirea sintagmei de „6 luni” cu sintagma „3 luni” (conform art. 77 alin. (2) din RGPD), iar după cuvintele „persoana vizată” completarea cu textul: „și operatorul și persoana împuternicită de operator care sunt supuse investigației”.

Se propune completarea **art. 81 cu un alineat nou (24)** cu următorul cuprins: „Comunicările dintre persoana supusă investigației și avocatul acestuia, realizate în cadrul și în scopul exclusiv al exercitării dreptului la apărare al persoanei supuse investigației, care are legătură cu obiectul investigației, nu pot fi folosite ca probă pentru constatarea unei încălcări a legislației privind protecția datelor cu caracter personal. Dacă persoana supusă investigației nu dovedește caracterul protejat al comunicării, aceasta se sigilează și se ridică, în două exemplare. În procesul-verbal al investigației la fața locului se stabilește un termen în care persoana supusă investigației urmează să remită probele și explicațiile de natură a demonstra caracterul protejat. Directorul Centrului decide, de urgență, cu privire la caracterul protejat al comunicării pe baza cererii și a probelor și argumentelor prezentate de persoana supusă investigației. Dacă directorul Centrului respinge cererea privind caracterul protejat al comunicării, desigilarea documentului poate avea loc doar după expirarea termenului în care ordinul poate fi contestat sau, în cazul în care decizia este contestată, după ce hotărârea instanței de judecată devine irevocabilă. Ordinul directorului Centrului de respingere a cererii cu privire la caracterul protejat al comunicării poate fi atacat în termen de 15 zile de la comunicare, fără respectarea procedurii prealabile, în conformitate cu prevederile Codului administrativ”. Legea cu privire la avocatură nu conține asemenea garanții.

La **art. 82 alin. (1)**, se propune înlocuirea cuvântului „inclusiv” cu sintagma „precum și”.

La **art. 82**, se propune completarea cu **alin. (4)** cu următorul cuprins: „Alte informații decât secretele comerciale pot fi considerate ca fiind confidențiale în măsura în care dezvăluirea acestora poate dăuna semnificativ unei persoane. Pentru ca o informație să fie considerată confidențială, persoana care invocă respectarea interesului legitim de a-și proteja secretele și alte informații confidențiale trebuie să adreseze Centrului o cerere motivată. Persoana care invocă protecția secretului comercial sau a altor informații confidențiale trebuie să furnizeze și o versiune neconfidențială a informațiilor sau documentelor solicitate ori un rezumat al informațiilor confidențiale. Centrul examinează temeiul cererii de acordare a caracterului confidențial. Atunci când nu acceptă cererea, Centrul trebuie să răspundă solicitantului în termen de 15 zile lucrătoare de la recepționarea cererii. În cazul documentelor care conțin informații ce constituie secret comercial sau alte informații confidențiale, accesul se acordă terților, dacă este posibil, la versiunea neconfidențială a acestor documente transmise de persoana care a invocat protecția secretului comercial sau a altor informații confidențiale”. Conform art. 83 alin. (3) din Cod administrativ, accesul la dosarul administrativ nu este permis în cazul în care prin aceasta se afectează îndeplinirea regulamentară a sarcinilor autorității publice sau în cazul în care se urmărește protejarea unui secret ocrotit de lege ori există necesitatea protecției drepturilor participanților la procedura administrativă sau ale terților.

La **art. 83** propunem:

- la *alin. (1)*, excluderea sintagmei „dacă probele acumulate sunt suficiente”.
- excluderea *alin. (2)*.
- la *alin. (3)*, excluderea sintagmei „de către directorul adjunct sau personalul abilitat cu funcții de control ai” cu sintagma „sau de către directorul adjunct abilitat al Centrului” și înlocuirea sintagmei „persoanelor vizate” cu sintagma „persoanei vizate și persoanei supuse investigației”.

La **art. 84 alin. (1)**, se propune completarea celei de a doua fraze cu textul “ținând cont de complexitatea acțiunilor ce urmează a fi efectuate, de gradul de pericol al încălcărilor care necesită a fi înlăturate, de posibilitățile persoanei controlate de a îndeplini acțiunile prescrise, precum și de prescripțiile anterioare, emise în cazuri similar, dar nu mai puțin de 30 de zile lucrătoare. Termenul se calculează de la data înmînării contra semnătură sau de la data recepționării procesului-verbal de control de către persoana supusă controlului prin orice modalitate care permite Centrului confirmarea recepționării” (conform art. 29 alin. (4) din Legea nr. 131/2012), iar după cuvântul „operatorului” se propune introducerea cuvântului „sau a persoanei împuternicite de operator”.

La **art. 87**, se propune excluderea alin. (6). Modul de calcul al cifrei totale de afaceri prevăzut la art. 24 alin. (1) din Legea concurenței nr. 183/2012 este aplicabil în scopul stabilirii operațiunilor de concentrare economică care sunt pasibile de notificare și autorizare de către Consiliul Concurenței, nu pentru aplicarea amenzilor. Modul de aplicare a amenzilor în scopul aplicării legislației concurenței este stabilit în Orientările privind calcularea amenzilor aplicate în temeiul articolului

23 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003. În acest context, se propune completarea art. 87 cu următoarele alineate noi:

„(6) Individualizarea amenzilor prevăzute de prezenta lege se efectuează ținând seama de gravitatea și durata faptei.

(7) Stabilirea quantumului amenzii se face prin determinarea nivelului de bază al acesteia, care se va majora în cazul existenței circumstanțelor agravante și se va reduce în cazul existenței circumstanțelor atenuante.

(8) Quantumul de bază se fixează în raport cu valoarea vânzărilor. Valoarea vânzărilor se determină înainte de aplicarea TVA-ului și a altor taxe legate direct de vânzări.

(9) Pentru a determina quantumul de bază al amenzii care urmează să fie aplicată, Centrul utilizează valoarea vânzărilor de bunuri sau servicii, realizate de întreprindere, care au legătură directă sau indirectă cu încălcarea, în sectorul geografic relevant din teritoriul Republicii Moldova. Se utilizează cu titlu de valoare a vânzărilor în scopul determinării quantumului de bază al amenzii.

(10) Ca regulă generală, proporția din valoarea vânzărilor luată în calcul se fixează la un nivel de maximum 3% în cazul încălcărilor prevăzute la art. 87 alin. (1) și 6% în cazul încălcărilor prevăzute la art. 87 alin. (2) și (3).

(11) Pentru a ține seama pe deplin de durata participării fiecărei întreprinderi la încălcare, quantumul determinat în funcție de valoarea vânzărilor se multiplică cu numărul de ani de participare la încălcare. Perioadele mai mici de un semestru se consideră o jumătate de an; perioadele mai mari de șase luni, dar mai mici de un an, se calculează ca un an întreg.

(12) La stabilirea amenzii, Centrul poate ține seama de circumstanțele care conduc la o creștere sau la o reducere a quantumului de bază, prevăzute la art. 86 alin. (2). De asemenea, Centrul ține seama de necesitatea de a majora sancțiunea pentru a depăși quantumul câștigurilor ilicite realizate în urma încălcării, atunci când este posibilă o astfel de estimare.

(13) Pentru fiecare întreprindere care participă la încălcare, quantumul final al amenzii nu trebuie să depășească quantumul prevăzut la art. 87 alin. (1)-(3), în funcție de titlul încălcării.

(14) În anumite cazuri, Centrul poate aplica o amendă simbolică. Justificarea unei astfel de amenzi trebuie să figureze în textul deciziei”.

Secretar de stat

Digitally signed by Lupașcu Mihai
Date: 2023.12.06 09:05:41 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Mihai LUPAȘCU

Ex. Oxana Rusanovschi, tel.022 250 636

AGENȚIA SERVICII PUBLICE A REPUBLICII MOLDOVA
PUBLIC SERVICES AGENCY OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2012, mun. Chișinău, str. Aleksandr Pușkin, nr. 42

42 Aleksandr Pushkin str., MD-2012 Chisinau

tel.: +373 22 50 46 54, fax: +373 22 21 22 59, e-mail: asp@asp.gov.md, web: asp.gov.md

30.11.2023
03/10216

Nr. 01/2056
21.11.2023

Ministerul Justiției

secretariat@justice.gov.md

Ca urmare a examinării repetate a proiectului de *lege privind protecția datelor cu caracter personal (număr unic 645/MJ/2023)*, în limita competențelor funcționale, propunem noțiunea de „întreprindere” (articolul 4 din proiect) de expus după cum este definită la art. 4 din Legea concurenței nr. 183/2012.

Director adjunct

Digitally signed by Manic Sergiu
Date: 2023.11.30 11:26:31 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Sergiu MANIC

Sorina Șarcanean, 022 50 45 97
Lilia Mandraburca, 022 20 78 56

Republic of Moldova, Chișinău, MD-2012, 134, Ștefan cel Mare și Sfânt Ave.
Phone: +373 22 820 026, email: office@egov.md, web: <http://www.egov.md>

Nr. 3007 – 256 din 27.11.2023
La nr. 03/10216 din 21.11.2023

Ministerul Justiției

Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” (în continuare - AGE) a examinat **proiectul definitivat de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (număr unic 645/MJ/2023), autor – Ministerul Justiției, remis spre avizare repetată**, și, în limitele competențelor proprii, comunicăm că îl avizăm favorabil.

Totodată, propunem ca la definitivarea sintezei obiecțiilor și propunerilor la proiect, autorul să ia în considerare prevederile art.71 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, conform cărora la interpretarea actului normativ se ține cont de nota informativă care a însoțit proiectul actului normativ respectiv și de *alte documente, implicit și de sinteza*, care permit identificarea voinței autorității publice care a aprobat actul normativ. În acest context, recomandăm Ministerului Justiției să revadă precizarea din **pct.97 din sinteză (cu referire la definiția noțiunii de „reprezentant” din art.4 din proiectul de lege)**, care, în opinia noastră, este una neclară, argumentarea autorului constând în faptul că desemnarea de către operator sau persoana împuternicită de operator a unui reprezentant „prin mijloace electronice se încadrează în sensul sintagmei de „desemnare în scris”. Astfel, pentru înlăturarea acestei neclarități, credem că o posibilă argumentare ar putea fi transpunerea directă a definiției noțiunii „reprezentant” din art.4 pct.17 din Regulamentul general privind protecția datelor.

Director adjunct

Andrei PRISACAR

Digitally signed by Prisacar Andrei
Date: 2023.11.27 14:45:23 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex.: Eduard Fricatel,
e-mail: eduard.fricatel@egov.md
tel.: 0794 38 138

Banca Națională a Moldovei

Nr. 31-002/150/6394

07.12.2023

Ministerul Justiției

str. 31 august 1989, 82

MD-2012, mun. Chișinău

Prin prezenta, cu referire la proiectul Legii privind protecția datelor cu caracter personal (nr. unic 645/MJ/2023), remis spre avizare repetată, Banca Națională vă comunică următoarele.

Cu referire la art.87 alin.(4) din proiect, observăm că autorul nu a explicat, în Sinteză sau Nota informativă, considerentele care au stat la baza stabilirii normei ce vizează abilitarea Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (în continuare - Centru) cu competențe de aplicare a amenzilor autorităților publice. Reiterăm necesitatea reevaluării oportunității și necesității stabilirii acestei norme, întrucât înțelegem că potrivit art.83 alin.(7) din Regulamentul (UE) 2016/679, introducerea unor asemenea competențe (de aplicare a amenzilor) cu referire la autoritățile publice ar fi o opțiune și nu o obligație pentru statele membre. Mai mult, în cazul în care statul, ca urmare a unei evaluări complexe a acestui subiect, consideră justificată introducerea acestor competențe, urmează a fi prevăzute norme adiționale privind procedura, modul și limitele de aplicare a amenzilor față de autoritățile publice. În acest context, este important de remarcat că, în unele jurisdicții europene, precum Belgia¹, autoritățile publice sunt exceptate de la aplicarea amenzilor contravenționale. În cazul Irlandei², amenzile care pot fi aplicate autorităților publice sunt limitate la un anumit plafon - 1 milion euro, iar în cazul Poloniei, pentru anumite autorități, inclusiv Banca Națională a Poloniei - acestea sunt limitate la 100 mii PLN³. În același context, este de remarcat că autoritatea de supraveghere din Regatul Unit intenționează să aplice amenzi autorităților publice doar în cazurile cele mai grave și, chiar și atunci, să reducă nivelul acelor amenzi pentru a diminua impactul potențial asupra prestării serviciilor publice⁴.

¹ <https://blog.didomi.io/en/belgium-data-protection-law>, art.221, Belgian Data Protection Act

² <https://www.irishstatutebook.ie/eli/2018/act/7/section/141/enacted/en/html#sec141>, art.141 al.(4), Data Protection Act

³ <https://uodo.gov.pl/en/660/1464>, art.102, Act on the Protection of Personal Data

⁴ <https://www.dacbeachcroft.com/en/gb/articles/2022/july/new-era-of-lower-data-breach-fines-for-public-authorities/>

Luând în considerare aspectele de mai sus, reiterăm propunerea din avizul anterior cu referire la revizuirea normei care atribuie Centrului competențe de aplicare a amenziilor autorităților publice.

Cu referire la normele de la art.60 alin.(1) lit.e) și f) și 81 alin.(9) lit.a) și b), care prevăd accesul (nelimitat) al autorității de supraveghere (inspectorilor pentru protecția datelor) la orice "date", "informații" și accesul la orice "spații/ încăperi" ale operatorilor, reiterăm propunerea cu referire la faptul că acestea necesită a fi corelate cu normele ce vizează obligația de păstrare a secretului profesional prevăzută în legile speciale. Astfel, potrivit, art.36 din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei "Membrii organelor de conducere, salariații Băncii Naționale [...] sunt obligați să păstreze secretul profesional asupra oricărei informații ce reprezintă secret bancar, comercial, fiscal și alt secret ocrotit de lege, de care iau cunoștință în cursul executării obligațiilor lor [...]. Obligația de păstrare a secretului profesional se extinde și asupra informațiilor confidențiale create de Banca Națională în scopul ori în legătură cu exercitarea atribuțiilor ei, a căror divulgare ar putea dăuna interesului sau prestigiului persoanei la care se referă". În aceeași ordine de idei, și articolele 126-135 din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, consacră un regim special pentru procesarea informațiilor obținute de BNM în procesul de supraveghere bancară, similar prevederilor articolelor 53-62 din Directiva 2013/36/UE⁵. Evaluarea suficienței regimului național de confidențialitate aplicabil informațiilor obținute în procesul de supraveghere bancară, precum și corespunderea acestuia reglementărilor europene în materie a fost realizată în anul 2018 de către Autoritatea Bancară Europeană și această evaluare a întemeiat încheierea de către BNM a acordurilor de schimb de informații cu supraveghetorii bancari din Uniunea Europeană. Corespunzător, este absolut necesară menținerea în continuare a acestui regim, care replică regimul european aplicabil informațiilor deținute de autoritățile de supraveghere a sectorului financiar.

Observăm, reieșind din Sinteză (pct.157) că propunerea dată nu a fost luată în considerare de către autor. Mai mult, acesta invocă transpunerea la art. 81 alin.(9) din proiect a raționamentului de la art.90 din Regulamentul (UE) 2016/679, or art.90 referit prevede competența statelor de adoptare a unor norme specifice, aplicabile în corelare cu operatorii care sunt obligați prin lege la păstrarea secretului profesional, înțelegere pe care o deducem și din considerentul (164) din Regulamentul UE⁶. În egală măsură, și comentariile la art. 90 din Regulamentul UE învederează existența reglementărilor

⁵ Directiva 2013/36/UE cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE

⁶ "(164) În ceea ce privește competențele autorităților de supraveghere de a obține de la operator sau de la persoana împuternicită de operator accesul la datele cu caracter personal și accesul în clădirile lor, statele membre pot adopta, pe cale legislativă și în limitele stabilite de prezentul regulament, norme specifice pentru protejarea secretului profesional sau a altor obligații echivalente, în măsura în care acest lucru este necesar pentru a asigura un echilibru între dreptul la protecția datelor cu caracter personal și obligația de păstrare a secretului profesional."

naționale derogatorii de la dreptul autorității competente de avea acces la informațiile operatorilor, în cazul unor informații cu acces limitat potrivit legilor naționale⁷. Opinăm că, contrar celor invocate de autor, raționamentul dat nu se regăsește la art.81 alin.(9) din proiect – la acest articol fiind stabilite norme generale, aplicabile pentru toți operatorii. Cu titlu de exemplu a unor jurisdicții în care sunt stabilite norme speciale în acest sens, pot fi menționate legile cu privire la protecția datelor cu caracter personal a Poloniei⁸ și a Cehiei⁹, care prevăd o procedură specială de acces la datele care constituie secrete protejate de lege.

Având în vedere cele opiniate, considerăm necesară includerea unei norme care să prevadă că dreptul de acces al autorității de supraveghere, conform art.60 alin.(1) lit.e) și f) și 81 alin.(9) lit.a) și b), poate fi exercitat ”în limitele și potrivit condițiilor prevăzute în legile speciale”, normă care va soluționa un eventual conflict de legi și ar corespunde dezideratului de respectare a obligației de păstrare a secretului profesional, care le este incumbată unor operatori.

Cu respect,

Octavian ARMAȘU
Guvernator

Digitally signed by Armașu Octavian
Date: 2023.12.07 16:15:35 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

ex. C. Borzin
tel. 022 82 24 02

⁷ https://gdprhub.eu/Article_90_GDPR

⁸ <https://uodo.gov.pl/en/660/1464>, Art.64-65

⁹ <https://www.ecovislegal.cz/en/other-legal-areas/new-czech-personal-data-processing-act-2019/>, secțiunea 58.

Adresa: Bulevardul Grigore Vieru nr. 1, MD-2005, Chișinău, Republica Moldova

Tel: (+373) 22 822 606, Fax: (+373) 22 220 591, email: official@bnm.md, web: www.bnm.md

**SERVICIUL DE INFORMAȚII ȘI SECURITATE
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD-2004, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 166 tel. 022-239-625, fax 022-234-068, e-mail: sis@sis.md

„ 01 ” decembrie 2023

Nr. E/13128

La nr. 03/10216 din 21.11.2023

Ministerul Justiției

Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova (în continuare - *Serviciu*) a examinat repetat **proiectul de lege privind protecția datelor cu caracter personal (număr unic 645/MJ/2023)** și, în limita competenței funcționale, comunică următoarele.

Apreciem faptul că au fost luate în considerare obiecțiile și propunerile care au fost formulate în avizul precedent al Serviciului. Cu toate acestea, urmare a examinării repetate a proiectului, considerăm oportun a fi examinate și luate în considerare următoarele aspecte.

1. Potrivit art. 60 alin. (2) lit. i) din proiect, se atestă competența coercitivă a Centrului pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (în continuare - *Centru*) „*de a aplica amenzi în conformitate cu art. 85-87, în completarea sau în locul măsurilor menționate la prezentul alineat, în funcție de circumstanțele fiecărui caz în parte*”.

Subsidiar, Secțiunea a 3-a din Capitolul VIII reglementează sancțiunile pecuniare și procedura de aplicare a amenzilor în cazul depistării încălcărilor la prelucrarea datelor cu caracter personal.

În același context, art. 423⁴ alin. (1) din Codul Contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (în continuare - *Codul Contravențional*), stabilește că „*contravențiile prevăzute la art. 74¹–74³ se constată de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal*”.

În continuare, art. 74¹ din codul nominalizat, incriminează faptele de prelucrare a datelor cu caracter personal cu încălcarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal, care în calitate de sancțiune principală, prevede aplicarea amenzii.

În situația evidențiată, deși prin includerea în proiect a reglementărilor ce vizează aplicarea amenzii, mărimea acesteia și alte aspecte tangențiale cu privire la sancționarea pecuniară, intervine urmare a transpunerii Regulamentului Uniunii Europene 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016

privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (în continuare - *Regulament UE 2016/679*) se atestă dubla reglementare a dreptului de constatare a faptelor de prelucrare ilegală a drepturilor cu caracter personal, precum și de aplicare a amenzii în vederea atragerii la răspundere pentru faptele respective.

Totodată, menționăm că în situația respectivă, aplicarea amenzilor se va efectua în unele cazuri corespunzător prevederilor legii supuse avizării, iar în alte cazuri, în conformitate cu prevederile legislației contravenționale, nefiind exclusă posibilitatea sancționării concomitente potrivit ambelor acte normative, fapt ce este inadmisibil, or există riscul încălcării principiului neadmiterii tragerii la răspundere de două ori pentru una și aceeași faptă a persoanei (principiul exprimat sub forma adagiului latinesc *non bis in idem*).

Totodată, în cazul admiterii de către un operator sau de către o persoană împuternicită de operator a unor încălcări în procesul prelucrării datelor cu caracter personal, acestuia nu îi va fi clară pedeapsa la care urmează a fi supus (la pedeapsa care survine în corespundere cu prevederile Codului contravențional, or la cea prevăzută de proiectul de lege supus avizării), fapt ce contravine concepției generale că normele legale trebuie să fie clare, precise și previzibile.

Prin urmare, considerăm necesar a fi revizuit conceptul respectiv, în vederea excluderii dublelor reglementări și posibilității aplicării concomitente a unor proceduri duble, reglementate de acte normative diferite.

2. Corespunzător art. 62 alin. (2) din proiect, funcțiile de director și directori adjuncți ai Centrului sunt funcții de demnitate publică.

Subsidiar, art. 63 alin. (3) stabilește expres unele circumstanțe care urmează a fi luate în considerare la stabilirea reputației ireproșabile a candidatului la funcția de director al Centrului.

Pe de altă parte, corespunzător art. 5 lit. a) din Legea nr. 271/2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice, „Sunt supuși verificării titularii și candidații la funcțiile de demnitate publică ce se ocupă prin mandat direct, în urma alegerilor, cu excepția alegerilor parlamentare sau locale, sau indirect, prin numire, specificate în Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, ...”.

Respectiv, luând în considerare detalierea efectuată în proiect cu privire la condițiile care urmează a fi luate în considerare la stabilirea reputației ireproșabile a candidatului la funcția de director, considerăm oportun a completa art. 63 din proiect cu un nou alineat, cu următorul cuprins:

„(3¹) Candidatul la funcția de director al Centrului urmează a fi supus verificării în corespundere cu prevederile Legii nr. 271/2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice.”.

În același context, la art. 64 alin. (2) textul „alin. (2) și (3)”, urmează a fi substituită cu textul „alin. (2)-(3¹)”, în vederea reglementării obligativității supunerii verificării și a directorilor adjuncți ai Centrului, corespunzător cu legea vizată.

Totodată, la art. 63 alin. (3) din proiect urmează a fi corectată greșeala tehnică, prin substituirea textului „alin. (1)” cu textul „alin. (2)”.

3. Corespunzător preambulului proiectului, acesta transpune Regulamentul UE 2016/679.

Cu toate acestea, *Secțiunea a 2-a „Examinarea preliminară, investigarea și luarea deciziilor” din Capitolul VIII* a proiectului, include prevederi care nu se regăsesc în Regulamentul transpus, nefiind clară temeinicia acceptării includerii respectivelor prevederi în proiect (potrivit sintezei, se atestă că reglementările respective sunt propuse de către Asociația Patronală „Camera de Comerț Americană din Moldova” A.O. „Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC” A.O. „Asociația Investitorilor Străini”), mai cu seamă că acestea reglementează unele proceduri care în sinea lor creează posibile consecințe semnificative.

Secțiunea respectivă reglementează posibilitatea de a investiga (activitatea de colectare și administrare a informațiilor) legalitatea prelucrării datelor cu caracter personal, care se poate efectua de către Centru inclusiv cu ieșire la fața locului.

Astfel, potrivit art. 81 alin. (16) din proiect, în situația în care inspectorii sunt împiedicați în orice mod în exercitarea atribuțiilor, precum și în cazul în care există o suspiciune întemeiată că informațiile, documentele, echipamentele, mijloacele sau suporturile relevante obiectului investigației care ar putea fi pertinente pentru a dovedi o încălcare gravă a legii avizate sunt păstrate în încăperi, terenuri sau mijloace de transport ocupate de persoane fizice, Centrul poate solicita un mandat judecătoresc, printr-o cerere adresată Judecătoriei Chișinău, fapt ce va permite accesul personalului de control al Centrului și „percheziționarea” încăperilor, instituțiilor vizate, mijloacelor de transport ale persoanelor fizice, etc.

La acest aspect, remarcăm că îngrădirea drepturilor omului trebuie să fie justificată prin prisma legalității (scop legitim), necesității (ingerința trebuie să fie necesară într-o societate democratică) și proporționalității, or, urmează a se ține cont de faptul că orice persoana are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale, iar amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept nu este admis decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru siguranța națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejării sănătății sau a moralei, ori

protejarea drepturilor și libertăților altora, potrivit art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Opinăm că mecanismul reglementat reprezintă o ingerință disproporționată cu scopul urmărit de verificare a legalității prelucrării datelor cu caracter personal, or, îngrădirea drepturilor persoanelor prin obținerea unui mandat judecătoresc ce permite accesul în anumite spații private reprezintă o procedură specifică activității structurilor de forță, aplicată în cadrul activității speciale de investigații, de urmărire penală, luându-se în considerare gravitatea faptelor săvârșite.

Prin urmare, o asemenea ingerință este admisă de către autoritățile statului doar în măsura în care aceasta este necesară și proporțională scopului urmărit, raportat la gravitatea faptei săvârșite și drepturile protejate de lege, or, inclusiv de către autor în Nota informativă la proiect a fost menționat expres că „CNPDCP nu este o structură de forță, ci o autoritate publică din domeniul apărării drepturilor omului.”, iar împuternicirile care se instituie prin proiect, redau Centrului unele competențe de investigații vădit disproporționate cu scopul urmărit prin investigațiile care le face la fața locului.

Or, este absolut imperios ca prelucrarea datelor cu caracter personal să fie efectuată în strictă conformitate cu legislația, însă oferire unui mecanism de control atât de intruziv în viața privată, implică și unele garanții riguroase (chiar dacă ingerința se autorizează de către judecător), pe lângă aspectele justificative de a recurge la asemenea proceduri de intervenție a statului.

Respectiv, în redacția propusă, considerăm că mecanismul reglementat este disproporționat cu interesele protejate de lege, mai cu seamă că împiedicarea accesului personalului Centrului constituie o faptă contravențională, fiind incriminată la art. 74² alin. (2) din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, astfel încât statul are pârghii de a pedepsi persoana pentru împiedicarea executării atribuțiilor funcționale de către personalul Centrului.

Prin urmare, considerăm necesară revizuirea conceptuală a Secțiunii vizate din proiect, în vederea înlăturării curențelor admise, mai cu seamă că asemenea prevederi nu se regăsesc în Regulamentul UE 2016/679 transpus prin proiectul de lege supus avizării, în vederea evitării admiterii unor ingerințe excesive în procesul de verificare a legalității prelucrării datelor cu caracter personal.

Digitally signed by Druță Sergiu
Date: 2023.12.01 08:24:36 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Sergiu DRUȚĂ
Director adjunct

**CENTRUL NAȚIONAL PENTRU PROTECȚIA DATELOR
CU CARACTER PERSONAL AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD-2004, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 48, tel: (+373-22) 820801, 811801, fax: 820807, www.datepersonale.md

Nr. 04-01/3784

„29” noiembrie 2023

La nr. 03/10216 din 21 noiembrie 2023

**Ministerul Justiției
al Republicii Moldova**
e-mail: secretariat@justice.gov.md

Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova (Centrul) a examinat proiectul de lege privind protecția datelor cu caracter personal (nr. unic 645/MJ/2023) și, reieșind din competențele funcționale, comunică următoarele:

Cu referire la proiectul legii privind protecția datelor cu caracter personal

- **La art. 2 alin. (2)** atragem atenția că în corespundere cu art. 38 a *Protocolului de amendare a Convenției pentru protejarea persoanelor față de prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal*, de la data intrării în vigoare a prezentului protocol, pentru partea care a introdus una sau mai multe declarații în conformitate cu articolul 3 din Convenție, declarațiile respective expiră.

Astfel, declarațiile depuse de state, inclusiv de Republica Moldova prin Legea nr. 271/2013 privind formularea unor declarații ale Republicii Moldova la Convenția pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, **sunt încă în vigoare la momentul semnării Protocolului nr. 223 de către o Parte.**

Declarațiile formulate conform articolului 3 din Convenția nr. 108 vor expira, odată ce vor fi îndeplinite cumulativ următoarele două condiții:

1. Protocolul nr. 223 intră în vigoare (pentru aceasta sunt necesare cel puțin 38 de ratificări, care la moment nu sunt acumulate);

2. Protocolul nr. 223 intră în vigoare cu privire la partea care a introdus declarațiile, iar pentru aceasta, protocolul trebuie nu numai semnat, ci și ratificat.

Având în vedere raționamentele menționate supra considerăm important a completa art. 2 alin. (2) din proiect cu o nouă literă, după cum urmează:

„d) ce se referă la făptuitorii sau victimele crimelor de genocid, ale crimelor de război și ale crimelor împotriva umanității, inclusiv la transferurile de date către alte state.”

- **La art. 23 alin. (1)**, având în vedere că art. 5 din proiectul legii nu prevede careva drepturi pentru persoanele vizate, pentru precizia și claritatea normei, se propune a substitui textul *„precum și la art. 5”* cu textul *„precum și prevederile art. 5”*.

- **La art. 60 alin. (2) și alin. (3)** în prima propoziție se va exclude cuvântul *„toate”*, propunerea are caracter redacțional.

- **La art. 63 alin. (1)** prima propoziție la final se va completa cu textul *„cu votul majorității deputaților aleși”*, similar prevederilor de la art. 64 alin. (3).

- **Articolul 72 alin. (5) și art. 73** din proiect reglementează procedura de informare despre rezultatele examinării plângerii și modalitatea de contestare a acțiunilor și actelor emise de Centru, norme care, la prima vedere se dublează și considerăm că în viitor vor crea incertitudini la aplicarea corectă a acestora, motiv pentru care acestea urmează a fi revizuite conceptual.

Potrivit Capitolului VIII plângerile vor fi examinate în două etape: examinarea preliminară (art. 80) și investigația (art. 81), ordine în care considerăm că procedura de informare despre rezultatele examinării plângerii și modalitatea de contestare a acțiunilor și actelor emise de Centru ar trebui să se regăsească la finalul sau după descrierea procedurii de examinare preliminară a plângerii și, respectiv, a procedurii de investigație, pentru a face o delimitare clară între aceste două etape.

Astfel, se propune ca alin. (5) de la art. 72 să fie exclus, iar art. 80 alin. (5) din proiect la final să fie completat cu textul *„și posibilitatea de a contesta răspunsul Centrului”*.

Totodată, se atrage atenția că Centrul **emite decizii doar urmare a efectuării investigației** și nu urmare a examinării preliminare a plângerii. Astfel, la alin. (5) din art. 80 textul *„Centrul respinge plângerea prin decizie motivată și informează persoana vizată despre acest fapt.”* se va expune în următoarea redacție *„Centrul respinge plângerea și informează persoana vizată despre acest fapt, inclusiv despre motivele respingerii acesteia.”*

În contextul propunerilor reliefate supra, alin. (5) din art. 80 va avea următoarea redacție:

„(5) Dacă consideră că, în baza informațiilor prezentate de autorul plângerii și a altor informații relevante, nu există temeiuri rezonabile pentru a suspecta încălcarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal, Centrul respinge plângerea și informează persoana vizată despre acest fapt, inclusiv despre motivele respingerii acesteia și posibilitatea de a contesta răspunsul/actul emis de Centru.”

În continuare, se propune ca conținutul art. 73 să fie transferat după art. 81, fiind expus în următoarea redacție, luând în calcul prevederile statuate la art. 81 alin. (23):

„(1) În cazul în care Centrul nu informează persoana vizată cu privire la progresele în examinarea și soluționarea plângerii în cazul prelungirii termenului de efectuare a investigației sau la cererea acesteia, persoana afectată poate contesta acțiunile, inacțiunile Centrului direct în instanța de judecată, în conformitate cu prevederile Codului administrativ, fără respectarea procedurii prealabile.

(2) Deciziile Centrului pot fi contestate direct în instanța de judecată, conform Codului administrativ, fără respectarea procedurii prealabile.”

- **La art. 79 alin. (3)** se propune redactarea în corespundere cu dispozițiile art. 57 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2016/678 potrivit căruia *fiecare autoritate de supraveghere facilitează depunerea plângerilor menționate la alineatul (1) litera (f) prin măsuri precum punerea la dispoziție a unui formular de depunere a plângerii care să poată fi completat inclusiv în format electronic, fără a exclude alte mijloace de comunicare.* Or, nu ține de competența Centrului, inclusiv a subdiviziunii sau persoanei responsabile de relațiile cu publicul de a pune la dispoziția publicului formularul tipărit al plângerii, ceea ce ar implica și cheltuieli suplimentare din bugetul de stat.

- În conținutul articolului art. 81, precum și pe tot textul proiectului sintagma „legislației privind prelucrarea datelor cu caracter personal” se va substitui cu sintagma „legislației privind protecția datelor cu caracter personal”, or și în titlul proiectului legii privind protecția datelor cu caracter personal, se utilizează aceeași sintagmă.

- La art. 81 alin. (1) se propune a se completa la final cu textul „acumulate în condițiile prevăzute de prezenta lege”.

- La art. 81 numerotarea aliniatului (3) este dublată fiind necesar renumerotarea acestora, iar trimiterea de la alin. (3) din același articol și anume sintagma „la alin. (2)”, urmează a fi modificată cu cea de „la alin. (3)” în ordine cronologică, pentru a indica trimiterea corectă la normă.

- La art. 81 alin. (6) după textul „de la persoana investigată” se propune completarea normei cu textul „și alte persoane atrase în cadrul investigației”. Totodată textul „inclusiv la fața locului” se va substitui cu textul „inclusiv cu ieșirea la fața locului”.

- La art. 81 alin. (22) propoziția a doua, la început, după cuvintele „Orice imixtiune” se va completa cu cuvintele „din exterior” sau cuvântul „externă”.

- La art. 88 alin. (1) considerăm că termenul prevăzut pentru intrarea în vigoare a legii este unul mare în condițiile în care actul normativ nu vine cu reglementări noi pentru Republica Moldova, or, cadrul juridic în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal este reglementat de Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, care a fost modificată și completată în corespundere cu cerințele Regulamentului european 2016/679 prin Legea nr. 175/2021 pentru modificarea unor acte normative și Legea nr. 60/2023 pentru modificarea unor acte normative (stimularea comerțului electronic), respectiv noul proiect de lege vine doar cu norme mai complexe care transpun Regulamentul european 2016/679 în legislația națională.

- La art. 89 alin. (3) lit. c) se va corecta numărul articolelor din Codul Contravențional.

- La art. 89 alin. (4) lit. c) cuvântul „în” se va substitui cu cuvântul „din”. Respectiv, norma va avea efect *din* al treilea an și în continuare.

Cu referire la nota informativă la proiectul legii privind protecția datelor cu caracter personal

Pe textul notei informative acolo unde se face referire la denumirea proiectului se va exclude textul „și libera circulație a acestor date” iar sintagma „subiectul de date cu caracter personal” se va substitui cu sintagma „persoana vizată”.

De asemenea, se va exclude textul „Prin proiectul de lege, nu este prevăzut termenul de sesizare a CNPDCP de către subiectul de date cu caracter personal care are suspiciuni în raport cu legalitatea prelucrării datelor sale cu caracter personal” în situația în care potrivit art. 72 alin. (2) instituie termenul de prescripție pentru depunerea plângerii.

Totodată, în situația în care a fost micșorată suma amenzilor de până la 2 000 000 lei sau de până la 2% din cifra totală de afaceri, se vor face ajustările de rigoare și în nota informativă, care face referire la sancțiuni de ordin pecuniar cu variabilele de până la 4 milioane de lei sau de până la 4% din cifra de afaceri.

Suplimentar, considerăm relevant ca nota informativă să conțină explicații cu referire la conceptul „scopuri jurnalistice”, inclusiv prin prisma raționamentelor CEDO și a CJUE.

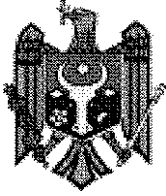
De asemenea, considerăm oportun ca nota să fie completată cu explicații mai detaliate privind situațiile în care nu se aplică prevederile legii la prelucrarea datelor cu caracter personal efectuate în scopul activităților personale sau domestice și raționamentele neaplicării legii de către autoritățile competente în scopul prevenirii, investigării, depistării sau urmării penale a infracțiunilor, sau al executării sancțiunilor penale, inclusiv al protejării împotriva amenințărilor la adresa securității publice și al prevenirii acestora.

Cu respect,

Digitally signed by Colomiicenco Angela
Date: 2023.11.29 16:50:43 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

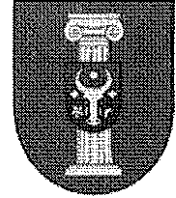

Angela COLOMIICENCO
Director adjunct

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

Nr. 07/ 9567 din 24.11.2023

Ministerul Justiției al RM
secretariat@justice.gov.md

Autoritatea Națională de Integritate (*în continuare Autoritatea*) a examinat scrisoarea nr. 03/10216 din 21 noiembrie 2023, înregistrată în secretariatul Autorității cu nr. 11955 la data de 21 noiembrie 2023, prin care s-a solicitat avizarea repetată a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (nr. unic 645/MJ/2023).

Drept urmare, reținând misiunea și competențele Autorității consfințite în Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, Autoritatea comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor, din considerentele anterior expuse prin avizul nr. 04/6284 din 28.08.2023 și comunică susținerea proiectului actului normativ vizat.

Președinte

Digitally signed by Chișca Lilian
Date: 2023.11.24 17:05:04 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Lilian CHIȘCA

ex: Leveco Daniela
tel. 022 820 626
ex: Toncoglaz Artur
tel. 022 820 740

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal. Prelucrarea ulterioară a datelor cu caracter personal integrate în prezentul document poate fi efectuată doar în condițiile reglementate de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

**SERVICIUL
PREVENIREA ȘI COMBATEREA
SPĂLĂRII BANILOR**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26, Tel. (+373) 21-21-20, www.spcsb.gov.md office@spcsb.gov.md

Nr. 01/2-30-1825 din 30 noiembrie 2023

MINISTERUL JUSTIȚIEI

E-mail: secretariat@justice.gov.md

La solicitarea nr. 03/10216 din 21.11.2023 privind avizarea repetată a proiectului de Hotărâri de Guvern *pentru aprobarea proiectului de Lege privind protecția datelor cu caracter personal, (număr unic 645/MJ/2023), autor – Ministerul Justiției*, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, comunică despre lipsa propunerilor și obiecțiilor asupra acestuia.

Cu stimă,

Andrian MUNTEANU,
Director adjunct

Digitally signed by Munteanu Andrian
Date: 2023.11.30 09:55:24 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

REPUBLICA MOLDOVA
COMISIA NAȚIONALĂ a PIETEI FINANCIARE

Nr.06-5/3460 din 29.11.2023
La nr. 03/10216 din 21.11.2023

Ministerul Justiției al Republicii Moldova
secretariat@justice.gov.md

Re.: proiectul de lege, numărul unic 645/MJ/2023

Prin prezenta, Comisia Națională a Pieței Financiare, cu referire la proiectul de lege privind protecția datelor cu caracter personal (nr. unic 645/MJ/2023), comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor.

Cu respect,

Digitally signed by Budianschi Dumitru
Date: 2023.11.29 16:35:13 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Dumitru BUDIANSCHI,
PREȘEDINTE

C. Cucu, (373 22) 859 441
e-mail: corina.cucu@cnpf.md

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD-2068, mun. Chișinău, str. Alecu Russo, 1
e-mail: office@competition.md; www.competition.md

Nr. DJ-06/664-1638 din 30 noiembrie 2023
La nr. 03/10216 din 21 noiembrie 2023

Ministerul Justiției
e-mail: secretariat@justice.gov.md

Plenul Consiliului Concurenței, în cadrul ședinței din 30 noiembrie 2023, a examinat, repetat, în temeiul prevederilor art. 39 lit. c) și art. 41 alin. (1) lit. d) ale Legii concurenței nr.183/2012, proiectul de hotărâre de Guvern *pentru aprobarea proiectului de lege privind protecția datelor cu caracter personal (număr unic 645/MJ/2023)* și, în limitele competenței sale, comunică despre lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia.

Alexei Gherțescu
Președinte

Digitally signed by Gherțescu Alexei
Date: 2023.11.30 15:53:35 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex Dina Florea
Tel. 0 (22) 27-13-89/076060186

**CONSILIUL SUPERIOR
AL MAGISTRATURII**

MD-2009, mun. Chişinău, str. M. Eminescu, 5
Republica Moldova
www.csm.md; email: secretariat@csm.md
tel.: 022-990-990, fax: (+373 22) 22-73-20

**THE SUPERIOR
COUNCIL OF MAGISTRACY**

5, M. Eminescu street, Chisinau,
Republic of Moldova, MD-2009
www.csm.md; email: secretariat@csm.md
tel: 022-990-990, fax: (+373 22) 22-73-20

AVIZ

cu privire la demersul Ministerului Justiției referitor la avizarea repetată a
proiectului de lege privind protecția datelor cu caracter personal

24 noiembrie 2023

mun. Chişinău

În adresa Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit demersul Ministerului Justiției, referitor la avizarea repetată a proiectului de lege privind protecția datelor cu caracter personal.

În motivarea demersului s-a menționat că, proiectul legii privind protecția persoanelor fizice în cadrul prelucrării datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date a fost elaborat în vederea racordării cadrului juridic național la standardele internaționale, inclusiv la acquis-ul comunitar.

Scopul proiectului este de a crea un echilibru între asigurarea drepturilor subiectului datelor, principiilor generale de protecție a datelor, încrederea generală în activitatea desfășurată de operatori, oferirea unui control mai mare asupra datelor și, pe de altă parte, responsabilizarea operatorului de a asigura conformitatea prelucrării datelor și a lua măsuri adecvate pentru a furniza subiectului de date orice informații în legătură cu prelucrarea datelor cu caracter personal ce-l vizează.

În acest sens, se menționează că instrumentul juridic internațional, care a creat premisele reglementării proceselor automatizate de prelucrare a datelor cu caracter personal, a constituit Convenția nr. 108 din 28 ianuarie 1981 pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, deschisă spre semnare pentru statele membre ale Consiliului Europei la Strasbourg la 28 ianuarie 1981. Acest act internațional a fost elaborat și instituit de comunitatea europeană, odată cu aprecierea riscurilor ce pot surveni față de dreptul la viața privată a persoanelor fizice concomitent cu automatizarea proceselor de prelucrare a datelor cu caracter personal și a definit care sunt datele cu caracter personal, instituind rigori vizavi de colectarea, stocarea, utilizarea, prelucrarea datelor cu caracter personal, care constituie componenta de bază a vieții private.

Astfel, prezentul proiect de lege transpune Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), fiind elaborat pentru executarea documentelor de politici, din care derivă angajamentele asumate de Republica Moldova vizând vectorul european.

Examinând în ședința din 24 noiembrie 2023 proiectul remis spre avizare repetată, precum și argumentele prezentate în Nota informativă, Analiza impactului în procesul de fundamentare a proiectului de lege, tabelul de concordanță dar și sinteza obiecțiilor, propunerilor și recomandărilor la proiectul de lege privind protecția datelor cu caracter personal, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, consideră proiectul de lege necesar și oportun, urmărind scopul de a armoniza legislația și asigurând principiul confidențialității informației și securității informaționale (număr unic 645/MJ/2023).

Totodată, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, reține că la ședința CSM nr. 21 din 05 septembrie 2023 a fost examinat demersul Cancelariei de Stat, în care s-a solicitat avizarea proiectului de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege privind protecția persoanelor fizice în cadrul prelucrării datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, au fost identificate unele obiecții și sugestii de modificare/completare a proiectului de lege, implementarea acestora având drept scop perfecționarea cadrului legal propus spre avizare.

În circumstanțele expuse, Consiliul Superior al Magistraturii avizează repetat proiectul de lege privind protecția datelor cu caracter personal, cu propunerile și obiecțiile expuse anterior în ședința Plenului din data de 05 septembrie 2023.

Avizul se remite Ministerului Justiției și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

**Președintele ședinței Plenului
Consiliului Superior al Magistraturii**

Sergiu Caraman

**CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU**

mun. Chișinău, str. Teilor 4, MD - 2043
www.instante.justice.md
Tel. (022) 409-209, e-mail: cac@justice.md

**CHISINAU
COURT OF APPEAL**

4 Teilor str. Chișinău, 2043
www.instante.justice.md
Tel. (022) 409-209, e-mail: cac@justice.md

28.11.23 № 4-35/23399

Ministerul Justiției al Republicii Moldova

Cu referire la scrisoarea Ministerului Justiției cu nr. 03/10216 din 21 noiembrie 2023, cu privire la avizarea repetată a *proiectului de lege privind protecția datelor cu caracter personal (număr unic 645/MJ/2023)*, Curtea de Apel Chișinău comunică că, susține proiectul prezentat pentru avizare, propuneri și obiecții pe marginea proiectului examinat, nu sunt.

Cu stimă,

**Președinte interimar
al Curții de Apel Chișinău**

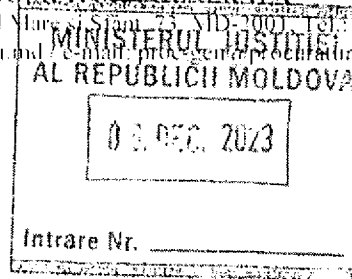
Ghenadie MÎRA

PROCURATURA REPUBLICII MOLDOVA

PROCURATURA GENERALĂ

Str. Ștefan cel Mare, nr. 75, MD-2000, Chișinău, Republica Moldova
Tel: +373 22/ 828 573
www.procuratura.md / e-mail: procuratura@procuratura.md

29 noiembrie 2023 nr.4-Id/23-886
La nr.03/10216 din 21.11.2023

Ministerul Justiției

Procuratura Generală a examinat proiectul de hotărâre pentru aprobarea proiectului de lege privind protecția datelor cu caracter personal (număr unic 645/MJ/2023), remis spre avizare repetată.

Verificând conținutul proiectului, constatăm că, parțial propunerile și obiecțiile expuse anterior în avizul nr.4-Id/23-552,553 din 25.08.2023 au fost acceptate și materializate prin transpunere în proiectul definitivat, iar Capitolele VII și VIII au fost revizuite conceptual și substanțial de către autor.

Suplimentar, verificând și apreciind conținutul proiectului înaintat spre avizare prin prisma principiilor activității de legiferare, expres stipulate de art.3 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, expunem *infra* următoarele obiecții și propuneri:

1. La articolul 4 la noțiunea „destinatar”, pentru o mai bună formulare, textul „Cu toate acestea, autoritățile publice cărora li se pot comunica date cu caracter personal în cadrul unei anumite anchete în conformitate cu actele normative nu sunt considerate destinatari; prelucrarea acestor date de către autoritățile publice respective respectă normele aplicabile în materie de protecție a datelor, în conformitate cu scopurile prelucrării” propunem a-l substitui cu textul „Sunt exceptate de la această noțiune autoritățile publice cărora li se pot comunica date cu caracter personal în cadrul unei anumite anchete în conformitate cu actele normative iar prelucrarea acestor date respectă normele aplicabile în materie de protecție a datelor, în conformitate cu scopurile prelucrării”;

2. La articolul 30 alineatul (1) lit. f) și g) pentru o mai bună formulare și pentru a fi uniform cu litera e) propunem cuvintele „acolo unde” a le substitui cu cuvântul „dacă”;

3. La articolul 87 alineatul (4) propunem a revedea oportunitatea și procedura de aplicare a sancțiunilor pecuniare (amenda) autorităților și instituțiilor publice pentru încălcările în domeniul legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

Astfel, la moment pentru încălcările drepturilor subiectului datelor cu caracter personal survine răspunderea potrivit articolelor 74 -74³ din Codul Contravențional, doar că autoritățile publice, potrivit art.17 alin. (1) din Codul Contravențional, nu sunt pasibile de răspundere contravențională.

Totodată, soluția propusă de autor în proiect este de a abroga articolele 74² -74³ din Codul Contravențional (art.89 alin. (3) lit.e)) și a reglementat posibilitatea aplicării sancțiunilor pecuniare pentru încălcări a legislației privind prelucrarea datelor cu caracter personal, astfel instituind și posibilitatea aplicării amenzii în privința autorităților/instituțiilor publice. Este clar că instituirea amenzii pentru încălcări privind prelucrarea datelor cu caracter personal

vine să confere eficiență în vederea prevenirii comiterii acestor încălcări, însă urmează a se analiza minuțios oportunitatea stabilirii unei amenzi autorităților/instituțiilor publice având în vedere că aceasta va fi achitată din bugetul de stat iar suma încasată se va duce tot în bugetul de stat, parafrazat fiind, *amenda se va achita din bugetul de stat în bugetul de stat.*

În context, potrivit art. 60 alin. (2) lit.b) (din proiect) *Centrul are competența de a emite avertismente adresate unui operator sau unei persoane împuternicite de operator în cazul în care operațiunile de prelucrare au încălcat dispozițiile prezentei legi, iar litera i) al aceluiași alineat prevede că Centrul are competența de a aplica amenzi în conformitate cu art.85-87, în completarea sau în locul măsurilor menționate la prezentul alineat, în funcție de circumstanțele fiecărui caz în parte.*

Prin urmare, propunem autorului a introduce reglementări că în cazul încălcărilor legislației privind datele cu caracter personal admise de către autoritățile/instituțiile publice Centrul obligatoriu urmează să aplice una din măsurile prevăzute la art.60 alin. (2) (din proiect) și **doar în cazurile în care autoritățile/instituțiile publice vor încălca aceste măsuri corective**, Centru să fie în drept să le aplice sancțiunea pecuniară sub formă de amendă cu luarea în considerare a criteriilor prevăzute în art. 86 alin. (2) din proiect.

Alte obiecții și propuneri nu sunt.

Adjunct al Procurorului
General interimar

Aliona NESTEROV